

ХТОСЬ, КОМУ ТИ ДОВІРЯЄШ

РЕЙЧЕЛ РАЯН

Моїй мамі — за все

ПРОЛОГ

Коли Емі прийшла до тяти, вона лежала на підлозі колись бездоганної вітальні. Місячне світло струменіло крізь вікна від підлоги до стелі, які вона вимила напередодні, освітлюючи простір відкритого планування та стильні меблі.

Вона лежала на боці на килимі. Килим був просякнутий кров'ю.

Емі підвелася, опираючись на одну руку й відчуваючи хвилю нудоти, яка часто супроводжувала удар по голові. Подивилася на свою ліву руку. Вона була вкрита рідиною, що здавалася чорною у блідому світлі, як рука дитини, яка малювала пальцями.

Невже це її кров? Цього не могло бути. Її було занадто багато. Тоді чия вона?..

Потім вона побачила тіло в іншому кінці кімнати.

— Ні...

Емі заглушила це слово. Поповзла на руках і колінах по залитому кров'ю килиму, крізь розбите скло, повз зламаний журнальний столик до людської фігури, яка нерухомо лежала на підлозі.

— Ні, ні, ні...

Навколо панувала тиша і сіялося тонке, сіре місячне світло.

ТРЬОМА ТИЖНЯМИ РАНІШЕ

Телефон Емі розрядився незадовго до заходу сонця.

— О ні...

Вона сповільнила машину, керуючи однією рукою, а другою натискаючи бічну кнопку свого телефона.

— Агов, тільки не підводь мене.

Але екран залишився чорним. Зарядний порт у її вживаній автівці давно зламався. «Ти ідіотка, — вилаяла вона себе. — Навіщо ти слухала музику всю дорогу сюди?»

Відповідь була простою: вона не думала, що подорож триватиме так довго. В оголошенні це місце описували як «спокійне та віддалене». Не було сказано, наскільки віддалене.

Гугл-карти підраховали, що подорож Емі з Дубліна до найвіддаленішого пункту Західного Корка займе п'ять годин. Вона їхала вже понад шість. Гугл не зважав на звивисті й неосвоєні дороги, а також не враховував хибних поворотів, які вона вибирала, і того факту, що вона не могла їхати з обмеженням швидкості всю дорогу.

Сонце опускалося за обрій. Вечірні тіні починали тягнутися над землею. І ось вона в сільській частині Ірландії, яка була для неї абсолютно незнайомою, без карти, яка б скерувала до місця призначення.

Чудово. Просто чудово.

Емі кинула телефон на пасажирське сидіння й далі поїхала вузькою сільською дорогою. Це була сіра стрічка, яка звивалася крізь зелені поля вздовж одного з великих півостровів, що утворювали південно-західне узбережжя Ірландії.

Краєвид, дикий і нерівний, зелено-сірий, здався дивним Емі, яка все своє життя прожила в місті. Праворуч від неї гористий хребет півострова здіймався, наче спина гігантської морської істоти. Ліворуч від неї під вечірнім сонцем мерехтів океан.

На дорозі попереду вона побачила жінку, яка йшла, а біля неї риссю біг чорний пес. *Дякувати Богу!* Є хтось, у кого можна запитати дорогу.

Емі зупинилася біля жінки й опустила вікно.

— Вітаю! — сказала вона. — Я шукаю будинок під назвою «Вид на море», за селом під назвою Ноккрі.

Блондинка років п'ятдесяти була в одязі для прогулянок і мала похмурий вираз обличчя.

— Просто їдьте далі, орієнтуючись на море ліворуч від вас. Ви його побачите. Він вирізняється серед решти.

— Чудово, — сказала Емі. — Дякую вам!

— Ви — подруга Керроллів? — запитала жінка.

— Не зовсім, — відповіла Емі. — Збираюся у них працювати. Я їхня нова няня або домробітниця.

На обличчі жінки промайнув дивний вираз.

— О.

Вона кілька разів кивнула.

— Ну, ви майже на місці. Його важко пропустити.

Емі різко відчула певну недомовленість. У тоні жінки було щось, що їй не сподобалося. Але вона подякувала, підняла вікно й поїхала далі.

Приблизно за кілометр Емі повернула на дорогу й уперше побачила будинок Керролів.

— Ого, — сказала вона вголос.

Жінка мала рацію: пропустити його важко.

Дім «Вид на море», таке футуристичне й елегантне, напівциліндричне диво сучасної архітектури, з усіма вигнутими лініями та блискучим склом від підлоги до стелі, виглядав цілковито недоречно на тлі віддаленого, нерівного ландшафту. Цей далекий куток Західного Корка був малолюдним, і єдиними іншими будівлями, які виднілися, були скромні фермерські хатини й котеджі. Було щось майже мерзенне в цьому показному домі, у відвертій демонстрації багатства.

Коли Емі натрапила на оголошення минулого тижня, переглядаючи вебсайти з пропозиціями роботи, було очевидно, що Керролли використовували свій будинок як принаду. «Проживання за місцем роботи... Домробітниця/няня/помічниця матері... Обрана кандидатура матиме спальню з окремою ванною в нашому сучасному будинку...

До обраної кандидатури ставитимуться як до члена сім'ї». До оголошення було додано кілька фотографій: спальня, краєвид, місце розташування. Емі побачила більше зображень будинку, коли знайшла матір Джун Керролл у соціальних мережах. Але нічого з цього не підготувало її до того, щоб угледіти це в реальному житті.

Вона відчула, як нові переживання скрутили їй живіт. Це буде її перша зустріч із родиною. Джун мала з нею співбесіду телефоном і здавалася досить милою. Але Емі поняття не мала, який чоловік Джун, Майлз, та двоє їхніх дітей. Усе, що вона знала, — це те, що Тому було три роки, а Поппі — два, що вони милі й біляві (це було очевидно з інстаграму Джун) і що їхнім батькам потрібна додаткова пара рук у будинку. («Не дивно», — подумала вона, дивлячись на його розмір. Тримати це місце в належному вигляді вимагало немалих зусиль.) З кількох натяків Джун вона також підозрювала, що їм важко знайти когось, хто захоче доїхати до цього віддаленого місця.

Окрім цього, Емі не здогадувалася, на що йде.

Вона заїхала на довгу всипану гравієм дорогу і припаркувала свій пошарпаний маленький «рено кліо» поруч із витонченим чорним «БМВ» і білим «рендж ровером». Будинок нависав над нею: високий, величезний, страхітливий. Попри те що фасад будівлі був майже повністю скляним, вона не могла зрозуміти, чи хтось спостерігав за нею зсередини. Полум'я сонця, що заходить, відбивалося від вікон, створюючи непрозорий помаранчевий відблиск.

Вона подивилася на своє відображення у дзеркалі заднього виду. Її довге чорне волосся варто було розчесати. Під зеленими очима залягли глибокі тіні. Емі критично нахмурилася, дістала з сумки тубик консилера й нанесла його під очі. Провела щіткою по волоссю, нанесла бальзам для губ і почала подумки готуватися до зустрічі з новим роботодавцем.

Глибоко вдихнувши, вийшла з машини. Дістала сумку з багажника, підійшла до дверей «Виду на море» і подзвонила.

Секунди добігали хвилини. Ніхто не відповідав. Емі озирнулася на гори, на море, потім знову глянула на двері. Чи слід подзвонити ще раз?

Перш ніж вона спромоглася, їй відчинив двері чоловік років п'ятдесяти. Був на кілька сантиметрів нижчий за неї й майже повністю лисий. Він широко їй усміхнувся.

— Вітаю, вітаю! Емі, я припускаю? Майлз Керролл. Приємно з вами зустрітися.

Він схопив її руку у свою, трохи спітнілу, і потиснув.

— Ласкаво просимо до «Виду на море»!

Хоча він був одягнений у зручний домашній одяг, Майлз Керролл справляв враження чоловіка, який зазвичай носив костюм. У нього були блідо-сірі очі, рот із широкими губами, що скидався майже на жаб'ячий, і м'яка статура, яка вказувала на малорухливий спосіб життя.

— Вибачте, що змусив вас чекати біля дверей, Емі. Тут час купання, і це хаос. Дозвольте допомогти вам.

Він забрав її валізу. Емі відзначила, що в нього був дублінський акцент, хоча чоловік був респектабельним і вищого класу, зовсім іншого, ніж вона. Майлз не був вродливим, та мав привітну харизму, яку було відразу помітно.

— Дякую, — сказала вона. — Пробачте, що запізнилася. Мені знадобилося більше часу, щоб добратися сюди, ніж я думала.

— Більшість людей не розуміють, наскільки віддалено ми мешкаємо.

Він відійшов убік.

— Заходьте!

Емі зайшла у двері і якусь мить просто дивилася. Інтер'єр був ще дивовижнішим, ніж здавався на

фотографіях: відкритий план, високі стелі, гладкий і сучасний. Ліворуч була кухонна зона, праворуч — зона вітальні.

— Ваш будинок прекрасний, — сказала вона.

— Дякую, — відказав Майлз. — Він нам подобається. Заходьте, будьте як удома. Джун нагорі намагається одягнути наших двох монстриків у піжами. Вона спуститься за мить.

Залишивши сумку Емі біля дверей, він повів її в кухню.

— Сідайте, — мовив він, вказуючи на високі стільці біля мармурового острівця під навісними люстрами. — Чи можете ви нам щось принести? Води? Чаю?

— Ні, все гаразд, дякую.

Емі сіла.

Нагорі верещала дитина — радісно, але голосно. Майлз сумно посміхнувся.

— Вони хороші діти, але геть втрачають розум під час купання.

Він сів навпроти неї.

— Отже, ви пережили поїздку з Дубліна?

— Це було не так уже й погано, — відповіла Емі. — Як довго ви тут живете?

— Два роки, і нам тут дуже подобається, — сказав Майлз. — Найкраще рішення, яке ми будь-коли ухвалювали. Ми приїхали до Західного Корка у відпустку, закохалися в це місце і вже ніколи не хотіли його залишати. Прокидаючись, ти бачиш цей краєвид щоранку — небо, море, усамітнення... Важко встояти. Іноді сумуєш за

можливістю замовити піцу, але переваги заступають всі недоліки. Я б ніколи не зміг повернутися до життя в місті.

— Сюди не доставляють піци?

— Сюди не доставляють їжі взагалі.

— Отакої...

Емі все своє життя прожила в Дубліні, де до різноманітних ресторанів швидкого харчування і закладів, у яких можна взяти їжу з собою, легко дійти пішки. Їй ніколи не спадало на думку, що в Ірландії є місця, куди люди не можуть замовити їжу.

— Як я вже казав, то єдиний мінус, — додав Майлз. — Хоча... Я вважаю, що їзда на роботу — це біль. Я адвокат і працюю в найближчому місті. Витрачаю годину часу, щоб дістатися туди. Але принаймні машина їде і відкривається ефектний краєвид. Краще летіти повз гори й море, ніж сидіти у глухому куті поруч із тисячею інших довірливих дурників, які всі разом бездіяльно чогось чекають. Ні, — зі свіжою впевненістю продовжив він, ніби переконав себе цією промовою, — ви не змогли б заплатити мені достатньо, щоб я повернувся в місто. Просто зачекайте, поки не побачите, які зірки тут ясної ночі.

Згори Емі почула ще один радісний дитячий крик і тихий гомін жіночого голосу.

— Отже, Емі, чим ви займалися раніше? — запитав її Майлз.

Це питання здалося Емі дивним. Вона надіслала своє резюме Джун, яка, як вона припускала, поділиться ним зі своїм чоловіком. Джун сказала, що досвід прибирання Емі

був великою перевагою. («Емі, ця посада пов'язана з веденням домашнього господарства, а також із доглядом за дітьми. У нас великий дім, а обслуговування — це робота на повний робочий день».)

— Я працювала прибиральницею, — відповіла вона. — У лікарні.

— Немає нічого поганого в тому, щоб бути прибиральницею, — щиро сказав Майлз. — Це хороша, чесна робота.

Емі, яка й не припускала, що з цим щось негаразд, встояла перед бажанням вказати на це.

— А до цього я працювала в одній сім'ї, — нейтрально відповіла вона. — Здебільшого догляд за дітьми, але також і прибирання.

Перш ніж Майлз устиг відповісти, на сходах почулися кроки. У кімнату зайшла струнка блондинка з ідеальною поставою балерини. Вона усміхнулася Емі.

— Ну вітаю! Як приємно зустрітися з вами особисто.

— Мені також, — мовила Емі, трохи приголомшена. Тож вдалі онлайн-фотографії Джун були не лише результатом хороших ракурсів і редагування.

— Ми з Емі тільки познайомилися, — озвався Майлз. — Де діти?

— Я залишила їх дивитися «Дору» по телевізору нагорі.

У Джун був благородний голос, схожий на дзвіночки.

— Зазвичай ми не дозволяємо дивитися телевізор перед сном, тому це особливе задоволення.

Джун здавалася на двадцять років молодшою за свого чоловіка, приблизно віку Емі. У неї було ідеальне розпущене волосся, дуже білі зуби, а очі були такими темно-блакитними, що здавалися майже фіолетовими. Усе в ній виглядало свіжовимитим, бездоганим. Вона була одягнена з ніг до голови в пастельні й білі кольори — останнє вбрання, яке можна було сподіватися побачити на матері двох маленьких дітей. Емі засоромила думка, що промайнула в її голові: «Як, до біса, Майлзу вдалося завоювати цю жінку?».

А вголос вона сказала:

— Не можу дочекатися зустрічі з дітьми. Два і три — вони дуже веселі в такому віці!

Під час телефонної розмови Джун ясно дала зрозуміти, що шукає когось, хто міг би почати роботу негайно. В Емі склалося враження, що остання дівчина поспішно пішла і Керролли дещо застрягли у справах.

«Коли б ви найшвидше могли приїхати?» — запитала Джун. Коли Емі сказала, що це питання кількох днів, Джун фактично запропонувала їй роботу на місці за умови перевірки її рекомендацій.

— Ну, ви, напевно, виснажені після поїздки, — мовила Джун. — Знадобиться деякий час, щоб освоїтися, перш ніж я покажу вам усе довкола. Ви голодні?

— Ні, я їла по дорозі. Я готова, щоб ви мені показали, що та як треба робити, — сказала Емі з автоматичною готовністю, яку завжди демонструвала роботодавцям, хоча була втомлена.

— Спочатку випийте принаймні горнятко чаю, — наполягла Джун, і цього разу Емі поступилася.

— Я щойно казав Емі, що єдиний недолік тутешнього життя — це відсутність служби доставки піци, — озвався Майлз, коли його дружина ставила чайник.

Джун торкнулася його плеча, проходячи повз, несвідомо, як це буває з парою, яка підтримує постійний фізичний контакт.

— Правду кажучи, іноді мені так хочеться пад тай, — сказала вона, запарюючи пакетики чаю. — Сподіваюся, ви не будете надто сумувати за їжею навинос, поки ви з нами, Емі.

— Впевнена, що навчуся жити без неї. Де тут найближчий магазин?

— У Ноккрі, в селі, — відповіла Джун. — Усього кілька хвилин їзди вниз дорогою, але це крихітна крамничка, де можна придбати лише найнеобхідніше, наприклад хліб і молоко.

— Ноккрі — не село, — зневажливо мовив Майлз. — Це привид села. Там залишилося жити лише кілька сотень людей. То було шахтарське місто, і після того як шахта закрилася, нічого не могло втримати людей у цьому районі. Тепер то лише півкола порожніх будинків, один магазин, один бар і закрита школа. Єдині люди, які залишилися, — кілька старих дідуганів і якісь хіпі, яких занесло сюди разом із романтичними претензіями на життя в сільській місцевості.

Він говорив з насмішкою, очевидно не вбачаючи іронії в тому, щоб знущатися з інших за те, що їх кудись «занесло». Емі глянула на Джун, яка помішувала чай з абсолютно незворушним обличчям.

— Якщо ви хочете у справжній супермаркет, — продовжив Майлз, — вам доведеться їхати аж до Клонгрессіла. Це займає близько години. Скалка в дупі, але все це того варте, Емі, ось побачите. Як тільки звикнете бути тут, то не захочете повертатися.

— Ви додаєте молоко? Цукор? — запитала Джун.

— Дві ложечки цукру, будь ласка. Дякую.

Джун поставила чай на стіл, потім ковзнула на місце біля Майлза й легенько поклала свою руку на його. Те, як вони непохитно сиділи пліч-о-пліч, нагадало Емі про членів королівської сім'ї, які з'являлися на публіці.

— Отже, як довго ви одружені? — поцікавилась вона.

Майлз і Джун розповіли їй коротку історію своїх стосунків. Вони познайомилися на весіллі спільного друга. («Не минуло й року, як на її пальці була обручка, — сказав Майлз. — Я одразу пізнаю щось хороше, коли бачу».)

Вони запитували Емі про її життя в Дубліні, на що вона давала короткі неправдиві відповіді. Малювала картину тихого, бездоганного життя.

— І що ж спонукало вас переїхати аж до Ноккрі? — запитала Джун. — Я маю на увазі, ми раді, що ви це зробили, але мені цікаво, що вас привабило.

— Припускаю, те саме, що привабило вас, — відповіла Емі. — Зміна оточення... Тиша, спокій...

— Ну, ми подружня пара з дітьми, — промовив Майлз. — Для самотньої молодої жінки все інакше. Як ви збираєтеся тут когось зустріти?

— Майлзе, — сказала Джун, удавано вражена. — Хто сказав, що вона намагається з кимось зустрітися? Хіба жінка не може насолоджуватися життям наодинці?

— Якщо ти так вважаєш, — озвався Майлз. — Я просто кажу, якщо вона хоче світського життя, то потрапила не туди. Я не намагався припустити, що її біологічний годинник цокає чи щось таке. У вас є достатньо часу на цьому фронті, — додав він Емі.

— Майлзе! — цього разу шок Джун видався більш справжнім. — Не зважайте на нього, будь ласка, Емі.

— Що? — здивувався Майлз. — Я кажу, що вона ще молода; у неї багато часу, щоб мати дітей. Це не образливо, хіба ні?

Шия і ключиці Джун порожевіли. Можливо, вона помітила, як застигло обличчя Емі. Напруженим голосом вона промовила:

— Дорогий, може, просто не говори про чийсь біологічний годинник за чаєм, добре?

— Гаразд. Господи, — спокійно відповів Майлз. Він не здавався особливо присоромленим. — Ну я, наприклад, радий, що ви не надто хвилюєтеся про світське життя, Емі, бо це чудово, що ви тут.

Джун кивнула, бажаючи продовжити розмову.

— Ми неймовірно раді, що ви у нас.

— І я рада бути тут.

Емі теж була втішена, що вони більше не обговорюють її яєчники.

— Це змінить світ, — сказав Майлз. — Є на кого покластися. То справжнісінький кошмар, коли немає допомоги. У нас нікого не було, відколи Франциска пішла.

— Їй довелося повернутися до Бразилії, — швидко озвалася Джун.

Було щось підозріле у тому, як вона вскочила. Емі, яку розпалювала цікавість, очікувала, що Майлз може випалити щось іще, але він лише додав:

— Джун знову може зосередитися на роботі. Я працюю багато годин, тому останні кілька тижнів вона справді була сама з дітьми.

— Чим ви займаєтеся, Джун? — запитала Емі.

Усе, що Джун сказала по телефону, — це те, що вона працює на себе. Емі помітила, що в неї величезна кількість підписників в інтернеті, але не могла точно зрозуміти чому.

— Я створюю контент, — відповіла Джун. — Використовую різноманітні соціальні медіаплатформи, але у мене найбільше підписників в інстаграмі і я працюю з брендами. Багато мого контенту стосується виховання дітей, способу життя та здоров'я і всякого такого.

— О, круто, — сказала Емі. — Щось таке, як ділитися рецептами й порадами?

— Так, саме так. Поради стосовно малюків та їхніх розпорядків дня, виховання дітей, моди... — Джун обережно поставила чашку на стіл. — Було важко

перебувати в курсі подій і створювати послідовний контент, відколи ми залишилися без няні. Я знаю, що люди можуть сприймати соціальні мережі як не справжню роботу, але за лаштунками відбувається дуже багато всього: наприклад, переговори з брендами. І ви б не повірили, скільки зусиль іде на те, щоб зробити одну хорошу фотографію...

Зав'язалася розмова. Коли вони закінчили пити чай і перша частина знайомства завершилася, настав час для екскурсії будинком.

— Коханий, ти віднесеш сумку Емі до її кімнати? — мовила Джун, торкаючись руки Майлза. Доручивши завдання, вона повернулася до Емі. — Почнімо зі знайомства з дітьми.

Вона провела Емі сходами до величезної основної спальні, яка була оформлена в мінімалістичних білих та сірих кольорах. Одна повністю скляна стіна виходила на море. На величезному ліжку поверх білої ковдри лежало двоє крихітних білявих дітей, їхні очі були зосереджені на величезному телевізорі.

— Привіт, мої любі, — сказала Джун, її м'який голос танув, як мед.

Вона зупинила «Дору-дослідницю», і діти поповзли по ковдрі до неї.

— Привіт! — весело привіталась Емі, усміхаючись своєю найширшою усмішкою.

Діти дивилися на неї з розгубленістю, недовірою і пригорталися до матері.

— Це Том, — сказала Джун, цілуючи скуйовджене волосся хлопчика, — а це Поппі.

Вона обійняла маленьку дівчинку, міцно пригорнувши її до себе.

Тому було три роки, нагадала собі Емі, а Поппі — два.

— Привіт, Томе, привіт, Поппі!

Обоє дітей мовчали.

— Дайте їм час, — тихо мовила Джун. — На них дуже вплинула та вся ситуація, коли няні приходили і йшли...

Вона випросталась.

— Чесно кажучи, не можу передати словами, наскільки я рада, що маю більш зрілу няню замість однієї з тих навіжених дівчат, які щойно закінчили коледж і які миттєво зникають. Нам потрібний хтось, на кого ми можемо покластися. Хтось, кому ми можемо довіряти.

Намагаючись не думати про всю ту брехню, яку вона щойно сказала Джун, Емі всміхнулася їй, сподіваючись, що на вигляд це щиро.

Увага Джун повернулася до дітей.

— Чому б вам ще не подивитись «Дору», любі? Але тільки цього разу. Тато покладе вас спати, поки я покажу Емі будинок...

Коли очі дітей знову зосередилися на екрані, Джун було легко відійти від них.

— Отже, — сказала вона, повертаючи собі звичайний тон і виводячи Емі з кімнати, — вікна — це, очевидно, велика робота. Я запрошую мийника вікон один раз на місяць для зовнішніх вікон, але внутрішнє скло потрібно мити

щонайменше кожні два тижні. Я пропоную мити всі вікна нагорі одного тижня, а всі вікна внизу — наступного тижня, але, звичайно, ви можете зробити все по-своєму, якщо придумаете кращу систему.

Надворі невпинно темніло. З увімкненим світлом у приміщенні та великими вікнами навкруги Емі почувалася беззахисною. Хтось міг стояти на вулиці, непомітний, і дивитися всередину.

— Це елементи керування для жалюзі, — вела далі Джун. — Але, чесно кажучи, ми залишаємо їх відкритими практично весь час. До найближчого сусіда кілометр. Хто буде зазирати всередину?

Вона ніби почула думки Емі.

— Я б хотіла, щоб підлогу ретельно прибирали щодругого тижня, — продовжувала вона, ведучи Емі вниз по сходах. — Загальна підтримка чистоти між генеральними прибираннями також буде вашим обов'язком...

Поки Джун розмовляла, вона водила Емі з кімнати в кімнату. Будинок був шикарний, колірна гама всюди нейтральна — білий, бежевий, сірий. Ефект був майже бездоганим, але де-не-де пластикова іграшка чи каракулі олівцем переривали цю досконалість.

— У дітей є ігрова кімната, і ми намагаємося зберігати там увесь їхній мотлох, — сказала Джун. — Коли вони підростуть, ми переробимо її на спальню Тома, але поки що вони з Поппі живуть в одній кімнаті.

— Правильно, — Емі спробувала порахувати, скільки спалень у цьому місці. Чотири? П'ять?

— А це мій кабінет, — мовила Джун, відчиняючи ще одні двері.

Тон кабінету Джун відрізнявся від решти будинку. Стильний і жіночний, він був облаштований у крикливих, сміливих барвах і прикрашений іронічно кітчевими предметами: килим із принтом зебри, лампа з фламінго, крісло-мішок кольору фуксії, декоративний ананас. Стильний, веселий, дуже зручний для інстаграму.

— Зазвичай там не дуже потрібно прибирати, — сказала вона, знову зачиняючи двері. — Дітей сюди не пускаємо, і я підтримую чистоту в цьому місці...

— Зрозуміло.

Далі вона повела Емі до підсобного приміщення біля кухні. Воно було достатньо великим, його навіть можна було перетворити на маленьку спальню.

— Всі засоби для прибирання тут. Очевидно, що в нас є пральна та сушильна машини, — вона показала на них рукою, — але також усе необхідне для домашнього господарства.

— О, чудово.

Полиці були повністю укомплектовані акуратно організованими мийними засобами. Емі відчула приплив полегшення. Робота з утримання цього будинку одразу здалася легшою.

Потім Джун узялася за розпорядок дня дітей.

— Я готую сніданок і займаюся ранковою рутинною, але у дні, коли працюю, зазвичай усамітнююся у своєму кабінеті близько одинадцятої чи дванадцятої години, тож

ви готуватимете обід. Ми намагаємося їсти приблизно вісімдесят відсотків овочів, хоча забуваємо про це під час обіду! Том не торкнеться до кукурудзи, а Поппі крутить носом від риби, але, окрім цього, вони обоє їстимуть більш-менш усе...

У цей момент Джун, здавалося, помітила трохи ошелешений вираз обличчя Емі.

— Послухайте, вам не потрібно запам'ятовувати всю цю інформацію прямо зараз, — озвалась вона. — І взагалі, якщо якийсь із ваших обов'язків здасться вам занадто важким, скажіть мені. Я б хотіла, аби ви дали мені знати, якщо виникне якась проблема, щоб ми могли її вирішити. Ми хочемо, щоб ви були тут щасливою, Емі. Ми шукаємо тривалої співпраці.

Її глибокі блакитні очі були щирі.

— Так, — сказала Емі, киваючи, — я також.

Джун широко всміхнулася, показуючи перламутрові зуби.

— Мені дуже приємно це чути, — мовила вона. — І я кажу серйозно, Емі. Не соромтеся прийти до мене з будь-чим.

Потім вона повернулася й повела Емі до задньої частини будинку, дорогою відчиняючи двері.

— Це дитяча ігрова кімната... Це ванна кімната внизу...

Тепер вони йшли довгим вузьким коридором, найтемнішим місцем у домі.

— Це, — сказала Джун, киваючи на двері, коли вони проходили повз них, — кімната Ліама. Вам не потрібно

туди заходити.

— Почекайте, — Емі відчувала, що вона щось пропустила. — Хто такий Ліам?

Джун зупинилась і здивовано глянула на неї.

— Ми не згадували Ліама?

— Е-е... — Емі сушила собі голову. — Та начебто ні.

— Ліам — син Майлза від попередніх стосунків. Йому сімнадцять. Він залишається з нами лише на кілька місяців щороку, влітку. Решту часу він живе зі своєю мамою в Лейксліпі.

Емі не знала, що сказати. Хіба вони не мали повідомити їй про це заздалегідь?

Ідучи далі, Джун підсумувала:

— Я впевнена, що згадувала про це, — запевнила вона. — У будь-якому разі, це не має жодного стосунку до вашої ролі, тому, ймовірно, я на цьому й не зупинялася. Як я вже сказала, він повернеться до матері за кілька тижнів.

Вони опинилися майже в кінці коридору. Емі була настільки зайнята перетравленням новин про сина-підлітка, що її захопило зненацька, коли Джун відчинила дерев'яні двері ліворуч і сказала:

— А це ваша кімната!

Вона була величезна. Підлога — полірований дуб, стіни насичено-кремового відтінку, підковдра кольору пелюсток рожевої троянди. Одна стіна була майже повністю скляна, вікно досить велике, через нього міг би проїхати автомобіль. Сумку Емі поклали біля акуратно застеленого ліжка.

— Прекрасно! — вигукнула вона.

Джун виглядала задоволеною її реакцією.

— Є окрема ванна кімната... — сказала вона, відчиняючи двері й клацаючи вимикачем. (Емі поглянула на мило трояндово-рожевого кольору, рушники й декоративну суміш із засушених квітів, які ідеально поєднувалися між собою.) — І вбудований гардероб.

— Ого! Тут так гарно, — повторила Емі. — Я не знаю, що сказати. Дуже дякую.

Це була красива, а можливо, найкрасивіша кімната, в якій Емі коли-небудь залишалася у своєму житті. Але раптом вона відчула себе виснаженою. Усі години їзди, усі причини, через які вона втекла з Дубліна, — усе це ніби раптово наздогнало її. Джун, мабуть, прочитала вираз її обличчя, бо сказала:

— Я залишу вас. Чому б вам не відіспатися завтра? Присвятить ранок собі!

— Це було б чудово, — вдячно мовила Емі. — Дякую вам.

— О, і я просто хотіла переконатися, — Джун зупинилася біля дверей. — Як ми обговорювали телефоном, ми з Майлзом платимо готівкою на руки. Ви з цим згодні?

— Так, — одразу відповіла Емі. — Так, це добре.

То було краще, ніж добре. То була одна з причин, чому вона взялася за цю роботу. За останні роки вона виявила, що люди часто воліють платити своїм няням і прибиральницям саме так, і в теперішній ситуації її це цілком влаштовувало. Проживання за місцем роботи. Гроші їй прямо в кишеню. Усі рахунки й комунальні послуги на

чуже ім'я. До неї не вели жодні паперові сліди, поки вона проживала за цією адресою. Юридично, офіційно вона ніби зникла з лиця землі.

— Чудово, — сказала Джун. — Ми платитимемо вам щотижня, у четвер.

— Ідеально. Дякую за все, Джун!

— Ласкаво просимо! — голос Джун став мелодійнішим, коли вона додала: — На добраніч.

Вона вийшла в коридор й обережно зачинила за собою двері.

Емі закрила жалюзі над величезним вікном. Поставила телефон на зарядку. Потім лягла на рожеве покривало й витріщилася на стелю. Не могла повірити, що вона насправді тут.

Її власна сміливість вразила її. Вона це зробила. Зібрала сумку, сіла в машину й поїхала. Вона майже очікувала, що якась посадова особа зупинить її та скаже: «Емі Фаган? Вибачте, але ви не можете так легко втекти від свого колишнього життя. Розвертайте авто і повертайтеся». Але поки вона виїжджала з житлового масиву, її ніхто не зупинив. Або коли вона їхала на швидкості сто кілометрів по трасі.

Вона сіла, щоб вимкнути лампу біля ліжка, і знову лягла в темряві. Тут було так тихо. Емі звикла до постійного міського гулу, але у «Виді на море» єдиним звуком був порив вітру над полями.

Заплющивши очі, вона згадала той коментар Джун про «нянь, які приходять і йдуть...». «Здається, тут ніхто не

затримується надовго», — подумала вона, занурюючись у глибокий сон без сновидінь.

Наступного ранку Емі розбудив щасливий вереск дітей дець у будинку. Ранкове світло заглядало всередину крізь жалюзі. Вона сіла, відкинувши довге волосся з обличчя.

До неї прийшов дивний напівспогад. Чи щось розбудило її вночі? Вона згадала відчуття сонливості, зовнішній звук... кроки? Грюкіт дверей? Пам'ять пливла поза межами досяжності, як слово, що вертілося на кінчику язика. Вона сіла й потягнулася. Сказала собі, що чутливо спати на новому місці — це природно. Будь-який звук, який вона чула, був, мабуть, тим, що хтось встав, аби скористатися туалетом.

Піднявшись та одягнувшись, вона розпакувала кілька своїх речей. На тумбочці поклала книжку і гребінець. У верхній шухляді сховала кілька сентиментальних речей: фотоальбом, стару снігову кулю. Потім розчесала волосся, зволожила обличчя й перевірила час: 07:48. Підготувавшись, вона вийшла з кімнати й пішла коридором у вітальню відкритого планування.

Вона побачила Джун і дітей, які сиділи за столом, а сонячне світло пробивалося крізь величезні вікна позаду

них. Сніданок був мов яскравий розсип: тости з авокадо, апельсиновий сік, тарілка нарізаних фруктів.

— Доброго ранку, Емі! — усміхаючись, мовила Джун. — Я не сподівалася побачити вас так рано!

— Доброго ранку!

Емі раптом відчула себе ніяково. Чи очікували вони, що вона приєднається до них?

— Сідайте! — світле волосся Джун виглядало щойно вимитим. На ній був повний макіяж (ледь помітний, такий, який чоловіки помилково сприймають як «без макіяжу», але все ж повний макіяж) і з вигляду дорогий сіро-ліловий домашній одяг. — З'їжте щось. Майлз уже поїхав на роботу.

— Дякую, але ні, — сказала Емі. — Я ще зовсім не голодна. Доброго ранку, Томе, доброго ранку, Поппі!

Том і Поппі підозріло поглянули на неї. У Тома на носі був шматок авокадо.

— Ну, коли зголоднієте, пригощайтесь, — сказала Джун. — Беріть будь-що на кухні, поки ви тут.

— Дякую.

В Емі було відчуття, що якщо вона відчинить холодильник, то не знайде там ковбаси та бекону. Її улюбленим сніданком було щось смажене — скибочки бекону, що шкварчать, тости, що виблискують маслом. Її від природи струнка фігура суперечила її харчовим звичкам. («Худа сучка, — так висловлювалася про неї її сестра Сандра, штрикаючи Емі в живіт. — Як ти можеш їсти все це лайно і при цьому мати таке саме тіло, як у сімнадцять?»)

— Я теж не їм так рано, — сказала Джун. — Лише кава й апельсиновий сік. Але ці двоє завжди голодні.

Емі подивилася на Тома, Поппі й тарілки з намазаними зеленим тостами.

— Не можу повірити, що ваші діти люблять авокадо.

— Так, вони чудові їдці, — Джун скуйовдила волосся Поппі й витерла пляму авокадо з носа Тома. — Ми ніколи не даємо їм цукрового непотребу, тому вони ніколи не просять шоколадних пластівців «Коко-попс», бо не знають, що таке «Коко-попс». — Вона кивнула на місце поруч: — Сідайте, Емі.

Емі сіла.

— О котрій годині вам потрібно, щоб я почала сьогодні?

— О, чому б вам не розпочати о першій по обіді? — запропонувала Джун. — Не треба поспішати. Вам це підходить?

— Чудово, так. Дякую вам.

Джун потягнула кави.

— То що ви збираєтеся робити зі своїм вільним ранком?

— Можливо, піду прогулятися, — сказала Емі. — Відчути це місце.

Раптом Поппі заговорила.

— Пані — то нова пані, — сказала вона, показуючи маленьким пальцем на Емі.

— Правильно! — відповіла Джун. — Емі — наша нова прибиральниця, і вона іноді буде няньчити вас, малюки, коли мама працюватиме. Хіба це не буде весело?

— Ні, — сказав Том із насупленим виразом обличчя.

— Нова, нова пані, — повторила Поппі, а потім знову замовкла.

— Я думала, можливо, завтра ми всі разом зробимо щось приємне, — сказала Джун. — Наприклад, підемо прогулятися пляжем. Емі ніколи не була тут на пляжі! Ми могли б показати їй Ноккрі.

Том підбадьорився, почувши це.

— Я можу покидати каміння?

— Ти зможеш покидати каміння в море, — мовила Джун, поблажливо всміхаючись.

— Буль! — сказав Том і засунув до рота цілу скоринку тоста з авокадо.

Поппі й далі недовірливо спостерігала за Емі, її блакитні очі були величезними під пасмами світлого волосся.

— Ну, друзі, дозволю вам спокійно завершити сніданок, — сказала Емі, підводячись.

— Ой, дурниці, ви зовсім не заважаєте, — відказала Джун. Ніби відчувши, що Емі хоче втекти, вона додала: — Але йдіть, насолоджуйтеся прогулянкою. Я завжди вважала, що о цій ранковій порі краєвид найкращий.

Емі незграбно помахала Томові й Поппі на прощання. Вони не відповіли.

Коли вона вийшла із вхідних дверей, краса пейзажу в сонячному світлі знову вразила її. Цілу хвилину вона стояла й дивилася на хвилясті зелені поля, обмежені низькими кам'яними стінами, міцні скелясті утворення на схилах гір і величезну блискучу блакить моря. Вдалині вона

бачила село Ноккрі: маленькі білі будиночки й котеджі у формі нерівної підкови. «Вид на море» був єдиним будинком у безпосередній близькості.

Вона пішла під'їзною алеєю та вийшла на розбиту сільську дорогу, оточену зеленню й насиченою тишею.

Згадуючи сцену в будинку, вона гадала, якими будуть її ранки відтепер. Чи буде вона їсти з родиною, чи готуватиме собі їжу, коли вони завершать? Їй хотілося, щоб Джун і Майлз передали їй якийсь звід правил або просто сказали, чого від неї очікують. Вони робили це й раніше, тоді як для неї це був перший раз, коли вона жила в чужому будинку. Вона уявила, що їсть на самоті у своїй кімнаті, просто аби заспокоїтись і зняти маску працівниці. Ця думка змусила її раптом відчутти відчайдушну самотність.

Вона дістала з кишені піджака пачку сигарет і запальничку. В оголошенні шукали некурця, але, звичайно, це означало заборону на куріння на роботі чи в їхній власності, хіба ні? Це не мало б нічого спільного з Майлзом і Джун, якби вона закурила у свій особистий час, правда ж?

Емі винувато озирнулася в бік будинку, коли запалила сигарету. Сигарети точно були у списку речей, про які Том і Поппі не знали. Чи знали вони про печену квасолю, білий хліб та бекон? Якби Емі хотіла смажити картоплю, чи їй довелося б готувати її таємно та ховати інгредієнти, як контрабанду?

Вона ходила, курила і думала. З густих зелених живоplotів уздовж дороги пурхали птахи. Її телефон

задзвонив, і вона дістала його з кишені. То було повідомлення від її сестри Сандри.

Гей, любя! Освоюєшся?? Маю вільний час для дзвінка перед роботою, якщо ти вже встала.

За цим ішла довга черга сердечок, поцілунків та інших смайликів.

Емі подзвонила їй.

— Привіт, любя! — здавалося, що Сандра поспішає, як це зазвичай і було. — Як справи? Що за сім'я?

Сандра була старша за Емі на шість років і працювала медсестрою. Дві сестри були дуже різними, але завжди лишалися близькими. У дитинстві Емі була сором'язливою, а Сандра — голосною та впевненою. Вона заступалася за свою молодшу сестру, коли старші діти з неї знущалися. Виглядали вони теж по-різному: Емі — висока й чорноволоса, Сандра — низька повна блондинка. Останнім часом Сандра мала коротко підстрижене світле волосся, через що діти в житловому масиві час від часу — і помилково — кричали «Лесбійка!» в її бік. Для Сандри, яка була міцною й товстошкірою, це було як з гуски вода. Емі завжди захоплювалася здатністю своєї сестри позбуватися зайвого. Вона хотіла бути більше схожою на неї.

— Сім'я, здається, нормальна, — сказала вона, сповільнюючи крок. — Можливо, трохи зарозуміла, але нормальна. Вони були привітними.

— Ну, це головне, — Сандра відчула полегшення. — Вони поставилися до тебе гостинно, скажи?

— Так. І будинок неймовірний.

— Це Емі? — чоловічий голос на задньому плані. Партнер Сандри, Дейв. — Як у неї справи?

— Привіт, Дейве! — сказала Емі.

— Привіт, Емі!

Дейв був вантажником у лікарні, де працювала Сандра. Величезний чоловік із добрими очима й жартівливою вдачею, його любили і пацієнти, і персонал. Вони з Сандрою познайомилися в її перший тиждень роботи — й відтоді разом. Дітей вони не мали, але мали трьох стаффордширських бультер'єрів. Вони були найбільш вкоріненою, щасливою парою, яку знала Емі.

— А діти які? — Сандра хотіла все знати.

— Та наче милі. Трохи сором'язливі. У мене таке враження, що няні приходили і йшли. Напевно, їм знадобиться деякий час, щоб до мене звикнути.

— Що, вони не можуть утримати персонал? — Сандра відразу насторожилася.

— Чи здаються вони хорошими роботодавцями? — запитав Дейв.

— Була одна дивна річ, — сказала Емі, затягнувшись димом. — У будинку також живе підліток, і вони ніколи раніше про нього не згадували.

— Що? — разом вигукнули Сандра й Дейв.

— Чому вони не розповіли тобі про нього відразу? — запитала Сандра.

— Сказали, що він не має стосунку до моєї роботи, — відповіла Емі.

— І все-таки здається чесним попередити тебе заздалегідь, хто живе в будинку, — сказав Дейв. — Який він?

— Я ще не бачилася з ним, — Емі видихнула дим. — Він був у своїй кімнаті, коли я приїхала учора ввечері. Усе, що я знаю, — це те, що його звати Ліам.

— Можливо, він із тих підлітків, які ніколи не виходять із кімнати, — сказала Сандра. — У Маори, що живе вище по дорозі, такий син. Ніколи не приймає душу. Цілий день просто грає у відеоігри.

— Може, він якийсь психопат, — додав Дейв.

— Дейве! — вигукнула Сандра. — Не кажи їй такого!

— Та я просто пожартував. Упевнений, що він — звичайна дитина. Слухай, Емі, я піду в душ, але будемо на зв'язку, гаразд?

— Поговоримо пізніше, Дейве! — гукнула Емі.

— Не зважай на нього, — сказала Сандра, коли Дейв вийшов з кімнати. — Я не знаю, що б сталося з його его, якби він зрозумів, що він не такий смішний, як думає.

— Я це чув! — гукнув Дейв із коридору.

Емі усміхнулася, але усмішка швидко зникла, коли вона набралася сміливості запитати про щось сестру.

— Сандро, — невпевнено сказала вона, — він не приходив до твоїх дверей шукати мене, ні?

— Ще ні. І коли він це зробить, я нічого йому не скажу, — голос Сандри був сталевим. — Він не витягне з мене ні слова, Емі.

— Я знаю, — Емі довіряла сестрі всім своїм еством. — Мені просто цікаво, чи зрозумів він, що я вже поїхала геть.

— Не знаю. Але його голова вибухне, коли він зрозуміє.

Коли Сандра сказала це, у її тоні відчувалося певне задоволення, але Емі почало нудити. Через кілька хвилин вона поклала слухавку і стояла, дивлячись на поодинокий краєвид, гірські вершини та блакитне, як самоцвіт, море.

Навіть тут, на краю світу, вона боялася, що він її знайде.

РАНІШЕ

Поки Емі не виповнилося чотирнадцять, її життя було звичайним. Їх із Сандрою виховувала мати, Луїза, у будинку з грубого каменю з трьома спальнями в житловому масиві на півночі Дубліна. Цілий день поблизу проносилися машини. Діти грали у футбол на смужці трави через дорогу. Сусід тримав голубів, і тріпотіння крил, коли зграя здіймалася з дахів, звучало як дім.

Луїза Фаган працювала медсестрою, любила котів, курила все життя, поглинала любовні романи й була надзвичайно доброю людиною. Її чоловік Джеррі, який працював на будівництві, загинув через нещасний випадок на виробництві до того, як Емі виповнився рік. Луїза більше не виходила заміж.

Їхній дім був теплий, затишний і повний сміху. Сандра та Емі разом дивилися «Черепашок-ніндзя» та «Вершину популярності». Емі робила домашні завдання за кухонним столом, а мати іноді приносила їй гарячий шоколад.

Вона була щаслива. Надто юна, щоб оцінити просте, задоволене відчуття щастя. Її скарги стосувалися дрібниць, як-от на те, що старша сестра владна, а їй не дозволяли пофарбуватися у блондинку. Сестра ж ходила до школи та зі школи у зграйці дівчат, і пліткувала на автобусній зупинці, і фарбувала нігті, і експериментувала з макіяжем, і всі непримітні дні зливалися воедино в незабутню пляму.

До одного дня, коли вона діставала книжки зі своєї шафки й почула, як хтось вигукнув її ім'я.

— Емі! Марк Кітінг хоче знати, чи зустрінешся ти з ним на автобусній зупинці після школи.

Саманта Рурк підійшла до неї, розмахуючи хвостиком і жуючи жуйку, ніби це був аксесуар.

Емі відчула хвилювання, але не показала цього.

— Він насправді цього не казав, — заперечила вона з підозрою.

Саманта Рурк не могла прогавити можливості зробити з когось посміховисько.

Марку Кітінгу було шістнадцять. Старший, крутіший, скандально відомий. Шкільний поганий хлопчисько. А ще він був шикарний: високий і темноволосий, з лінивою усмішкою.

— Він сказав. Ти йому подобаєшся.

У голосі Саманти вчувався схвилюваний тон пліткарки, який змусив Емі повірити, що вона каже правду.

— Він сказав, — і якась гірка тінь промайнула на рисах обличчя Саманти, — що ти найгарніша дівчина в усій школі.

Емі, яка у свої чотирнадцять дивилася в дзеркало і не бачила нічого, крім потворності, була приголомшена. Вона б негайно запротестувала (була впевнена: Саманта її переконує, що це правда, хоча насправді це не так), якби не короткочасний вираз образи, який побачила на Самантиному лиці, й заздрості, що панує між тендітними дівчатами-підлітками, які прагнуть бути коханими.

— Хм, — озвалась вона, вдаючи, що обдумує.

Відкинула свій довгий хвіст темного волосся і стала копирсатися в шафці, щоб приховати той факт, що її почало нудити. *Найкраща дівчина у всій школі.* МАРК КІТІНГ сказав це! Про НЕЇ!

— Ну то як? — спитала Саманта. — Що мені йому відповісти?

Емі зачинила шафку й повернулася до неї обличчям.

— Гаразд, — озвалась Емі, знизуючи плечима, ніби їй це не дуже цікаво. — Передай йому, що я сказала «так». Я зустрінуся з ним.

Коли вона побачила Марка, який чекав її на автобусній зупинці після уроків, залишковий страх Емі, що це може бути витівка, перетворився на піднесення.

Марк усміхнувся своєю лінивою усмішкою. Він провів її додому. Обняв її за плечі, а пізніше, цілуючи біля стіни, тримав руку згори її сорочки.

З того дня вона була його дівчиною і впродовж наступних кількох місяців ходила замріяна.

ЗАРАЗ

Коли Емі повернулася до «Виду на море» після ранкової прогулянки, вона спробувала зайти через чорний вхід, бажаючи уникнути виклику на розмову ні про що. На своє полегшення, вона побачила, що двері незамкнені.

У своїй кімнаті вона розпакувала решту речей. Було дивно розвішувати власний одяг у гардеробній. Вона не могла повірити, що деякі люди прожили так усе життя, маючи стільки простору. Вона ретельно почистила зуби, переконавшись, що не залишилося запаху диму.

Щойно вона завершила, у її двері постукала Джун.

— Я хотіла сказати, що поведу дітей на пляж сьогодні вдень, щоб у вас було місце під час прибирання. Без тих двох під ногами буде набагато легше!

— Дякую, — мовила Емі. — Чудово.

Вона вийшла зі своєї кімнати, щоб не здаватися грубою. Поспілкувалася з Джуном і намагалася налагодити стосунки з Томом і Поппі, які залишалися настороженими й недовірливими. Ліам не з'являвся. Повертаючись до своєї

кімнати, Емі подивилася на зачинені двері його кімнати з цікавістю.

Якийсь час вона читала кілька розділів роману, який привезла з собою, «Квартира на двох» Бет О'Лірі. Читання було для Емі втечею від дійсності — перепочинком від власного життя. Близько 12:45, коли вона почула, що Джун і діти йдуть, Емі вийшла зі своєї кімнати. Намастила маслом тост, приготувала чорну каву і спожила це все на мармуровому острівці, дивлячись на краєвид і прислухаючись до тиші. Тоді взялася до роботи. Емі подобалося прибирати. Завжди подобалося. На самоті під музику вона могла впадати у майже медитативний стан. Їй подобалося надавати речам охайності, організованості, залишаючи простір незайманим.

Вона подивилася на перелік справ, написаний від руки, який їй залишила Джун. «Почистити туалети... За потреби замести та пройтися порохотягом...»

Емі з головою взялася за свої завдання. Вона протерла поверхні, відчистила дзеркала. Дізналася, де зберігаються свіжі рушники, і склала їх акуратною купкою, при цьому один рушник для рук декоративно поклала зверху, у стилі оригамі. Вона любила такі маленькі штрихи. У них відчувалася різниця між гарним та ідеальним.

Вона підмітала підлогу на кухні, коли почула гучний УДАР. Емі так різко підстрибнула, що ледь не впустила щітку. Що це було? Він долинув зсередини будинку. Майлз був на роботі, а Джун з дітьми гуляла на вулиці...

Почувся ще один гучний УДАР, і в ту ж мить її вразив здогад. «Ліам», — подумала вона. Саме так мало бути. Дивні звуки долинали з боку його кімнати. «Ти ідіотка», — лаяла вона себе. Вона зовсім забула, що була в домі не сама. Їй хотілося посміятися над своєю реакцією. Але від раптового шуму її серце забилося, і тепер на неї нахлинули небажані спогади.

«Ні, — сказала вона своєму мозку. — Не думай про це...»

Але було вже пізно. Її тіло переповнював адреналін. Її погляд поплив. Вона знову побачила полум'я, яке танцювало, потріскувало, таке помаранчеве і яскраве, наче воно було прямо перед нею...

Ні, ні, ні...

Емі впустила щітку для підмітання, яка з гуркотом упала на підлогу. Вона невпевнено пробралася до дивана, сіла й зосередилася на глибокому диханні. Знадобився деякий час, щоб її серце перестало сильно калатати, щоб її тіло зрозуміло, що їй нічого не загрожує, щоб її мозок перестав відтворювати спогади з виразною чіткістю. Вона була дуже рада, що Майлза та Джун немає.

Через деякий час — вона не могла сказати, за скільки — Емі змогла роззирнутися будинком і відчути зв'язок з реальністю. Вона була тут, у безпеці. Тож підвелася на ноги, взяла мітлу і продовжила підмітати.

Протягом наступної пів години з кімнати Ліама долинали нові дивні звуки. Більше стукоту, але цього разу такого, що повторюється. *Стук. Стук. Стук.* Емі зазирнула

в коридор, проходячи повз із відром, але його двері все ще були зачинені.

Потім гамір припинився і у величезному будинку запала така тиша, що Емі знову змогла уявити, що вона єдина там людина.

Коли Джун, Том і Поппі повернулися з пляжу, Джун не могла натішитися від охайності будинку і захоплювалася тим, яку чудову роботу зробила Емі.

— Я не завершила. Маю ще...

Том і Поппі були щасливі та в піску. Коли Емі намагалася вмовити їх побавитися у дурну гру, Том погодився, вибухнувши хихиканням, коли вона кривлялася і вдавала, що ловить його. Поппі трохи впиралася, але пильно спостерігала. Емі поводитися так, ніби не бачила її. Урешті-решт Поппі підійшла ближче, бажаючи приєднатися. Емі зачепила її, Поппі сильно заверещала — напіврадісно, напівзнервовано — і знову відступила. Емі зосередила свою увагу на Томові, щоб не перевантажувати маленьку дівчинку, але в душі усміхнулася. Це вже був початок.

Джун, дивлячись, теж усміхнулася.

— Ви добре з ними справляєтеся, — сказала вона.

Того вечора Емі вечеряла з Джун, Томом та Поппі — домашньою піцою зі шпинатом, цибулею, горіхами кеш'ю та смаженою куркою. Майлз не приєднався до них. Ліам також.

— Майлзу треба допізна працювати цього вечора, — сказала Джун. — Тато часто працює пізно, правда, мої любі?

Ми знаємо, що він наполегливо працює, щоб оплатити гарний будинок, в якому ми живемо, і смачну їжу, яку ми їмо.

Діти кивнули, так ніби раніше чули цю промову.

— Дуже смачно, — сказала Емі. — Дякую, Джун!

Вона відкусила, прожувала і проковтнула, перш ніж запитати:

— А як щодо Ліама? Він збирається приєднатися до нас?

Джун, зосередившись на розрізанні піци для Поппі на шматки такого розміру, щоб вона могла їх вкусити, не дивилася на Емі, коли відповідала.

— Ліам насправді не бере участі в сімейних трапезах. Він вважає за краще їсти у своїй кімнаті.

— А, розумію, — Емі потягнулася, щоб втримати Томову склянку з водою, яку він ледь не перекинув. — Гадаю, він зараз якраз у такому віці?

— Думаю, що так, — сказала Джун, усе ще даючи раду з їжею Поппі.

Після вечері Емі допомогла Джун прибрати зі столу. Коли вона побажала на добраніч Томові й Поппі, вони сказали «на добраніч» у відповідь, і Поппі навіть легенько помахала їй.

Згодом Емі проходила повз зачинені двері Ліама й не могла не спитати себе: що він робив там цілий день? Окрім раптового граду ударів раніше, вона не чула жодного іншого звуку з його кімнати. Це нервувало.

Повернувшись до своєї кімнати, вона переодягнулася у стару майку й піжамні штани, в яких спала. Подумала про

те, що, хоча у всьому будинку було багато фотографій Тома та Поппі — їхні біляві голівки заповнювали рамку за рамкою, — вона не бачила жодного фото Ліама. Чи було бідне дитя жахливо спотворене, чи там щось інше? А може, він відмовлявся фотографуватися? Що відбувалося?

Емі почистила зуби й лягла в ліжку. Вона перемістила подушки, зручно влаштувалася, а потім взяла «Квартиру на двох». Роман був захопливий, і, хоча вона знала, що по завершенню пара буде разом, їй потрібно було побачити, як це станеться. Її повіки почали опускатися, та вона продовжувала перегортати сторінки. Ще один розділ... Ще один розділ...

Скрип.

Емі прокинулася, здригнувшись. Її лампа біля ліжка була все ще ввімкнена. Книжка лежала на грудях.

У коридорі вона почула м'який рух. Як кроки.

Прямо біля її дверей.

Вона підняла голову, враз дуже бадьоро і насторожено. Чи це був Ліам, який ховався там? Вона не рухалася, уважно слухаючи.

Сліди віддалилися, поскрипуючи коридором. Потім вона почула, як відчиняються й зачиняються задні двері.

Емі подивилася на свій телефон: 00:47. Куди він іде о цій порі? На якусь мить вона уявила, як він занурюється в ніч, у якусь незаконну та небезпечну місію, а тоді похитала головою своєї занадто бурхливій уяві. Ліам був відлюдним підлітком. Він, напевно, вийшов на вулицю, щоб викурити

нелегальну сигарету, так само як вона сама спокусилася зробити раніше.

Важко видихнувши, вона поклала книжку на приліжкову тумбочку, вимкнула лампу і вляглася у ліжку. Лежала якийсь час, перш ніж заснути, але не почула, щоб Ліам повернувся.

Наступного дня була субота. Майлз не працював і подався разом із Емі, Джун, Томом та Поппі на пляж. Це був ще один чудовий серпневий день. Пляж був за декілька хвилин їзди вздовж доріг із вибоїнами. Емі звернула увагу на кількість занедбаних будівель, повз які вони проїхали: кілька незаселених котеджів, стара сіра ферма з вікнами, забитими дошками.

Пляж був різнобарвним: зелені дюни, золотий пісок, сапфірове море. Діти бігали босоніж, пищали й реготали, поки вітер закручував волосся Емі навколо її обличчя.

Джун пішла в ногу з нею.

— Після цього ми під'їдемо до села і проведемо вам екскурсію.

Майлз підвів очі від телефону.

— Не те щоб було що показати. Ми запропонували б купити вам кави, але у Ноккрі навіть кав'ярні немає. Пачка чипсів із бару — це те, що тут можна назвати вишуканою кухнею.

— Майлзе, — докоряла йому Джун. — Тому ми його й любимо, хіба ж ні?

Джун була вдягнена у сукню-сорочку в пастельні блакитно-білі смужки, а її світле волосся було розпущене й розвівалося на вітрі. Вона скидалася на жінку з реклами розкішного пляжного одягу. Біля моря вона змусила Майлза кілька разів сфотографувати її з дітьми. Емі стояла осторонь і дивилася, як Джун вдавала, що сміється, широко розтуливши рота й демонструючи яскраво-білу показну досконалість багатьох дорогих стоматологічних процедур. «Подивись-но в камеру, Томе!» — «Ще раз для мами!» — «Ні, Поппі, глянь на тата!» Вона керувала кожним кадром. Минуло багато часу, перш ніж Майлз сфотографував так, як сподобалося Джун, і навіть тоді вона не виглядала цілком задоволеною. «Хм... З редагуванням це може бути добре...»

Коли вони йшли назад до машини, думки Емі повернулися до таємничого Ліама. Не було жодної згадки про те, що він приходив на пляж із сім'єю. Його двері були зачинені, коли вони вийшли з дому. Чи варто їй згадувати Майлзу та Джун, що вона думала, начебто чула, як він вислизає з будинку вночі? Але Емі не могла змусити себе кинути бідолашну дитину під автобус, перш ніж зустрілася з нею. Вона почала курити в підлітковому віці. І знала, що таке приховувати шкідливі звички від батьків.

Як і обіцяв, Майлз відвіз їх до Ноккрі, де вони прогулялися селом. Це була коротка прогулянка. Вони проминули розмальовані котеджі (лише деякі з них виглядали як заселені), крихітну церкву, дитячий майданчик немов із п'ятдесятих і зачинену школу. Тепер

Емі зрозуміла, що мав на увазі Майлз, коли називав це місце «привидом» села.

— Куди зараз діти ходять до школи? — запитала вона.

— У Ноккрі вже майже немає дітей, — відповіла Джун. — Але в сусідньому селі є крихітна початкова школа — усіх дітей навчає один учитель, — а потім кожна дитина підліткового віку мусить їхати аж до Клонгрессіла.

Вони дійшли до дуже маленького продуктового магазину, й Емі пішла взяти кілька необхідних продуктів. Керролли чекали надворі на сонці. Майлз супився на свій «айфон», Джун присіла, щоб розважати Тома та Поппі. Усередині магазину за прилавком сиділа суха маленька жінка. Вона була сива і така крихітна, що Емі могла б легко її підняти.

— Вітаю! — сказала вона Емі, коли та зайшла.

— Добрий день! — відповіла Емі.

— Ви з Дубліна, правда? — запитала жінка, коли Емі брала з полиці білий хліб і печені боби. Магазин був настільки маленьким, що вони могли й далі розмовляти, поки вона проходилася в ньому. — Приїхали сюди у відпустку?

— Насправді ні, — Емі поклала продукти на прилавок. — Я щойно переїхала сюди на роботу.

Стара глянула у вікно й побачила Майлза та Джун. Вираз її обличчя змінився.

— О! — вигукнула вона. — Працюєте на Керролів? Ви — нова дівчина?

— Так, я працюю на них, — підтвердила Емі.

Жінка довго дивилася на неї, а потім звернула увагу на продукти Емі. Вона їх не сканувала. Просто постукала по кожному зморшкуватим пальцем, сказала вголос ціну, а потім виголосила загальну суму.

— Два двадцять... Два п'ятдесят... Це чотири сімдесят, люба.

Емі дала їй гроші готівкою. Поки літня жінка відраховувала решту, сказала:

— Я знала останню дівчину, яка в них працювала. Франциску. Мила дівчина. Дуже гарна, хоча й не така, як ви.

— Е-е-е... Дякую, — Емі ніяк не могла звикнути до таких коментарів. Вона смикнула пасмо волосся й заправила його за вухо. — Так, я чула, що вона повернулася до Бразилії.

Жінка дала їй решту і глянула у вікно, м'яко сказавши:

— Я не впевнена, що це так. Франциска знайшла іншу роботу в Корку. Ось що я чула.

Емі поклала решту в кишеню. Тон старої був невимушеним, але погляд начебто про щось промовляв.

— Я, мабуть, переплутала подробиці, — сказала Емі. — Можливо, це була дівчина до неї, якій довелося повернутися до Бразилії...

— А, Джорджія, — продавчиня кивнула, пакуючи покупки Емі в тонкий пластиковий пакет. — Також мила дівчина. Вона теж була з Бразилії, але я не знаю, куди вона поділася, коли поїхала. Вона так само не пробула з Керроллами дуже довго.

Двері магазину розчинилися, пролунав дзвінок. Висунулася маленька голівка Тома:

— Привіт, Пег! — вигукнув він, махнувши рукою.

— Привіт, Томе, любий! — сказала продавчиня й махнула у відповідь, доки той не зник із поля зору.

Двері знову зачинилися. Пег простягнула Емі торбинку.

— Ну, у всякому разі, двоє малюків чудові, — мовила вона. — Було приємно познайомитися з вами, люба. Ще побачимося.

Емі кивнула.

— Побачимось.

Надворі Майлз усе ще був на телефоні. Джун усміхалася.

— Ви зустріли Пег? Вона мила, скажіть?

Джун, мабуть, не думала, що Пег могла сказати про її сім'ю щось не надто схвальне.

Коли Емі йшла слідом за Майлзом і Джун униз сонячною вулицею, слова Пег лунали в її вухах. «Франциска знайшла іншу роботу в Корку...» Якщо Франциска змінила роботу, чому Джун збрехала про це? «Ну, у всякому разі, двоє малюків чудові».

Про що це вона?

Що дорослі не такі милі? Або що старша дитина не така хороша?

Що Пег намагалася їй сказати?

Вони закінчили обхід села й повернулися до машини. Майлз знову сидів за кермом, а Джун примостилась на пасажирське сидіння. Емі була позаду з Томом і Поппі, які обоє заснули, коли автівка почала рухатися.

Коли вони виїхали із села, Емі сказала:

— Дякую, що провели мені екскурсію. Тут шикарно.

Джун повернулася до неї, щоб усміхнутися.

— Я рада, що вам подобається тут. Деяким із наших попередніх нянь було важко перенести відокремленість.

— Для мене це лише принада, — сказала Емі, спостерігаючи за зеленими полями й білими котеджами, що пропливали повз. — Виглядає так спокійно. І безпечно.

— О, це так, — сказав Майлз. — Дуже безпечно. Люди залишають двері незамкненими. Рідко можна почути про проникнення в будинок або викрадення автомобіля. Злочинів практично немає.

— Ну, любий, — сказала Джун, трохи нахиливши голову набік, — це не зовсім так. Були всі ці неприємності...

Майлз обірвав її голосом, що став раптом твердим, як креміль.

— Для чого ти це згадуєш? То були незначні інциденти, роздуті купкою знуджених домогосподарок. Кляті бовдури, яким немає що робити, як вигадувати безглузді чутки. Кожен, у кого є хоч кілька клітин мозку, повинен знати, що краще не повторювати цієї нісенітниці.

Джун затихла. Емі сприйняла це як сигнал, щоб зробити те саме. Потилиця Майлза стала червоно-рожевою. Вони поверталися до «Виду на море» в напруженій мовчанці.

Ні Майлз, ні Джун не згадували про напругу в машині. Коли вони повернулися до «Виду на море», то продовжили розмовляти звичайним тоном, заносючи в будинок дітей, які заснули.

— Ти візьмеш пляшечку Поппі, так? — сказав Майлз.

— Взяла вже, любий, — Джун звернулася до Емі: — Ми дозволяємо їм дрімати вдень, Емі, але не довше ніж пів години, інакше вони не спатимуть вночі.

Як тільки змогла, Емі пішла до своєї кімнати. Дорогою вона проминула зачинені двері Ліама. З того боку, як завжди, тиша.

Емі сіла на своє ліжко. Їй було ніяково від того, що її серце все ще сильно калатало. Під час такого крижаного мовчання вона завжди відчувала, хоч як надумано це було, що насильство може спалахнути раптово.

Вона відчула бажання закурити. Кілька років тому Емі кинула свою звичку тягнутися по сигарети десять разів на день і тепер курила хіба час від часу, вдаючись до нікотину лише в разі сильного стресу. Вона купила пачку сигарет і поклала в кишеню свого пальта за день до того, як поїхала

з Дубліна. «Тобі не треба курити, — сказала вона собі зараз. — Просто виконуй дихальні вправи».

Емі лягла на ліжко, заплющила очі й зосередилася на повільному диханні (вдихаючи п'ять секунд, видихаючи сім), доки її серцебиття не нормалізувалося.

Її телефон задзижчав на приліжковій тумбочці. Вона перевернулася, щоб подивитися на екран. Це було повідомлення від Сандри.

Привіт, як справи сьогодні? Цьом

Вона поклала телефон, не готова відповісти. Не мала бажання розповідати Сандрі та Дейву про Майлзів гнів у машині. З одного боку, вона не хотіла їх хвилювати. З іншого, цілком можливо, що її реакція була надто перебільшена.

Мимохіть її рука потяглася до татуювання на лівому плечі. Чорне чорнило. Ім'я в серці.

Емі враз сіла. Бажання закурити було непереборним. Вона перевірила пачку. Залишилося лише п'ять. Що ж, після цих п'яти вона звільниться назавжди — або принаймні на час її роботи тут. Але в неї була одна просто зараз.

Вона чула розмову Джун і Майлза на кухні. Вислизнула через задні двері.

Вийшовши на дорогу з вибоїнами, вона пішла жвавим кроком. День усе ще був прекрасний, повітря тепле й приємне. Коли вона безпечно зникла трохи далі від будинку, запалила сигарету.

Емі погодилася на цю роботу, сподіваючись на спокій. Місце, де вона могла б відпочити, відновити сили та спланувати, що робити далі. Низка образів промайнула в її пам'яті. Кров капає на брудно-білий килим. Чорний дим клубочиться під дверима. Помаранчеве полум'я танцює внизу сходів. Сандра ридає, кажучи: «Ти маєш поїхати з Дубліна, Емі...».

Вона глибоко вдихнула. *Перебувай у теперішньому моменті. Ти тут. Ти в безпеці.*

Дістала телефон і відповіла на Сандрині повідомлення. Вирішила не згадувати про свої хвилювання, що наростали. Вона знала, що бачила ситуацію у гіршому світлі, ніж та була насправді. І написала лише:

Усе гаразд. Діти здаються милими. З сином-підлітком ще не познайомила. Скажу тобі, коли це станеться. Передавай привіт Дейву! Цьом

Вона додала смайлик-серце й натиснула «Надіслати».

Після сигарети Емі стало спокійніше. Майже пів години вона йшла від дому, перш ніж вирішила повернутися. За весь час не проїхала жодна машина. Повертаючись схилом у бік «Виду на море», вона знову була вражена тим, як недоречно виглядав будинок — ця гладка футуристична будівля на тлі давніх гір.

Емі провела вечір, дивлячись телешоу у своїй кімнаті на старому «айпаді» Дейва. «Може, захочеш трохи телик подивитися там у себе», — сказав він, коли дав їй його перед

тим, як вона поїхала до «Виду на море». Хоча Джун наполягала на тому, що Емі може сидіти у красивій вітальні Керроллів і дивитися фільми на широкоекранному телевізорі («Ми хочемо, щоб ви також вважали це своїм місцем!»), вона знала, що ніколи не змусить себе увійти та приєднатися до Джун і Майлза на дивані, щоб перервати їхній затишний вечір подружньої пари. Вона чула, як вони зараз дивляться щось на телеканалі *RTE* і як ніжно гучнішають і стишуються їхні голоси.

Лежачи на боці в ліжку, поклавши «айпад» на подушку, Емі намагалася розслабитися, дивлячись безглузде шоу на «Нетфліксі». Але напружене, задушливе відчуття, яке наповнювало машину, поверталось до неї. Вона не могла зосередитися на сюжеті. Не могла розслабитися настільки, щоб заснути.

«Ти геть перебільшуєш, — казала вона собі. — Пари сперечаються. Це нормально!»

Кинувши шоу, Емі перевернулася на спину і взяла телефон. Відкрила інстаграм і знайшла обліковий запис Джун. Стрічка Джун в інстаграмі була ретельно продумана: фотографія за фотографією Тома та Поппі, сусіднього пляжу й самої Джун у підібраних пастельних вбраннях на тлі біло-сірого мінімалістичного будинку. Емі могла зрозуміти, чому люди стежать за цією сторінкою, за амбіціями, які вона транслює, чому переглядають фотографії красуні-блондинки Джун, її розкішного одягу й будинку, якому можна позаздрити.

Не було жодної згадки про те, що у Джун прибиральниця і няня на повний робочий день. Або що син-підліток її чоловіка від попередніх стосунків теж живе в будинку, ніколи не виходячи зі своєї кімнати. Емі не знала, що відчуває з цього приводу. Джун сама вирішувала, що їй розміщувати в інтернеті, і те, що вона поділилася деякими частинами свого життя, не означає, що зобов'язана ділитися всім. Емі вважала, що припущення про те, що будинок виглядає так без будь-якої допомоги, дещо оманливе, але це була реклама, хіба ні? І це дійсно була реклама, зрозуміла вона, переходячи за партнерськими посиланнями на дорогі бренди штанів для йоги й елітного посуду для дому. Джун продавала своїм підписникам фантазію. І все одно Емі думала про те, як це змушувало почуватися того хлопця Ліама. Так чітко сказано, що фантастична родина була такою без нього.

Вона сіла в ліжку, і щось вкололо її в руку: одна з її сережок-гвіздків упала. Емі помацала подушку, шукаючи задню частину сережки, а потім просунула руку між матрацом і узголів'ям, гадаючи, чи не впала вона туди. Не могла її знайти. Але її пальці торкнулися клаптика паперу. Вона витягла його. Це був шматок розлінованого аркуша формату А4, зім'ятий, наче хтось стиснув його в кулаку. Емі розгладила його і прочитала охайний рівний почерк: «Джорджіє, мені потрібно з тобою поговорити. Це терміново. Будь ласка, зустріньмося...».

Решта слів були відірвані. Вона знову потяглася до спинки ліжка, сподіваючись знайти другу частину

повідомлення. Перевірила смітник і під ліжком. Але нічого не знайшла. Кімната була ретельно прибрана до її приїзду. Цей клаптик паперу зберігся лише тому, що застряг за матрацом.

Хто це написав? Яку важливу інформацію мали надати Джорджії?

Розчарована, Емі склала шматок паперу так, що він став маленьким, і поклала його у верхню шухляду своєї тумбочки. Потім знову сіла на ліжко. На мить химерність її ситуації — життя в чужому домі, так далеко від усього, що вона знала, — приголомшила її.

Вона знову відсунула шухляду й дістала свою снігову кулю. Разом з її фотоальбомом це був один із небагатьох предметів, окрім одягу й засобів догляду, які вона спакувала під час свого поспішного від'їзду з Дубліна. Вона потрясла її, подивилася, як падає штучний сніг, і подумала про те, яким був би світ, якби люди могли повернутися в минуле.

Наступного дня була неділя, і Емі залишилася сама в домі. Майлз та Джун взяли Тома й Поппі на фермерський ринок у Скібберін.

— Ви впевнені, що не хочете приєднатися до нас, Емі? — запитав Майлз перед тим, як вони поїхали. — Вам сподобається.

— Я не хочу заважати, — відповіла Емі.

Правду кажучи, усе, що вона хотіла, — трохи часу для себе.

— О, ви б не заважали! — сказала Джун, намагаючись одягнути Тома й Поппі.

— Їдьте, друзі, — наполягала Емі. — Проведіть сімейний день. Я займу себе тут.

Коли вони поїхали, вона видихнула.

Сонце струменіло, і море, яке виднілося майже через кожне вікно в будинку, було королівсько-синього кольору. Емі відчинила кілька вікон, впустивши свіже повітря всередину, а потім приготувала собі сніданок із запечених бобів та змащених маслом тостів, які їла, дивлячись на чудовий краєвид. Було спокійно мати простір для себе.

Але, звичайно, вона його не мала. Час від часу вона з легким тремтінням згадувала, що в одній із кімнат перебував хлопець-підліток.

«Це стає дивним», — думала собі Емі, відкушуючи тост. Три дні, а вона навіть не бачила цієї дитини. Чи він тільки вночі виринав, як кажан?

Коли вона прибирала після сніданку, у кімнаті Ліама знову почалися дивні звуки. Стукіт. Тупіт. БАХ. Що він там робив? Вона вирішила запитати про це у Джун. Якщо Ліам виявиться проблемною дитиною, Емі не почуватиметься безпечно, коли спатиме недалеко. Вона завжди зможе піти. Вона могла б знайти іншу роботу з проживанням, іншу посаду, яка б оплачувалася готівкою. Вона могла б зникнути знову.

Емі витерла стіл і повернулася до своєї кімнати. Прийняла душ у ванній, зачинивши до неї двері. Витираючись, одягаючись і наносячи макіяж, вона помітила, що стукіт з кімнати Ліама припинився.

На годиннику 10:15. У неї був цілий день попереду. Емі подумала, що може поїздити півостровом. До одного з інших маленьких містечок, які бачила на гугл-картах, або, можливо, до якихось маленьких пляжів, жовтих ліній, які заманювали навіть у вигляді пікселів на екрані.

Вона наділа сережки-кільця та джинсову куртку, схопила ключі від машини й телефон і вийшла через вхідні двері. Сонце пекло, і вона вдихнула свіжий запах літнього повітря. Але коли йшла до машини, то відчула ще щось — терпкуватий запах марихуани.

Емі озирнулася. Нікого не було видно. Ідучи на запах, вона повернулася до будинку й обійшла його збоку.

Опинилася віч-на-віч із чорнявим, міцної статури хлопцем-підлітком. Він мав свіжу коротку стрижку та був одягнений у білосніжну футболку й сині джинси. Він притулився до стіни, кутив косяк і мружився на сонце.

— Все добре? — спитав він, вітаючись.

— Привіт, — сказала Емі. — Вибач, мені просто здалося, що я відчула запах...

Вона замовкла, глянувши на косяк у його руці.

Він потягнув наркотик і видихнув з навмисною необережністю.

— Ви нова домробітниця, правда?

— Емі, так.

— Я Ліам, — сказав він, оглядаючи її з ніг до голови. — Як справи?

Досі Емі уявляла собі Ліама як блідошкіру немиту дитину, яка, можливо, страждала на агорафобію. Вона була заскочена зненацька цим пихатим поганим хлопцем. Він потягував свій косяк і дивився на неї таким поглядом, який, очевидно, передбачав фліртування, і все, що вона могла зробити, — не розсміятися і не сказати: «Ти розумієш, наскільки я старша за тебе, правда ж?».

— У мене все добре, дякую, Ліаме, — відповіла вона. — Це чудово — нарешті зустрітися з тобою. Ти виявився трохи загадковим.

Він знизав плечима.

— Маю все, що мені потрібно, у моїй кімнаті. Окрема ванна, власний телевізор, шумопоглинальні навушники...

Отож усе набуло сенсу.

— У будь-якому разі, — продовжив він, — Майлзу та Джун легше вдавати щасливу сім'ю, коли мене немає поруч.

— Впевнена, що це неправда, — автоматично сказала Емі.

Ліам нічого не відповів, і вона відразу пошкодувала, що бовкнула таку банальщину. Вона вказала на косяк.

— Майлз і Джун знають, що ти куриш? — запитала Емі.

— Так, — сказав він, знизуючи плечима. — Що вони з цим вдіють? — Ліам знову зухвало затягнувся.

Емі стримала усмішку. Він був аж надто юний, його постава була тонка, як папір, хоча, безперечно, вражала інших підлітків. Ймовірно, Ліам розбивав серця звідси аж до Лейксліпа.

— Мені доведеться сказати про траву твоїм батькам, Ліаме, — мовила вона.

Він видихнув клубок диму, а потім сказав:

— Джун не належить до моїх батьків.

— Тоді твоїм татові й мачусі, — поправила вона.

— Я ж казав вам, вони знають. Їм байдуже.

Емі замовкла, намагаючись зрозуміти, як сформулювати наступне питання. Вона хотіла запитати Ліама про дивні звуки, які чула з його кімнати, але не знала як.

Можливо, він прочитав її думки, бо сказав:

— Вам не надокучав шум, коли я тренувався?

— О, — озвалась Емі. — То ось що то за гупання.

Ліам здавався потішеним.

— Ага. Присідання зі стрибками, гірі... У мене там усе моє обладнання.

Усе стало на свої місця. Металевий дзвін, стукіт.

— А ви думали, що я там що роблю? — Ліам посміхнувся.

— Я поняття не мала, — чесно сказала Емі.

Він засміявся й відкинув недопалок свого косяка.

— Ну, ще побачимося з вами, — сказав він, відштовхнувшись від стіни з такою навмисною чванливістю, що Емі було цікаво, чи вправлявся він у цьому перед дзеркалом.

— Побачимось, — відповіла вона. — Якщо ти колись знову вийдеш зі своєї кімнати.

— Я виходжу зі своєї кімнати, — сказав трохи похмуро Ліам. — Просто вважаю за краще виходити, коли Майлза та Джун немає поруч.

Повз увагу Емі не пройшло те, що Ліам називав свого тата на ім'я. Наскільки Майлз був присутній у житті Ліама, коли той ріс? Він розмовляв із набагато сильнішим акцентом, ніж його батько, і вона замислилася, чи це було щиро, чи з певною манірністю. Емі зацікавилася матір'ю Ліама та історією їхньої сім'ї.

— До зустрічі, — сказав він знову.

Вона повторила це саме йому.

Коли він пішов, у Емі задзвонив телефон. Сандра.

— Привіт, люба! Я просто порозпитувати.

— Ну, я познайомилася із сином-підлітком, — сказала Емі, виходячи за межі тієї території, звідки її було чути з будинку. — Ти можеш передати Дейву, що якщо він і психопат, то дуже добре це приховує.

— Який він?

— Здається, звичайна дитина-бунтар.

— Ну, це полегшення, — відповіла Сандра. — Як там усе решта?

— Добре...

Сандра розмовляла з нею про Дублін, розповідаючи їй про плітки навколо житлового масиву. Слухаючи розповіді про те, хто з ким сварився, у кого має народитися дитина і що задумав син Мері, що мешкає вниз по вулиці, Емі перенеслася подумки додому. Вона бачила сірий бетон, будинки в ряд, голубів. Чула гуркіт транспорту, гавкіт собак і вигуки дітей, які грали у футбол. Усі пейзажі та звуки, що були фоном для єдиного світу, який вона знала, поки не була змушена поїхати звідти.

— У тебе все в порядку з грошима, правда? — запитала Сандра, перш ніж покласти трубку.

— У мене все добре, — сказала Емі. — Я ціную твою пропозицію, але тобі не варто за мене хвилюватися.

Вони попрощалися. Емі поклала телефон у кишеню, відчуючи приплив любові до сестри.

Останні кілька років її фінансове становище було кошмаром. Навіть коли вона працювала повний робочий день, їй було важко купувати продукти. Але Сандра розуміла це. Вона знала, куди йдуть гроші Емі. Не

осуджувала і допомагала, коли могла. Емі все ще мала машину лише тому, що Сандра наполягала на виплаті її страховки, не бажаючи, щоб сестра втратила останню частинку незалежності. Емі була рада, що нарешті опинилася в такому становищі, коли могла почати повертати гроші Сандрі. Потроху. Але це була не єдина її фінансова мета. Вона також планувала заощадити частину коштів, які їй платила Джун. Сховати згорток купюр в якесь таємне місце і поповнювати його щотижня. Це було для чогось важливого. Для чогось, про що вона не сказала Сандрі. Навіть від своєї сестри Емі мала деякі секрети.

РАНІШЕ

Був вечір п'ятниці. Сандра сиділа у своїй спальні й виконувала домашнє завдання. Емі була внизу й читала на дивані. Вдома було тихо.

Вхідні двері відчинилися.

— Привіт! — покликала їхня мати. — Є хтось вдома?

Вона зайшла до вітальні й двічі здивовано подивилася на Емі, одягнену в піжаму.

— Привіт, люба! Що робиш?

— Читаю, — сказала Емі, піднявши брови. — Чому запитуєш? Хіба це схоже на щось інше?

Луїза усміхнулася.

— Я маю на увазі, чому ти не на вечірці Келлі Коулі? — вона сіла на диван біля дочки. — Це ж сьогодні, хіба ні?

Вона мала рацію. Келлі Коулі була однією з дівчат, з якими Емі спілкувалася у школі, і їй щойно виповнилося п'ятнадцять. Усі друзі Емі будуть на вечірці.

— Марк не хотів, щоб я йшла сама, — пояснила Емі. — Цими вихідними він у Карлінгфорді зі своїми двоюрідними

братами, тому не зміг поїхати зі мною.

— Ти б не була сама, — сказала Луїза, підсміюючись. — Ти була б з усіма своїми друзями.

— Він захищає мене, — відповіла Емі. — Якщо на вечірці щось піде не так, він не зможе за мною приїхати.

— Якби щось пішло не так, я би по тебе приїхала. Я твоя мама! І взагалі, — сказала Луїза, піднявши брови. — Що саме, як гадає собі Марк, може статися на цій вечірці? Батьки Келлі наглядають. Навряд чи там буде дикий рейв.

— Знаєш, — мовила Емі, знизавши плечима, — можуть бути жакливі хлопці або щось інше. Він почувається краще, коли знає, що я в безпеці.

Луїза якусь мить розглядала доньку, а потім сказала:

— Тож Марк розважається зі своїми двоюрідними братами в Карлінгфордї, а ти мусиш сидіти вдома сама, так?

Емі підняла очі, нахмурившись.

— Що? Ні! Це зовсім не так.

Вираз обличчя її матері пом'якшав.

— Послухай мене, — сказала вона. — Дуже важливо, щоб ти не припиняла бачитися з друзями лише тому, що в тебе з'явився хлопець. Чому б тобі не одягнутися і не нафарбуватися, а я підвезу тебе до Келлі? Я навіть зроблю тобі зачіску.

Вона підняла руку, щоб заправити довгі темні пасма Емі за вухо. Але та відсторонилася.

— Я не можу. Я сказала Марку, що не поїду.

Луїза похитала головою.

— Це поганий знак, якщо твій хлопець намагається заборонити тобі ходити кудись без нього.

— Він не намагається мені заборонити! — Емі скочила на ноги. — Він просто хвилюється за мене, от і все!

Вона не могла повірити, що її мати намагається обернути турботливий характер Марка на щось негативне.

— Емі, годі. Сідай...

— Ти маєш радіти, що я зустріла когось, хто піклується про мене настільки, що хвилюється. Він кохає мене. Чому ти намагаєшся це зіпсувати?

Емі вибігла з кімнати, потупала нагору і грюкнула дверима спальні. Господи, її мама нічого не розуміла. Навіщо Марку дзвонити їй кілька разів на день, навіщо йому хвилюватися про те, куди вона пішла і з ким розмовляла, якщо він її не любить? Інші дівчата в її класі сумували за хлопцями, які майже не звертали на них уваги. Вони тужливо спостерігали, як Емі йшла школою з Марком, який обіймав її за плечі. Вона мала те, чого всі хотіли. Вона була особливою, обраною. Коханою.

ЗАРАЗ

Погода була настільки гарною, що у свій вихідний Емі вирішила прогулятися до села, а не їздити автомобілем. Це був надто чудовий день, щоб провести його в машині.

Вона вирушила з «Виду на море», підв'язавши волосся, щоб вітерець охолоджував їй шию. Звивиста сільська дорога була вкрита з обох боків пишною зеленню. Навколо панувала тиша. Не справжня тиша — бджоли дзижчали у квітах, пташки пролітали повз, — а тиша, коли ти єдина людина в полі зору.

Вона оминула покинутий будинок із вікнами, забитими дошками, й пішла дорогою, що спускалася до села. На обрії море виблискувало в сонячному світлі діамантовими блискітками на блакиті. Потім Емі побачила щось попереду, що змусило її звузити очі, коли вона підійшла ближче. Що це?..

Спочатку вона подумала, що набризкана на дорогу речовина — це кров. Але потім зрозуміла, що то червона

фарба. Багато фарби. Бризки фарби вели до сірих металевих воріт у поле.

Немов слід.

Вона підійшла до воріт. На полі з іншого боку не було нічого примітного. Посередині паслося кілька овець. В одному кутку стояли чотири розвалені стіни, які були єдиним, що залишилося від покинутого кам'яного котеджу.

Червоні плями фарби на траві вели до котеджу.

Емі не припиняла міркувати. Цікавість тягнула її вперед. Вона поставила ногу на металеві пруті воріт і перестрибнула, легко приземлившись у полі. Кілька овець повернули голови. Фарба на траві була свіжа, ніби її нанесли зовсім недавно — можливо, вночі.

Вона пішла червоним слідом до котеджу. Їй спало на думку, що такі сліди залишаться, якщо тягнути за собою щось мертве. «Це фарба, а не кров», — нагадала вона собі, присідаючи, щоб доторкнутися до неї. Фарба. Суха фарба.

Дійшовши до котеджу, Емі зупинилася. Там були слова, написані на стіні яскраво-червоними літерами заввишки сантиметрів тридцять:

ЦЕ МЕРТВЕ МІСЦЕ

ТУТ НІХТО НЕ ПЕРЕБУВАЄ В БЕЗПЕЦІ

Над повідомленням був символ: пентаграма з перевернутим хрестом посередині. І слова, і символ були щільно нанесені, а тонкі червоні струмочки стікали по каменю.

Той, хто це написав, хотів, щоб це знайшли. Слід фарби це підтвердив. Але чому?

Емі здригнулася. Як легко її привели в це відлюдне місце. Раптово стривожена, вона обернулася й озирнулася навколо, оглядаючи поле, низькі кам'яні стіни, густий живопліт. Коли її погляд сягнув обличчя в кущах, їй знадобилася мить, щоб зрозуміти, що вона бачить. Блідо-блакитні очі. Дике сиве волосся.

У живоплоті сидів чоловік і дивився на неї.

Вона скрикнула. Від цього звуку з кущів злетіли птахи. У ту ж мить чоловік підскочив із криком.

Емі не затрималася, аби почути, що він каже. Вона бігла. Через поле. Перестрибнувши ворота. У вухах відлунювала кров. Її легені почали протестувати, коли ноги штовхали її по бетону, та адреналін підтримував рух. Вона якнайшвидше помчала в напрямку села.

Коли Емі наважилася озирнутися, дорога позаду була тиха. Чоловік не стежив за нею. Вона все одно бігла підтюпцем, поки її дихання не стало настільки уривчастим, що їй не залишалося нічого іншого, як уповільнити крок.

Що, в біса, щойно сталося?

Вона могла чітко уявити те впале обличчя і пряме сиве волосся, що стирчало з голови. Міркувала, чи дзвонити в поліцію, але вирішила трохи почекати, перш ніж ухвалювати будь-які рішення. Чоловік налякав її до смерті, але вона не була впевнена, що це ситуація 911. Він не переслідував її.

І, в будь-якому випадку, Емі мала свої причини не звертатися до поліції.

Дістатися села було полегшенням. Будинки й люди подарували їй відчуття безпеки. Вона поспішила прямо до крихітної крамнички. Подумала, що, якщо розповість Пег про дивний випадок, літня жінка зможе пролити світло на те, що сталося.

Але, на превеликий жаль, крамниця Пег була зачинена. Написана від руки табличка у вікні сповіщала, що вона не працює в неділю.

Що Емі мала тепер робити?

Ошелешена, вона обернулася й нашттовхнулася прямо на сім'ю, яка йшла рядком по тротуару: кучерява мати та двоє підлітків зі знудженим виглядом, обоє прикуті до своїх телефонів.

— Вибачте, — сказала Емі, ступаючи з їхнього шляху.

— О, не перепрошуйте! — мовила жінка. — Ми зайняли весь шлях! Гей, а ви часом не Емі?

— Звідки ви знаєте моє ім'я? — спитала Емі, усе ще напружена й заряджена адреналіном.

Жінка лише усміхнулася.

— Не хвилюйтеся, я не якийсь там сталкер. Тут усі знають усіх навколо. Ви — нова дівчина в будинку Керроллів, правда?

— Так, — відповіла Емі, трохи збентежена. — Так, я Емі.

— Кетрін.

Кетрін виглядала на років п'ятдесят із хвостиком. Вона мала зацікавлений вигляд, теплі карі очі й густе кучеряве

волосся мідного кольору. Широка у стегнах і висока на зріст, вона була одягнена у богемний одяг, який розвіювався на вітрі, й мала на шиї срібне намисто.

— Дуже приємно з вами познайомитися, — захоплено мовила вона. — Ми живемо на протилежному кінці села. Ці двоє — Рубі та Люк. — Вона штовхнула худих підлітків. — Привітайтеся, ви двоє.

Рубі була крихітною, рудою, схожою на пташку істотою, з блідою шкірою з ластовинням та обличчям у формі серця. Люк — трохи молодший, йому було років дванадцять-тринадцять, і він був худорлявий, з каштановим волоссям і великими вухами. Обоє дітей відірвали погляд від своїх телефонів, щоб пробурмотіти «Добрий день».

— Колись вони були маленькими й милими, — зітхнувши, сказала Кетрін. Коли Емі не відповіла, вона продовжила: — Гей, у вас все гаразд? Виглядаєте так, ніби побачили привида.

— Насправді ні, не гаразд, — визнала Емі. — Щойно сталося дещо дуже дивне.

Вона подивилася на свої руки і зрозуміла, що вони тремтять.

Кетрін насупила брови.

— Ходіть сюди, — лагідно сказала вона й відвела Емі так, щоб підлітки не чули її. — Що сталося?

Емі швидко розповіла їй усю історію. Коли вона дійшла до того, як чоловік кинувся на неї, вираз Кетрін змінився.

— На вас із кущів вискочив чоловік? Як він виглядав?

— Високий і худий, можливо, років за шістдесят, — сказала Емі. — З сивим волоссям, яке стирчало, як зубна щітка.

— О, — відповіла Кетрін і, на збентеження Емі, здавалася розчарованою. — Я знаю, хто це був.

— Знаєте?

Кетрін кивнула, дістаючи телефон із кишені. Коли Емі моргнула їй, вона подзвонила.

— Мартіне? — жваво сказала вона. — Боюсь, погані новини. Наш графіті-бандит знову завдав удару.

Запало мовчання, поки вона слухала людину на другому кінці лінії, а потім Кетрін продовжила:

— Нова няня Керроллів, повірте... Місце, яке вона описала, схоже на землю Шона Гереті. Шон, мабуть, ховався в полі на випадок, якщо вандал повернеться. Але все, що йому вдалося зробити, це налякати бідолашну дівчину на все життя. Вона побачила його і втекла...

Ще одна пауза. Кетрін дивилася на Емі, коли говорила в трубку.

— Ну, напиши мені, коли побалакаєш із Шоном. Дякую, Мартіне. До побачення, — вона поклала слухавку. — Мартін — голова нашого комітету «Охайні міста». Він людина дії. Впорається з цим.

— Вибачте, — мовила Емі, — але що відбувається?

Карі очі Кетрін звузилися.

— Майлз і Джун вам не сказали? Що у Ноккрі були певні... інциденти цього літа?

— Ні, — відповіла Емі. — Вони мені нічого не казали.

Але те, як Кетрін промовила «інциденти», нагадало Емі про слова Джун. «Усі ці неприємності...»

Кетрін схилила голову набік і подивилася на Емі, ніби щось вирішувала. Нарешті вона сказала:

— Ви зараз вільні? Випиймо.

Над дверима місцевого пабу «У Гартігана» красувалась назва червоно-золотими літерами. Попереду стояли столики, схожі на ті, що для пікніка, де місцеві жителі сиділи з сигаретами та кухлями пива Guinness, ніжачись на полуденному сонці.

Емі, Кетрін, Рубі та Люк зайняли стіл трохи далі від решти гостей. Коли вони сіли, телефон Кетрін завібрував.

— Це Шон, — сказала вона, прочитавши повідомлення на екрані. — Він хоче попросити вибачення перед вами, Емі. Він не хотів вас налякати. — Вона підвела очі. — Сказав, що може подзвонити й поговорити з вами, якщо ви захочете.

Емі напружилася.

— Ні, немає потреби... Скажіть йому, що я дякую, але зі мною все гаразд.

На її polegшення, Кетрін не наполягала.

Вони взяли напої. Кетрін замовила пиво, Емі — 7 UP. Рубі та Люк сиділи на іншому кінці столу, пили кока-колу, дивлячись на свої телефони. Вони майже не розмовляли між собою, і здавалося, що їх абсолютно не цікавила розмова матері з Емі.

— Це просто неправильно, — сказала Кетрін, влаштувавшись зі своїм пивом. — Майлз і Джун повинні були вам усе розповісти. Якщо не до того, як ви приїхали сюди, то принаймні опісля. Я маю на увазі, що ви живете в одному будинку з ним!

— З ким? — спитала Емі.

Вона розуміла, куди веде розмова, але хотіла почути, як це скаже Кетрін.

Кетрін відкинула назад кілька неслухняних кучерів зі свого обличчя.

— Можливо, я несправедлива, — швидко мовила вона. — Тобто ми не знаємо, чи це був Ліам. Але вони мали сказати вам, що багато людей у цьому районі вважають, що за цим стоїть він.

— За чим? За графіті?

Кетрін кивнула.

— Перший інцидент був справді незначним, — сказала вона. — Хтось понаписував червоною фарбою лайливі слова по всьому селу. Така собі юнацька витівка. «Ласкаво просимо до Ноккрі!» змінили на «Ласкаво просимо до Глибоко-в-дупі!». — Вона пирхнула: — Я не повинна сміятися... Маю на увазі, що я сама членкиня комітету «Охайні міста», тому була серед ідіотів, які прийшли туди наступного дня з рукавичками та засобом для видалення фарби, намагаючись її відчистити.

Вона кинула погляд на своїх забутих дітей. І тихішим голосом повела далі:

— Це сталося всього через два дні після того, як Ліам Керролл приїхав, щоб залишитися на літо. Сам Майлз сказав мені, що Ліам не хотів приїжджати до Ноккрі цього року, але його мати наполягла. У рідному місті він вскочив у неприємності. Ви знаєте, що він живе з матір'ю, а з батьком лише влітку?

Емі кивнула, сьорбаючи свій напій. Сонце гріло її шкіру, дерев'яна лавка в пабі була незручна.

— Ну, — продовжувала Кетрін, — у Майлза через це був конфлікт із Мартіном Дойлом. Поки ми відчищали графіті, Мартін прокоментував, що це ганьба, що Ліам не допомагає... На жаль, Майлз випадково йшов селом у той час і почув. До речі, вони з Джун теж не допомагали з прибиранням. Просто поводитися так, ніби це їх не стосувалося. Багато людей казали те саме, що й Мартін, просто випадково він промовив це тоді, коли почув Майлз. І... ну, Майлз розізлився.

Емі могла таке припустити. Вона уявила, як Майлз із розчервонілою шиєю та роздутими від обурення грудьми кидається на Мартіна Дойла.

— Вони посварилися, і Майлз наполягав, що Ліам не має нічого спільного з графіті, — Кетрін закотила очі. — Люди дуже дратуються через своїх дітей, хіба ні? Захищають їх до кінця. Але все одно... У будь-якому випадку, через тиждень ми прокинулися й побачили, що хтось знову розписав графіті все місто. Але цього разу не так смішно. Замість лайки це були сатанинські символи.

— Що?

— Так. Козячі голови, пентаграми, великі ризики червоною фарбою... Треба сказати, то було дуже тривожно. Люди були засмучені. І, звичайно, всі припустили, що це Ліам.

Емі подумала про це. Важко було уявити, що Ліам у своїх чистих черевиках *Nike* і з новою стрижкою цікавиться окультизмом. Це не відповідало його естетиці. Можливо, цей аргумент не витримає критики в суді, але у світі підлітків естетика — це все. Якби сімнадцятирічні підлітки серйозно цікавилися сатанізмом, Емі вважала, що вони принаймні купили б чорний одяг і зробили б хоч якийсь пірсинг.

— Також ішлося про дрібний злочин, — розповідала далі Кетрін, нахмурившись. — У Мартіна Дойла порізали шини — лише через кілька ночей після того, як він побився з Майлзом. І хтось розбив усі вікна в машині Шона Гереті. Того самого Шона Гереті, який сьогодні так налякав вас у полі. — Вона благально подивилася на Емі. — Він, до речі, нешкідливий. Трохи ексцентричний, але милий чоловік. Я впевнена, що якось ви зустрінете його належним чином і тоді самі побачите.

Емі видала незрозумілий звук. Після сьогоднішніх подій вона не поспішала зустрічатися із Шоном Гереті.

— Він просто в депресивному стані, — продовжувала Кетрін. — Шон неодружений і живе сам на фермі за кілька полів від «Виду на море». Він найближчий до вас сусід. Тепер Майлз і Джун клянуться, що Ліам не виходив із дому тієї ночі, коли вікна Шонової автівки були розбиті, але,

чесно кажучи, випадковий вандалізм тут не дуже поширений. І вам довелося б навмисно шукати будинок Шона. Це в кінці дуже віддаленої дороги.

Емі уявила це: самотній фермерський будинок, розбите скло, розкидане на під'їзній доріжці.

— Бідний чоловік, — мовила вона. — Але мушу сказати, що Ліам не здається мені таким типом, аби щось таке утнути.

— Звичайно, то був Ліам, — сказала рудоволоса Рубі. Мабуть, вона приділяла розмові більше уваги, ніж вдавала. — Це ж очевидно. Я маю на увазі, що все це почалося відразу після того, як він приїхав сюди.

— Ну, ніхто не може сказати цього напевно, серденько, — справедливо зауважила Кетрін. — Немає доказів.

Деякий час розмова точилася навколо цих тем, а потім пішла далі. Кетрін хотіла знати, чому Емі переїхала до Ноккрі. Емі розповіла їй ту саму брехню, що й Майлзу та Джун. Коли вони випили, Емі погодилася заскочити до Кетрін у її дім на іншому кінці села. Вони обмінялися номерами.

Коли Емі встала, щоб піти, їй спало на думку останнє запитання.

— Мені цікаво, — сказала вона. — Якщо Майлз і Джун наполягають, що Ліам не має нічого спільного з цим, хто, на їхню думку, причетний до цього?

— Тут неподалік є органічна ферма, — пояснила Кетрін, — і в них часто бувають вофери¹. Знаєте, молоді

люди, які працюють безплатно, щоб дешево подорожувати? Я вважаю, що Майлз звинувачує «тих клятих хіпі».

Емі могла уявити, що Майлз сказав це. Вона всміхнулася.

— Дякую за напій та розмову, — мовила вона.

— Рада допомогти, — відповіла Кетрін. — Було приємно з вами познайомитися. Я на зв'язку.

Повертаючись до «Виду на море», Емі пішла іншим маршрутом, уникаючи поля, де вона бачила графіті. Її голова йшла обертом. Що вона мала робити з почутим? Чи варто їй згадувати про це Майлзу та Джун? «Вибачте, до мене дійшли плітки, що Ліам може бути причетним до сатанинського культу»?

Що більше вона думала про це, то ймовірнішим здавалося те, що все це не більше ніж перекручений жарт. Той, хто це зробив, мабуть, зараз сміявся, задоволений, які хвили спрочинив у селі.

Тоді їй прийшла до голови ірраціональна думка: а що, якби графіті зверталися безпосередньо до неї? Попереджали, що вона недостатньо далеко втекла? Вона відкинула цю ідею. Знала, що це смішно. Але не могла перестати уявляти повідомлення.

Це мертве місце.

Тут ніхто не перебуває в безпеці.

З огляду на її історію, чи було дивно, що від цих слів їй аж мурашки пішли поза спиною?

Протягом наступних кількох днів Емі почала звикати до розпорядку у «Виді на море». Вона працювала по кілька годин на день, прибирала ванні кімнати, а згодом мила до блиску незліченні вікна. На прохання Джун вона деякий час доглядала за Томом і Поппі, щоб та могла ненадовго усамітнитися у своєму кабінеті.

Майлз виїжджав о 07:45 і повертався вже пізно. Ліам і далі дотримувався своєї звички рідко виходити з кімнати. Загалом здавалося, що в домі були лише Емі, Джун, Том і Поппі.

У середу вранці, коли вона прокинулася і взяла телефон, побачила, що її додали до групи у *WhatsApp* під назвою «Ноккрі Охайні міста 2018». У ній було сорок три повідомлення. Кетрін була у тій групі. І Мартін Дойл також.

А ще вона отримала особисте повідомлення від Кетрін. Вітаю, Емі! Я додала вас до групи «Охайні міста». Так можна бути в курсі новин у селі. Мартін Дойл попросив мене запросити вас на наступну зустріч! Цієї п'ятниці о 8 годині вечора в будинку Авін Батлер. Відправлю адресу. Це будуть не просто розмови про графіті чи щось таке — то завжди приємна світська подія! Я буду там. Дайте мені знати. Па!

Емі повернулася до чату «Охайних міст» і прокрутила імена всіх у групі. Не дивно, що ні Майлза, ні Джун там не було.

Шон Гереті, однак, був членом тієї групи. Не мав фото профілю, але Емі побачила його ім'я. Їй не особливо хотілося спілкуватися з чоловіком, який вискочив на неї з кущів.

Вона написала Кетрін:

Дякую за запрошення, але цього вечора я не зможу прийти.
Можливо, іншим разом!

Їй потрібна була ця робота. Вона не могла ризикнути розлютити Майлза та Джун, приєднавшись до групи, яка вказувала пальцем на їхню родину. Перш ніж устати з ліжка, вона вимкнула сповіщення в чаті.

Того дня Емі гралася в монстрів із Томом і Поппі. Гра здебільшого полягала в тому, що вона гасала за дітьми, видавала дурні звуки, а вони верещали й бігали. Цього разу Поппі, ганяючи та сміючись, глянула позад себе і вдарилася об край столу.

— О боже, Поппі! Бідолаха, — Емі побігла підняти її, але маленька дівчинка висковзнула від неї, кричачи.

Джун вийшла з кабінету.

— Що сталося? З нею все гаразд?

— Вона дуже сильно вдарилася головою.

Емі почувалася винною й думала, чи Джун буде дорікати їй за таку бурхливу гру з дітьми, але Джун просто поцілувала Поппі в голову й заспокоїла її.

— Усе добре, усе добре, люба, — сказала вона. — З тобою все гаразд. Я знаю, що це боляче, але з тобою все добре.

— Можемо знову пограти в монстрів? — голосно запитав Том, смикаючи Емі за руку.

— Томе, у мене для тебе важлива робота, — серйозно сказала Джун. — Нам потрібне щось холодне для бідної голівоньки Поппі. Ви підете з Емі на кухню й візьмете пакет замороженого горошку і кухонний рушник.

Том кинувся у бік кухні, перш ніж це речення повністю злетіло з вуст його матері.

— Ходімо швидше, Емі! Це важлива робота!

Джун не одразу повернулася до свого кабінету. Вона допомогла Емі приготувати обід для дітей. Поки вони їли, Поппі покращало, хоча гуля на її лобі була нічогенька.

— Джун, вибачте, — сказала Емі, коли діти пішли бавитися, а вони з Джун наводили порядок на кухні. — Мабуть, не варто гратися з ними так активно.

— Дурниці! — вигукнула Джун. — Випадкова гуля чи подряпина — неминучий побічний ефект дитинства.

Емі глянула на Тома й Поппі, які були поглинуті грою з будівельними блоками у вітальні.

— Насправді, — мовила вона, — поки ми тут... є дещо, що я хотіла вам сказати.

Джун зупинилася, витираючи острівець.

— Так?

— Трохи незручно, — сказала Емі. — Це про Ліама.

Джун відклала ганчірку. Вона ступила кілька кроків до Емі.

— Що сталося? — спитала вона тихим голосом.

— Це не стосується чогось грандіозного чи чогось типу того, — поспішно сказала Емі. — Просто я бачила Ліама кілька днів тому, і він, ну... курив траву. Я не знала, чи ви з Майлзом в курсі, що він...

Плечі Джун трохи розслабилися, і Емі побачила, що Ліам казав правду. Майлз і Джун уже знали про це.

— Ми розуміємо, що це проблема, — мовила Джун. — Майлз розмовляв із ним про це раніше. Можливо, настав час обговорити це знову.

— Я просто подумала, що варто сказати про це, — додала Емі, не бажаючи, аби здалося, що вона засуджує їхній стиль виховання.

— Звичайно. Дякую, що повідомили нас.

Джун узялася далі витирати стіл. Емі здалося, немовби їй полегшало. Що вона очікувала, що скаже Емі?

Коли Майлз заходив у дім, повернувшись із роботи, він завжди брав Тома й Поппі на руки. «Як тут мої неймовірні дітки? Хіба ви не найкращі хлопчик та дівчинка в усьому світі?» Здавалося, він не зважав на те, що Поппі витирала свій зашмарканий ніс об його сірі костюми або що пальці Тома були липкі від йогурту. Цим він майже подобався Емі.

Але він їй не міг подобатися, не зовсім. Насамперед вона не могла забути, як він гримнув на Джун у машині. Іноді

вона почувалася як на голках, остерігаючись, що Майлз нагрімає знову, хоча відтоді він був незмінно теплим і привітним із нею. Він ніби усвідомлював, що помилився, і хотів відновити свій імідж. Проходячи повз, він із пристрасстю цілував Джун у щоку або наспівував собі на кухні якусь пісеньку. Емі залишалося тільки сподіватися, що ця версія Майлза буде збережена і чоловік із жорстким голосом, який змусив усіх в автівці почувати себе напружено й задушливо, більше не з'явиться.

Поставало, однак, інше питання.

Кілька разів Емі ловила Майлза на тому, що він спостерігав за нею із хтивим виразом обличчя, що, як вона сподівалася, було її вигадкою, але вона знала: це не так.

«Отакої, — подумала вона, коли відчула, як його сірі очі стежать за нею у кімнаті. — Прошу, не дозволяйте, щоб із ЦЬОГО щось вийшло».

Вона з усіх сил удавала, що не помічає. Але у середу ввечері, коли вона спіймала його погляд, Майлз не відводив очей. Натомість він усміхнувся розпливчатою усмішкою широких вуст.

Емі відчула, як її шкіра вкрилася сиротами.

Вона гучно поставила кошик із пранням, який тримала в руках. Швидко пішла у ванну й зачинила за собою двері.

На цьому все завершилося. І після того більше нічого відкрито він не робив. Коли розмовляв із нею, то був чарівним. «Усе гаразд, Емі?» «Сподіваюся, у вас не буде проблем із цими маленькими монстрами». «Ви двоє завдавали Емі клопоту? Так? Так?»

І він підкидав Поппі на руках і перевертав Тома догори ногами, доки вони обоє не кричали від радості, й Емі здавалося, що він знову їй подобається.

Вона не згадувала про довгі погляди Майлза Сандрі та Дейву. Не хотіла роздувати щось з нічого. І все ж не могла не думати про попередніх домробітниць, які так швидко приходили і йшли.

То, може, висока плинність кадрів якось стосувалася Майлза та його пильних очей?

РАНІШЕ

Луїза Фаган натягнула пальто поверх уніформи медсестри. Вона йшла в лікарню на нічну зміну.

— Емі, я хочу, щоб ти лягла спати до одинадцятої! — гукнула вона на кухню. — Не засиджуйся допізна перед телевізором, інакше — ти знаєш — завтра у школі почуватимешся розбитою.

— Знаю, — відповіла Емі, закриваючи очі.

— Сандра прийде додому опівночі, і вона розповість мені, якщо ти ще не спатимеш.

Емі вийшла в коридор.

— Мені не потрібна Сандра, щоб няньчити мене, — сказала вона м'яко. — Я сама можу лягти спати. Припини хвилюватися.

Луїза усміхнулася.

— О, я знаю, серденько. У холодильнику залишився обід, якщо зголоднієш. Гаразд, я вже біжу. Бувай, люба!

— Бувай! — гукнула їй услід Емі.

Коли двері зачинилися, Емі порухувала до трьох. Тоді підбігла до вікна й визирнула. Вона бачила, як мати поспішає вниз вулицею. Коли Луїза зовсім зникла з поля зору, вона підбігла до задніх дверей і відчинила їх.

Марк стояв там, усміхаючись своєю ледачою усмішкою. Він увійшов із заднього провулка, щоб допитливі сусіди, які стежили за дорогою, не донесли про нього Луїзі.

— Шлях вільний? — спитав він.

Емі стрибнула йому в обійми.

Нагорі в її кімнаті вони лежали на ліжку на підковдрі й цілувалися, доки їм не довелося зробити перерву, а потім розмовляли, постійно відхиляючись від тем. Кімната Емі була рожевою, як у підлітки, з плакатами на стінах. У вікні виблискували вогні міста.

Коли вони лежали на спинах, сплівши пальці, розмова перейшла до їхнього майбутнього. Що вони могли б зробити колись, коли стануть старшими.

— Скільки в нас буде дітей? — ліниво запитав Марк.

— Ти хочеш мати дітей?

— Так, — відповів він. — З тобою. Одного хлопчика й одну дівчинку.

Емі відчула, ніби може вибухнути від щастя.

— Я хочу багато дітей, — сказала вона. — Наприклад, четверо. Чи п'ятеро. Можливо, шестеро.

Марк засміявся:

— Добре. У нас їх буде шестеро.

— Де ми житимемо?

— У будинку на березі моря.

Емі повернулася на бік. З його профілю вона бачила, що він усміхається.

— Справді? Саме там ти хочеш жити?

— Ага, — сказав Марк. — Мої бабуса й дідусь живуть у Балбріггані. Ми з тобою могли би придбати будинок неподалік.

Емі мовчала.

— Що? — запитав він. — Я сказав щось не те?

— Ні, — відповіла вона. — Це просто... Це просто жарт, чи ти дійсно маєш усе це на увазі? Ти справді хочеш жити зі мною, коли ми подорослішаємо? Мати дітей і всяке таке?

Марк теж обернувся, тож лежав обличчям до неї.

— Я серйозно. Знаю, що не знайду нікого кращого за тебе.

Її пройняла суміш почуттів: щастя, виправдання.

— Сандра посміялася з мене, коли я це сказала, — зізналася вона. — Коли я сказала їй, що сподіваюся, що ми з тобою будемо разом назавжди.

— Коли це було? — запитав Марк.

— Вчора. Потім вона сказала, що я просто роблю все, що ти кажеш, і що я не маю власної індивідуальності відтоді, як ми почали зустрічатися. Вона сказала, що я ганчірка.

Її обличчя палало, коли вона це промовила. Сандрині слова завдали їй болю.

— Послухай мене, — сказав Марк. — А що Сандра знає? У неї немає хлопця, хіба ні? Що вона знає про стосунки?

Емі кивнула. Раніше вона про це не думала.

— Вона ревнує, — продовжив Марк. — Хотіла б мати те, що маємо ми. А ще вона заздрить тому, як ти виглядаєш. Це правда.

Емі захищала свою сестру:

— Це неправда.

— Правда, — сказав Марк. — Ти не бачиш себе збоку. Тобі всі заздрять.

Він поцілував її, і все розтануло. Вона потонула у приємних почуттях. Коли вони прощалися, Марк узяв її обличчя у свої долоні й дивився на неї з подивом, ніби не міг повірити, наскільки йому пощастило.

Чудово було відчувати, як дивляться на тебе.

— Не слухай, що кажуть інші, — прошепотів він. — Єдине, що має значення, — це ти і я.

ЗАРАЗ

Емі була у своїй кімнаті у «Виді на море» й читала, коли почула розмову на підвищених тонах.

— Ти жартуєш? — гучний, обурений голос Ліама долинув з кухні коридором та через її зачинені двері. — Ти справді думаєш, що я зробив би щось таке?

Майлз сказав щось у відповідь. Емі не могла розібрати слів, лише його тон — різкий, роздратований. Не маючи сили втриматися, вона встала з ліжка, підійшла до дверей і відчинила їх.

— Ми не звинувачуємо тебе, Ліаме, — це казала Джун: улесливо, нервово. — Нам просто цікаво. Я маю на увазі, нам потрібно обговорити...

Майлз обірвав її.

— Слухай, очевидно, нам потрібно про це поговорити. Все село про це гуде. Айлін каже, що в банці з-під варення за її телевизором було триста євро, але їх не стало, коли вона прокинулася сьогодні вранці. Вона ніколи не замикає дверей на ніч...

— Можливо, їй варто почати, — сказав Ліам.

— Ти думаєш, це смішно, так? — Майлз заревів так голосно, що Емі без проблем чула б навіть через зачинені двері. — Бо Маргарет Коллінз клянеться, що бачила, як ти проходив повз її будинок о першій годині ночі! Навіщо їй брехати?

— Коханий, — сказала Джун заспокійливим голосом, — діти...

— Це був ти? — запитав Майлз. — Ти вкрав гроші Айлін?

— Я не можу в це повірити! — сказав Ліам. — Я не можу повірити, що ти щиро питаєш мене, чи я пограбував дім старої жінки!

— Ну, хтось же це зробив! — крикнув батько.

Емі не потрібно було бачити Майлзове обличчя, аби зрозуміти, що воно почервоніло від люті.

— Маячня! — крикнув Ліам у відповідь. — Айлін майже сто два роки! Б'юсь об заклад, що вона переклала ці гроші в інше місце, а потім переконала саму себе, що хтось їх украв! Її треба поселити в будинок для літніх людей!

— О, це те, що ти хочеш, аби я передав її синам, так? — заревів Майлз. — Скажи тоді ось що, Ліаме: не хочеш повідомити їм це, коли вони постукають у наші двері? Вони обоє дуже хочуть з тобою поговорити!

Коли Ліам заговорив далі, він ледь не плакав.

— Чому всі у цьому чортовому селі хочуть мене дістати? Я не виходив вчора ввечері. Я не мав нічого спільного з жодними довбаними графіті. Ненавиджу це місце!

— О, Ліаме, — лагідно сказала Джун, — ніхто не збирається...

Але Майлз заревів над нею.

— Тоді їдь! — гукнув він на сина. — Якщо ти так ненавидиш бути тут, чому б тобі не повернутися до матері?

Настала пауза, перша в суперечці. Емі хотілося побачити вираз Ліамового обличчя, коли він промовив:

— Ти кажеш мені їхати звідси? Ви не хочете, щоб я був тут?

У його голосі вчувався біль.

Емі очікувала, що Майлз відступить, але він і далі кричав:

— Як ти думаєш, що Ноккрі таке «чортове місце», якщо використовувати твою чарівну фразочку, тоді я не розумію, чому ти ХОЧЕШ залишатися тут! Поки ти під нашим дахом, я очікую від тебе більшої поваги, а це означає, що якщо у нас із Джун є запитання, ти відповідатимеш на них. До речі, я помітив, що ти так і не відповів прямо на питання про гроші.

Знову запанувала коротка тиша.

— Ну, — сказав Ліам, — я повернуся до школи за якихось кілька тижнів, тому тобі не доведеться довго терпіти, що я буду під твоїм дахом.

Емі почула, як він тупотить коридором, і швидко повернулася до своєї кімнати.

— Гей! Повертайся сюди! Ми ще не завершили... — пролунав голос Майлза.

— А я з вами завершив, — відповів Ліам.

Вона почула, як із грюком зачинилися його двері і як вдарив по них Майлзів кулак.

— Гей! Повертайся сюди, мале ти лайно! ГЕЙ!

Згори долинуло пронизливе скиглення. Том і Поппі почали плакати. Емі почула, як Джун побігла до них, а Майлз продовжував стукати у двері своєї старшої дитини.

Того вечора Емі не дуже хотілося виходити з кімнати, але зрештою голод повів її на кухню. У будинку було тихо. Джун сиділа на дивані у вітальні відкритого планування, одягнена в сіро-блакитний домашній одяг. Вона дивилася в нікуди, здавалася понурою. Коли Емі пересунула стілець, Джун майже підскочила.

— Емі, я вас не бачила! — вона підвелася на ноги й підійшла до кухні. — Як ви?

Було очевидно, що вона не впевнена, чи згадувати про «змагання з крику». Емі вирішила бути відвертою.

— Я не могла не почути тієї сварки, що відбулася раніше, — сказала вона. — З вами все гаразд?

Джун виглядала так, ніби їй полегшало, й водночас здавалася нещасною. Вона подивилася у бік Ліамової кімнати. Її слова пролунали напруженим шепотом.

— Я просто не знаю, що нам робити! Він каже, що не виходив минулої ночі, і я хочу йому вірити. Але Марґарет Коллінз запевняє, що бачила його... Чи маємо ми суворо покарати його, чи стати на його бік?

— Підлітки — це важка робота, — сказала Емі. — Може бути непросто зрозуміти, як діяти.

— Між нами, я схильна йому вірити. Маргарет Коллінз належить до того натовпу «Охайних міст», а вони — купка божевільних, — палко мовила Джун. — Я б не здивувалася, дізнавшись, що вони збрехали. Але Майлз так мало довіряє Ліаму — і я теж це розумію.

— Звучить так, ніби він припускає найгірше, — обережно сказала Емі.

— Ну, це недарма, — відповіла Джун. — Я маю на увазі, якби ви знали, чому Ліама вигнали з його попередньої школи...

Вона замовкла.

— Що сталося? — запитала Емі.

— Забудьте про це, — сказала Джун, яка немовби сама себе нажахала. — Я не повинна була... Послухайте, мені шкода, що вам довелося почути все це, що відбулося раніше. Це несправедливо щодо вас. І щодо Тома й Поппі... О боже, я просто не можу впоратися з цим!

Її очі блищали від сліз.

— Послухайте, давайте я приготую вам горнятко чаю, — сказала Емі. — Ви сідайте. Я принесу.

Джун слухняно сіла. Вона витерла під очима кінчиками пальців.

— Він хороша дитина, Ліам, — мовила вона, ніби Емі сказала щось інакше. — У нього просто проблеми.

Емі дала їй серветку і приготувала чай.

— Вам додати молока? Цукру?

— Просто чорний чай. Дякую, Емі. Ви дуже люб'язні.

Джун із вдячністю прийняла горнятко чаю.

— Ліам повернеться до матері наприкінці місяця, — сказала вона. — Ви це знаєте, правда?

Емі кивнула. Підтекст був зрозумілий.

Як тільки Ліам піде, усе закінчиться.

Але чи буде так?

Перед сном Емі стояла біля величезного вікна й дивилася на казковий вид: схил гори та скеля, море та горизонт. З цього кута було видно лише кілька будинків у Ноккрі, вогні у вікнах починали виблискувати. Величезне небо змінювало колір. Сутеніло.

Вона думала, чи залишатиметься тут через пів року, рік. Відчувала себе позбавленою коренів, чого ніколи раніше не відчувала. Такою, що вільно плаває. Такою, яку вітер може занести куди завгодно.

Єдине, що вона знала напевно, — це те, що не може повернутися до Дубліна. Вона ніколи не зможе повернутися до свого колишнього життя.

Емі почистила зуби й переодягнулася в піжамні штани й майку. Скоса подивилася на себе у дзеркало і з потрясінням усвідомила, наскільки вона схудла за останній час. Вона не їла багато, відколи приїхала сюди, бо їсти означало нав'язувати себе простору, що належить сім'ї. Їй доведеться подолати це, інакше вона буде худнути й худнути, поки не зникне.

Однією рукою вона підняла волосся, дивлячись на татування на плечі. У дзеркалі ім'я в серці відображалось задом наперед.

Вона усе ще пам'ятала день, коли його зробила. Марк пішов із нею до «Чорнил дикого кота» у Стівенс-Грін. Емі згадала різкий біль, дзижчання голки. Марк увесь час тримав її за руку. Згодом, коли вона стояла перед дзеркалом, щоб подивитися на свіжі й чорні як смола лінії на своїй шкірі, він усміхався через її плече. «Має гарний вигляд, крихітко».

У нього було відповідне татуювання на лівій руці.

Вона справді вірила, що їхнє кохання назавжди.

Емі відпустила завісу темного волосся на місце, прикриваючи тату. Опустила жалюзі, прикривши цей чудовий краєвид, лягла в ліжку й дивилася безглузді телевізійні шоу на обліковому записі «Нетфліксу» Сандри, поки не заснула з «айпадом», що все ще спирався на подушку перед нею.

Тієї ночі Емі раптово прокинулася о першій годині. Вона лежала з розплющеними очима в темряві, гадаючи, що ж перешкодило їй сну.

Згодом вона почула виразний хрускіт кроків по гравію надворі.

«Просто Ліам курить косяк», — сказала вона собі. Але ця думка не заспокоїла її так само, як колись.

Вона тихо встала з ліжка. З опущеними жалюзі й закритими віконницями в її кімнаті було геть темно. Вона непомітно попрямувала до дверей. Її руки спершу натрапили на стіну, і вона пішла навпомацки, поки не

торкнулася ручки. Дуже повільно повернула її й відчинила двері.

Коридор був безлюдний і темний. У напрямку кухні вона побачила тьмяне місячне світло, яке немов пробивалося крізь густі хмари. Пішла протилежним шляхом, до задніх дверей. Повернула ручку, і вони виявилися незамкненими. Бо Майлз і Джун забули їх замкнути? Чи тому, що Ліам відімкнув їх?

Якомога тихіше відчинила двері та ступила надвір. Холодне повітря торкнулося її шкіри, від чого побігли мурашки уздовж її шиї та плечей. Вона підняла очі й побачила, що небо вкрите хмарною ковдрою.

Десь неподалік знову хруснув гравій. Емі хотіла покликати Ліама на ім'я, але їй не сподобалася думка про те, що її голос пролунає в темряві. Вона підійшла до рогу будинку й визирнула з-за нього, роздивляючись довкола. Під затягнутим хмарами небом пейзаж був вкритий такою густою темрявою, що людському оку було важко щось розрізнити.

Потім метрів за п'ять-шість, біля фасадної частини будинку, вона побачила помаранчеве світло кінчика сигарети.

— Ліаме! — прошепотіла вона.

Ступила кілька кроків у його бік, але він, здавалося, не чув її. Пішов геть. Помаранчева крапка стрибала під'їзною доріжкою.

— Ліаме! — покликала вона тихим голосом.

Вона не хотіла гукати голосніше, щоб не розбудити Джун, Майлза або дітей. Але Ліам не озирнувся. Був у навушниках? Чи вдав, що не чує її?

Він зник у цілковитій темряві. Здалеку Емі чула тихий шум моря. Трохи тремтячи від холоду, вона розвернулася й пішла назад у будинок. Зачинила задні двері й стояла, дивлячись на них, розмірковуючи, чи їх замкнути. І вирішила таки не замикати. Не хотіла залишити Ліама на вулиці.

Потім вона почула звук у коридорі позаду себе.

— Усе добре? — спитав знайомий голос.

Емі обернулася. Її рука намацала вимикач.

Ліам стояв там, одягнений у піжамні штани й зім'яту футболку, і тримав склянку з водою. Він був босий і сонний на вигляд, мружачись від раптової появи світла.

— Ліаме? — сказала Емі. — Тоді хто?..

Вона обернулася, щоб подивитися на незамкнені двері.

— Що відбувається? — спантеличено запитав Ліам.

— На вулиці хтось був. Тільки що, — страх зростав всередині неї. — Я думала, що це ти. Спробувала поговорити, але та людина втекла.

Ліам витріщився на Емі, не розуміючи. Тоді пройшов повз неї. Дотягнувся до верхньої частини дверної рами, дістав маленький срібний ключ і замкнув задні двері.

Він попрямував до кухні. Емі поспішила за ним. Коли все світло було вимкнено, великі скляні вікна відкривали панорамний вид на місцевість. Ліам поставив склянку на

мармуровий острівець. Тоді підійшов до вікна і притулився обличчям до скла.

— Ви впевнені, що когось бачили? — спитав він.

— Впевнена. Хто б це не був, він кутив. Я бачила сигарету.

— Яким шляхом та людина пішла? — запитав Ліам.

— У бік села.

Він відступив від вікна.

Емі обійняла себе руками.

— Треба розбудити твоїх батьків, — сказала вона. — Я маю на увазі, твого тата і Джун.

Ліам повільно обійшов кухню відкритого планування й передню кімнату, заглядаючи у всі вікна. Потім увімкнув світло.

— Я їх зараз розбуджу.

Він пройшов повз неї й піднявся сходами. Емі довелося стриматися, щоб не гукнути: «Не залишай мене саму!». Вона стояла посередині відкритого простору, відчуючи себе жахливо незахищеною саме тепер, коли було ввімкнено світло. Добре розуміла, що, хоч вона й не може побачити когось назовні, зазирнути сюди може будь-хто. Майлз і Джун спустилися вниз. Майлз був одягнений у халат і з обуреним виразом обличчя голосно розповідав про те, що він зробить із будь-яким «покидьком», якого спіймає на території своєї власності. Він дістав ліхтарик і вийшов «подивитися довкола». Ліам пішов із ним.

Джун у своїй атласній нічній сорочці виглядала блідою й напруженою.

— Ви бачили обличчя цієї людини? — запитала вона. — Вона була високою? Низькою?

— Я не впевнена, — сказала Емі. — Було дуже темно.

— Чого вони хочуть? — пробурмотіла Джун ніби собі під ніс.

— Можливо, вони перевіряли це місце, щоб потім пограбувати, — мовила Емі.

Джун похитала головою. В її очах був дивний погляд.

— Ми прожили тут два роки, — сказала вона. — У нас ніколи не було пограбувань і навіть спроб. Найчастіше ми забуваємо замкнути задні двері. А тепер — у той самий час, коли в селі відбуваються всі ці дивні події і звинувачують нашу сім'ю — раптом хтось ховається біля будинку?

Це був перший раз, коли вона натякнула на вандалізм і загадкові повідомлення у присутності Емі.

Емі лагідно запитала:

— Чи ви ворогуєте з кимось із сусідів, Джун?

Та здавалася наляканою.

— Я маю на увазі, — мовила Джун, — що Айлін О'Райлі вважає, начебто Ліам вкрав у неї гроші. Її сини попросили Майлза відшкодувати їй кошти, але Майлз каже, що дати їм гроші означало би підтвердити Ліамову провину. Чого він явно не збирається робити. Тож Баррі та Шеймус О'Райлі незадоволені.

— Чи курять сини Айлін?

Джун кивнула.

— Я майже впевнена, що бачила, як один або й обидва курять. Ви знаєте, вони з тих великих, сильних чоловіків.

Такого вони типу.

Після хвилинної паузи Емі сказала:

— Я не можу повірити, що Том і Поппі спали впродовж усієї цієї метушні.

— Їхня кімната звукоізолювана, — неуважно сказала Джун.

Тепер вона дивилася вдалину, глибоко задумавшись.

Коли вхідні двері відчинилися, Емі та Джун підстрибнули, але це були лише Майлз і Ліам.

— Хто б там не був, його вже немає, — сказав Майлз, кладучи ліхтарик.

Усі вони розсілися навколо кухонного острівця.

— Як гадаєш, хто це був? — спитала Джун у Майлза.

— А як щодо того дивака, який думає, що я розбив йому вікна? Шон Гереті? — вскочив Ліам.

— Хоча Шон Гереті й може дратувати, він не з тих, хто переслідує людей. Насправді єдиною людиною, яку я можу згадати в Ноккрі і яка могла б поводитися так, є...

Майлз замовк.

— Хто? — кwapливо спитала Джун.

Але той ураз кинув погляд на Емі, наче згадавши, що вона тут.

— Забудь про це, — сказав він. — Я розповім тобі пізніше. — Потім озвався до всіх у кімнаті: — Послухайте, давайте трохи поспимо. Ми знаємо, що викликати гвардію — марна трата часу. Це не те, заради чого вони сюди прибудуть.

Емі була схильна погодитися. Вона сумнівалася, що гвардія — ірландська поліція — здолає весь шлях до «Виду на море» через помічений кінчик сигарети.

— З вами все гаразд, Емі? — запитала Джун перед тим, як вони піднялися нагору.

— Усе добре.

Але це було не так. Емі то впадала в сон, то прокидалася впродовж решти ночі, не в змозі опанувати себе. Вона постійно відтворювала в голові нещодавні події.

Майлз сказав, що в Ноккрі він може уявити лише одну людину, яка б могла так поводитися.

Про кого він говорив?

У будинку було тихо. Джун із двома молодшими дітьми вийшла зранку. Ліам, мабуть, був у своїй кімнаті. Емі працювала.

Вона прибрала у вітальні половину простору відкритого планування. Витерла журнальний столик, обтерла пил із незайманих меблів. Ретельно почистила екран телевізора. Весь час вона була у глибоких роздумах.

Чи Майлз і Джун знали більше, ніж казали їй? А Ліам? Чи здогадувалися Керролли про те, хто стежить за будинком?

Коли вона збивала кремово-сірі подушки, то згадала, як у темряві світиться кінчик сигарети, і здригнулася.

Була п'ятниця. Сьогодні ввечері мала відбутися зустріч «Охайних міст», на яку її запросила Кетрін. Емі вирішила, що все-таки прийде. Це була нагода отримати більше інформації.

О 19:45 вона вислизнула через задні двері «Виду на море», не сказавши Керроллам, що кудись збирається. Поїхала за адресою, яку їй дала Кетрін. Це був старий будинок на околиці села, модернізований, зовні рясно прикрашений рослинами в горщиках.

Припаркувалася трохи вище по вулиці. Коли вона подзвонила, відповіла Кетрін.

— Ви таки прийшли! — Кетрін привітала її теплими обіймами. Вона була одягнена в багат шаровий одяг, що плавно спадав, а її об'ємні локони утворювали німб навколо обличчя. — Заходьте всередину. Усі вмирають від бажання зустрітися з вами.

Емі пішла за нею в коридор і через двері праворуч — у простору передню кімнату, заставлену книжковими полицями й рослинами в горщиках. Кімната була забита стільцями та сповнена гамору й людей. Більшість із них були старші за Емі. На маленькому столику посередині лежали мистецьки розкладені чай і печиво.

Невисокий лисий чоловік років сорока п'яти, у застібнутій сорочці під бежевим кардиганом і в маленьких квадратних окулярах, поспішив до Емі.

— Емі! Радий нарешті познайомитися з вами. Я Мартін.

Отже, це був Мартін Дойл, працівник пошти й голова комітету «Охайні міста». Кетрін сказала їй, що він милий і доброзичливий, хоч і дещо одержимий селом та своєю посадою.

— Приємно познайомитися, — відповіла Емі.

Здавалося, Мартін хотів ще щось сказати, але рудоволоса жінка налетіла і схопила Емі за руку, наче вони були давніми подругами.

— Емі, так? Я Авін.

Авін Батлер була власницею цього будинку. Сорока з чимось років, гарна, з полум'яним волоссям до пояса та

британським акцентом, вона була поетесою й художницею. Крім Емі, вона, мабуть, була там наймолодшою особою. Жінка пояснила Емі, що народилася в Лондоні в родині ірландців і понад десять років працювала в рекламі, перш ніж кинула ті щурячі перегони та переїхала до Західного Корка.

— Найкраще рішення, яке я будь-коли ухвалювала, — сказала вона. — Так ніби ввійшла у зовсім нове життя.

— Авін ніколи не приходила на ці зустрічі до того, як почався вандалізм, — прошепотіла Кетрін Емі, коли господиня відійшла. — Вона тут просто через драматичність цієї ситуації.

Коли Емі попрямувала до столу з печивом, якийсь чоловік підвівся зі свого стільця, перегородивши їй шлях. Вона відразу впізнала його за сухим обличчям; високий, худорлявої статури, з характерним сивим волоссям, яке стирчало, як щетина зубної щітки.

— Вітаю, — сказала вона чоловікові, який вискочив на неї з-за кущів.

Шон Гереті почервонів до темно-бордового кольору.

— Емі, правда? — він швидко подивився на її обличчя, а потім опустил погляд на свої ноги. — Я маю попросити у вас пробачення. У жодному разі не хотів вас налякати. Мені дуже шкода. Я намагався сказати вам, що немає чого боятися. Але ви втекли.

— Усе гаразд, — мовила Емі.

— Я вас не дуже налякав? — пробурмотів він.

— Я злякалася, так, — відповіла Емі. — Але це мене не вбило.

Щось у її тоні ніби заспокоїло його. Він підвів очі й простягнув руку. Емі потиснула її.

— Приємно з вами познайомитися, — сказала вона.

Він виглядав здивованим і вдячним, але йому все одно було некомфортно. Пробурмотівши щось про горнятко чаю, він вислизнув.

За плечем Емі з'явилася Кетрін.

— Це було люб'язно з вашого боку, — мовила вона. — Він страшенно переживав, бідолаха, уявляючи, що ви його боїтеся...

Потім Емі познайомили із Джасінтою Кроулі — вдовою, яка жила сама і чий дім зазнав вандалізму. Джасінта була великою жінкою, яка ледь не випадала зі свого місця. На вигляд мала років сімдесят. Вона фарбувала волосся у воронячий чорний колір і носила разючо-червону помаду. Стиснувши горнятко чаю обома руками, вона нахилилася вперед, щоб поглянути на Емі з відверто зацікавленим виразом.

— Ну, нам усім було дуже цікаво познайомитися з вами, — сказала вона. — Як у вас справи у «Виді на море»?

Щось у цій жінці одразу ж насторожило Емі.

— У мене все дуже добре, — відповіла вона нейтрально.

— Ну, розкажіть нам трохи про себе! — вигукнула Джасінта. — Скільки вам років? У вас є діти?

Коли Емі не відповіла, Кетрін сказала:

— Жінку ніколи не питають про її вік, Джасінто! І, звісно, у неї немає дітей — вона живе у «Виді на море», пам'ятаєте про це?

— Як вам живеться з Керроллами? — запитала Джасінта.

— Добре.

— Усе добре з Майлзом?

— Так, добре.

— Ми просто підемо випити чаю перед початком зустрічі, — голосно сказала Кетрін, не звертаючи уваги на очевидне розчарування Джасінти стислими відповідями Емі. — Незабаром з вами побалакаємо!

Емі налила собі горнятко чаю і знайшла стілець у кутку, щоб сісти. Кетрін сіла біля неї. З іншого боку кімнати вона почула незнайомий їй голос, який промовив: «Ну, та Джун Керролл — золотошукачка, банальна і типова...». Вона обернулася, щоб побачити, хто це говорить, але розмова стихла, коли вона подивилася.

— Ви це чули? — запитала вона Кетрін.

— Так, — сказала Кетрін, дивлячись прямо перед собою. — Люди люблять теребенити про шлюб Керроллів. А ви що думаєте? Джун вийшла заміж за Майлза через його гроші?

Емі згадала Джун, яка торкалася плеча Майлза, коли проходила повз, і теплий голос, яким вона промовляла, коли називала його любим.

— Я так не вважаю. Між ними багато прихильності. Гадаю, вона справді його любить.

— Я згодна. До речі, усім відомо, що Джун принесла в цей шлюб більше грошей, ніж Майлз. Вона грошовита — успадкувала невеликий статок від багатого діда.

— Якщо всі це знають, то чому кажуть, що вона золотошукачка?

Кетрін знизала плечима.

— Краща історія, хіба ні? Непристойніше вважати молодшу дружину якоюсь підступною...

— Кхе-кхе! — Мартін Дойл прочистив горло. — Гаразд, будь ласка, чи могли б ми всі заспокоїтися?

Емі та Кетрін перервали розмову і спробували набути уважного вигляду. Мартін сів у крісло з прямою спинкою біля столу з чаєм і печивом, обличчям до решти кімнати. Джасінта Кроулі поставила свій стілець біля його. Емі відчувала себе так, наче вона знову у школі.

— Ми всі знаємо, який перший пункт сьогоднішнього порядку денного, — сказав Мартін. — Останній випадок вандалізму. Ми всі були шоковані, дізнавшись про те, що угіддя Шона стали мішенню — вдруге.

Усі подивилися на Шона Гереті, який витріщився на свої черевики.

— Поліції надали список правопорушень, і ми повідомили їм про наші підозри щодо відповідальних, — вів далі Мартін. — На жаль, вони нікого не заарештували і, здається, не сприймають ситуації так серйозно, як ми сподівалися. — Вираз його обличчя виказав невдоволення. — Але ми всі добре знаємо, що ця

антисоціальна поведінка невиннодітково почалася після того, як Ліам Керролл приїхав сюди на літо.

Голови повернулися до Емі, яка не зводила очей зі своїх колін.

Авін Батлер сказала:

— Ви б могли бути трохи дипломатичнішим, Мартіне.

— Дипломатичнішим! — вигукнув Мартін. — Та годі. Ми всі знаємо, хто за цим стоїть, і вона теж.

Ще більше голів повернулося в бік Емі. Раптом Мартін звернувся прямо до неї.

— Емі, чи не могли б ви розповісти нам про день, коли ви натрапили на вандалізм?

— Ну, правду кажучи, я мало що можу розповісти, — сказала Емі, стривожена тим, що опинилася в центрі уваги. — Це було так, як я розповідала Кетрін. На землі був слід фарби, і я пішла за ним. Я не бачила нічого, окрім того, що бачили ви всі: символ, дивне повідомлення. Поблизу нікого не було... крім Шона, звісно. — Вона глянула на Шона Гереті, який був засмученим. — Я б хотіла більше допомогти, але...

— Можливо, є спосіб, яким ви можете більше допомогти, — мовив Мартін. — Ви живете у «Виді на море». Ви могли б стежити для нас. Якщо побачите щось підозріле або щось почуєте, можете повідомити.

У кімнаті запала тиша. Емі стривожено ворухнулася під поглядом Мартіна. Він просив її шпигувати за роботодавцями?

— Мені дуже шкода, — сказала вона, граючи дурненьку, — та я справді не розумію, що ви маєте на увазі.

Видавалося, що майже всім у кімнаті було незатишно. Але Джасінта Кроулі нахилилася вперед із нетерплячим виразом обличчя, ніби щось соковите опинилося поза її досяжністю.

— Ви можете навіть фотографувати, — запропонувала вона. — Правда ж, Мартіне?

Мартін кивнув:

— Це може бути корисним.

— Вибачте, — сказала Емі, — але що саме фотографувати?

— Ну, якщо ви побачите, як той хлопець щось робить, — озвалася Джасінта, наче це було очевидно. — Вислизає посеред ночі. Або приходить з фарбою на одязі.

Мартін прочистив горло.

— Ми маємо на увазі лише те, що якби ви випадково побачили щось викривальне, то чому б і ні?

— І послухайте, ми розуміємо, що ви не захочете сидіти без сну всю ніч, стежачи за ним, — сказала Джасінта, — тож, можливо, одна з цих шпигунських камер спрацює? Їх можна замаскувати під будь-які речі — наприклад, під рослини в горщиках. Ми будемо раді покрити витрати.

Кімнатою прокотилася хвиля. Емі подивилася на Кетрін, яка, здавалося, була так само вражена, як і вона сама. Мартін трохи зіщулився. Він не виглядав здивованим, лише збентеженим.

— Джасінто! — вигукнув він.

— Що? — сказала Джасінта. — Ми домовилися, що запросимо її!

Емі відчула несподіваний спалах відданості до Керроллів.

Ця група була схожа на зграю мисливських собак, і вони відчували запах Ліама.

— Вибачте, — сказала вона чистим і твердим голосом. — Мені було б незручно таке робити.

Більшість людей у кімнаті кивнули на це, але Джасінта Кроулі пильно дивилася на неї і Мартін Дойл теж здавався не надто задоволеним. Він розлючено зиркнув на Джасінту, ніби відповідь Емі — то її вина.

— Послухайте, ми все розуміємо, — продовжив він, поправляючи окуляри. — Але якби ви могли постежити, якби ви могли отримати для нас хоч якісь докази того, що Ліам...

— Вона сказала «ні», Мартіне, — втрутилася Кетрін. — І навіть якщо їй вдасться отримати фотографію, яка вам потрібна, Джун і Майлз знатимуть, хто її зробив. Емі може втратити роботу! — вона похитала головою. — Я б ніколи не запросила її сьогодні ввечері, якби знала, що ви збираєтеся влаштувати на неї засідку.

— Засідку? — ображено перепитав Мартін. — Ми просто запитуємо — тут ідеться про вище благо...

— Ми не просимо про щось велике, — роздратовано сказала Джасінта.

— Насправді це так, — втрутилася Авін Батлер. — Ви просите її шпигувати за роботодавцями. Я не думаю, що це

законно.

— Розмальовувати стіни, псувати людське майно — ось що незаконно! — пронизливо сказала Джасінта.

Раптом усі стали сперечатися. Шон Гереті говорив про конфіденційність і повагу. Авін і Джасінта почали палку суперечку. Мартін Дойл спромігся крикнути над їхніми головами:

— Нехай усі заспокояться!

Кетрін встала.

— Ходімо на вулицю подихати повітрям, Емі.

Емі підскочила слідом за нею.

Як тільки вони опинилися надворі, Кетрін сказала:

— Мені дуже шкода. Я й гадки не мала, що вони збираються накинути це на вас! Зазвичай такі зустрічі дуже веселі. А ці випадки вандалізму зводять з розуму все село.

— Не хвилюйтеся стосовно цього, — автоматично відповіла Емі, але відчувала себе приголомшеною.

Коли через кілька хвилин вони повернулися всередину, кімната здавалася досить приглушеною. Потім розмова перейшла до того, чи потрібні Ноккрі більші горщики для квітів уздовж головної вулиці, але було очевидно, що ця тема не так цікавить людей, як попередня.

Мартін Дойл мав запеклий вигляд; Джасінта поглядом метала кинджали у бік Емі. Це було так, ніби вони обоє відчували, що вона підвела їх особисто.

Коли зустріч закінчилася, Емі була рада піти.

— Приємно познайомитися, Емі! — тепло сказала Авін Батлер.

Шон Гереті, уникаючи зорового контакту, побажав їй безпечно повернутися додому. Але фраза «Приємно познайомитися» Мартіна Дойла пролунала холодно, а Джасінта Кроулі ледь глянула на неї.

Емі та Кетрін разом пішли до своїх машин. Небо вгорі було темно-синє, всіяне першими зірками. Був такий безвітряний вечір, що над полями долинав шум моря.

— Чесно кажучи, — похитала головою Кетрін, — Мартін і Джасінта справді вірили в цю небезпечну ідею.

— Як вони могли подумати, що я на це погоджуся? — спитала Емі.

— Мені здається, вони у відчаї, — зітхнувши, сказала Кетрін. — Це тривало кілька місяців, і одне з повідомлень було написано на стіні Джасінтиного будинку. Мені здається, вона добряче злякалася. Це не виправдання тому, як вона себе веде, а просто пояснення.

Вони підійшли до машин.

— Що то були за графіті на її будинку? — запитала Емі.

Кетрін дістала телефон.

— У мене є фотографії. Ось що було написано на будинку Джасінти... Прокрутіть ліворуч, і ви побачите, що було на школі та старій шахті.

Емі взяла телефон і прогорнула зображення. Величезними червоними літерами, намальованими вздовж стіни будинку, було написано:

ВІН ПРИЙДЕ ЗА ВАМИ ВСІМА.

Школу розписали графіті зі словами:

ВИ В НЕБЕЗПЕЦІ У СВОЇХ ЛІЖКАХ.

На покинутій шахті було повідомлення:

БІЖИ, ПОКИ ЩЕ МОЖЕШ.

Кетрін прочитала вираз обличчя Емі.

— Ви злякалися.

— Ну і хто б це міг бути? — Емі здригнулася, повертаючи телефон.

— Той, хто це робить, намагається нас налякати, — сказала Кетрін. — Ми не повинні піддаватися.

— Легше сказати, ніж зробити. І я на межі після цієї зустрічі.

— Кляті Мартін і Джасінта! Я поговорю з ними, обіцяю.

— Не треба, — стривожено сказала Емі. Вона вже відчувала, ніби місцеві жителі тепер її недолюблюють, прирівнюючи до Керролів. — Будь ласка, залиште це, Кетрін. Останнє, чого я хочу, — це ще більше драматичних ситуацій. Мені й так вистачить на все життя.

Вона подивилася на «Вид на море». Навіть звідси його було видно. Всюди горіло світло.

Емі пішла на зустріч «Охайних міст», щоб спокійно послухати, і чомусь опинилася в центрі суперечки. Вона приїхала до Західного Корка в пошуках спокою, але натомість опинилася в будинку в центрі таємниці.

«Чому, — подумала вона, — з усіх місць, куди я могла потрапити, це виявилось те моторошне село? Чому хоч раз усе не могло бути нормальним?»

Повертаючись до «Виду на море», Емі відчувала себе досить вразливою. Це сталося не через метушню на зустрічі. А через відповідь на однозначне запитання, яке Джасінта Кроулі поставила їй раніше ввечері.

У вас є діти?

Емі відчула полегшення, коли Кетрін вскочила і сказала, що ні. Вона не була впевнена, що зможе відповісти сама. Бо відповісти «ні» на це запитання було б схоже на зраду.

Коли вона припаркувалася біля «Виду на море», то вже плакала.

Бачила крізь скло, що Керролли дивилися телевизор. Емі ввійшла через задні двері й пішла просто до своєї кімнати. Сіла на ліжку, відкрила гаманець і дістала фотографію, яку всюди носила зі собою.

Вона була зроблена на п'ятий день народження Роббі. Емі обіймала його, схилившись позаду нього, її темна голова — біля його білявої. На величезному блакитному значку, пришпиленому до його футболки, було написано: «СЬОГОДНІ 5!».

Емі дивилася на фотографію — на золотисто-русяве волосся Роббі, його ямочки, широку усмішку на всі зуби. Усе, що вона хотіла, — це повернутися в минуле. Отримати ще один шанс вчинити правильно зі своєю дитиною.

Вона опустила руку на живіт, торкаючись кінчиками пальців давно загоєного шраму від кесаревого розтину. Сльози текли з її очей, коли вона притискала фотографію сина до губ, потім до грудей.

РАНІШЕ

Емі була налякана, коли розповіла Марку про вагітність. Адже вони обоє ще вчилися у школі. Що, якби він звинуватив її в тому, що вона зруйнувала його життя?

Але його обличчя розпливлося у величезній усмішці.

— Ти вагітна? — вигукнув він. — Це прекрасно.

— Справді? Ти не сердишся на мене? — її голос тремтів.

— Серджуся? Я щасливий! У нас буде дитина!

— Я думала... я думала, що ти будеш...

— Це хороша новина, — твердо сказав Марк. Він опустився на коліна, підтягнув догори її футболку й поцілував її у ще плаский живіт. — Ми будемо разом назавжди, правда? Тож у чому проблема?

По щоках Емі текли сльози щастя. Вона ніколи не відчувала більшої вдячності ні до кого. Їй було всього п'ятнадцять, а Марку — сімнадцять. Вона ніколи не могла подумати, що він так відреагує.

— Не плач, — мовив він з усією лагідністю, яку іноді міг виявляти. — Усе буде добре. Я нікуди не дінуся.

— Цікаво, це хлопчик чи дівчинка? — сказала Емі, витираючи очі.

— Хлопчик, — рішуче відповів Марк. — Я знаю, що буде хлопчик.

Він мав рацію.

Роберт Деніел Кітінг народився здоровим, вагою три кілограми сімсот грамів. Емі була травмована пологами («Ніхто не пояснює, наскільки це боляче насправді», — сказала вона Сандрі), які були важкими й завершилися екстреним кесаревим розтином. Але коли крихітну червону людину, яку вона створила, поклали їй на руки, усе змінилося. Це було так, як усі казали: миттєва любов.

Луїза не була рада, що її донька стала матір'ю-підліткою. Але коли тримала онука на руках, то була наче одурманена. А через те, як Марк підтримував Емі, вона запевняла його дужче.

Перші шість місяців життя Роббі Емі залишалася жити вдома. Гарні моменти були магією. Ніщо не підготувало її до того, що вона вперше побачить усмішку своєї дитини. Роббі був зачарований сніговою кулею, яка стояла на їхній камінній полиці: щоразу, коли Емі трясла нею, він сміявся своїм булькотливим сміхом. Вона годинами сиділа з ним, граючись у «ку-ку!», рахуючи його пальчики на ніжках або просто трясучи снігову кулю та спостерігаючи за радістю на його обличчі. Ці місяці також були важкими — звикнути до материнства було нелегко, — але мати допомагала їй щодня.

Потім Емі та Марк переїхали жити разом, у муніципальне житло з двома спальнями в тому самому житловому масиві.

Жити з Марком було важко — важче, ніж очікувала Емі. Основна частина догляду за Роббі лягла на неї. Її життя перетворилося на зміну підгузків, нічні годування та відчуття постійної втоми. Марк ставав дедалі різкішим, розчарований плачем Роббі.

— Чому він не припиняє?

— Він дитина, Марку! Немовлята плачуть.

— Так, я знаю, що він дитина, — прогарчав на неї Марк. — Ісусе, бляха, Христе, ти не маєш говорити зі мною, як з дурнем.

Емі була настільки вражена його раптовою зміною тону, аж не знала, що сказати.

Через два місяці після того, як вони переїхали жити разом, Марк втратив роботу після сварки зі своїм босом. Він сказав Емі, який він радий, що пішов звідти, і, здавалося, був упевнений, що «натрапить» на кращу роботу. Але він, схоже, не витрачав багато часу на пошуки роботи, хоча все більше часу проводив у барі з друзями. Його період безробіття розтягнувся від тижнів до місяців.

Першого разу, коли він щось розбив, це була декоративна блакитна миска, яку Луїза купила в *IKEA*. Вона стояла на кухонному столі, поки Марк, сперечаючись про те, чому він не прийшов додому з бару вчора ввечері, підняв її та жбурнув у стіну. Миска розбилася, тож Роббі почав

кричати, а Емі відстрибнула вбік, прикриваючи голову руками.

— О, не драматизуй, — поглузував із неї Марк. — Це не було біля тебе.

Але вона подумала, що він здавався присоромленим перед виходом з дому.

Емі заспокоювала Роббі, поки він не перестав плакати. Ледь тремтячими руками вона змела уламки. Хотіла подзвонити Сандрі, але щось її стримувало. Вірність Маркові? Бажання вдати, що цього не сталося?

Телефон задзвонив, здивувавши її. Вона дістала його з кишені й подивилася на екран.

Це був Марк.

Вона відповіла.

— Привіт.

— Послухай, я не хотів, — сказав він. — Вибач, якщо я тебе налякав. З тобою все гаразд?

— Так.

— Я зараз повертаюся додому, — додав він. — А ще я не піду сьогодні ввечері до бару, гаразд? Залишмося вдома, подивимося телевізор і візьмемо китайську їжу.

Емі охопило полегшення. Зрештою, Сандрі було нічого казати. Це була лише мить, і тепер усе знову стане як раніше.

— Добре, — сказала вона. — Китайська їжа мене влаштовує.

— Гаразд, — відповів Марк. — Я скоро буду вдома. Кохаю тебе.

— Я теж тебе кохаю.

Емі поклала телефон. Роббі весело лепетав у своєму манежі, і вона підійшла, щоб підняти його. Але, не дійшовши до нього, зупинилася, здригнувшись від болю. Підняла ліву ногу, щоб подивитися на босу стопу, і тихо вилаялася. Уламок синього скла, який вона не помітила, прорізав їй шкіру. Кров сочилася з відкритого порізу й капала на підлогу.

ЗАРАЗ

Був сонячний суботній ранок у Західному Корку, й Емі провела його, доглядаючи за Томом і Поппі, а Джун працювала у своєму кабінеті.

— Ви не проти попрацювати кілька субот десь приблизно впродовж першого місяця, Емі? — сказала Джун. — Щоб я наздогнала всю роботу, за яку не могла взятися, поки у нас нікого не було.

Емі не заперечувала. Їй потрібні були години.

Том хотів побавитися в хованки. Поппі хотіла переодягнутися принцесою. Коли бігання та вдягання стали трохи виснажливими, Емі запропонувала почитати книжку.

Вона сіла, й обидва малюки відразу залізли їй на коліна. Поппі обхопила маленькою ручкою її шию, а Том пригорнувся до її плеча.

Цього було достатньо, щоб у горлі Емі піднявся клубок. Вона проковтнула його, перш ніж почати читати.

Джун закінчила роботу близько другої години й вивела дітей на решту дня. Емі залишилася в будинку, щоб прибрати. Майже все пообіддя вона витратила на масштабну роботу з миття величезних вікон. Джун сказала їй завершити о 17:30, тож вона так і зробила. А тоді приготувала собі горнятко чаю, повернулася до своєї кімнати й лягла. Взяла телефон, відкрила інстаграм і поринула у стан бездумного гортання...

Емі прокинулася на пуховій ковдрі, повністю одягнена й дезорієнтована.

У роті було липко. Горнятко невипитого чаю стояло на тумбочці. Вона подивилася годину на телефоні біля себе. Майже сьома. Почула, як десь у будинку верещить дитина, і зрозуміла, що Джун і діти повернулися додому.

Вона встала, розчесала волосся й пішла на кухню взяти склянку води. Том і Поппі були в ігровій кімнаті. Ліам був надворі й кутив — Емі майже підскочила, коли побачила його потилицю у вікні.

Вона якраз проходила біля сходів, повертаючись до своєї кімнати з водою, коли почула голоси — підвищені, напружені, — що долинали зі спальні Майлза та Джун.

— Бо ти не можеш, Майлзе! Ти просто не можеш цього зробити! Господи, ти ж несерйозно?

— Я до біса серйозно. Чому б мені не бути серйозним?

— Тому що це небезпечно!

Майлз пирхнув.

— Це небезпечно! — перекривив він її. — Ой, до дідька, Джун. Я ніколи в житті не зустрічав нікого такого

істеричного, як ти.

— Майлзе, — тихо, благаючи, сказала Джун, — прошу...

— Стули пельку, — холодно відповів Майлз. — Я не хочу більше чути про це ні слова.

Емі, яка стояла біля підніжжя сходів, відчула, як стиснуло її живіт.

— Але, Майлзе, — наполягала Джун, — ти не розглядаєш...

— Я сказав, ЩО НЕ ХОЧУ БІЛЬШЕ ЧУТИ ПРО ЦЕ НІ СЛОВА!

В Емі прискорився пульс. Вона відчула давній приплив адреналіну та страху. Швидко проскочила назад у свою кімнату й зачинила двері.

«Усе гаразд, — сказала вона собі, намагаючись дихати глибоко й повільно, — з тобою все гаразд. Тут тобі ніхто не заподіє шкоди».

Вона почула, як нагорі грюкнули двері, а тоді долинули важкі кроки Майлза, що стукотіли по сходовому майданчику. Потім почулося скигління, яке могло бути плачем Джун. Воно тривало недовго і враз припинилося.

Емі не хотіла виходити зі своєї кімнати до кінця вечора, але зрештою їй довелося. Вона була голодна. Коли вона нарешті обережно пробралася до кухні, Майлз та Джун сиділи за острівцем. Обоє зустріли її невимушено, подружньому. Ніби нічого не сталося. Емі з'їла трохи арахісового масла на тості, завантажила посудомийну машину, а потім знову пішла в безпечну кімнату.

Звичайні пари сперечалися не так, правда? Емі знала, що її погляд на такі справи був спотворений, і часом важко було зрозуміти, чи вона переоцінювала, чи недооцінювала ситуацію. Вона подумала про Сандру та Дейва — пару, за якою вона оцінювала нормальність. Дейв ніколи б так не кричав на Сандру, ні вона на нього. Але, можливо, це була занадто висока планка? Можливо, люди, які були не такими поганими, як вона з Марком, але й не такими хорошими, як Сандра та Дейв, пари, які були десь посередині, недбало кидали одне одному такі фрази, як «Стули пельку», увесь час?

Але ця жахлива холодність у голосі Майлза...

Вона притиснула кінчики пальців до скронь і поворушила ними маленькими колами, намагаючись боротися з напругою, що наростала в голові. Пригадала голос Джун, тихий і благальний: «Це небезпечно...».

Можливо, настав час, щоб пошукати іншу роботу.

Наступного дня була неділя, вихідний в Емі. Після сніданку вона зачинилася у своїй спальні з чашкою підсолодженого чаю. Вмостилася на ліжку, дістала телефон і почала гортати сайти з вакансіями.

Вона вводила у пошук такі слова, як «няня», «догляд за дітьми», «проживання за місцем роботи» та «допомога в домі». Реклами не бракувало.

Жвава сім'я в Голвеї шукає енергійну помічницю *au pair*.

Молода мама із чотиримісячними близнюками шукає додаткову пару рук. Керрі.

Сім'ї з п'яти осіб потрібна допомога з домашніми справами. Слайго.

Голвей, Керрі, Слайго... Вона могла поїхати куди завгодно.

Знову Емі мала те дивне відчуття вільного плавання, ніби вона стала незалежною, ніби обірвалися нитки, що прив'язували її до землі.

Єдиним місцем, куди вона не могла поїхати, був дім.

Вона взяла з тумбочки своє горнятко чаю, обхопивши його руками, щоб відчувати тепло й затишок. Приїхати сюди було такою величезною зміною. Таким масштабним, жахливим життєвим рішенням. Вона не відчувала змоги здійснити ще одну таку зміну настільки швидко. Сама ідея виснажила її.

Емі уявила, як приїздить в інший будинок і виявляє, що її спальня — тісне крихітне приміщення, повне чужого безладу. Або що батьки — такі люди, які платитимуть їй за меншу кількість годин, ніж вона працювала, а потім матимуть здивований вигляд, коли вона скаже, що вони їй винні. Від невизначеності всього цього їй хотілося плакати.

Ліам поїде звідси наприкінці місяця. Можливо, тоді й припиняться всі дивні події.

А може, й не припиняться. Можливо, Ліам не має нічого спільного з усім цим.

Вона знову взяла телефон, але, просто подивившись на рекламу, відчула себе настільки психологічно виснаженою, настільки втомленою, що впустила його з рук на ліжку. Вона зачекає.

Через два тижні Ліам поїде. Тоді вона зможе все переоцінити. Якщо за його відсутності й далі відбуватиметься щось дивне, вона знайде іншу роботу й поїде з Ноккрі.

Емі допила чай і поставила горнятко на тумбочку. Хоч чай і був з цукром, її охопила сильна сонливість. Вона так втомилася за ці дні. Емі лягла на бік.

Занурюючись у сон, вона зауважила, що думає про попередніх нянь, Франциску та Джорджію. Їй хотілося, щоб у неї був спосіб поговорити з ними. «Чому ви поїхали? — міркувала собі вона. — Що сталося в цьому будинку? Я тут у безпеці чи маю забиратися звідси?»

Коли вона прокинулася зі сну, більшу частину дня пролежала в ліжку й читала. Здавалося, її тіло найбільше жадає відпочинку. Однак, коли Емі подивилася у вікно і зрозуміла, що наближається вечір, її охопила тривога від того, що вона так довго пробула в будинку. Вона вирішила розім'яти ноги, поки ще був ясний день.

Емі вийшла з дому за годину до темряви. Пішла в напрямку пляжу, вибираючи довший маршрут, який дозволяв їй іти далеко від поля, де вона знайшла графіті. Було кілька сімей на пляжі: дорослі готували їжу на грилі, діти бавилися в дюнах. Тиха, але бажана зміна повного усамітнення навколо «Виду на море».

Вона подивилася зі сторони узбережжя. Навіть звідси було видно «Вид на море», який височів на схилах біля підніжжя гір. Емі бачила, як помаранчевий колір призахідного сонця відбивався від вікон. *Здавалося, ніби будинок горить.* Вона здригнулася, а потім відкинула цю думку.

Якщо сонце хилилося до обрію, це означало, що вона прогулялася довше, ніж думала. Вона подивилася на телефоні годину і швидко пішла тим шляхом, яким прийшла. На дорозі проминула оголошення про зникнення

домашнього улюбленця, приклеєне до стовпа. Поверх неякісної фотографії тварини з рудою шерстю було написано: «БАББЛЗ. УЛЮБЛЕНИЙ КІТ». А знизу: «ЯКЩО ВИ МАЄТЕ БУДЬ-ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ, БУДЬ ЛАСКА, ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ НОЛІН ГУЛІГАН», — і далі вказано номер телефону.

Це було кепсько зроблене оголошення, яке явно складав хтось без комп'ютерних навичок. Емі здогадалася, що Нолін Гуліган була старшою жінкою. Усі знали всіх у Ноккрі, тому оголошення були для дуже вузької аудиторії: люди, що проходили повз, жменька туристів, які зупинялися у фургонах біля моря. Коли Емі відвернулася, вона схрестила пальці, як маленька дівчинка, сподіваючись, що Бабблз скоро повернеться додому.

Поки вона йшла назад, над Західним Корком опускалися сутінки. Помаранчевий відблиск на фоні «Виду на море» зник, коли вона підійшла ближче до будинку, але було ще достатньо сіруватого світла, щоб вона могла бачити.

Засунувши руки в кишені пальта, Емі намацала пачку сигарет. Коли зрозуміла, що вони в неї є, відразу захотіла викурити одну.

Звернула ліворуч на дорогу з вибоїнами, яка зрештою привела до ферми Шона Гереті. Поля тут були більше скелясті, ніж трав'янисті. Вона знайшла, де сісти: ділянку кам'яної стіни, приховану від очей — якщо дивитися з «Виду на море» — роздутою сірою скелею, що підіймалася з землі, мов хвиля.

Схрестивши ноги, вона запалила сигарету і з полегшенням видихнула. Вечір був тихий. Маленькі пташки пролітали повз, випурхуючи з кущів.

Тоді вона почула хрускіт від черевиків на дорозі.

Велика скеля, яка приховувала її від «Виду на море», також не давала їй бачити, хто наближається. На мить у неї виникло бажання кинутися за стіну і сховатися, а не дізнаватися. Тоді в поле зору потрапила людина.

— Ліаме! — вигукнула вона.

Той ледь не вискочив зі шкіри.

— Господи! — почав сміятися. — Я мало не впісявся! Чого ви там ховаєтеся?

— Та просто, — сказала вона винувато.

Його погляд опустився на сигарету, що все ще палала в її руці.

— Мені здалося, що я відчув запах диму, — промовив він весело. — Ну гаразд. Майлз і Джун були б не в захваті від цього.

— Дідько, — Емі кинула сигарету й загасила її. — Ти їм скажеш?

Він посміхнувся.

— Не хвилюйтеся. Я не стукач. На відміну від деяких людей тут.

— Вибач, Ліаме. Мені довелося. Ти ж...

— Так, так, — сказав він. — Неповнолітній, я знаю.

Емі встала.

— Куди ти? — запитала.

Вона ніколи раніше не бачила, щоб Ліам ішов з «Виду на море».

— Просто на прогулянку, — м'яко сказав він.

У його невимушеному тоні було щось таке, що змусило Емі миттю запідозрити: він обманює.

— Гарна ніч, щоб прогулятися, — відповіла вона.

— Це так, — у його голосі була якась усмішка.

Емі підняла недопалок.

— Мені доведеться зараз знайти, куди це покласти, — сказала вона. — Таємна звичка курити створює більше проблем, ніж того варта. Не знаю, як тобі це вдається.

— Я не приховую, що курю, — Ліам знизав плечима. — Майлзу байдуже, що я роблю.

— Я мало знаю про твою сім'ю, Ліаме, — сказала Емі, — але думаю, що твій тато піклується про тебе.

Ліам стиснув щелепи.

— Маєте рацію, — мовив він. — Ви мало знаєте про нашу сім'ю.

— Вибач, — щиро сказала вона. — Слухай, я не хотіла бавитися в опікунку. Ти знаєш свого тата краще за мене.

— Ви не уявляєте, який він, — додав Ліам. — Коли я був молодший...

Він замовк. Вона чекала. Повз пролетіла маленька пташка.

— Знаєте що, забудьте, — здавалося, Ліам раптово струснув усе, що відчував. Він усміхнувся своєю звичайною усмішкою. — Я краще піду. Не буду згадувати про куріння Майлзу та Джун. Ваш секрет зі мною у безпеці.

І він рушив сірою звивистою дорогою.

— Ліаме! — гукнула йому вслід Емі. — Будь...

Вона зупинилася. «Будь уважний», — збиралася сказати вона, але хіба це не звучатиме безглуздо? Вона зупинилася на «Будь обережний».

— Так? — сказав він, перетворюючи це слово на таке собі запитання, по-підлітковому. — Буду. Побачимось!

Він пішов, і його поглинули тіні. Однієї миті Емі могла його бачити — наступної вже не змогла. Куди він збирався? Куди вела ця дорога, крім ферми Шона Гереті? З гугл-карт Емі знала, що вона петляє по інший бік, зрештою спускаючись до села, але це була довга дорога. Якщо він прямував до села, то обрав дивний шлях... хіба що не хоче, щоб його бачили?

Повертаючись до «Виду на море», Емі розмірковувала над його незакінченою розповіддю. «Коли я був молодший...»

Коли Ліам був молодший — то що?

РАНІШЕ

Починалося з ляпасів, штовханини. Зазвичай у стані алкогольного сп'яніння. Далі йшли вибачення. Коли він уперше вдарив її, Емі була приголомшена. Вона вірила, що це межа, яку він ніколи не перетне.

Наступного ранку вона нанесла консилер на чорне око, дивлячись у дзеркало у ванній кімнаті. Чула телевізор унизу: Роббі дивився мультфільми. Небо за вікном було безхмарно-блакитним.

Двері ванної відчинилися. У дзеркалі вона зустрілася поглядом з Марком. Він був у стані похмілля і мав жалюгідний вигляд.

— Я не знаю, що робив минулої ночі, — сказав він. — Набрався як чіп. Не буду більше так пити.

Емі деякий час мовчала. Потім сказала:

— Це твоє виправдання?

— Якби я не пив горілки, я б ніколи не втратив контроль над собою. Ти це знаєш.

Вона спокійно подивилася на нього й нічого не сказала.

Він зайшов у ванну й зачинив двері.

— Не роби цього, — сказав він із ноткою відчаю в голосі. — Не дивись на мене мовчки. Ти мене лякаєш. Ти знаєш, що я б ніколи тобі не завдав шкоди навмисно, правда? Скажи мені, що знаєш це.

Вона видихнула.

— Я знаю.

Він захлинувся від наступних слів:

— Скажи, що не підеш від мене.

— Я не піду від тебе, — машинально відповіла Емі. — Я просто шокована. Ніколи не думала...

Він підійшов ззаду й обняв її за талію.

— Я вражений сам від себе, — сказав він тихим голосом. — Але я можу все виправити. Перестану так багато пити. Знайду роботу. Я повернусь на правильний шлях, і ми будемо мати таке життя, якого завжди хотіли, — я, ти і Роббі. Ви двоє — єдине, що для мене має значення.

Вона зм'якла в його обіймах. Давно він не був таким ніжним до неї. Можливо, це був переломний момент і він почне нову сторінку. Їй було лише вісімнадцять. Вона не хотіла бути матір'ю-одиначкою. Вона не хотіла бути зі світом сам на сам. Перед нею промайнуло майбутнє, про яке вона мріяла для них двох: будинок у приморському містечку, тихе життя.

— Ти допоможеш мені, правда ж, крихітко? — спитав Марк. — Ти допоможеш мені розібратися?

— Звичайно, — відказала вона, повертаючись до нього. — Ми пройдемо це вдвох.

Вони були разом чотири роки. У них був маленький син. Вона хотіла вірити в майбутнє, яке він малює для неї.

— Пообіцяй мені, що не покинеш мене з цим наодинці, — прошепотів він.

— Я не покину тебе.

Чому ти не пішла?

Минуть роки, перш ніж Емі зможе відповісти на це запитання навіть самій собі.

Не було такого, щоб Марк ударив її на першому побаченні. Він працював до цього. Він не бив її, поки вони не стали жити разом, не народили спільної дитини, поки їхні життя нерозривно не переплелися.

Чому ти не пішла?

Він не бив її, доки не стер її впевненість у собі нанівець. Задовго до того, як підняв на неї руку, Марк сказав їй, що вона дратує, що в неї хрипкий голос, що вона не така гарна зблизька, як здалеку. Що вона дурна і некомпетентна, що рахунки та папери поза її можливостями, що вона не змогла б упоратися з життям без нього.

Чому ти не пішла?

Він казав їй це знову і знову, і до того часу, коли насильство проявилось насправді, вона повірила у все це. Що вона була набридливою людиною з набридливим голосом. Що вона погана в ліжку і погана дівчина. Що здалеку вона була гарна, ось чому чоловіки свистіли їй на вулиці, але зблизька й без одягу трохи розчаровувала.

Почало здаватися дивом, що хтось узагалі міг її жадати.

— Але я кохаю тебе попри все, крихітко, — казав Марк. — Для мене ти найкрасивіша жінка у світі. Я завжди буду в тебе. Завжди.

Чому ти не пішла?

Він переконав її в неймовірності того, що хтось колись її захоче. Переконав її, що вона не зможе вижити сама. Переконав, що нічого іншого, крім цього, для неї немає.

Того року, коли Емі виповнилося дев'ятнадцять, її матері діагностували останню стадію раку. У той час як її дочки були спустошені, а їхній світ руйнувався, Луїза була неймовірно спокійною. Ті кілька місяців, що минули від діагнозу до смерті, вона часто говорила про свого покійного чоловіка. «Я збираюся знову побачитися з Джеррі», — казала вона, ніби забронювала квитки на потяг, щоб зустрітися з ним на свято.

А потім, через шість місяців, які пролетіли як мить, її не стало.

Озираючись назад, Емі зрозуміла, що катастрофічна втрата в такому юному віці була однією з причин, які тримали її біля Марка.

Марк підтримував її після смерті матері. Він ніколи не залишав її. Тримав у своїх руках, поки вона лютувала й ридала. Підхопив її, коли вона впала в приймальні лікарні, почувши погані новини.

Після того як Луїза померла, Емі не могла терпіти ще якихось змін. Її стосунки з Марком були прогнозованими,

і в той момент вона чіплялася за все, що було для неї звичне.

Луїза ніколи не знала, що Марк підіймав руку на Емі. Але Сандра все зрозуміла. І хоча ніколи не розповідала матері, розказала Дейву, і їхня неприязнь та недовіра до Марка переросли в ненависть.

«Покинь його, — казали вони Емі знову і знову. — Покинь його, покинь його».

Через два дні після свого двадцятого дня народження Емі таки зробила спробу покинути Марка після бійки, яка страхотливо вийшла з-під контролю. Наступного дня, коли він був у барі, Емі замотала шалик навколо шиї в синцях, схопила Роббі та втекла до Сандри й Дейва. Її сестра та шурин жили лише за декілька хвилин їзди від них, на іншому боці того самого розгалуженого житлового масиву.

Сандра і Дейв поводитися так, ніби Різдво настало раніше. Вони обняли та привітали Емі. Сказали, що вона з Роббі може залишатися стільки, скільки хоче. І поставили на стіл пляшки з пивом, щоб відсвяткувати це.

Коли о першій годині ночі Марк, хитаючись, викрикуючи погрози й використовуючи ненормативну лексику, вийшов на під'їзну доріжку, Сандра й Дейв лаялися на нього через двері.

— Вона покинула тебе, сволото! Вона не повернеться! Тепер забирайся!

То було все те, що вони, напевно, мріяли висловити.

Собаки вискочили на двері, гавкали й гарчали.

Марк був п'яним, але він не був дурним. Він знав, що якщо виб'є двері ногою, його розірвуть на частини. Тож він стояв на вулиці й кликав:

— Емі? Емі?

Вона була в задній спальні з Роббі, який лежав під ковдрою. З навушниками Дейва на вухах і білим шумом у них він спокійно спав. Унизу вирувала метушня.

— Якщо ти покинеш мене, я помру, Емі. Я помру. У мене не буде причин жити, якщо ви з Роббі підете.

— Усім начхати, Марку! — кричала Сандра через поштову скриньку.

Дейв приєднався.

— Ти очікуєш, що ми тебе пошкодуємо? Ти шматок лайна, який б'є жінку...

Емі вийшла в коридор, щоб послухати. Її серце калатало у грудях.

Ззовні почувся голос Марка:

— Якщо ти не повернешся, я вб'ю себе сьогодні ввечері.

Чому ти не пішла?

Двома улюбленими погрозами Марка були: «Я вб'ю тебе, Емі» та «Я помру без тебе». Обидві лякали її. Вона уявляла заголовки: «ЖІНКУ З ДУБЛІНА ЗАБИВ ДО СМЕРТІ ПАРТНЕР» або «ЗА ТІЛОМ, ЯКЕ ВИТЯГНУЛИ З КАНАЛУ, ВПІЗНАНО МІСЦЕВОГО ЧОЛОВІКА МАРКА КІТІНґА».

Він був батьком її дитини. Вона не могла досягнути почуття провини, яке б відчула, якби він наклав на себе руки через неї. У вільній кімнаті Сандри та Дейва, поки

Роббі спав, вона лежала без сну всю ніч і гадала, чи Марк іще живий.

Наступного дня вона повернулася.

Сандра й Дейв були спантеличені, злі на неї. Їм стало ніяково. Вони програли, а Марк виграв. Він чванливо розгулював житловим масивом, а Емі мала свіжий синець, і вони нічого не могли із цим вдіяти.

Чому ти не пішла?

Емі не вважала Марка таким лиходієм, як думали про нього Сандра та Дейв. Вона повірила, що з нею жорстоко поводилися не тому, що Марк був жорстоким за своєю суттю, а тому, що в ній самій було закладено щось таке, за що вартувало її бити. Вона справді вірила, що, якби покинула Марка й почала зустрічатися з кимось іншим, він із часом почав би також її бити.

Цю віру підкріплювали коментарі, які вона чула, щось типу: «Муж і жона — одна сатана». Емі ходила із забоями ребер, розмірковуючи про те, як повелася під час суперечки. Чи могла вона делікатніше впоратися з його настроєм? Вона стала експерткою в балансуванні на краю небезпеки — вона танцювала на краю небезпеки, вона робила на ньому піруети, — і якщо Марк її бив, то лише тому, що Емі помилилася.

— Я не спав цілу ніч, чекаючи на тебе, — сказав він, коли вона зайшла у вхідні двері разом із Роббі. — Знав, що ти повернешся. Я знав, що ти мене не покинеш.

— Я завжди збиралася повернутися, — відповіла Емі, усвідомлюючи правду в словах, які вимовляла. — Я не можу

уявити себе без тебе. Я навіть не знаю, ким була б.

Він обхопив її обличчя руками.

— Тобі не варто про це хвилюватися, — сказав він. — Я нікуди не збираюсь. Я тебе ніколи не покину. Ти мене чуєш? Я ніколи, ніколи тебе не покину.

З усіх обіцянок, які він їй давав, ця виявилася правдивою.

ЗАРАЗ

Був безвітряний прекрасний вечір у Західному Корку. Повітря було прохолодним, але шафрановий відтінок неба обіцяв дивовижний захід сонця. На внутрішньому дворіку біля художньо оформленого білого котеджу Кетрін Емі та Кетрін сиділи одна навпроти одної в садових кріслах. В обох жінок плечі були закутані в коци. Океан, що розкинувся перед ними, був таким тихим, що скидався на картину.

— Не вірю, що Ліам вкрав гроші Айлін, — сказала Кетрін.

— Як ви думаєте, хто це був? — спитала Емі, беручи свою пляшку пива Heineken. Враховуючи те, що «випити» було соціальною функцією, навколо якої точилася ця розмова, вона погодилася на легке пиво, яке не допиватиме. Вона рідко пила алкоголь. За роки, проведені з Марком, у неї розвинулася неприязнь до алкоголю й відразу до того, щоб виходити з-під контролю.

Кетрін, у якої явно не було таких викликів, покрутила віскі в келиху так, що лід м'яко задзвенів.

— Дивіться, — сказала вона, нахилиючись уперед з таємничим виглядом, — бідолашна жінка недоумкувата. Я не здивуюся, якщо вона їх загубила. Навколо Ноккрі наразі поширюються випари істерії — це все, що я можу сказати.

Двері котеджу відчинилися, і з них вийшов чоловік Кетрін, Г'ю. Емі вперше зустріла його, відколи приїхала. Йому було шістдесят два роки, він носив бороду, мав широкі плечі, і йому була притаманна спокійна твердість.

— Я приніс вам ще кілька коців, — озвався він. — Стає холодно.

— Дякую, любий, — сказала Кетрін. — Випий з нами!

— Я весь у роботі, — відповів Г'ю. — Наступного разу. Ось, Емі.

Він простягнув їй складений коц.

— Дуже дякую!

Він кумедно кивнув їй і повернувся в дім.

— Який джентльмен, — сказала Емі.

Кетрін виглядала задоволеною.

— Найкраще моє рішення — вийти заміж за цього чоловіка, — мовила вона, накриваючи коліна другим коцом. — Я вже була заміжня один раз, і перший раз виявився не таким чудовим. Тож я ціную Г'ю щодня. Знаєте, коли ви були з таким виродком, як я раніше.

Від цих слів у Емі стиснулося в грудях.

— Як довго ви разом? — запитала вона, намагаючись повернути розмову в безпечне русло.

— Сімнадцять років, — сказала Кетрін. — Мені було тридцять чотири, коли я зустріла Г'ю, і до того я не мала особистого життя. Нічого особливого не сталося до того, як я з ним зустрілася, розумієте, про що я? Це була лише низка помилок.

— Я вас розумію, — сказала Емі, хоча її особисте життя було не так низкою помилок, як однією великою, тривалою помилкою.

— Мамо!

Двері котеджу знову відчинилися, і з'явилася рудоволоса Рубі, донька Кетрін. Вона була худорлявою, як підліток, зовсім без стегон, у шортах і фіолетовій майці, що пасувала до її темно-рудого волосся.

— У нас є «Орео»? Тато каже, що немає, але ти ж його сховала, правда?

— Зверху в холодильнику, — підтвердила Кетрін.

— Я знала! — вигукнула Рубі.

Вона повернулася в будинок.

— Скільки їй років? — запитала Емі.

— П'ятнадцять.

Знайомство з дівчатами-підлітками завжди ставало певним потрясінням для Емі. Їхня виразна юність болісно нагадувала їй про те, наскільки вразливою вона була в такому віці.

— У вересні виповниться шістнадцять, — додала Кетрін. — Божевілля! Я не можу в це повірити. — Вона

ковтнула свій напій і змінила тему: — То чому ви приїхали аж сюди? Насправді.

Емі підкинуло від такої раптової зміни теми.

— Як я і казала. Тиша та спокій.

— М-м-м, — протягнула Кетрін з тямущим поглядом. — То ви нічого не намагаєтеся залишити в Дубліні? Не... колишнього хлопця?

Емі здригнулася. Вона не могла це контролювати.

Кетрін глянула на неї зі співчуттям.

— Мій перший чоловік був жорстоким, — тихо сказала вона. — Він зрідка кривдив мене фізично, але були постійні психологічні тортури. Ніколи не знала, коли він збирається почати. Розумієте?

Емі кивнула. Вона розуміла.

— Мій колишній був... — сказала вона, а тоді замовкла. — Він був... — і знову замовкла.

Раптом у неї виникло бажання розповісти Кетрін усе: всю гидку правду. Але що б Кетрін подумала про неї, якби знала?

— Нам не треба говорити про це, якщо ви цього не хочете, — м'яко мовила Кетрін.

«Розкажи їй, — повторював голос у голові Емі. — Розкажи їй, що сталося».

Слова тремтіли на кінчику її язика...

Тоді син Кетрін висунув голову у вікно.

— Мамо! — покликав він. — Вайфай відключено, а я на середині гри!

— О, заради бога, — пробурмотіла Кетрін Емі. — Тут не можна знайти ні хвилини спокою. — Вона гукнула у відповідь: — Чого ти очікуєш від мене, Люку? Вимкни і знову ввімкни!

Він зачинив вікно, й Емі з Кетрін розреготалися. Розмова тривала далі. Сонце схилилося до обрію й освітило небо відтінками абрикосового, рожевого кольору фламінго та насиченого золота. Коли небо стало бірюзовим і почали блищати перші зірки, Емі встала, щоб піти.

— Ви хочете, щоб Г'ю підвіз вас, — спитала Кетрін, — чи можете їхати самі?

— Я випила лише одне пиво, — сказала Емі.

Кетрін, яка пила вже третій келих віскі, здавалася здивованою.

— Боже, напевно, що так!

Вони попрощалися, й Емі пішла до своєї машини.

Вона повільно їхала назад. Це було задоволенням — їхати машиною через Ноккрі в цей час. У будинках і котеджах, повз які вона проїздила, горіло світло, і вона бачила затишні передні кімнати та людей, які дивилися телевизор. На тлі глибокої зелені вечірнього неба вимальовувалися димарі.

Коли село лишилося позаду й Емі поїхала звивистою похилою дорогою між полями й низькими кам'яними стінами, її погляд зачепився за щось у периферії зору. Вона сповільнила машину й повернула голову.

На дорожньому знаку щось висіло.

Вона загальмувала, з'їжджаючи на узбіччя. Знак на перехресті виднівся на тлі неба, стрілки вказували в обидва боки. До однієї з тих стрілок щось було підвішено на мотузці. Щось, що злегка рухалося на вітрі.

Емі заглушила двигун і вийшла з машини. «О ні, — подумала вона, наближаючись до знака. — Ні-ні-ні...»

З обрисами не можна було помилитися. Зблизька вона впізнала руде хутро з оголошення про зниклу домашню тваринку. Те, що висіло на дорожньому знаку, було загубленим котом пані Гуліган. Мотузка була прив'язана до хвоста. Його тіло колихалося туди-сюди, коли посилювався вітер. Кіт був мертвий уже деякий час: вона зрозуміла це з того, який він був твердий.

Коли кіт гойднувся, мотузка скрипнула.

О божє. Емі притиснула руку до рота. Вона розвернулася й побігла назад до своєї машини.

У дзеркалі заднього огляду вона востаннє помітила сцену: силует дорожнього знака, блакитне небо та мертвий кіт, який поскрипував, гойдаючись уперед-назад на вітрі.

Емі сиділа на своєму ліжку у «Виді на море», тримаючи телефон перед обличчям. Не минуло й доби з того часу, як вона знайшла мертвого кота, а здавалося, що вже тиждень. Труп Бабблза викликав нову хвилю істерії в Ноккрі. Джун особисто подзвонила пані Гуліган, щоб повідомити, що її кота знайдено. Виглядало на те, що Майлза трохи нудило від цієї історії. Навіть Ліам вийшов зі своєї кімнати, зачувши всю ту занепокоєну метушню. Емі уважно спостерігала за його реакцією: його шок і відраза здавалися справжніми.

З учорашнього вечора Керролли невпинно обговорювали цей інцидент, і тому, закінчивши роботу, Емі пішла до своєї кімнати, щоб утекти. Тепер вона була на відеодзвінку зі Сандрою та Дейвом. Знайшовши кота, Емі вирішила розповісти їм усе — про графіті, напругу між Майлзом і Джун, драму з сусідами, — і вона якраз щойно завершила.

Емі спостерігала, як піксельні обличчя Сандри та Дейва перетворилися на маски тривоги.

— Та штука з котом... — сказав Дейв. — Це нездорово. Той, хто це зробив, справді хворий.

— Тобі варто поїхати звідти, Емі, — мовила Сандра. — Це останнє, що тобі потрібно. Чому ти не сказала нам про все, що відбувається?

— Я збираюся поїхати звідси, — пообіцяла їй Емі. — Як тільки знайду іншу роботу з місцем проживання.

Запала коротка тиша, під час якої між ними завис незручний, сумний факт, що Емі не може повернутися до Дубліна.

— Можливо, ти могла б залишитися з нами на кілька днів, — запропонувала Сандра. — Заляж на дно. Маю на увазі, що в нас є вільна кімната.

— Ні, — сказала Емі. — У жодному разі.

У своїй уяві вона побачила кошмарне видіння: полум'я, що підбирається до дивана у вітальні Сандри та Дейва, захоплюючи штори.

Дейв сказав:

— Якщо ти не висовуватимешся, і якщо це лише на кілька днів...

— Навіть мови нема, — відповіла Емі. — Я не піддам вас обох ризику. Кінець розмови.

Коли завершився відеодзвінок, вона зайшла на вебсайти, які пропонували роботу няні та ведення домогосподарства.

Всупереч її виснаженню, її нове невідкладне бажання вибратися з Ноккрі спалахнуло крізь застій та інерцію, які вона відчувала раніше. Тепер вона була у стані впоратися з розумовим зусиллям, щоб простежити за оголошеннями і створити заявки, бо її потужним мотиватором став страх.

Вона прокрутила низку оголошень і відхилила кожне з різних причин. (Четверо дітей до десяти років — то було більше за те, з чим вона могла впоратися. Якась пропозиція виглядала перспективною, але не передбачала проживання за місцем праці. Якась розпочиналася на диво агресивним викладом: «Ми не шукаємо когось, хто буде просто витріщатися на свій телефон цілими днями!!!», а потім там згадували про погодинну оплату, яка була значно нижча від поточної ставки.) Але зрештою Емі знайшла оголошення про вакансію, яка, здавалося, задовольняла всі її потреби.

То була неповна сім'я в Лімерику. Жінка, яка усміхалася на фотографії, мала підстрижене темне волосся і виглядала приблизно на років сорок. Її звали Ліна. У неї був дев'ятимісячний син. Вона працювала повний робочий день і шукала няню. Були фотографії спальні, про яку йшлося. Вона була набагато менша, ніж розкішна кімната, в якій зараз спала Емі, але здавалася затишною, з чистими білими стінами та жовтим покривалом. Вікно, біля якого стояв письмовий стіл, виходило на вулицю із будинками з червоної цегли.

Прекрасно.

Емі відчула хвилю комфорту від думки про те, що вона знову опиниться в міській метушні.

Відкинувши нерішучість, вона надрукувала професійне, доброзичливе повідомлення Ліні, висловлюючи зацікавленість у роботі. Уважно перечитавши його, натиснула «Надіслати». Тоді взула черевики, вдягнула пальто й вислизнула через задні двері. Вона чула, як Майлз

і Джун розмовляли у вітальні, і не хотіла їх зараз бачити. Відчувала себе зрадницею, подаючи заявки на інші роботи, але, знову ж таки, вона нічого з цього не просила. Не просила ворожнечі з місцевими жителями, людей, які чатували вночі навколо будинку, вбитих домашніх тварин.

Емі пішла ліворуч, у протилежний бік від перехрестя, де знайшла тіло кота. Не особливо переживала — був ще білий день, і ландшафт був настільки відкритий, що ніхто не міг підкрастися до неї, — і те невелике хвилювання, яке відчувала, зникло, коли вона згадала, що не залишиться тут надовго.

Її телефон задзвонив. Вона дістала його й побачила, що відповіла Ліна:

Вітаю, Емі! Дякую за ваше повідомлення. Чи завтра вам буде зручно поговорити?

Вона відповіла, що це чудово. Потім надіслала Сандрі та Дейву повідомлення:

Співбесіда на роботу вже призначена! Я виїду звідси, перш ніж ви це помітите.

Не дивно, що Емі тієї ночі спала особливо погано, враховуючи тиждень, який у неї видався. Вона прокинулася о першій годині ночі, а тоді знову о другій. Їй снилися кошмари, в яких вона чула стукіт у вікно, відкривала жалюзі й бачила Марка по той бік скла, який їй усміхався.

Коли незадовго до третьої години ночі десь у будинку пролунав гучний УДАР, вона сіла, випроставшись, а її серце ледь не вискочило з грудей.

Ще один удар. Здавалося, наче звук долинав із кухні.

Тупіт. Бурмотіння чоловічого голосу.

Емі вистрибнула з ліжка, повністю прокинувшись. Не вмикаючи світла, вона знайшла ручку своїх дверей і відчинила їх. У будинку було зовсім темно. З кухні вона почула брязкіт чогось перекинутого. Потім невиразне, незв'язне бурмотіння.

Вона навшпиньки пройшла коридором, тримаючись за стіну. Стало видно кухню, сповнену сірого місячного сяйва, яке пробивалося крізь усі вікна з напівзахмареного неба.

У цьому тьмяному світлі вона побачила, як Майлз тиняється біля мармурового острівця, наче п'яна від меду бджола. Він розмовляв сам із собою. Поки вона спостерігала за ним, він нашттовхнувся на острівець, щось пробурмотів, потім пішов у інший бік і нашттовхнувся на холодильник.

Він був п'яний? Під кайфом? Сновида?

— Емі, — сказав голос позаду неї.

Вона ледь зі шкіри не вискочила.

— Це я, — прошепотіла Джун. Вона клацнула вимикачем на стіні, й Емі закліпала від раптового світла. — Я не хотіла вас злякати.

— Я чула звуки, — пояснила Емі, вказуючи на Майлза.

— Останнім часом йому було важко спати, — тихо сказала Джун. — Він приймав для цього таблетки. Якщо

щось розбудить його, коли він під їхнім впливом, він стає мов сновидида...

Вона протяжно зітхнула й потерла втомлені червоні очі.

Тепер Майлз стояв обличчям до острівця з розгубленим виглядом. У своїй футболці й піжамних штанах він здавався вразливим, зовсім не схожим на самовпевненого адвоката, яким був удень. Емі не могла не думати, чи він зробив це навмисно. Вона бачила таке раніше. Колись Марк приймав снодійне, а потім не спав, щоб зловити кайф. У ті дні вона відчувала полегшення. Їй жилося легше, коли Марк приймав депресанти. Вони пом'якшували його жорсткість, робили його дурним і повільним. Коли він був п'яний, чи вживав кокаїн, чи перебував у тверезому стані — саме тоді варто було справді боятися.

Емі знала, що вранці Майлз нічого про це не згадає. Вона також підозрювала, що він прийняв більше рекомендованої дози.

— Чи можу я чимось допомогти? — спитала вона Джун.

— Дякую, але ні, — Джун зіщулилася. — Боже, йому буде так соромно, що ви побачили його таким...

— Не хвилюйтеся, — заспокоїла її Емі. — Я не буду йому про це згадувати.

— Знаєте, — додала Джун, — Майлз не з тих людей, які зловживають снодійними. Він не наркоман чи щось типу того.

Емі кивнула, почувуючись ніяково.

— Якщо ви впевнені, що вам не потрібна допомога, я піду спати.

— Ми впораємося, — тихо сказала Джун.

Емі промовила «на добраніч» і повернулася до своєї кімнати. Лягла в ліжко та прислухалася до голосу Джун, що вмовляла некерованого Майлза піднятися сходами. Це тривало довго.

Надворі завивав вітер. У її пам'яті промайнув образ мертвого кота, що висів, причеплений за хвіст. Вона рвучко знову встала з ліжка. Взяла дерев'яний стілець від туалетного столика й затиснула його під ручку дверей. Відчувши себе трохи безпечніше, повернулася в ліжко й цього разу таки заснула.

РАНІШЕ

Після того як люди питали: «Чому ти від нього не пішла?», — іноді вони додавали: «А як щодо Роббі? Ти не хотіла витягнути звідти сина?».

Емі було важко пояснити, що Роббі був однією з головних причин, чому вона залишалася.

Марк використовував їхнього сина проти неї як зброю. Він сказав, що якщо Емі покине його або звернеться в поліцію через його насильство, він переконає соціальні служби, що вона погана мати, і забере від неї Роббі.

— Я подбаю про те, щоб отримати повну опіку, — він ходив за нею домом, говорив їй на вухо. — Знаєш, вони повірять мені, а не тобі. Ти дурна корова, яка ледве може скласти речення. Я розумний. Я переконливий. Люди мене слухають. Я скажу, що ти била його і морила голодом. Нікому не подобаються матері, які чинять так зі своїми дітьми. Твоє ім'я буде у всіх газетах. Як гадаєш, кому повірить суд?

Він підіймався за нею сходами у спальню, а вона намагалася зосередитися на складанні одягу чи застелянні ліжка.

— А якщо це не спрацює, — продовжував він, — якщо ти виграєш суд, я закину Роббі в машину й поїду геть. Коли він виросте, скажу йому, що його мати була жорстоким, хитрим стервом. Розповідатиму, що ти його била, доки він не подумає, начебто пам'ятає, що так і було. Повір, Емі, якщо ти покинеш мене, справою мого життя буде зробити так, щоб ти більше ніколи не побачила сина.

Тоді він змінював тактику і раптом ставав жалібним і серйозним.

— Я кажу так лише тому, що знаю: ми можемо це вирішити. Я можу змінитися. Роббі буде щасливішим, коли обоє його батьків житимуть під одним дахом, хіба ні? І, Емі, — тут він промовляв вільно, ніжно, простягаючи руку, щоб погладити її волосся, її ключицю, — а що, як ти підеш, я втрачу голову і вб'ю тебе й себе? Що тоді буде з Роббі?

Погроза остудила її. Вона вірила, що він на це здатний. Вбити її та себе і залишити Роббі сиротою.

Хіба не краще для нього було рости в цій нещасливій сім'ї, ніж узагалі без батьків?

Емі ніколи не повідомляла про насильство з боку Марка. Жодного разу. Вона боялася залучення соціальних служб. Їй було страшно втратити сина. Вона часто питала себе: що буде, якщо вони звернуться до суду? Чи справді Марк був достатньо розумним, аби маніпулювати суддею, щоб

отримати повну опіку над Роббі? Чи він дійсно мав це на увазі, коли сказав, що викраде Роббі, якщо все піде не так, як він передбачав?

Це не було азартною грою, на яку вона могла погодитись.

Коли Роббі пішов до школи, Емі почала прибирати у приватних будинках. Марк наполягав на тому, щоб вона працювала лише за готівку, аби це не перешкоджало їй отримувати допомогу від держави, і щоб вона щотижня віддавала йому весь свій дохід. «Ти не знаєшся на цифрах», — сказав він їй. Емі доводилось просити в нього гроші, коли їй треба було купити молоко або тампони, і чекати, поки Марк поміркує, чи можуть вони собі це дозволити.

Вона все витримувала. Постійно намагалася зробити атмосферу вдома якомога спокійнішою. Продовжувала грати в цю гру, виконуючи піруети на краю небезпеки.

Звичайно, інколи вона зазнавала невдачі. Час від часу виникала тріщина.

А далі як завжди. Обзивання. Насильство. Одного разу, коли вдома були лише вони двоє, Марк силою загнав її до гардероба, замкнув його, а потім вийшов. Емі була в пастці у вузькому темному просторі понад годину, не знаючи, коли він повернеться додому. Після цього їй довго снилися жахіття.

— Ти розумієш, що все це ненормально, правда? — всоте сказала Сандра, намагаючись переконати Емі піти. —

Нормальних людей хлопець не замикає в гардеробі. Чому ти дозволяєш йому так поводитися з собою?

У змученому розумі Емі «все це ненормально» перекладалося як «з тобою щось не те». І вона вже знала: з нею щось не те. Марк нагадував їй про це щодня. Коли Сандра та Дейв втомилися від всього цього, їхні слова відлунювали в її голові, доки не стали взаємозамінними з Марковими, — шквал критики.

Чому ти дозволяєш йому так поводитися з тобою, Емі? Що з тобою? Ти дурна? Ти корова, ти стерво, ти погана мати. Ти несеш усе це на собі, ти ж знаєш? Це твоя провина. Це твоя провина. Це твоя провина.

Навіть коли все було кепсько, Марк міг бути часом милим і добрим. Його спалахи прихильності завжди давали Емі надію. Надію, що він збирається стати кращим. Надію, що все зміниться.

Надія може бути оманливою.

Кожна гарна мить, яку вони розділяли, як-от сімейний день на карнавалі, наповнювала її новим оптимізмом. Вірою в те, що її сім'я варта того, аби за неї боротися. Якби Марк міг узяти свої проблеми під контроль, вони б могли бути такими постійно.

Але коли Роббі було п'ять, сталося те, що змінило її думку.

Був сонячний ранок. Емі стояла за плитою, готувала квасоллю та ковбаски. Роббі сидів за кухонним столом,

соваючись та нетерпляче чекаючи їжі. Марк був нагорі й спав після важкої ночі у барі.

— Ма, можна мені полуничний йогурт? — запитав Роббі.

— Ні, доки ти не поснідаєш як слід, — відповіла Емі.

Роббі знову попросив полуничний йогурт. Емі сказала йому «ні», цього разу рішучіше. А у відповідь Роббі назвав її стервом.

«Стерво». Він сказав це без злості, наче експериментував із новим словом:

— Ти стерво, мамо.

Емі стояла на місці, а сосиски шкварчали на пательні перед нею. Він ледве міг вимовити це слово. Його п'ятирічні зуби і язик спіткнулися об *с-т-р*.

— Як ти мене назвав? — спитала вона.

Роббі почав викручуватися.

— Тато так каже.

Емі втратила дар мови. Що вона мала йому сказати? «Ми не вживаємо таких слів у цьому будинку»? Високий маніакальний сміх раптом вирвався з неї.

— Мамо, — знову спитав Роббі, — можна мені йогурт, будь ласка?

Вона дала синові йогурт. Він поклав ложечкою рожеву кульку до рота, щедро замастивши свої щоки. Емі дивилася на нього, на його солом'яно-русяве волосся, блакитні очі й невинне вкрите йогуртом обличчя.

Мав бути спосіб, щоб вона могла витягти їх обох.

ЗАРАЗ

Телефонна розмова Емі з Ліною, садиною матір'ю дев'ятимісячного хлопчика, пройшла дуже добре. Вона вийшла на прогулянку, коли телефонувала, і вони з Ліною спілкувалися майже пів години. Її потенційна нова роботодавиця, здавалося, була особливо рада, що Емі хоче десь осісти на деякий час. Вони домовилися, що вона відвідає Ліну та її сина Падрейга в суботу. Ліна сказала їй, що немає потреби приїжджати до Лімерика особисто — мовляв, це довга дорога і вони можуть натомість поспілкуватися через *Zoom*. Але Емі після свого досвіду у «Виді на море» віддала перевагу ідеї відвідин, перш ніж вирішити переїхати туди. Вона запевнила Ліну, що дорога не є проблемою.

— То чому ви залишаєте поточну роботу? — запитала Ліна перед тим, як покласти слухавку.

У голові Емі спалахували образи. Червоні літери, намальовані на кам'яній стіні. Сірі очі Майлза, що стежать за нею в кімнаті. Мертвий кіт, який гойдається на мотузці.

— Це складно, — сказала вона. — Усе було не зовсім так, як мене змусили повірити, коли я погодилася на цю роботу. (Хіба це не правда?) Я не хочу розпускати плітки про своїх нинішніх роботодавців чи щось таке, але... Зможу пояснити детальніше, коли ми зустрінемося.

— Гарзд, — відповіла Ліна, явно зацікавлена.

Вона знову сказала Емі, як приємно було з нею поспілкуватися, а потім поклала слухавку.

Емі повернулася до «Виду на море» з оптимістичним відчуттям. Був сірий м'який день, і низькі хмари клубами туману огортали гірські хребти. Їй бракуватиме цього краєвиду. І вона сумуватиме за Томом і Поппі. Вони досить милі. Але загалом вона була в захваті від перспективи вибратися звідси.

У піднесеному настрої вона вставила у вуха навушники, щоб послухати веселу попмузику. Наспівуючи Еллі Голдінг, вона повернула ключ у вхідних дверях і увійшла до будинку. Лише коли зайшла всередину, зрозуміла, що потрапила на скандал, що якраз розгорівся.

Ліам стояв посеред вітальні, широко розставивши ноги в бойовій позі. Майлз був на відстані метра-двох, розкинувши руки, наче благав про розсудливість. Джун стояла в кутку, заплакана, Том і Поппі вчепилися в її ноги. Вона була єдиною людиною, яка помітила, як увійшла Емі.

Емі вийняла з вух навушники.

— ...повна маячня! — кричав Ліам на свого батька. — Це просто виправдання!

— Ти не розумієш через свій вік! — той не видавався таким сердитим, як його син, але все одно Майлз промовляв голосніше й жорстокіше, ніж звичайна людина. — Коли ти подорослішаєш, то побачиш, що...

— Припини мене, до біса, пильнувати! — заревів Ліам.

Емі завмерла на порозі.

— Хлопці, — сказала Джун тремтячим голосом, дивлячись на Емі, — чи не можемо ми...

Тієї ж миті Майлз помітив Емі. Він відкашлявся й розгладив сорочку.

— Ну, — мовив він, — завершимо цю дискусію іншим разом, гаразд?

Ліам зиркнув на Емі. Потім подивився на батька.

— Чому? — запитав він. — Ти не хочеш, щоб Емі знала, який ти негідник?

Джун здригнулася. Поппі тепер голосила. Емі почала пробиратися кухнею повз дальній бік острівця, лишаючи родині якомога більше місця.

— Я просто... піду до своєї кімнати, — пробурмотіла вона.

— Емі, я перепрошую, — сказав Майлз, звертаючись до неї. Вона зупинилася. — Останніми днями сильно розпалилися емоції, і це просто трохи галасу з нічого.

— Трохи галасу з нічого? — перепитав Ліам з недовірливим виразом обличчя. — Ти придурок!

— Ліаме, ДОСИТЬ! — Майлз став аж фіолетовим. Емі ніколи не зустрічала людини, чиї емоції спричиняли такі

яскраві зміни кольору. — Контролюй себе! Ми можемо продовжити цю розмову на...

— Мама розповіла мені, як ти повівся! — крикнув Ліам. — Вона сказала мені правду! І ти не змінився — ти, бляха, такий самий!

Усе тіло Майлза здригнулося, ніби від фізичного удару. Колір зник з його обличчя.

— Що вона тобі сказала? — запитав він зовсім іншим голосом.

— Вона мені все розповіла! *Все!* Вона більше не брехатиме, щоб захистити тебе!

Ліам замовк, важко дихаючи, в очах виблискувала підліткова безрозсудність.

Було зрозуміло, що він скинув найбільшу бомбу, яку мав у своєму розпорядженні, ту, яку він, мабуть, якийсь час тримав у руках.

Майлза ніби паралізувало. Джун позаду нього здавалася враженою, але не здивованою. Що б не накоїв Майлз, вона вже знала про це.

— Ліаме, — сказав Майлз. — Ліаме, будь ласка.

Про що він благав, Емі не знала.

Син дивився на нього незворушно.

Мить розтягнулася, як еластична гумка. Ніхто не мовив ні слова. Єдиним звуком було голосіння Тома й Поппі.

Біля входних дверей почулося гучне *тук-тук-тук-тук-ТУК*.

Емі так різко підстрибнула, що перекинула найближчий високий стілець.

— ГОСПОДИ! Хто це, в біса? — сказав Майлз.

Він повернувся й кинувся до дверей.

Емі витягнула шию. Крізь скло вона бачила двох кремезних чоловіків.

— Хто це? — запитав Ліам. Він ураз злякався. — Чи це...

Джун різко вигукнула:

— Томе, Поппі, в ігрову кімнату! Негайно!

Обидвоє дітей пручалися, але Джун загнала їх до кімнати й зачинила двері.

— Залишайтеся там! — наказала вона. — Ліаме, ходи сюди!

Майлз почекав, доки Ліам відійшов у дальній бік кімнати. Тоді відчинив вхідні двері.

— Так? — лаконічно звернувся він до чоловіків на вулиці. — Що вам потрібно?

Емі підійшла ближче. Двоє чоловіків були років п'ятдесяти, великі та кремезні, з обвітреними, почервонілими обличчями людей, які проводять на сонці більше часу, ніж може витримати їхній ірландський колір обличчя. Один був лисуватий; другий мав на голові пласку кепку. Вони були настільки схожі, що з першого погляду було видно, що вони брати.

— Ми хочемо поговорити з вашим сином, — сказав чоловік у кепці.

— Можете про це забути, — одразу відповів на те Майлз. — Я вже сказав вам обом: Ліам не має нічого спільного зі зникненням грошей вашої матері.

«Сини Айлін», — подумала Емі.

— О, так? — озвався чоловік у кепці. — Чому б нам не почути, що сам Ліам скаже про це?

Другий брат розгорнув свої м'язисті руки і підступив ближче.

— Ліаме, — сказала Джун дуже тихо, — йди нагору.

Ліам не рухався. Його очі були прикуті до батька.

— Ти не наблизишся до мого сина, Баррі, — звернувся Майлз до чоловіка в кепці. — Я просто не дозволю цього.

— Послухай, Майлзе, — невимушено мовив Баррі, — ти повний придурок, як не крути. Але це погано, навіть для тебе. Той малий дурень вкрав гроші нашої матері, і він відповість за це.

— Мій син не зобов'язаний вам відповідати, — сказав Майлз. — І якщо ви спробуєте силою проникнути в мій будинок, я вам гарантую, що висуну звинувачення.

— Ой, ти будеш висувати звинувачення, правда? — сказав Баррі, перебільшено глузуючи з акценту Майлза. Він усміхнувся до брата. — Ти чув це, Шеймусе? Нам краще бути обережними.

Обидва чоловіки захихотіли.

Джун підходила ближче. Вираз її обличчя кричав: *Майлзе, зачини, до дідька, двері!*

Майлз якраз намагався це зробити. Але Баррі перешкодив йому, виставивши ногу.

— Вибач, Майлзе, — сказав він. — Ти так легко нас не позбудешся.

І він спробував просунути плечем.

Майлз накинувся на нього своєю вагою. Баррі відступив, підняв масивну руку й зацідив Майлзові кулаком в обличчя. Майлз упав на підлогу. З однієї ніздрі потекла кров.

На задньому плані Ліам виглядав приголомшеним.

— Правильно, — сказав Баррі, рішуче ступаючи вперед.

Важкий дерев'яний предмет ударив йому по яйцях.

Ним орудувала Джун. Вона підійшла вперед, підняла дерев'яну статую біля дверей і замахнулася нею в ідеальний момент з добрячою силою. Її ціль була дуже вдала.

Баррі схопився за промежину і, ревучи, склався удвічі від болю. Позаду нього в Шеймуса відвисла щелепа. Майлз, лежачи на підлозі, витріщився на свою дружину.

Джун штовхнула недієздатного Баррі назад за поріг, де той зіткнувся зі своїм братом. Тоді грюкнула дверима, повернула ключ і підбігла до Майлза.

— Коханий, як ти?

— Нам треба викликати поліцію? — запитав Ліам тремтячим голосом.

— Не треба, — швидко сказала Емі. — Подивіться. Вони йдуть геть.

— Ліаме, — кашлянув Майлз. Він витер кров із носа й подивився повз Джун на сина. — Ліаме...

Ліам, який, здавалося, був на межі того, щоб розплакатися, поспішив до батька. Разом вони із Джун допомогли Майлзу підвестися.

Надворі пролунало гарчання двигуна, коли сини Айлін поїхали.

У суботу рано-вранці, коли трава ще була мокра від роси, Емі вирушила до Лімерика, щоб зустрітися з Ліною. Сонце не встигло піднятися настільки високо, щоб світити над гірським хребтом, тому Ноккрі все ще ховалося в тіні, хоча небо було блакитним. Вона поїхала дорогою між двома вершинами, на інший бік півострова, щоб почати свою подорож під сонячними променями. Сказала Майлзу та Джун, що збирається на день до Корка, і відчула себе винною, коли Джун порекомендувала їй кілька кав'ярень і з ентузіазмом сказала, що місто їй сподобається.

Коли вона їхала, то згадувала про випадок із синами Айлін. Емі відчула полегшення, коли Майлз не подзвонив у поліцію, бо мала на те свої причини, але також була здивована. Майлз зчинив багато шуму перед Баррі та Шеймусом, повторюючи, що повідомить про них. Чому він не виконав цього? Найкраще припущення Емі полягало в тому, що Майлз не хотів втягувати поліцію у те, що Ліама звинуватили у крадіжці. Можливо, усупереч палкому захисту сина, він усе ж підозрював, що той винен.

Або, можливо, Майлзові було що приховувати.

Дорога до Лімерика була довга. Емі зупинилася на сніданок у містечку під назвою Кенмар, де з'їла омлет на тостах, змащених маслом, і випила підсолодженого чаю в кав'ярні з розкішними стільцями та квітковим декором. Поївши, скористалася туалетом і, розім'явши ноги, поїхала далі. День ставав усе сонячнішим і теплішим.

Вона прибула до Лімерика за пів години до зустрічі з Ліною і з цікавістю озиралася, проїжджаючи вулицями. Вона ніколи раніше не була в Лімерику. Правда полягала в тому, що у своєму попередньому житті Емі майже не покидала Дубліна.

Місце за адресою, яку дала їй Ліна, було розташованедесь у центрі. Високий будинок на житловій вулиці. Три дзвінки на дверях свідчили про кількість квартир, на які було поділено будинок.

Ліна відчинила двері, широко всміхаючись.

— Емі, так? Заходьте!

Як і Джун, Ліна мала блискучі ідеальні зуби людини, яка могла дозволити собі роботу найкращого ортодонта. На ній були джинси та гарно скроєна біла сорочка. Її темне волосся було підстрижене у стильний боб. Єдиною прикрасою, яку вона носила, було стримане золоте намисто.

Проводячи Емі сходами до своєї квартири на другому поверсі, вона не припиняла говорити.

— Як минула ваша подорож? Дуже дякую, що приїхали аж сюди. Вам не потрібно було цього робити, але приємно зустрітися з вами особисто...

Вона відразу сподобалася Емі.

Ліна пояснила, що малюк Падрейг спить. Вона провела Емі коротку екскурсію квартирою. Та була світла, радісна і простора.

— Чи можу я приготувати вам каву? — запропонувала вона, коли Емі обійшла спальню, яка належатиме їй.

Кімната була чиста і ясна, зі свіжопофарбованими стінами та дерев'яним столом біля вікна.

— Було б чудово, дякую.

Вони повернулися на кухню, де Ліна зварила каву, а тоді сіли за стіл, щоб обговорити робочі умови.

— Я працюю з понеділка по п'ятницю, з дев'ятої до п'ятої, — сказала Ліна, — тому на вас чекають довгі години роботи. Але до офісу всього п'ятнадцять хвилин звідси, тому я вдома точно о п'ятій п'ятнадцятій щодня. Тож вечори й вихідні — ваші. Якщо мені буде потрібна няня, я запропоную вам це першій з погодинною оплатою, але якщо не захочете, тоді добре! І я знаю, що ви сильні у веденні господарства, але не шукаю прибиральниці. Це суто робота няні. Ваші єдині обов'язки з прибирання стосуватимуться дитини.

Вона трохи розповіла про Падрейга, про те, що він любить і що не дуже, про його розпорядок дня. Обличчя Ліни засяяло, коли вона заговорила про сина. Коли вони розглянули основні обов'язки, вона сказала:

— Ви, мабуть, дивуєтесь, чому є тільки я і Падрейг. Більшість людей прямо запитують мене: «А де його тато?».

Емі надто багато знала про заплутану сімейну динаміку, щоб коли-небудь запитувати, чому хтось батько-

одинак чи мати-одиначка.

— Я зрозумію, якщо ви не захочете мені про це розповісти.

— О ні, я не проти! Я всім розповідаю, — весело сказала Ліна. — Я народила його сама. Скористалася донорством сперми. Мені було сорок, я була дуже самотня і просто подумала: «До біса все. Якщо я хочу мати дитину, можливо, мені доведеться пройти це самій». Я завагітніла з першої спроби. Мені дуже пощастило. Він ідеальний. Не уявляю себе щасливішою.

— Ого, — Емі ніколи раніше не зустрічала когось, хто б народив дитину, скориставшись донорством сперми. — Це дуже сміливо. Вітаю!

— Звичайно, це означає, що мені потрібна допомога на повний робочий день, — сказала Ліна, — але це стосується багатьох сімей, де обоє батьків працюють весь день, хіба ні?

У сусідній кімнаті дитячий голос підвищувався і стихав у сонному рюмсанні. Очі Ліни засяяли.

— Зараз ви з ним познайомитеся, — сказала вона, підводячись.

Падрейг був шатеном, блакитнооким і чудовим. Емі тримала його, злегка підкидаючи, а він радісно булькав.

— Боже мій, він прекрасний, — мовила вона.

— Я ж вам казала, — усміхнулася Ліна. — Але я особа упереджена.

До кінця дня Емі була впевнена: їй потрібна ця робота. Їй сподобалася Ліна. Квартира сподобалася. Вона вже була наполовину закохана в малюка Падрейга.

І це місце здавалося таким свіжим і чарівно нормальним.

— Отож, — запитала її Ліна наприкінці зустрічі, — чому ви хочете покинути свою теперішню роботу?

Емі глибоко вдихнула.

— Ну, — сказала вона, — насправді є кілька причин...

Вона планувала озвучити скориговану версію, але раптом помітила, що виплеснула всю історію. Про драму з сусідами. Про Ліама. Навіть про мертвого кота. Ліна була зачарована і вражена водночас.

— Я не можу в це повірити, — сказала вона. — Як ви гадаєте, хто стоїть за цими моторошними повідомленнями?

— Не знаю, — відповіла Емі. — Але думаю, хто б це не був, він хоче залякати людей.

— Ну, боюся, що вам буде тут досить нудно. Наші сусіди милі. Ну а Падрейг ще не вміє ходити, тож я сумніваюся, що він найближчим часом вислизне, щоб тероризувати околиці.

Емі усміхнулася.

— Немає таємних членів родини?

— Нікого, обіцяю.

— Мені потрібно дати Джун і Майлзу час, щоб знайти нову няню, — сказала Емі. — Коли б ви хотіли, щоб я почала?

— Як вам через два тижні з понеділка? — запитала Ліна.

— Ідеально, — відповіла Емі.

Два тижні — то зовсім недовго. Певно, вона могла би прожити ще два тижні в Ноккрі.

Коли Емі повернулася до «Виду на море», Майлз і Джун були в гарному настрої. Вони тепло привітали Емі, спитавши, як їй сподобався день у Корку. Емі почувалася недобре через брехню. Вона знала, що має повідомити їм, що незабаром їде, але поки що не відчувала себе спроможною впоратися з цим завданням.

Ліам вийшов зі своєї кімнати — рідкісне видовище — і сидів за острівцем, жуючи піцу, приготовану в печі, одягнений у сірі спортивні штани й без футболки. Джун здавалася трохи ображеною, але Емі не могла сказати, чи то через оголений торс Ліама, чи через нездорову їжу. Том і Поппі, які були зачаровані своїм старшим братом і вважали його надзвичайно захопливим кожного разу, коли він виходив зі своєї кімнати, дивилися на нього, наче він був істотою в зоопарку, і безперервно ставили йому запитання.

— Ліаме, чому твоє волосся чорне, а моє світле? — запитав Том.

— Не знаю. Здається, генетика.

— Що таке г-г... — запнувся Том. — Що таке гетика?

— Наука, — сказав Ліам.

— Можна, можна, мамо? — спитала Поппі, показуючи на піцу.

— Ні, серденько, це недобра їжа! — вигукнула Джун.

— Звичайно, — сказав Ліам, відриваючи дві частини і простягаючи одну Поппі, а іншу — Томові.

Кожне з них схопило свій приз обома руками й почало по-вовчому у нього вгризатися. Ліам здавався потішеним.

— Хочеш трохи, Емі? — запитав він, перехопивши її погляд.

— Ні, не хочу, дякую, — відповіла Емі, скуйовджуючи світле волоссячко Тома й Поппі.

— Ми вже повечеряли як слід, — сказала Джун, ледь помітно наголошуючи на словах «як слід». — Домашне ризото. У холодильнику є багато, якщо хочете, Емі.

— Дякую, — відповіла Емі.

Раптом вона знову відчула легке почуття провини, схоже на різкий удар еластичної гумки.

Майлз на кухні відкоркував пляшку червоного вина. Він налив келих собі та ще один Джун.

— Вип'єте бокальчик, Емі? — запропонував він.

— Ні, дякую, — сказала вона.

Чому всі щось їй пропонували?

— Я б випив келих, тату, — мовив Ліам.

— Можеш про це забути, — тут же озвався Майлз. — Я ще не пробачив, що ти вкрав мою горілку і замінив її водою. І що я маю з тобою робити?

Його голос булькав від сміху.

— Бачите, Емі, — продовжував він, звертаючись до неї з наступною частиною історії, — до мене завітали гості, і після обіду я пішов приготувати їм коктейлі. Я готую дуже хороші коктейлі, правду кажучи. Але чи знаєте ви, який був

смак у цих коктейлів? Слабкий. Водянистий. Огидний, — він похитав головою. — Тоді я ковтнув із пляшки горілки і зрозумів чому.

Ліам посміхнувся.

— Я не думав, що розбавив її настільки, щоб ти помітив.

— Це була двадцятивідсоткова горілка, *максимум*, — драматично промовив Майлз. — Через десять місяців ти зможеш купувати собі алкоголь. А доти просто тримайся якомога далі від мого, прошу тебе.

Навіть Джун сміялася. Напад синів Айлін, здавалося, зблизив Керроллів. Обличчя Майлза все ще було в синцях, але Емі ніколи не бачила, щоб вони всі так насолоджувалися товариством одне одного. Вона поцілувала Тома й Поппі на добраніч і віднесла порцію ризото до своєї кімнати, не бажаючи втручатися в момент сімейного щастя. Коли вона зачинила двері своєї спальні, звук їхнього сміху поплив коридором.

РАНІШЕ

Навіть думати про від'їзд було небезпечно. Ніби Марк міг зазирнути в її мозок і побачити ці підступні думки. Емі намагалася не обмірковувати це, коли він був поруч.

Але коли вона залишалася сама, ідея поверталася до неї.

Вона почала думати про те, як усе організувати. Що пакувати. Коли виходити. Зачекати, поки Марк буде в барі, здавалося найкращим варіантом...

Але від самої думки про реалізацію цих планів її нудило.

Першого разу, коли Емі зателефонувала до «Жіночої допомоги», вона поклала слухавку, перш ніж хтось устиг відповісти. Другого разу вона подзвонила з місцевого парку. Навколо нікого не було, щоб підслухати, але вона відчувала нервові напруження та потребу помочитися. Якби Марк дізнався, він міг би її вбити. Вона це знала. Він справді може її вбити. Але жінка на тому кінці телефону була тямущою й доброю і ланцюг подій запустився.

Саме через «Жіночу допомогу» Емі познайомилася з працівницею служби підтримки: білявою, ніжною, неперевершеною Карен. Вона зустрічалася з Карен, поки Марк думав, що вона на роботі, і брехала про свою погодинну ставку, щоб пояснити, чому її так довго не було.

У чистій, пофарбованій на біло кімнаті зі штучною кімнатною рослиною і коробкою серветок на столі Карен сиділа навпроти Емі й використовувала такі фрази, як «травматичний зв'язок» та «цикли насильства». Клінічна холодна термінологія, яка суперечила міфу про те, що Емі та Марк були унікальними, що вони були особливими. На думку Карен, вони були як з підручника.

Саме Карен запропонувала Роббі та Емі залишитися у притулку. Саме Карен першою використала слова «план виходу».

Емі відкладала це багато-багато місяців. Страх був надто сильним. Ставки — надто високі. Але раз по раз перед нею відкрився шлях. Карен допомагала їй із кожним кроком.

Поки нарешті, після майже року планування, цей день не настав.

Прийшов час.

Одяг Роббі випраний та складений у гардеробі. Засоби догляду Емі вишикувані на полиці у ванній кімнаті, готові одним рухом руки переміститися в сумку. Вона спакується за лічені хвилини. Єдиною ознакою того, що щось змінилося, було те, що помешкання мало трохи охайніший вигляд, ніж зазвичай.

Марк би цього не помітив, напевно?

Роббі грався на кухонній підлозі, схиливши біляву голову над новим набором «Лего», який йому купили Сандра та Дейв. Марк сидів на дивані у вітальні, дивився перегони й пив пиво із бляшанки. У будинку було тихо.

Емі в сотий раз подумки пробіглася своїм планом. Близько п'ятої вечора Марк виходить із дому і йде до низки магазинів із букмекерськими конторами та баром, де залишається на всю ніч.

Емі чекає пів години, даючи йому можливість влаштуватися. О пів на шосту вона зі супершвидкістю пакує речі. Кладе їхні сумки в багажник машини, пристібає паском Роббі на задньому сидінні та їде. Вони зникнуть за кілька хвилин.

Вона нікому не розповідала, що збирається зробити, навіть Сандрі та Дейву. Боялася, що, промовивши це вголос, може наврочити. Коли Сандра запитала її вчора, чому вона така бліда, вона поскаржилася, що захворіла на грип.

Відчувши потребу в русі, Емі почала прибирати на кухні. Миючи посуд, вона дивилася на мильну піну на руках і думала, як це дивно. Мити й сушити свої горнятка й тарілки, знаючи, що вона ніколи ними більше не скористається.

Рипнули вхідні двері. Емі аж підстрибнула.

Чи Марк вийшов? Була лише третя година.

Вона підбігла до вікна й побачила, як він зникає на вулиці. Він збирався рано в бар? Або виконував якісь доручення і збирався повернутися?

Напад тривоги був такий сильний, що вона ледве могла думати. Чи варто їй скористатися цією можливістю, щоб піти? Чи таки дочекатися часу, який вона спочатку запланувала?

Якби Марк прийшов додому, коли вона вантажила машину... Емі здригнулася від цієї думки. Найбезпечніше почекати кілька годин, поки вона переконається, що він влаштувався у барі.

Наступні дві години були таким собі кошмаром. Вона ходила туди-сюди, подумки перебираючи знову і знову кожен крок: кожен річ, яку збиралася пакувати, маршрут, яким їздила до притулку. Вона приготувала Роббі сир на тостах і дозволила йому дивитися телевізор, змушуючи себе поводитися природно. Кожні кілька хвилин вона вставала і підходила до вікна, щоб перевірити, чи не наближається Марк. Годинник не йшов, а повз.

Нарешті настала половина шостої.

Емі виглянула у вікно. На вулиці було тихо.

Зараз.

— Роббі! — вона почала рухатися. — Роббі, взувайся. Ми будемо їхати машиною.

— Куди ми йдемо?

— Взувайся! Немає часу пояснювати!

Її тіло викидало адреналін, коли вона бігла спочатку до своєї спальні, а потім до Роббі, кидаючи одяг, взуття та книжки у великі багаторазові господарські сумки, які приховала для цього (дорожні сумки будь-якого типу привернули б увагу). Вона поспішила униз сходами,

тримаючи в кожній руці повну сумку. Роббі стояв у коридорі з розгубленим виглядом, усе ще не взутий.

— Але я дивлюся телевізор, — сказав він.

— Взувайся! Негайно!

Емі побігла до палісадника. Кинула сумки в багажник, озираючись вгору та вниз по вулиці. Зачинила багажник.

Тепер офіційно було пізно повертатися. Якби сусід усе це помітив... Якби до Марка дійшла інформація, що його дружину бачили, коли вона пакувала речі в машину... («Емі кудись збирається, Марку?»)

— Роббі, сідай у машину! — крикнула Емі, вбігаючи назад у будинок. — *Сідай у машину!*

Вона знову піднялася сходами до ванної кімнати, де змела засоби догляду з акуратного ряду в сумку. Почула за собою тихий шум і обернулася.

У дверях стояв Роббі. Його блакитні очі пронизливо дивилися.

— Чому ми їдемо в машині?

— Роббі, у мене немає часу сперечатися, — Емі нахилилася до рівня його очей і схопила за руку. — Мені потрібно, щоб ти робив так, як...

Унизу вона почула клацання, яке було дуже схоже на ключ у входних дверях.

Емі завмерла. Мимоволі міцніше стиснула руку Роббі.

— Мамо, мені боляче...

— Цс-с!

Емі не рухалася, її відчуття напружилися. Довгу мить панувала тиша, і вона подумала, що помилилася.

Потім вона почула звук вхідних дверей, які відчинялися.

Емі піднесла один палець до губ, попереджаючи Роббі не казати ні слова.

Унизу кроки перетнули передпокій. Відчинилися двері до кухні.

Чоловічий голос покликав: «Емі?».

Емі видихнула.

Це був Дейв.

— Йдемо! Швидко!

Вона схопила Роббі за руку й кинулася вниз сходами. Почувши їхні кроки, Дейв повернувся до передпокою.

— Ось і ти! — вигукнув Дейв. — Як справи, Емі? Сандра дала мені запасні ключі й попросила передати тобі це. Вона сказала, що ти зле почуваєшся.

В руках у Дейва був кошик зі знеболювальними, шоколадом, лимонними цукерками та грілкою. Він простягнув його їй. Тоді помітив її напружений вираз обличчя. І аж опав на лиці.

— Що сталося? — запитав він зовсім іншим голосом.

Емі помітила своє відображення у дзеркалі в передпокої. У неї був дикий погляд.

— Ми їдемо, — сказала вона. — Просто зараз. Дейве, допоможи мені поставити ці речі в машину.

— Де Марк?

— У барі.

Дейв зрозумів. Швидко рухаючись, він засунув під руку пакет із засобами і взяв у Емі сумку.

— Ходімо, друже, — мовив він, виводячи Роббі за вхідні двері.

Емі востаннє пробіглася подумки колом по дому. Потім вибігла до палісадника. Роббі сидів на задньому сидінні машини, пристебнутий. Дейв стояв на сторожі, спостерігаючи за вулицею.

Не минуло й десяти хвилин, як вона почала пакувати речі. А відчувалося як роки.

— Його не видно, — запевнив Дейв. — Емі, ти можеш сказати мені, куди їдеш?

— Не можу, — відповіла вона, застрибуючи в машину. — Адреса має триматися в таємниці.

— Їдьте, — сказав він. — Не гайте часу. Напиши мені й Сандрі, коли влаштуєтесь і будете в безпеці.

Емі кивнула. Не чекаючи й секунди, вона з'їхала з під'їзної доріжки заднім ходом і помчала.

Коли машина почала набирати швидкість, Роббі запитав із заднього сидіння:

— Мамо, куди ми їдемо?

Настільки бадьоро, як лиш могла, Емі відповіла:

— Ми побудемо в новому місці кілька днів. Тільки я і ти!

— О, — сказав Роббі. А тоді додав: — А як же тато?

— Він не приїде, — сказала Емі.

Вона намагалася не думати про те, що Марк шепотів їй раніше на вухо.

Якщо ти втечеш, я подамся за тобою.

Куди б ти не пішла, я тебе знайду.

*Ти не вийдеш із цього живою, Емі.
Я ніколи не відпущу тебе.*

ЗАРАЗ

Емі прокинулася рано у своєму ліжку королівського розміру у «Виді на море». То все через стрес. Вона розплющила очі зі сходом сонця, повністю прокинувшись і не маючи жодного шансу знову заснути.

— Чорт забирай, — пробурмотіла вона, витягуючи ноги з ліжка.

У піжамних штанах і майці вона пройшлася коридором до кухні та вітальні. У блідому ранковому світлі витончені меблі й тихі кімнати виглядали особливо ідилічно, наче картина. По той бік скла від підлоги до стелі небо було ніжно-рожевим і м'яко захмареним.

Вона підійшла до раковини й набрала склянку води. Випила її на місці, знову наповнила і повернулася, щоб віднести назад до своєї кімнати, коли помітила білий квадратик паперу на килимку із внутрішнього боку вхідних дверей. Для листоноші було надто рано, і це був не конверт, а аркуш паперу.

Емі поставила склянку з водою на острівцець. Підійшла, присіла і прочитала повідомлення на записці.

якби ти знав, ЯКИЙ твій син насправді, ти б не
Захищав його

Слова були складені з букв, вирізаних із газет. Ніби щось із книжок Інід Блайтон, які вона читала в дитинстві.

Вона випросталася, дивлячись на під'їзну доріжку, поля з пологими схилами, що простягалися вдалечінь, і віддалене море. Усе затихло під перламутровим небом. Цей ранок давав таке спокійне відчуття, ніби ще ніхто з людей не торкався природи.

Чи варто їй розбудити Майлза та Джун? Емі трохи поміркувала, а потім вирішила залишити записку там, де її знайшла. Нехай самі на неї натраплять.

Вона обернулася й голосно охнула, приклавши руку до грудей.

— Господи! Ти мене налякав!

Ліам стояв у сірих штанах від спортивного костюма та білій футболці *Nike* і здавався молодшим за свої сімнадцять років.

— Вибачте, — він позіхнув, протерши очі кісточками пальців.

— Чому ти так рано встав? — запитала Емі.

Він знизав плечима.

— Не спав. На що ви дивилися?

— Ні на що, — надто швидко відповіла Емі.

Ліам не повівся. Він пройшов повз неї й узяв записку. Прочитав її, і обличчя його зморщилося.

— Що то таке? Хто це надіслав? — він враз розхвилювався. — Що вони мають на увазі, який я є насправді?

— Ти не знаєш, про що йдеться? — запитала вона.

— Ні! Поняття не маю. — На її подив, Ліам мав такий вигляд, ніби зараз заплаче. — Мені вже це набридло. Що всі мають проти мене? Я нічого не зробив.

— Я розбуджу твого тата і Джун, — сказала Емі.

Майлз і Джун приєдналися до Емі та Ліама на кухні.

— Це кляті брати О'Райлі, — мовив Майлз. — Сини Айлін. Що ж, якщо вони вважають, що можуть мене залякати, то глибоко помиляються.

Він скрутив у кульку анонімну записку й кинув її через кімнату.

Джун відійшла вбік. На ній була атласна нічна сорочка, а її світле волосся скидалося на нерозчесану хмару. Вона жувала губу.

— Не знаю, Майлзе, — повільно промовила вона. — Брати О'Райлі... Хіба вони не з тих людей, типу, «скажи це в очі»? Вони, мабуть, думають, що анонімні записки — то діло слабаків та жінок.

— Справедливе зауваження, — сказав Майлз.

Ліам здавався щиро засмученим.

— Гадаєш, що там є ще хтось, хто так мене ненавидить? Хто?

— Ну, кого ти ще розлютив? — запитав Майлз. — Що ти ще зробив, окрім того, що вкрав гроші пані О'Райлі?

Ліам мав такий вигляд, ніби батько його вдарив.

— Я думав, ти мені віриш! Гадав, ти на моєму боці.

Майлз глибоко вдихнув, груди його роздулися.

— Любий, — попередила Джун, але він проігнорував її.

— Якщо ти не стоїш за всім цим безглуздям, — вибухнув він на сина, — тоді хто? Ти єдиний підліток у селі...

— Хто сказав, що це хлопець-підліток? — обурився Ліам. — І я не єдиний — Люку тринадцять!

Проте Емі не вважала сина Кетрін, Люка, який грає у відеоігри, злочинцем.

— Це міг бути Шон Гереті, — вів далі Ліам. — Цей дивак, який живе сам на своїй фермі, не може дивитися людям в очі... Як щодо нього?

— Вікна машини Шона Гереті були розбиті, — глузував Майлз. — Ти хочеш сказати, що він розтрощив власну машину?

— Може бути! — кричав Ліам. — Можливо, він божевільний! Хто знає? Я знаю лише те, що *я цього не робив*.

У цю мить Емі повірила йому. Вона побачила щось у Ліамових очах — блискуче почуття обурення несправедливістю світу, — що переконало її: він каже правду.

На жаль, його батько не вважав так само.

— То ти й гадки не маєш, про що йдеться в цій записці? — відверто недовіжливо сказав Майлз.

— Ні.

Ліам уважно витримав Майлзів погляд. Момент розтягнувся, поки напруга не стала відчутною... а тоді Джун порушила її. Вона підняла аркуш і розгладила його.

— Ми повинні зберегти цю записку, — сказала вона. — Якщо так буде й надалі, звернемося до поліції, і нам знадобляться докази.

Майлз кивнув. Ліам усе ще пильно дивився на нього.

— Я повертаюся в ліжку, — сказала Емі.

— Я теж, — сказав Ліам з похмурим виразом і зник.

Майлз сів. Джун поставила чайник. Емі взяла склянку з водою і втекла до своєї кімнати. Обурені слова Ліама пролунали в її голові. *Я нічого не зробив.*

Емі була переконана, що він каже правду. Або це так, або він неперевершений актор.

У певному сенсі анонімна записка була корисною. Так Емі було легше пояснити Майлзу та Джун, чому вона йде.

— Мені дуже шкода, — сказала вона, декламуючи підготовлені рядки. — Я просто не почуваюся тут комфортно за цих обставин. Я маю переїхати.

Джун здавалася абсолютно спустошеною.

— О боже, це неабиякий шок! Я маю на увазі, що, звичайно, це ваше рішення, але якщо ми можемо щось зробити, щоб ви почувалися комфортніше, лише скажіть!

Майлз мовчав. Він сидів, широко розставивши коліна та склавши руки на животі, і поглядав на Емі із задумливим виразом.

— Я не передумаю, — сказала Емі. — Мені шкода. Сьогодні я повідомляю вас про звільнення за два тижні.

— Що ж, нам шкода вас втратити, — мовила Джун. — Правда ж, милий?

Майлз подивився прямо на Емі:

— Дійсно шкода.

У його голосі прозвучала ледь помітна глузлива нотка, ніби це був жарт, сенс якого знав лише він.

— Дякую за розуміння, — відповіла Емі Джун.

Вона з усіх сил намагалася ігнорувати Майлза.
— Без проблем, — сказала Джун.

Тієї ночі, о другій годині, Емі розбудило слабке ридання. Вона спустила ноги з ліжка, навшпиньки пройшла кімнатою й відчинила двері.

Ділянка відкритого планування була безлюдна, освітлена лише блідим місяцем знадвору. Вона пішла за звуком до дверей кабінету Джун. Всередині горіло світло.

— Привіт? — постукала вона.

— Емі? — голос Джун прозвучав глухо й дивно.

Емі відчинила двері.

Лампа-фламінго наповнювала кабінет м'яким рожевим світлом. Джун сиділа за столом у халаті.

— Я вас розбудила? — прошепотіла вона. — Я гадала, що мене ніхто не почує...

— Я чутливо сплю, — сказала Емі.

— Не думайте, що це через вас, — швидко мовила Джун, витираючи рукавами під очима. — Я маю на увазі, що, звісно, повторне наймання на роботу — це ще щось, з чим треба мати справу, але я така засмучена не через це. То просто... все.

На столі лежала коробка серветок. Джун взяла одну й видула носа. Вона протяжно зітхнула, потім подивилася на Емі із замисленим виразом.

— Може, хочете келих вина? — запитала вона.

— Що? Зараз?

Джун знизала одним плечем. В її очах був погляд, якого Емі ніколи там не бачила, — відблиск пустощів.

— Так, зараз, — сказала Джун. — Чому б ні? До біса.

Емі ніколи раніше не чула, щоб та лаялася.

— Так, гаразд, — відповіла вона.

— Повернуся за дві хвилини, — сказала Джун і вислизнула на кухню.

Емі оглянула кімнату. Вона бувала тут і раніше, прибирала, але відчула себе по-іншому, коли опинилася тут пізно вночі. Як конспіраторка. Вона взяла декоративний ананас, який служив баночкою, і відкрутила кришку.

Усередині було декілька шпильок для волосся, колекція ручок і біла баночка з таблетками. Вона впізнала назву фірми-виробника: снодійний засіб, сильний. На етикетці було ім'я Джун. Отже, Майлз був не єдиним, хто мав проблеми зі сном. Емі огорнула хвиля співчуття. Здавалося, в ідеальній масці, яку Джун демонструвала світу, було багато тріщин. Почувши кроки, Емі знову закрутила кришку на ананасі й швидко поставила його на місце.

Невдовзі вони з Джун сиділи кожна з келихом червоного. Джун, схрестивши ноги, в офісному кріслі, а Емі відкинулася назад на кріслі-мішку.

— Послухайте, я не вірю, що Ліам украв гроші у літньої жінки, — сказала Джун. — Або розбив вікна в машині Шона Гереті.

— Я згодна. Це не схоже на його спосіб життя, — озвалась Емі. — Як ви думаєте, хто за цим стоїть?

— Ось у чому річ, — сказала Джун. — Я поняття не маю.

Вона добряче надпила вина.

Емі лише пригубила.

— Я думала, Майлз підозрює ще когось, — сказала Емі.

— Ну, якийсь час він підозрював Мартіна Дойла, — мовила Джун, закриваючи очі. — Але це смішно. Мартін неприємний, фанатичний маленький чоловічок, але я не думаю, що він бігав навколо Ноккрі, бив людям вікна й різав їм шини.

— А як щодо Шона Гереті?

Джун похитала головою.

— Ви бачили Шона? Він нешкідливий.

Емі спостерігала, як Джун доливає вино. З келихом у руці, схрестивши ноги, вона мала елегантний вигляд навіть у халаті.

— Чи можна у вас дещо запитати? — сказала Емі. — Якщо це занадто нав'язливо, можете сказати мені займатися своїми справами.

Джун глянула на неї з цікавістю.

— Звичайно, — відповіла вона. — Кажіть.

— Що мав на увазі Ліам, коли сказав Майлзу: «Мама розповіла мені, як ти повівся»?

Пауза. Джун стиснула губи. У шлунку Емі щось неприємно здригнулося. Може, вона переступила межу?

— Знаєте що, — продовжила вона, — неважливо...

— Ні, я вам розкажу, — озвалася Джун. — Це не великий секрет чи щось таке. Але Майлз соромиться цього, а Ліам не повинен був про це дізнатися.

Емі нахилилася вперед, уважно слухаючи.

— Евві, мати Ліама... Майлз ледь знав її. Вони познайомилися в барі. Це був короткий роман. Він нічого не означав. Коли вона завагітніла... Ну... — Джун завагалася. — Не судіть Майлза через це. Він глибоко шкодує. Він витратив роки, щоб компенсувати все це. Але спочатку не хотів мати нічого спільного з дитиною. Він не бачився з Ліамом до трьох років.

В Емі відвисла щелепа.

— То він кинув її, коли вона завагітніла.

— Я знаю, що це жахливо, — швидко сказала Джун. — Але він був молодий і шкодує про це.

«Молодий?» — подумала Емі. На той час Майлзу було за тридцять.

— Тоді в одного з Майлзових друзів народилася дитина, — вела далі Джун. — Побачивши його з сином, Майлз усвідомив... Хай там як... Він сплатив заднім числом аліменти, які був винен Евві. З'являвся як за годинником кожного другого тижня у вихідні. Розуміючи, що Ліам був надто малий, щоб пам'ятати час, коли його батька не було поруч, Евві погодилася ніколи не згадувати йому про це. Набагато краще дозволити йому повірити, що Майлз завжди був поруч, хіба ні? — не чекаючи відповіді, Джун вела далі: — Я не знаю, чому Евві сказала йому зараз. І у що вона грає?

— Можливо, Ліам запитав її прямо, а вона не хотіла брехати, — припустила Емі.

— Я не хочу, щоб ви погано думали про Майлза, — сказала Джун. — Він загладив свою провину. Ви бачили його

з Томом і Поппі. Він фантастичний батько.

— Звичайно, — відповіла Емі, хоча вважала, що для Ліама, мабуть, боляче, а не втішно бачити, як Майлз няньчиться з Томом та Поппі.

— Він платить за приватну школу Ліама. Евві ніколи не могла б собі цього дозволити. Ліама виключили з його попередньої школи, тому важко знайти пристойну державну, куди б його прийняли.

— М-м-м, — протягнула Емі, киваючи.

Чому Джун так вирішила переконати її, що Майлз заслуговує нагороду «Тато року»?

— Долити? — запитала Джун, наливаючи собі вина.

— Ні, дякую, — Емі вмостилася глибше у кріслі-мішку. Ця розмова нагадала про те, що Джун сказала раніше. Наскільки могла недбало, вона запитала:

— Що такого зробив Ліам, що його вигнали зі школи?

Джун застигла з келихом на півдорозі до губ.

— Якби Майлз дізнався, що я це розповіла, він би...

— Я не скажу ні слова.

Джун ще мить вагалася.

— Це була витівка, яка пішла не за планом, — сказала вона. — Була залучена група дітей. Вони замкнули дівчину в роздягальні. Знаючи, що в неї клаустрофобія. Спортивний корпус розташований позаду школи, тому вона кричала і кричала, але її ніхто не чув...

— О господи, — сказала Емі.

— Для неї це було дуже травматично. Її батьки, зрозуміло, влаштували скандал, а ватажків вигнали. —

Джун важко зітхнула, випила вина, а потім різко змінила тему: — Отже, ви справді покидаєте нас?

Емі кивнула.

— Я дійсно їду. Вибачте, якщо це ускладнює роботу.

— Є так, як є, — мовила Джун, перериваючи слова помахом келиха. — Я не можу сказати вам, якими були останні кілька місяців, чесно. З від'їздом Франциски, незабаром після Джорджії...

— Чи повідомили вони вам причини, чому хочуть звільнитися з роботи?

Джун пильно глянула на Емі. Раптом вона стала не такою сп'янілою.

— А що? Ви щось чули?

— Нічого. Я просто поцікавилася.

— Франциска мала повернутися до Бразилії. Її мати була хвора. Але Джорджія... — Джун замовкла, потім знизала плечима. — Гадаю, нічого страшного не станеться, якщо розповісти вам про це зараз.

Емі чекала.

Джун відпила вина і продовжила.

— Джорджія взяла собі до голови, що за «Видом на море» хтось стежив. Вона розповіла мені, що якось уночі заснула з відкритими жалюзі й прокинулася, побачивши постать, що стояла за вікном. Іншого разу вона розбудила нас із Майлзом посеред ночі — у неї була цілковита істерика. Вона запевняла, що привид проник до її кімнати.

— В її кімнаті хтось був?

— Ну, це те, що вона думала, що бачила, — сказала Джун. — Когось біля її ліжка.

Емі здригнулася.

— Розумієте? — продовжила Джун. — Ось чому я вам не розповіла! Усе це просто смішно. Джорджія була забобонною.

— І ви впевнені, що Майлз був із вами у ліжку в той час? — Емі вимовила це, не задумуючись.

— Так, я впевнена, — холодно відповіла Джун. — А що? Що ви маєте на увазі?

Від раптового морозу в кімнаті стовпчик термометра посинів би.

— Я лише мала на увазі... — Емі намагалася знайти необразливу відповідь. — Ви знаєте, що Майлз ходить уві сні. Я думала, чи міг би він помилково забрести до її кімнати, от і все.

Але те, про що насправді міркувала Емі, витало між ними в повітрі, перетворюючи кабінет на зиму. Затишний, змовницький настрій був зруйнований. Емі незграбно попросила вибачення й вислизнула, залишивши Джун у кабінеті саму.

Повернувшись у свою спальню, вона подивилася на величезне вікно і знову затремтіла. Зрадівши, що жалюзі закриті, вимкнула світло й заснула.

РАНІШЕ

Після втечі Емі та Роббі провели дванадцять тижнів у притулку для жінок і ще кілька місяців у соціальному житті. Увесь цей час Емі майже не спала. Невизначеність її виснажувала. У неї були кошмари й панічні атаки. Вона жила у страху, що Марк їх знайде, і водночас не раз питала себе, чи не припустилася вона помилки. Вона забрала Роббі з єдиного дому, який він коли-небудь знав, і задля чого? Щоб жити на валізах?

Зрештою їм пощастило. Їм віддали перевагу у списку на житло і запропонували невеликий будинок із двома спальнями, дуже схожий на той, у якому виросла Емі, лише за двадцять хвилин їзди від Сандри та Дейва.

Емі й далі чекала, коли Марк дізнається її нову адресу і з'явиться на вулиці. Цього разу вона була готова зняти його на камеру, щоб у суді довести його домагання. Але він був до страху мовчазним, коли вони готувалися до судової битви, яка мала усе вирішити про договір опіки. Здавалося,

він точно знав, що вона планує, і не збирався зіграти їй на руку.

— Що він задумав? — нервово сказала вона Сандрі телефоном. — Що в нього за гра?

— Напевно, він знає, що краще не давати тобі в руки зброю проти нього перед судом, — неохоче відповіла Сандра. — Ніколи не вважала, що він дурний.

Будинок був міцною основою, на якій Емі могла відновити своє життя. Вона знайшла роботу прибиральниці в лікарні на повний робочий день і нову школу для Роббі. Він був щасливий там, і місцева няня забирала його зі школи в ті дні, коли Емі працювала.

Але боротьба за опіку була чорною хмарою, яка затьмарювала все.

Зіткнутися з Марком у суді було однією з найважчих справ, з якими будь-коли давала раду Емі. Це затягнулося на місяці. У неї щодня болів живіт. Погрози, якими він колись впливав на неї, постійно лунали в її пам'яті.

Я доведу, що ти негідна мати.

Твоє ім'я буде у всіх газетах.

Ти більше ніколи не побачиш свого сина.

Нічого з цього не сталося.

Але, на превеликий подив Емі, суддя надав Марку спільну опіку. Він міг забирати Роббі на вихідні дні кожного другого тижня.

— Як таке могло статися? — запитала вона свою соціальну працівницю через тиждень після рішення. — Не зрозумійте мене неправильно — я не хочу заважати Марку

бачитися з Роббі. Але я думаю, що це має бути лише відвідування під наглядом.

Вони сиділи в передній кімнаті нового будинку Емі. Вона перетворила його на маленьку фортецю. На вікнах унизу були ґрати, а на входних дверях — три додаткові замки.

— Розумію ваше занепокоєння, — сказала соціальна працівниця тихим голосом. Їй було близько сорока, блондинка з круглим обличчям і маленьким ротом. — Але суд вважає, що в інтересах дитини сприяти стосункам з обома батьками. Деякі чоловіки, навіть якщо вони не є хорошими партнерами, — хороші батьки.

— Але не Марк, — заперечила Емі. — Марк не хороший батько. Мій син його боїться. Він роками бачив, як Марк наді мною знущався.

— Річ у тому, Емі, — сказала соціальна працівниця, — що є дуже мало доказів жорстокого поводження, на яке ви посилаєтеся. Ви жодного разу не повідомляли про це в поліцію, хіба ні?

У тому, як вона це сказала, було щось таке, що змусило Емі не вперше подумати, що вона не дуже подобається цій жінці.

— Ні, — визнала вона. — Я не повідомляла про це.

— Ну, це ускладнює справу, Емі. І навіть у випадках, коли є кілька судимостей за насильство над матір'ю, це не завжди впливає на ситуацію. — Соціальна працівниця підвела очі від своїх нотаток. — Ви ніколи не бачили, як ваш партнер завдавав фізичної шкоди Роббі, правда ж?

— Ні. Ніколи. Але хіба Роббі не має права висловитися?
Соціальна працівниця скривила губи.

— Навіть якби Роббі прямо сказав: «Я не хочу залишатися з татом», — це було б не єдиним фактором для ухвалення рішення. Іноді діти не хочуть залишатися з татом, бо в них немає друзів там, де він живе, або тому, що в мами є *Xbox*. Це не причина розривати зв'язок із батьком. Суд має розглянути довгостроковий добробут Роббі...

Коли соціальна працівниця пішла, Емі замкнула вхідні двері на три замки.

Вона знала, що будинок максимально безпечний. Знала, що її система сигналізації була останнім словом техніки і що тривожна кнопка, яку вона тримала біля ліжка, коли спала, сповістить охоронців, якщо вона її натисне. Знала, що суд вважає: Марк більше не становить загрози для неї та Роббі.

Але вона не вірила цьому. Ні розумом, ані внутрішнім чуттям.

ЗАРАЗ

Коли Емі варила ранкову каву, до неї підійшла Джун. Поводилася холодно та стримано і не згадувала про те, що сталося між ними минулої ночі.

— Ви не проти попрацювати сьогодні допізна, правда, Емі? Поки Майлз повернеться додому? У мене є кілька справ.

Вона не мала як сказати «ні». Джун пішла до свого кабінету, а Емі зайнялася Томом і Поппі та своїми обов'язками. Це тримало її на ногах цілий день.

Коли того вечора Майлз повернувся з роботи, його поганого настрою важко було не помітити. Він грюкнув вхідними дверима. Затупотів сходами. Напруга швидко заповнила весь будинок.

Емі пішла до своєї кімнати, не ївши, і лягла на ліжко. Вона була голодна, але не настільки, щоб витримати атмосферу по той бік дверей. Спробувала прочитати кілька сторінок своєї книжки, але не могла зосередитися. В її

животі забурчало, і вона з тугою подумала про арахісове масло та хліб на полиці в кухні.

«Не будь такою жалюгідною, — сказала вона собі. — Просто піди туди і зроби собі канапку».

Нагорі Майлз щось бурмотів. Грюкнули двері.

Емі встала, взула черевики і схопила ключі від машини. Хотіла піти звідси. Вона могла б заїхати до магазину Пег, якщо він ще працював, і купити чипсів. І, може, «У Гартігана» готували клубну їжу. Можливо, вона могла би з'їсти ситний суп і кілька скибочок содового хліба. Від однієї думки в Емі потекли слинки. Вона вислизнула через задні двері, втекла до своєї автівки й поїхала до села.

Магазин Пег був зачинений на день, тому Емі пішла до «Гартігана». Жінка за барною стійкою повідомила їй, що вони не готують їжі — «Для цього вам треба поїхати до Клонгрессіла!», — але є чипси й арахіс.

— А що будете пити? — запитала барменка, коли Емі сіла на високий табурет.

Емі вагалася. Було щось нестерпно трагічне в ідеї сидіти в барі на самоті та їсти чипси й арахіс без кухля пива.

— Guinness, будь ласка.

Вона випила своє пиво, з'їдаючи пакетик чипсів із сиром і цибулею та пакетик арахісу. Потім знову замовила те саме. Читала статті на своєму телефоні та спілкувалася у *WhatsApp* із Сандрою. Коли допила другий кухоль пива, відчула себе напідпитку. Вона б не змогла їхати додому в такому стані.

«Назвалася грибом, то лізь у кошик», — подумала Емі. Вона ще не хотіла повертатися до «Виду на море». І якщо збиралася далі сидіти в цьому барі, їй потрібно було випити, щоб поїсти.

Вона замовила третій кухоль і повільно сьорбнула.

Коли допила, уже почувалася добряче п'яною.

— Ще, люба? — запропонувала барменка.

— Ні, дякую, — чотири вкладуть її на підлогу. — У вас є номер місцевого таксі?

— Так, — жінка простягнула їй картку.

Емі подякувала й вийшла на вулицю, щоб зателефонувати за номером. Прохолодне вечірнє повітря було неймовірним, коли вона відчула його. «Боже, — подумала Емі, — Ноккрі справді найгарніше в сутінках». Сонце зникло поза земною кулею, але відтінки золота, які все ще забарвлювали горизонт, залишатимуться надовго. Небо було яскраво-бірюзового кольору й темнішало до насичено-синьої барви над горами.

Коли вона зв'язалася зі службою таксі, чоловік, з яким розмовляла, сказав їй, що він уже на роботі, що є додаткова плата за поїздку в Ноккрі й що він не зможе бути там раніше ніж за сорок хвилин чи й за годину.

— *За годину?* — здивувалась Емі. — Ви не можете відправити когось іншого?

— Я і є ціла компанія, — грубо відповів він. — Вам слід було подзвонити заздалегідь.

«Ну й нехай», — подумала вона, кладучи телефон у кишеню. Доведеться іти пішки. «Це буде грандіозно», —

сказала вона собі. До «Виду на море» — лише два кілометри. Ще було більш-менш світло. Три кухлі пива додали їй оптимістичної сміливості, якої вона зазвичай не мала.

Емі вирушила впевненим кроком, жуючи арахіс із пакетика, який купила перед виходом із бару.

Ноккрі було освітлене вуличними ліхтарями, але щойно вона вийшла за межі села й попрямувала вибоїстою сільською дорогою в напрямку «Виду на море», бачити його ставало дедалі важче. Поки небо все ще було блакитно-золотим, на рівні землі світло потьмяніло до сірого. Емі боялася, що підверне щиколотку. Вона йшла обережно, напружуючи очі, щоб розрізняти обриси в темряві. Увімкнувши ліхтарик, Емі вирішила б цю проблему, але навіть з її хмільною сміливістю вона не шаленіла від думки виказати своє місцеперебування за допомогою світла, яке було б видно за кілометри.

А ще вона не шаленіла від того, щоб проминути розвилку доріг, де знайшла мертвого кота. Тож вирішила піти трохи довшою дорогою, яка петляла повз покинутий фермерський будинок.

У цю мить вона підвела очі й побачила зірку, що падає. Емі знала, що це, мабуть, зовсім не зірка, а космічне сміття, що потрапило в земну атмосферу. Вона дізналася про це в одній із дитячих книжок, які читала Роббі. Та все одно загадала бажання. Промовила його вголос — полям, горам і небу, — і всіма фібрами свого ества сподівалася, що воно збудеться. Потім вона знову пішла, обережно пробираючись

темною дорогою. Ледь могла розрізнити обриси покинутого фермерського будинку перед собою.

Підійшовши ближче, почула дивний звук. Якесь шипіння.

Вона зупинилася.

Занедбаний фермерський будинок був блідо-сірим квадратом у темряві. Здавалося, звідти долинав шум. Емі підійшла до нього дуже тихо.

Сссссссс.

Потім брязкіт, схожий на струшування балончика з фарбою.

В її животі щось здригнулося.

Вандал! Скоріше за все.

«Повертайся, — обережно сказала якась її частина. — Це небезпечно».

Але Емі охопила дивна безрозсудність. Її ноги продовжували рухатися, привівши її до старого фермерського будинку. Якби вона зазирнула за ріг, то побачила б людину на власні очі.

Вона трималася в тіні, пробираючись уздовж одного боку будівлі. Кожен крок був вправою на обережність.

Сссссссс. Брязкіт.

Вона глибоко вдихнула й виглянула за ріг будинку.

Людина була середнього зросту, одягнена в худі *Adidas*, три білі смуги було видно навіть у темряві. Капюшон був низько натягнутий на обличчя. Рука її зарухалася, коли вона потрясла банку: ще раз пролунав брязкіт і шипіння, коли та людина набризкувала літери на стіну,

використовуючи останнє світло, що згасало, аби написати своє повідомлення. Спостерігаючи, Емі затамувала подих.

Раптом людина обернулась і поглянула прямо на неї.

Під капюшоном на ній була чорна балаклава.

Якусь застиглу мить Емі та вандал дивилися одне на одного. Потім людина в балаклаві кинула балончик з фарбою і помчала полем.

Емі дивилася їй услід, серце билось. Людина перескочила низький мур, помчала дорогою і зникла в темряві. Емі ввімкнула світло на телефоні й посвітила ним на стіну. Намальовані літери, ще свіжі, як кров, промовляли:

Я НАМАГАЮСЯ ВАС ПОПЕРЕДИТИ

«И» не повністю дописали.

Тремтячими руками Емі сфотографувала послання. А тоді, підібгавши хвоста, побігла до «Виду на море».

Коли Емі увірвалася у двері «Виду на море», викрикуючи про людину, яку бачила з балончиком, Майлз і Джун забули про те, що мали бути з нею стриманими. Вони завели її на кухню, посадили за острівцець і слухали з розкритими ротами. Майлз налив усім вина.

— Ви не думали побігти за нею? — спитав він, коли вона завершила розповідати.

— О, заради бога, Майлзе, — сказала Джун. — Навіщо це їй? Та особа може бути небезпечною!

— Вона боялася мене більше, ніж я її, — відповіла Емі. — Мені здається, я ніколи не бачила, щоб хтось бігав так швидко.

— І ви не знаєте, хто це був? — сказав Майлз.

Вона похитала головою.

— Та людина була одягнена в мішкуватий одяг. Я не могла зрозуміти, якої вона статури.

Було надзвичайно важко розібрати, хто міг ховатися під тією балаклавою. Середнього зросту, в мішкуватому одязі... Але в одному Емі була впевнена: то був не Шон Гереті. Шон набагато вищий.

Та не можна було заперечувати, що постать видавалася приблизно такою самою на зріст, як Ліам.

— У Ліама немає чорного худі *Adidas*, правда? — запитала вона Майлза і Джун. — Чорне худі з трьома білими смугами на кожному рукаві?

— Та начебто ні, — сказала Джун. — Ти коли-небудь бачив, щоб він одягав таке худі, любий?

Майлз похитав головою.

— Де Ліам? — запитала Емі.

— Він у своїй кімнаті, — сказав Майлз.

Запала коротка тиша.

Майлз насупився й поставив келих.

— Я піду ще раз перевірити.

Він підвівся і поспішив геть.

Емі зустрілася поглядом із Джун. Вони слухали голос Майлза, що лунав коридором:

— Ліаме? Ти вдома? Не треба мені грубо відповідати, я просто перевіряю! Господи, невже ти мусиш щоразу так відгавкуватися?

Він повернувся, тупаючи, трохи роздратований і з почервонілим обличчям.

— Він весь час був удома, — сказав Майлз.

— Послухайте, — мовила Емі, — будь ласка, не кажіть нікому, що я бачила вандала. Я завтра піду в поліцію й повідомлю про це, але не хочу, щоб усе село знало.

Вона не хотіла давати Мартіну, Джасінті та групі «Охайні міста» навіть найменшого приводу знову вчепитися до неї.

— Якщо ви цього хочете, — сказала Джун.

Того вечора Емі погано спала. Вона пів ночі лежала без сну, думаючи про людину в худі *Adidas* і балаклаві. А потім їй снилися сні, в яких вона знімала балаклаву і бачила обличчя Марка.

Коли Емі взяла телефон наступного ранку, то дізналася, що графіті вже виявили. Чат «Охайні міста» у *WhatsApp* ряснів сповіщеннями, бо люди обговорювали, що й до чого. Хто? Чому? Як та особа втекла? Мартін Дойл був приголомшений: він особисто придбав кілька камер відеоспостереження у *Woodie's* та встановив їх у різних місцях села й на околицях за згодою домовласників. Але фермерський будинок, який постраждав від вандалізму, стояв на дорозі без камер відеоспостереження. Як же злочинець зміг вибрати якраз те місце? Можливо, зловмисник був у самій групі *WhatsApp*?

Жінка на ім'я Патрісія Фаулер зазначила, що Мартін опублікував довгий пост у фейсбуку, де докладно описував свої плани й точне розташування камер відеоспостереження, а його пости не були приватними, тож багато людей могли знати, де встановлено камери.

Мартін Дойл сказав, що його пости у фейсбуку БУЛИ приватними, красно дякую вам, Патрісіє.

Патрісія надіслала йому знімок екрана з його налаштуваннями конфіденційності, обведеними кружечком, аби підтвердити, що там встановлено «публічно».

Мартін Дойл сказав Патрісії, що вона не має права робити скриншоти його особистої сторінки у фейсбуку без його згоди і що за законом повинна негайно видалити цю фотографію.

Авін Батлер сказала Мартіну, що той впав в істерику.

Кетрін попросила всіх **ПЕРЕСТАТИ ГАЛАСУВАТИ** й повернутися до поточного питання: якщо хтось міг знати, де нещодавно встановлені камери відеоспостереження, це й становить проблему.

Джасінта Кроулі сказала, що вони всі знають, що це був **ЛІАМ КЕРРОЛЛ** і що то він убив бідолашного кота Бабблза, тож чому його досі не заарештували?

Кетрін благала про спокій. «Гаразд, — написала вона, — я знаю, що ми всі стурбовані, але не будемо забігати наперед, звинувачуючи Ліама».

Шон Фелан: Всі ці біди почалися після того, як приїхав той порушник спокою.

Емілі Гартіган: Він покидьок. Мені шкода, Кетрін, але це саме те, ким він є.

Ноель О'Шонессі: Якщо поліція нічого з цим не зробить, ми повинні щось зробити самі. Я не боюся це казати.

Кетрін перестала відповідати.

Поки Емі читала, їй усе дужче скручувало живіт. Вона вийшла на кухню незадовго до дев'ятої ранку. У відкритому просторі вітальні Майлз сидів на дивані з Поппі, читаючи «Місце на мітлі».

— Сьогодні вранці не працюєте? — запитала Емі.

Майлз похитав головою.

— Я записався на візит до стоматолога, але його скасували.

Емі зварила собі каву й сіла за мармуровий острівець. З іншого боку кімнати задзижчав телефон Майлза. Він узяв його, подивився на екран і голосно вигукнув: «Бляха!». Глянувши на Поппі, він надто пізно спробував перетворити це слово на інше. «Бля-а-а-ашанка».

Емі зиркнула на нього.

— Що сталося?

— Подивіться на це! — сказав Майлз. — Просто погляньте!

Вона підійшла, і він дав їй свій телефон. Перед нею були скриншоти із групи «Охайні міста» у *WhatsApp*.

— Ел Томпсон щойно надіслав їх, — сказав Майлз. Ел Томпсон був знатним землевласником у Ноккрі та єдиним із місцевих жителів, з ким Майлз був у щиро дружніх стосунках. — Його дружина в цій чортовій групі «Охайні міста».

— Господи, — Емі довелося вдавати здивування, але її огида таки була реальною. — Це жахливо.

— Як вони сміють звинувачувати Ліама! — Майлз ставав такого явного відтінку рожевої півонії, що це означало: його артеріальний тиск піднявся до тривожного рівня. — У цьому селі повно божевільних, і вони звинувачують мого сина? — він помахав їй телефоном. — Як вони сміють!

Емі відчула, що тимчасово зблизилася з Майлзом. Було приємно бачити, як він обурюється за Ліама. Вона сіла на

диван, і вони разом перечитували скриншоти, погоджуючись, що все це жахливо несправедливо.

— Тату, — сказала Поппі, — почитай «Місце на мітлі»!

— За хвилину, квіточко, — розгублено відповів Майлз. — Тато зайнятий.

Емі повернула голову, коли почула, як Джун спускається сходами. На ній була бузкова сукня без рукавів, її волосся було розпущене і щойно вимите. Том тримав її за руку.

— Що відбувається? — запитала вона.

— Прокляті «Охайні міста», — сказав Майлз, простягаючи їй телефон. — Вони звинувачують Ліама в тому, що сталося вчора ввечері. Повний нонсенс.

Емі зауважила, що, здається, нікому не дозволено звинувачувати Ліама, окрім самого Майлза.

Джун узяла телефон. Її очі розширилися, коли вона гортала повідомлення. Вона підняла погляд на Майлза.

— І ти упевнений, що Ліам не виходив учора ввечері?

— Ти знаєш, що минулої ночі він був удома, — сказав Майлз. — Ви були там, коли я перевіряв!

— Так, — мовила Джун із легким нетерпінням, — але чи був він до цього? Якщо так, то о котрій годині повернувся? Бо, якщо він гуляв і потрапив на одну з камер Мартіна Дойла, у цієї групи буде свято.

— Краще я його спитаю, — неохоче відповів Майлз.

Емі поринула в роздуми. Чи можливо, що Ліам повернувся з ферми до «Виду на море» раніше за неї? Бо, навіть якщо вона не вірила, що то він сховався під балаклавою, Мартін, Джасінта та інші точно вірили. У цю

мить Емі майже очікувала побачити, як вони з'являються на під'їзній дорозі з факелами й вилами.

РАНІШЕ

— Я не хочу йти, мамо. Будь ласка, не змушуй мене.

За останні кілька років Роббі підріс. Його волосся змінило колір зі світлого, яке в нього було в дитинстві, на палево-коричневий.

Він був найвищим з усіх одинадцятирічних хлопчиків у своєму класі.

— Чому ти не хочеш піти зі своїм татом, Роббі? — Емі повернулася від раковини до сина, витираючи руки кухонним рушником. — Якщо він якось тебе скривдив, тобі більше не доведеться з ним залишатися. Ми можемо звернутися до суду, і вони це зупинять. Але ти повинен сказати мені. Він тебе образив?

Роббі різко похитав головою.

— Нічого такого. Я просто не хочу йти до нього додому, от і все.

За останні кілька місяців він не раз про це просив. Іноді плакав; іноді сердився. Але тільки перед матір'ю прямо про

це казав. Коли Марк приходив, Роббі йшов із ним, покірний, як ягня.

Це хвилювало Емі.

— Роббі, — сказала вона, — якщо твій тато колись підніме на тебе руку, ти можеш розповісти мені, ти ж це знаєш, правда?

— Я ж казав тобі, що ні! — крикнув Роббі.

У вхідні двері постукали. В очах Роббі промайнув переляканий погляд. Потім він розслабив лице, набувши нейтрального виразу.

Господи, колись вона теж так добре це вміла.

— Я відчиню, — мовила вона і пішла до дверей.

Роббі втік сходами. Перш ніж відповісти, Емі почекала, доки синові кроки долинуть зі спальні.

Вона ненавиділа бачити Марка, який стояв у дверях і пильно дивився на неї.

— Усе гаразд, Емі?

— А ти як? — відповіла вона.

Упродовж першого року Марк використовував усі переваги їхнього зв'язку через Роббі, щоб глузувати, знущатися з неї й залякувати її. Він штовхав її під ребра. Плескав по спині. Наполягав на тому, щоб вона віталася з ним поцілунком у щоку. Зрештою, за підтримки Карен, Емі вдалося отримати судову постанову про передачу під наглядом. Так тривало два роки, і тепер, коли все було більш невимушено, наглядач пішов, а деякі межі, вибудовані за цей час, залишилися.

— Я візьму його речі, — сказала вона.

Він ступив у коридор. Те, що Марк переступив поріг її дому, було чимось новим, і це зовсім не подобалося Емі.

Вона піднялася нагору. Роббі нерухомо стояв посеред своєї спальні, тримаючи в одній руці сумку з необхідними речами для короткої поїздки.

— Послухай, любий, — тихо сказала Емі, — тобі не потрібно йти з ним, якщо ти не...

Роббі вирячив очі.

— Тс-с!

— Гаразд, — прошепотіла вона. — Ми поговоримо про це, коли ти повернешся...

Відштовхнувши її з дороги, він швидко пройшов повз неї та спустився сходами. «Як поживаєш?» — почула вона, як його привітав Марк. Потім грюкнули входні двері й вони зникли.

Емі потерла руку там, де штовхнув її син. Вона відчула знайоме поколювання, коли утворюється синець. В одинадцять років Роббі був майже такого ж зросту, як і вона, і ці агресивні спалахи її хвилювали. Але більше її турбував вираз обличчя сина, коли його батько постукав у входні двері. Коли він повернеться додому в понеділок, вони ще раз поговорять.

Але коли настав понеділок, Роббі усе ще був стриманим.

— Я просто не люблю залишатися в тата, гаразд? Мені більше подобається з тобою.

Коли вона запитала його про причину, він лише знизав плечима і сказав:

— Нема жодної причини. Але чи ти не будеш проти, якщо я перестану їздити туди на вихідні?

— Тоді коли ти бачитимеш свого тата?

Роббі замислився.

— Ми можемо пограти у футбол на полі або піти в «МакДональдз».

Емі трохи поміркувала над цим і вирішила, що це розумно. Роббі вже не був маленькою дитиною. Зараз йому одинадцять. Він міг сам ухвалювати деякі рішення.

Більше не буде вихідних, коли вона не бачитиме сина по сорок вісім годин. Більше жодних зачинених дверей. Спільний час Роббі та Марка буде під пильним наглядом не соціальних працівників, а громадськості. І це не її прохання — це прохання Роббі. Вона пригадала, як багато років тому сперечалася про те саме із соціальним працівником, і відчула себе виправданою.

Коли настав наступний день Марка, щоб забирати сина, Емі сказала Роббі зачекати нагорі, поки вона порозмовляє з його татом.

У двері подзвонили. Вона підійшла відповісти, у животі бурчало. Тепер усе інакше, нагадала вона собі. Вона не була наляканою дівчиною, яка би підповзла до Марка із закривавленими губами й просила б вибачення за те, що спровокувала вдарити її. Він більше не мав над нею влади. Принаймні так вона сказала собі, відчиняючи двері.

— Ну, Емі, — мовив Марк, дивлячись на неї, — де молодий хлопака?

— Він нагорі, — відповідаючи, Емі тримала двері напівзачиненими. — Слухай, Марку, мені потрібно з тобою про дещо поговорити.

— Он як? — він схилив голову набік, вивчаючи її.

— Я знаю, що це не так, як ми звикли, — сказала Емі, — але, може, ви двоє могли б зайнятися чимось іншим цими вихідними? Замість того щоб Роббі залишався в тебе, можливо, ви підете погуляти вдень. До Едді Рокета чи пограти у футбол. Або що завгодно — вам вибирати, звісно. Я не вказую тобі, що робити.

Чому її серце калатало? Чому її шлунок скрутило? Вона лепетала; вона чула саму себе.

— Це сказав сам Роббі, — вела далі вона, заговоривши швидше. — Він не хоче спати ніде інде, лише тут. Але він, звичайно, буде з тобою бачитися, ти ж його тато!

— Я заходжу, — сказав Марк, простягнув руку над її головою і штовхнув двері. Раптом вони опинилися в коридорі, а двері за ними були зачинені.

— Марку...

Від нього йшла напружена, небезпечна енергія. Емі підняла підборіддя. Вона б не злякалася.

— Роббі сказав... — почала вона знову.

Марк перервав її, його голос гарчав.

— Чортова дитина іде зі мною на вихідні, і на цьому все, Емі. Не стій там і не кажи мені, що мені заборонено бачити свого сина. Ким ти себе вважаєш?

Реальність попливла. Кольори здавалися інакшими. Світ змінювався з країв.

— Він піде зі мною, — повторив Марк.

Інстинкти Емі благали її мовчазно погодитися, плазувати, підлабузнюватися. Сказати: «Так, Марку, три спаковані сумки, Марку». Але їй таки вдалося протистояти вкоріненому рефлексу. Їй таки вдалося розтулити рот і сказати:

— Він не залишатиметься ночувати, бо він не хоче.

Пізніше вона вважатиме дивом, що вимовила це речення. Усі підбадьорливі слова, які могли спасти Емі на думку, коли вона була сама чи у прибраних кімнатах притулку для жертв домашнього насильства, тут нічого не значили. У цьому замкнутому просторі з Марком усе це виявилось неміцним картонним захистом.

Марк ступив два кроки назад. Він насупив брови, розглядаючи її. А тоді вдарив. Один влучний удар.

Емі відлетіла назад, вдарилася об стіну, а потім об підлогу. Вона відчула, що її ніс зламаний. Біль був настільки сильний, що відчувався як пекучий шок.

Марк стояв, спостерігаючи за нею з якоюсь цікавістю, чекаючи, чи цього буде достатньо, чи їй потрібно ще.

Кров бризнула з носа Емі на брудно-білий килим, коли вона підвелася й сіла. Вона скористалася своєю футболкою, щоб стримати потік. Цього було достатньо. Він збирався забрати Роббі на ці вихідні й наступні вихідні, і ніщо, що вона могла вдіяти, не завадило б цьому.

Менш ніж п'ять хвилин наодинці з ним у кімнаті — і вони знову там, де були.

— Гаразд, — прохрипіла вона. — Гаразд.

Марк присів.

— Звернися через це в поліцію, Емі, і я повернуся й зламаю тобі обидві руки, — сказав він. — Ти думаєш, я жартую? Спробуй — і побачиш, що станеться.

Тоді він випростався.

— Роббі! — крикнув у бік сходів.

Роббі з'явився зі швидкістю дитини, яка все слухала. Він із жахом подивився на закривавлений ніс Емі.

— Любий, зі мною все добре, — сказала вона.

Першим її інстинктом було заспокоїти дитину, але вона одразу пошкодувала про це. Вона не мала казати йому, що все це добре.

— Бачиш? Вона в порядку, — сказав Марк. — Ну, ходімо.

Роббі не рухався.

— Мамо? Ти впевнена...

— Я сказав, ходімо! — заревів Марк.

Роббі кинув переляканий погляд на матір, а потім вийшов за батьком на вулицю. Грюкнули двері.

Вони пішли.

ЗАРАЗ

Майлз і Джун заохочували Емі завершити роботу раніше, забрати свою машину з села та поїхати до поліційного відділку у Клонгрессілі — найближчої поліційної дільниці, — аби повідомити про те, що вона помітила вандала. Дорога тривала майже годину. Але коли вона приїхала, то виявила, що стоїть на вулиці біля відділку і не може зайти. Перше запитання, яке поставлять поліціянти, буде: «Як вас звати?».

І що вона має сказати?

Бо Емі було що приховувати. Вона не була чесною з Майлзом і Джун.

Ану ж вони довідаються, що їхня няня не та, за кого себе видавала?

«Просто заходь, — сказала вона собі. — Поліціянти не будуть копирсатися у твоєму минулому».

Але вона так і не змогла. Зрештою пішла геть.

Емі блукала Клонгрессілом, вбиваючи час. Вона спустилася до гавані. Купила дещо в супермаркеті на

головній вулиці. Попри те що вона любила маленький магазин Пег, було приємно ходити заповненими рядами, беручи все, що їй було потрібно.

Чоловік, який обслуговував її на касі, мав років тридцять, він був вродливий, бородатий і дуже зацікавлений у розмові з нею. «Я вас тут раніше не бачив... Ви з Дубліна, правда? Так, акцент трохи вас видає. До речі, я Стівен...» Він говорив із легкою впевненістю чоловіка, який звик до успіху у жінок, але флірт — то було останнє, чого потребувала сьогодні Емі. Вона відповіла ввічливо, але відсторонено, а потім вислизнула, залишивши красеня Стівена, який здавався розчарованим.

Повертаючись із Клонгрессіла, Емі була заглиблена в думки. Вона завернула в поворот, і перед нею відкрилося Ноккрі з мальовничою підковою будинків, розташованих між морем і горами. Саме тоді вона й вирішила.

Замість того щоб повертатися відразу до «Виду на море», вона поїде в село, відвідає магазинчик Пег і отримає деякі відповіді. І поки буде там, купить пачку сигарет. «Та пішло воно все», — подумала вона. Це не той момент, щоб позбавляти себе нікотину.

Вона припаркувалася неподалік від «Гартігана» й пішла до Пег.

— Вітаю, мила! — сказала літня жінка, коли Емі зайшла до магазину. — Що я можу вам запропонувати?

— Червоне Marlboro. Дякую, Пег, — Емі також поклала плитку молочного шоколаду на прилавок. — Як справи?

— Непогано. Насолоджуюсь останніми погожими годинами. Принаймні я чула, що завтра погода має змінитися. А ви як?

Єдина інша людина в магазині, жінка середнього віку, якої Емі не знала, пішла, і позаду неї пролунав дзвіночок.

— Насправді в мене не все чудово, — зізналася Емі, коли двері зачинилися. — Послухайте, Пег, я можу вас дещо запитати?

— Можете.

— Що ви думаєте про все те, що відбувається в селі? З графіті й усім іншим?

Пег виглядала крихітною, сидячи за стійкою, але її погляд був гострим.

— Я скажу вам, що думаю, — мовила вона. — Ця справа з графіті — робота того, хто потребує допомоги. Люди хочуть думати, що це якийсь розумний геній, але коли ми відстежимо людину, яка за всім цим стоїть, то знайдемо бідну душу з жахливими проблемами. Їй потрібен лікар і ліки, а ще підтримка. Більше нічого.

— Гадаєте?

— Так, — сказала Пег. — У мене був двоюрідний брат, який мав психічне захворювання і вважав, що з ним розмовляє диявол. Він був дуже хворий, бідолаха. Деякий час провів у лікарні, йому стало трохи краще, але потім він знову захворів. Зрештою він убив себе.

Вона промовила це спокійним, прозаїчним тоном.

— Боже, — сказала Емі. — Мені шкода.

Пег кивнула.

— Дякую вам. Це сталося дуже давно. Він був справді прекрасним хлопцем. Страшна трагедія. Але не рідкість. У цій країні є люди з жахливими проблемами, пов'язаними з психічним здоров'ям, — вона постукала пальцем по тому, що взяла Емі. — Тринадцять п'ятдесят, люба.

Емі простягнула їй двадцятиєврову купюру.

— Пег, — сказала вона, — ви знали Франциску, правда ж? Ту, яка працювала у «Виді на море» до мене?

Пег кивнула.

— Так. Мила дівчина.

— Вона сказала вам, чому пішла?

Пег тремтячими руками поклала купюру в шухляду. Потім почала рахувати Емі решту на рахівниці.

— Франциска приходила сюди кілька разів, — мовила вона. — Ми завжди спілкувалися. Вона сказала, що я нагадую їй її бабусю з Бразилії. Розповіла мені дещо про те, що відбувалося у «Виді на море». Незабаром після приїзду вона почала шукати іншу роботу. Але ви не чули цього від мене.

— Це було якось пов'язано з Майлзом? Чи з Ліамом? — запитала Емі.

Пег подала решту через прилавок.

— Як це може стосуватися Ліама? — спитала вона. — Звичайно, він просто дитина і тримається осторонь. Це всі знають.

— То, значить, було щось із Майлзом, — підсумувала Емі.

— Я нічого такого не кажу, — мовила Пег тоном людини, яка напевно щось таке каже.

— Куди поділася Франциска?

— Вона знайшла роботу в Корку.

— Джун сказала мені, що вона повернулася до Бразилії, — відказала Емі, — бо її мати захворіла.

На дверях пролунав дзвіночок, увійшов інший клієнт. Пег стиснула губи, але її гострі очі дивилися в очі Емі, і слово повисло між ними так чітко, наче вона промовила його вголос: *маячня*.

Емі була у своїй кімнаті у «Виді на море», читала або намагалася читати. Вона лежала на спині на рожевому покривалі, тримаючи книжку над обличчям, але не могла зосередитися. Її розум був переповнений питаннями. Вона подумала про слова Пег: «Коли ми відстежимо людину, яка за всім цим стоїть, то знайдемо бідну душу з жахливими проблемами...». Чи це не було відповіддю на велику таємницю? Просто хтось, хто був психічнохворим і потребував медичної допомоги?

Її телефон почав дзвонити, задзижчавши на тумбочці. Вона простягнула руку й узяла його. Ліна. Чому Ліна їй телефонувала? Її нерви напнулися, як канати, вона відповіла.

— Алло?

— Емі, вітаю. Невдалий час?

— Ні, все гаразд. Як справи?

— Послухайте, я не зовсім упевнена, як про це спитати, тому просто скажу як є, — відповіла Ліна. — Я побачила дещо про вас в інтернеті... або принаймні я так думаю. На фото дівчина дуже схожа на вас, але ім'я інше.

Емі не могла говорити. Раптом у її вухах зашуміло.

— Мені дивно про це запитувати, — вела далі Ліна, — але вас звати Емі О'Ніл чи Емі Фаган?

Слова вислизали від неї.

— Емі? Ви там?..

Емі ковтнула.

— Я тут.

— Тоді ви можете відповісти на моє запитання? Я впевнена, ви розумієте, що це причина для занепокоєння. Я була готова найняти вас. Ретельно перевірила ваші рекомендації. Але потім один із моїх друзів поділився цією історією в інстаграмі. І я подумала: господи, чи це не та жінка, яку я щойно найняла своєю новою нянею? Емі? Ви знаєте, про що йдеться?

Емі заплющила очі. Вона знала, про що каже Ліна.

— Емі? Алло?

Емі поклала слухавку.

Через мить її телефон завібрував. Повідомлення у *WhatsApp* від Ліни. Це був скриншот газетної статті. Перші слова заголовка звучали так: «ЖІНКА З ДУБЛІНА ЕМІ ФАГАН...». Далі Емі не читала. Вона знала, про що там ідеться. І видалила повідомлення.

Її телефон знову задзижчав. Ліна надіслала фото. Емі натиснула на нього.

Ось воно заповнило весь екран. Зображення, за яке б вона заплатила, щоб Ліна не бачила його.

Вона впала на подушки. Відчувала, як її майбутнє в Лімерику вислизає від неї. Після цього Ліна в жодному випадку не візьме її на роботу.

«Я ретельно перевірила ваші рекомендації...» Звичайно, що так. Рекомендації Емі були від Сандри та Дейва. Хоча робочі місця, про які вона казала, були реальними, вона не могла назвати номери своїх попередніх роботодавців. Дейв зіграв роль її боса в лікарні (він не був вродженим брехуном, але працював вантажником і добре знав лікарню, тож йому це вдалося), а Сандра видавала себе за матір, у сім'ї якої Емі прибирала й няньчила дітей.

Вона використала фальшиве ім'я, бо знала, що якби Ліна загуглила ім'я Емі Фаган, то натрапила б на цю фотографію та прочитала б історію, яка ширилася мережею.

Емі відклала телефон, повернулася на бік і нерухомо лежала, дихаючи неглибоко, як поранений звір.

Їй хотілося почистити зображення з інтернету, як вона витирала плями бруду з поверхонь за допомогою відбілювача й абразивних тканин. Зішкребти та витерти, доки на його місці не засяє чисте небуття і вона не зможе будувати інше життя.

Можливо, я не заслуговую іншого життя.

На подушку капнула сльоза.

Може, вона не заслуговувала на те, щоб утекти від свого минулого. Може, це було правильно, що вона страждатиме вічно.

РАНІШЕ

Коли Роббі було чотирнадцять, Марка звинуватили за напад з обтяжувальними обставинами, після того як він накинувся на сусіда, який посварився з ним через паркування. Його засудили до п'яти років позбавлення волі, два з яких — умовно. Полегшення Емі було величезним. Принаймні поки що Марка не було.

Сандра та Дейв прийшли з шампанським.

Емі засміялася, похитавши головою, коли відчиняла двері.

— Не дозволяйте Роббі бачити вас із цим.

Вона провела їх на кухню. Дейв наповнив три келихи й наполог на тості.

— Гарного позбавлення волі! — сказала Сандра, піднімаючи келих.

Дейв приєднався до неї:

— Якщо трохи пощастить, цей виродок там проштрафиться й отримає більший термін. Ура!

— Не покладай надії, — сказала Емі, цокаючи своїм келихом об його.

Сандра долила собі шампанського і поставила порожній келих на стіл.

— Хай би там і вмер, — сказала вона.

— Сандро! — вигукнула Емі, щиро вражена. — Ніколи не кажи такого перед Роббі.

— Роббі, мабуть, відчув полегшення. Він боїться Марка. Йому буде краще, якщо він більше ніколи його не побачить. Я це мала на увазі. Сподіваюся, він помре у в'язниці.

Запала незручна тиша. Легковажний, зневажливий настрій вивітрився. Дейв прочистив горло.

— Дивіться, емоції зашкалюють, — сказав він. — Треба їх трохи вгамувати. Ми раді, що ти в безпеці, Емі, от і все.

Він підійшов і обійняв Сандру. Щось невисловлене промайнуло між ними. Сандра шморгнула носом, кивнула, потім повернулася до Емі.

— Я більше такого не скажу, — мовила вона. — Просто насолоджуймося цим прекрасним днем.

— За це і випиймо, — сказала Емі, піднімаючи келих.

— Більше шампанського! — вигукнув Дейв.

Коли Сандра й Дейв пішли близько третьої години дня, Емі взялася прибирати сліди веселощів до того, як Роббі прийде зі школи. Йому не варто було знати, що вони святкували ув'язнення його батька. Дейв навіть купив карнавальні капелюхи й серпантин.

Вона сховала докази на дно сміттевого відра, повернувши будинку настрій належної урочистості, але не

могла не подумати, що Сандра, напевно, мала рацію. Так, Роббі мав бути засмучений, але, зрештою, хіба зараз усе не налагодиться? Марка немає. Все закінчено.

Почувши, як клацнув ключ Роббі у входних дверях, вона поспішила коридором.

— Привіт, любий. Як минув...

Але він пробіг повз неї й піднявся сходами. Вона почула, як грюкнули двері його спальні.

Емі стояла, дивлячись йому вслід, з новим почуттям тривоги.

Упродовж наступних місяців Роббі зійшов із рейок зі швидкістю, в яку Емі не могла повірити.

Тоді вона цього зовсім не розуміла. Її чемний хлопчик, який лише нещодавно обурювався під час сварок через те, що треба їхати до батька, раптом почав гуляти всю ніч. Приходив додому п'яний і побитий. Його привозили в поліційних автомобілях офіцери в синіх уніформах із серйозними обличчями, які повідомляли їй, що його спіймали під час бійки. Він крав у магазині. Їхав як пасажир у викраденому автомобілі.

Незабаром після того як йому виповнилося п'ятнадцять, його спіймали з травою в кишені на триста євро.

— Що з тобою, Роббі? — ошелешено спитала Емі після того, як привезла його додому з відділку. — Тобі лише п'ятнадцять років. Що ти робиш?

Він дістав телефон і писав повідомлення, ігноруючи її.

— Це не твій звичайний телефон, — у її мозку дзвонили тривожні дзвіночки. — Роббі, де ти його взяв? Це одноразовий?

— Відвали, мамо, чуєш?

Він навіть не глянув на неї, просто спробував вийти через вхідні двері.

Вона перегородила йому дорогу.

— Куди ти збираєшся?

— На вулицю.

— Нікуди ти не підеш. — Він зиркнув на неї. — Я не дурна, Роббі, — сказала Емі. — Хто тобі дав цей телефон? Хто дав тобі траву, яку вилучили поліціянти?

— ВІДВАЛИ, мамо.

Він схопив її за руку і спробував відштовхнути з дороги. Виникла сутичка. Емі втрималася на ногах, але її відкинуло набік на полицю для взуття. Вона не усвідомлювала, яким він став сильним.

На мить вона подумала, що Роббі збирається просити вибачення. Але він лише грюкнув дверима і зник.

Емі намагалася сварити, погрожувати, кричати. Намагалася просити, благати, викликати почуття провини. Проте нічого не спрацювало. Вона знала, що банди в цьому районі змушують дітей виконувати їхню брудну роботу. У статтях, які вона читала в інтернеті, це називали «грумінгом». Емі знала, що таке ставалося; просто вона ніколи не думала, що це станеться з її дитиною.

Вона старалася створити вдома відчуття нормальності. Хотіла показати Роббі альтернативу небезпечному гламуру

бігання вулицями зі старшими друзями, які мали гроші, машини й наркотики. Вона почала нав'язливо готувати страви на грилю так, ніби цю проблему можна було вирішити за допомогою смаженої вечері. Намагалася бути теплішою, ніжнішою, шкодуючи щоразу, коли підвищувала на нього голос. Вона купила йому дорогу колонку й новенький велосипед.

Але цього не було достатньо.

Через шість місяців після того, як Роббі виповнилося п'ятнадцять, у двері Емі постукали.

Вона пішла відчиняти, не підозрюючи, що її світ ось-ось перевернеться з ніг на голову.

ЗАРАЗ

Наступного дня Емі виконувала свої завдання наче уві сні. Мила вікна, чистила поверхні, змінювала постільну білизну. Увесь час те фото миготіло в її уяві. У неї починав боліти шлунок від самої думки, що Ліна бачила його і прочитала історію, яка шириться інтернетом. Що вона має думати про Емі зараз?

Коли Сандра вперше повідомила їй, що зображення разом зі скриншотами статті стало вірусним у соціальних мережах, Емі молилася, щоб воно зникло через день-два. Але воно й далі набувало все більше і більше поширень.

Вона знала, що треба надіслати пояснення Ліні, але щоразу, коли намагалася уявити, що́ вона могла б сказати, відчувала хвилю виснажливої втоми. Їй бракувало і сміливості, й енергії. Її голова гула від тривоги.

Ця фотографія зараз шириться всім інтернетом. Вона буде вічно тебе переслідувати. Куди б ти не пішла, до кінця твого життя люди проситимуть, щоб ти її пояснила.

Емі не могла змиритися з цією думкою. Тому зосередилася на своїх поточних обов'язках.

Вона розклала свіже мило у ванних кімнатах. Поклала фрукти у скляну миску на столі. Випрала простирадла з ополіскувачем із ароматом лаванди.

Після роботи вона вирушила в довгу дорогу. Хотіла бути зайнятою, хотіла якогось руху.

Кетрін надіслала їй повідомлення, запросивши на вечерю в неділю. Сандра написала їй у *WhatsApp*, запитавши, чи хоче вона пізніше вийти на відеозв'язок з нею та Дейвом.

Емі проігнорувала їх обох. Вона не хотіла розповідати Сандрі, що Ліна знає про фотографію. Не хотіла бачити розчарований вираз обличчя своєї сестри чи чути, як вона каже: «Може, усе ще буде добре, Емі. Може, якщо ти подзвониш їй і поясниш, вона зрозуміє?».

Вона проїхала весь півострів, а тоді назад, дивлячись у якомусь заціпенінні на сіро-зелений пейзаж, що пропливав повз. Коли вона повернулася до Ноккрі, уже стемніло. Припаркувавшись на під'їзній доріжці, вона деякий час посиділа мовчки, перш ніж перевірити телефон.

Першим сповіщенням на її екрані було повідомлення від Ліни.

Вітаю, Емі! Я вирішила дати роботу іншій кандидатці. Впевнена, що ви зрозумієте, чому так сталося.

Звісно. Це було зрозуміло.

Вона поклала телефон назад у кишеню й вийшла з машини. Холодний морський вітерець підняв їй волосся на потилиці. Крізь величезні вікна вона бачила, як Майлз і Джун п'ють червоне вино на дивані у формі літери L і дивляться телевизор, а Том і Поппі граються перевернутою коробкою з іграшками на підлозі.

Емі зайшла через задні двері. Вона пішла до своєї кімнати й переодягнулася в піжамні штани і майку, хоча було лише по восьмій. Вона почувалася страшенно втомленою, настільки виснаженою, що єдиним, чого їй хотілося, був сон. Вона залізла під ковдру і відключилася.

Емі спала уривчасто. Їй снівся дим, жовтогаряче полум'я. Вона бачила обличчя Марка, що плавало перед нею — із запалими щоками, бліде, — і промовляло: «Я знайду тебе, Емі. Я ніколи тебе не відпущу». Потім Марк зник і вона опинилася замкненою в шафі, а хтось стукав по дереву з іншого боку...

Тук-тук-тук-тук-тук.

Емі сіла в ліжку, дезорієнтована.

Вона була у своїй кімнаті у «Виді на море». Заснула з увімкненою лампою. На екрані її телефона була 01:02, і хтось стукав у двері її спальні.

Тук-тук-тук-тук-тук.

— Е-мі? — обізвався низький голос. — Емі?

Майлз.

Емі встала з ліжка. Вона раптом відчула, що на ній немає бюстгальтера. Озирнулася, щоб натягнути широкий светр,

щось таке, що розмило б її форми, але нічого не мала напихваті.

— Емі? Я бачу, що у вас горить світло.

У його голосі були густі, невиразні ноти. Емі згадала червоне вино, яке вони із Джун пили раніше. Вона стояла на місці й мовчала. Можливо, він таки піде.

А тоді ручка повернулася і двері відчинилися. Майлз стояв на порозі. Він був одягнений у піжаму й халат.

— Усе гаразд? — сказав він сценічним шепотом. — Я чув крики.

Емі склала руки на грудях.

— Я спала, Майлзе. Ви мене розбудили. Я не чула жодного крику.

Він нахмурився.

— Ні, це ви кричали. Я думав, ви кликали на допомогу.

Їй стиснуло у шлунку.

— Ви чули, як я кличу на допомогу?

Вона глянула на своє ліжко. Ковдра та пледи були безладно розкидані, наче вона штовхалася ногами уві сні.

Він кивнув.

— Я прийшов перевірити, чи з вами все добре.

— Вибачте, — сказала вона. — Іноді мені сняться погані сни. Сподіваюся, я вас не розбудила.

Майлз гикнув.

— Я думав, що, можливо, хтось ховається біля будинку, лякаючи вас...

«Ніхто, крім вас», — подумала Емі.

— Нічого такого не було, — відповіла вона вголос. — Я ціную, що ви перевіряєте, як я. Але зі мною все гаразд.

Він не рухався з дверей.

— Якщо ви впевнені...

— Я впевнена, — сказала вона з новою ноткою твердості.

Він усе одно не рухався. Дивився на неї з цікавістю, і їй здалося, що вона побачила щось нище в його затуманених від алкоголю очах.

— Хто такий Роббі? — ураз спитав він.

Емі злегка пересмикнуло, наче її вдарило струмом.

— Що?

Майлз пильно спостерігав за нею.

— Я чув, як ви викрикували це ім'я, — сказав він. — Роббі, Роббі... Хто він? Колишній хлопець?

Вона важко ковтнула.

— Знаєте, я повертаюся в ліжку, — мовила вона через мить. Підійшла вперед і взялася за двері так, щоб було ясно: вона збирається їх зачинити. — На добраніч, Майлзе.

Він здавався трохи присоромленим. Можливо, в її виразі було щось таке, що давало зрозуміти: він розворушив давню рану.

— Тоді на добраніч, — сказав він, відступаючи.

Емі тихенько зачинила за ним двері. Вона тримала дверну ручку, щоб втриматися, коли на неї нахлинув потік запаморочливих спогадів.

Вона бачила Роббі у п'ять років. Роббі у дванадцять. Роббі у п'ятнадцять — саме так вона думала про нього найчастіше. На одній із фотографій, які вона зберігала

у своїй тумбочці, були вони двоє на його п'ятнадцятий день народження. Він уже був вищий за неї, обіймав її за плечі.

Саме ту фотографію вона виймала й дивилася на неї найчастіше.

Хитаючись, Емі підійшла до ліжка й сіла, а потім нахилилася вперед, поки її чоло не торкнулося колін. Вона зненавиділа те, що Майлз почув, як вона кричала про Роббі уві сні. Він ніби зазирнув у її найпотаємніші думки, туди, куди не мав права дивитися.

Поки вона жила тут, боялася, що Майлз і Джун дізнаються, що сталося з Роббі. Ця думка сповнила її пекучим соромом. Чому хтось має довіряти їй піклуватися про своїх дітей, коли вона не змогла захистити власного сина?

РАНІШЕ

У своєму маленькому будинку в Дубліні Емі мила посуд. У двері подзвонили. Вона витерла руки й пішла відчинити, наспівуючи собі під ніс. Можливо, це були Сандра та Дейв; вони казали, що спробують заскочити сьогодні. Коли вона побачила молодого чоловіка, що стояв на порозі, її привітна усмішка зникла.

Йому було років двадцять, і він мав яскраве морквяно-помаранчеве волосся. На ньому був дизайнерський спортивний костюм і дорогий годинник. Він був накачаний і пихатий, як боксер, і мав гострі хитрі риси обличчя. Вона ніколи не розмовляла з ним, але знала його ім'я. Крейг Кін. Він був відомим місцевим наркоторговцем.

— Усе гаразд, Емі? — сказав він, наче вони були давніми друзями. — Як справи?

— Чого ти хочеш? — запитала вона, намагаючись не показувати страху.

— Просто поспілкуватися, — невимушено мовив Кін. — Ти знаєш, хто я, Емі?

Вона нічого не відповіла.

Він увійшов до її будинку, ніби був його власником. Емі пішла за ним коридором, її серце калатало. Він сів за її кухонний стіл і подивився на неї, оцінюючи. Вона стояла, склавши руки.

— Чого ти хочеш? — повторила Емі.

— Нам треба поговорити, — сказав Кін, відкидаючись на спинку крісла. — Про Роббі.

— А що з ним?

— Він трохи заборгував мені та моїм колегам, — відповів Кін. — Чотири тисячі, десь так. Якщо він не може заплатити, цей борг лягає на тебе.

— Чотири тисячі? — вигукнула Емі. — Він просто дитина. Ти знаєш, що в нього немає таких грошей!

Блідо-сірі очі Кіна були широко розплющені.

— І ти в курсі, що трапиться, якщо боргу не буде сплачено. Не тільки з тобою, не тільки з цим будинком, а й із Роббі. Ти ж не хочеш, щоби з Роббі сталося щось погане?

Невідповідність його невимушеного тону всьому тому, про що він казав, була жахливою.

— У мене немає чотирьох тисяч, — відповіла Емі з викликом непосвяченої у справи. — І навіть якби я й мала їх, то не дала б тобі! А тепер забирайся геть з мого дому.

Кін спокійно встав і підійшов до входних дверей. Перш ніж піти, він озирнувся.

— Людей вбивають за набагато менше, ніж чотири тисячі. Ти хочеш сидіти на похороні свого сина, вважаючи,

що твої заощадження у кредитній спілці важливіші?

Емі не могла говорити. У неї запаморочилося в голові.

— Подумай про це, — сказав Кін. — Я ще зайду.

Коли він вийшов, Емі тремтячими руками замкнула двері на два оберти. Потім пішла до ванної кімнати і її знудило.

Вона подзвонила Роббі. Він здавався п'яним. На задньому плані гриміла музика.

— Що, мамо?

— Роббі, де ти? Мені треба з тобою поговорити.

— А, дай мені спокій, чуєш? Я гуляю з друзями. Буду вдома за кілька днів.

— Роббі, зачекай! Не кидай...

Він поклав слухавку. Коли вона передзвонила, його телефон був вимкнений.

Емі сиділа на сходах, обхопивши голову руками. Вона не могла подзвонити в поліцію і повідомити про Кіна. Знала, що стається зі стукачами. Відчувала себе в цілковитій пастці.

Наступного дня на її поштову скриньку прийшов конверт із кулею.

Через день у неї розбили вікна.

На третій день після візиту Кіна о четвертій ранку Емі розбудив телефонний дзвінок. Номер було приховано.

— Алло? Хто це?

Вона чула метушню на іншому кінці телефона — стукіт, крики, а потім упізнала голос сина, який ридав від болю.

— Роббі? — вона різко сіла в темряві. Небажання підкорятися було далеким спогадом. Її син ридав, і вона не могла до нього дотягнутися. — *Роббі!*

Чоловіки на задньому плані сміялися, а Роббі кричав.

Зв'язок обірвався.

Через кілька хвилин Емі отримала у *WhatsApp* фотографію закривавленого й побитого обличчя її сина. Текст під ним повідомляв:

заплати або наступного разу ми будемо бити доки він не
здохне

Удень Емі пішла до кредитної спілки й забрала всі свої заощадження. Цього не вистачило, щоби покрити весь борг, але вона ще й подала заявку на невеликий кредит. Сандра допомогла їй компенсувати різницю, поки вона чекала.

Вона купила безпеку своєї дитини, але лише на якийсь час.

За лічені місяці у Роббі набіг ще більший борг. Знову Емі відчинила двері й побачила, що біля них стоїть морквяноволосяй Кін. Він повідомив своєю дружньою, невимушеною манерою, що вона має сплатити борг.

А якщо цього не зробить, спокійно сказав він, то її будинок спалять дотла.

Життя Емі перетворилося на кошмар. Скільки б вона не платила, дилери вимагали більше, раз за разом доплюсовуючи гроші до боргу, який вона намагалася

сплатити. Її син-підліток вживав важкі наркотики, пропадав на вулиці по дві-три ночі. Вона не могла заснути до самого ранку, не знаючи, де він. Найбільшим її страхом було те, що в Роббі станеться передозування в якомусь наркокублі, де навколо нього не буде нікого, хто б міг помітити, як його дихання сповільнюється, а потім зупиняється.

Єдиним її полегшенням було те, що Марк сидів у в'язниці. Але час ішов, місяць за місяцем летів непомітно. До Емі дійшла звістка, що була подана апеляція і що його вирок переглядає комісія з питань звільнення. Вона намагалася не думати про це. А потім одного разу прийшла Сандра, щоб повідомити їй: це вже не ймовірність, а реальність. У якійсь далекій установі якийсь анонімний посадовець поставив печатку на формі згоди на звільнення в'язня Марка Кітінга.

Марк скоро вийде із в'язниці.

ЗАРАЗ

Був сонячний ранок у Західному Корку, чудова погода аж ніяк не відповідала настрою Емі. Вона не хотіла нічого, окрім як цілими днями лежати в ліжку, але мала працювати. Тож вона одяглася і почистила зуби на автопілоті.

На кухні зустріла Майлза, Джун, Тома та Поппі за острівцем. Майлз був у костюмі, готовий до роботи, і пив каву. Джун здавалася блідою, її макіяж не надто приховував темні кола під очима. Вона попивала зелений сік і розмовляла з Майлзом тихим, наполегливим голосом. Том і Поппі сиділи навпроти них і їли авокадо на тостах.

— Доброго ранку, Емі! — сказав Майлз, коли вона зайшла. — Бажаєте кави? Багато її приготували.

— Залюбки б випила горнятко, — мовила Емі. — Дякую, Майлзе.

— Доброго ранку, Емі, — розгублено пробурмотіла Джун.

Майлз не подавав жодних ознак того, що пам'ятає своє п'яне вторгнення до кімнати Емі.

Вона міркувала, чи він забув, чи його збентежила власна поведінка. Уважно розглядала його обличчя, коли він наливав їй каву: Майлзова шкіра, як завжди, видавала його. На його щоках був ледь помітний рожевий відтінок.

— Дякую, — сказала вона, приймаючи горнятко. Тоді скуйовдила волосся Тома й Поппі. — Доброго ранку вам двом!

Джун відвернулася від неї, і Емі раптом відчула, як у неї закрутило живіт: чи знала Джун, що Майлз учора ввечері заходив до її спальні? Чи думала вона, що щось сталося? Але коли знову зав'язалася розмова, вона зрозуміла, що напружений настрій Джун не має нічого спільного з нею. Додаючи цукор до кави, вона намагалася вдавати, ніби не слухала.

— Кажу тобі, Майлзе, — стишеним голосом промовила Джун, — я знаю, що бачила. Було троє людей. Вони обійшли навколо будинку. Я не розгледіла їхніх облич. Але судячи з того, як вони рухалися, це були двоє чоловіків і жінка.

— Ти впевнена?

— Так, я впевнена! — у голосі Джун відчувалася різкість. — Якби ти не був напідпитку минулої ночі, ти б теж їх побачив! Я не могла тебе розбудити! Це було жахливо.

— Та-ту! — вигукнула Поппі. — Хочу апельсинового соку!

— Я наллю їй, — сказала Емі.

— Як гадаєш, це були брати О'Райлі? — спитав Майлз у Джун.

— Точно ні, — Джун говорила впевнено. — Вони не мали такої кремезної тілобудови. Один із них був дуже високий. Вони просто обійшли навколо цього місця й подалися геть.

Емі аж застигла. Троє людей вешталися навколо будинку минулої ночі?

— Чи можеш ти попрацювати вдома? — запитала Джун у Майлза.

— Вибач, люба, але не сьогодні. Це просто неможливо, — він притягнув дружину ближче й поцілував у щоку. — Але все буде добре. От побачиш.

Джун була напружена й опиралася його обіймам. Він обійняв її і вів далі:

— Я викличу електрика і попрошу встановити нову сучасну сигналізацію. Встановлю камери спостереження в кожному вікні. Найму слюсаря, щоб він поставив подвійні замки на всі двері. Я не зупинюся, доки ти не відчуєш себе в цілковитій безпеці — гаразд?

— Пізніше я зателефоную в поліцейний відділок у Клонгрессілі й подам заяву, — сказала Джун.

Майлз кивнув.

— Ми з'ясуємо, хто стоїть за цією дитячою кампанією залякування, — мовив він. — І коли ми це зробимо, вони дуже пошкодують. Чуєш?

Тоді Джун розслабилася й дозволила йому поцілувати себе в губи.

— Добре.

Майлз розтріпав волосся Тома й Поппі.

— Гарзд, ви двоє, тато має йти на роботу. Я люблю вас мільйони й мільярди разів.

— Па-па!

— Па-па, тату!

— Побачимося пізніше, Емі, — сказав він приязно й невимушено і пішов.

Том і Поппі доїли свої тости з авокадо і зникли в ігровій кімнаті. Джун зустрілася поглядом з Емі. Вони почали разом прибирати зі столу.

— Ті люди повністю обійшли навколо будинку, перш ніж піти, — сказала Джун, збираючи тарілки. — Майлз не міг прокинутися, він був геть п'яний. Я його трусила і трусила. Я дуже злякалася, але потім вони сіли в машину й поїхали.

Емі витерла крихти з поверхні острівця.

— Ви сказали, що один із них був дуже високий? — спитала вона, думаючи про Шона Гереті.

— Високий і масивний, — відповіла Джун, миттєво знімаючи підозру із Шона.

— Ви бачили, що за машина?

— Було надто темно. Я просто побачила фари й почула звук двигуна.

— І ви не розгледіли їхніх облич?

Джун похитала головою.

— Вони всі були в масках.

— Що?

— Знаєте, як маски на Гелловін, — сказала Джун. — Тверді білі з дірками для очей.

Емі здригнулася. Вона могла це уявити. Три постаті в масках прокрадалися повз її вікно, поки вона спала.

Вони обстежують будинок, щоб пограбувати? Чи тут щось зловісніше? А може, це якимось пов'язано з нею?

Здавалося, татуювання на її плечі почало поколювати. Так само як у той день, коли вона його набивала в «Чорнилі дикого кота», а Марк стискав її руку...

Вона витягнула себе з минулого. Зосередься. Три людини за порогом будинку? Це не підходило. Вони були тут не заради неї. Вона сказала собі, що це якимось пов'язано з Керроллами і якоюсь дивною справою, у яку вони вплутані.

— Джун, — мовила вона, — можливо, настав час забрати звідси Тома й Поппі? Поки ви не дізнаєтесь, що діється.

— І куди їх забрати? — Джун високо підняла голову. — Майлз вважає, що люди, які стоять за цим, намагаються нас залякати. Ну, їм це не вдасться.

— Але якщо все загостриться... Я не з чуток знаю, як такі ситуації можуть вийти з-під контролю, — Емі сковтнула. — Я бачила на власні очі, ще в Дубліні.

То було найособистіше, що вона коли-небудь казала перед Джун. Але Джун здавалася надто розсіяною, щоб це зауважити. Вона завантажувала посудомийну машину, жваво й цілеспрямовано, наче повсякденні домашні справи могли поставити перешкоду між нею та всією цією загрозою.

— Припустімо, хтось намагається вас залякати, — повільно сказала Емі. — Ви хоч уявляєте хто? Або чому?

— Ні. Але хто б це не був, вони не злякають мене в моєму власному домі, — мовила Джун із наївною відвагою, якою Емі не могла трохи не захоплюватися.

Забираючи речі для прибирання з підсобного приміщення, Емі подумала, що, може, варто запитати Керроллів, чи можна їй залишитися ще трохи, поки вона підшукає щось інше, а вони знайдуть когось іншого. Але потім згадала про мертвого кота та незнайомців у масках, що тинялися навколо будинку, і здивувалася, як могла навіть припустити таке, щоб спати в цьому домі на ніч довше, ніж потрібно.

«Просто забирайся звідси, — сказав розважливий голос усередині неї. — Що б тут не відбувалося, ти хочеш бути якомога далі». Частина її мозку, яка легше піддавалася паніці, відповіла: «Але куди мені подітися? Що я маю робити? Що, як я опинюся на вулиці?».

Коли вона зосередилася на роботі, то почала мислити ясніше. Наведення чистоти та порядку завжди її заспокоювало. Поки Емі мила кухонну підлогу, підбадьорювала себе: «Ти знайдеш щось інше. Зайди в інтернет, почни шукати. Місце не мусить бути ідеальним. Треба лиш трохи грошей і дах над головою».

Вона занурила швабру у відро й вичавила зайву воду. «Ти впораєшся, — сказала собі. — Ти стільки всього пережила. І це переживеш».

Того вечора, завершивши прибирати кухню й мити всі вікна вниз, Емі подала заявку на нову роботу. (Сім'я з чотирьох осіб; Вотерфорд; мати, батько, двоє хлопчиків; потрібна домробітниця/няня.) Вона сиділа в ліжку з пакетиком кукурудзяних чипсів Doritos і не поспішаючи написала тим людям з «айпада», що дав їй Дейв. Назвалася Емі О'Ніл і надіслала заявку з відповідного облікового запису електронної пошти — *amyo.neill.dub@gmail.com*. Коли натискала «Надіслати», у неї злегка заболіло в животі, але що ще вона могла вдіяти?

Фальшиве ім'я було для неї найкращим варіантом. По-перше, це ускладнить її пошук в інтернеті. Вона не хотіла, щоб існував навіть профіль няні на ім'я Емі Фаган. Це був занадто масштабний цифровий слід.

По-друге, це завадить роботодавцям натрапити на фотографію, яку вона не хотіла, щоб вони знайшли.

Емі О'Ніл — ім'я, яке вона використала, щоб подати заявку на роботу у «Виді на море». То було легко. Для цього знадобилася нова електронна адреса. За ці роки вона кілька разів наймалася прибиральницею і здогадалася, що Майлз і Джун не вимагатимуть посвідчення особи. Вони й не вимагали. Емі сподівалася, що ця сім'я також не стане.

Вона поклала «айпад» і дістала з сумки ще один пакетик Doritos. Поки вона хрумтіла чипсами, її телефон задзижчав.

Це було повідомлення від Кетрін.

Емі, я бачила, що поширюється в соціальних мережах! Що відбувається? З вами все гаразд?

Наступне повідомлення, яке вона надіслала, було посиленням на пост.

Фотографія.

О боже. Кетрін теж це побачила.

У животі Емі закрутило. Вона натиснула на допис і подивилася на фото. Намагаючись побачити це очима Кетрін. Очіма Ліни.

То було фото плаката. Угорі великими чорними літерами було написано «ЗНИКЛА БЕЗВІСТИ» над чорно-білим зображенням обличчя Емі. Її вираз був трохи загублений, трохи сумний. То була приваблива фотографія, обрана для того, щоб люди звертали на неї увагу.

Вона прочитала слова внизу, хоча читала їх багато разів раніше.

Емі Фаган із Берріміда востаннє бачили 28 липня, вона була одягнена в сині джинси та червону куртку. Має на зріст 1 метр 75 сантиметрів, довге чорне волосся. Може бути нестабільною або збентеженою. Якщо ви побачите Емі, зателефонуйте за цим номером або зв'яжіться з відділком поліції у Берріміді.

Номер телефону був надрукований великим шрифтом унизу.

Вона сподівалася, що те оголошення зникне. Але воно набуло популярності в соціальних мережах — симетричне

обличчя й сумні очі Емі спричинили тисячі натискань та поширень.

Вона перейшла до наступного зображення в публікації. Скриншот газетної статті. «ЖІНКА З ДУБЛІНА ЕМІ ФАґАН ЗНИКЛА В ЛИПНІ», — йшлося в заголовку. Під ним було написано: «РОДИНА ЕМІ ФАґАН ВІДЧАЙДУШНО ЧЕКАЄ НОВИН...»

Раптом у її руці загудів телефон. Їй дзвонила Кетрін.

Вона відповіла.

— Емі, ви в порядку? В повідомленні сказано, що ви... ну, що ви, можливо, почуваетесь трохи збентеженою.

— Я зовсім не збентежена. Послухайте, Кетрін, я знаю, що це здається божевільям, але цьому є пояснення. Я вам усе розповім, коли побачимось. Просто, будь ласка, не телефонуйте за цим номером. Будь ласка, не кажіть нікому, де я. І не згадуйте про оголошення нікому в селі. Дуже вас прошу.

Запала коротка тиша.

— Емі, — сказала Кетрін, — якщо у вас якась біда...

— У мене все під контролем. Але не телефонуйте за цим номером. Я благаю вас.

Кетрін прочистила горло.

— Я не буду. Припускаю, що у вас були вагомі причини покинути Дублін. Знаю, що ви не зробили нічого поганого.

— Я цього не знаю, — пробурмотіла Емі.

— Що?

— Нічого... Послухайте, якщо ми зможемо зустрітися, я все поясню. Розповім вам усю історію. Хтось ще тут бачив

цей плакат?

— Наскільки мені відомо, ні, — сказала Кетрін.

— Гаразд, — Емі видихнула. — Ви вільні, щоб випити сьогодні ввечері?

— Я сьогодні ввечері в Бантрі, відвідую родину.

— Як щодо завтра?

— Завтра ввечері я вільна, — одразу відповіла Кетрін. — Ви могли б заїхати до мене?

Вони визначилися з часом і завершили розмову. Емі знесилено впала на ліжко. Відчувала, як довкола неї зникаються стіни її старого життя. Скільки вона зможе сказати Кетрін? Чи вистачить їй сміливості озвучити всю правду?

Сонна, вона відсунула верхню шухляду тумбочки й дістала свій фотоальбом. Розклала на підковдрі улюблені фотографії Роббі. Ту, яку зробили на його п'ятий день народження, коли він був такий маленький, що їй довелося присісти, щоб обійняти його. Ту, яку зняли на його п'ятнадцятий день народження, коли він став вищий за неї.

Її рука злегка тремтіла, коли вона підносила фотографію до світла.

Роббі, дитино моя, мені дуже шкода. Я намагалася тебе захистити. Усе просто...

Усе просто вийшло з-під контролю.

Емі лягла на пухову ковдру, повністю одягнена, навколо неї лежали фотографії Роббі. Сльози текли її скронею. Вона довго залишалася в такому стані, невидючим поглядом втупившись у стіну.

Тієї ночі Емі спала погано.

Їй наснився вогонь.

Уві сні вона була у своєму будинку в Дубліні. Спала в ліжку, коли її розбудив гучний УДАР внизу. Вона встала з ліжка й увімкнула світло. З-під її дверей валив чорний дим. Прикривши рот і ніс, вона вийшла на сходовий майданчик і глянула вниз.

Унизу сходів танцювало помаранчеве полум'я, блокуючи їй шлях до входних дверей.

Зазвичай Емі прокидалася саме в цей момент кошмару. Але цього вечора її підсвідомість тримала її в пам'яті трохи довше. Змусила її знову пережити ту частину, коли вона натрапила на двері сусідньої спальні — і виявила, що вони замкнені.

Вона марно потягнула за ручку, стукала по дереву.

— Роббі! *Роббі!*

Унизу тріщало й палахкотіло полум'я.

— Прокидайся! Пожежа! ПРОКИДАЙСЯ!

Емі кашляла і задихалася. Дим ставав густішим. Вона вдарила ногою по дверях синові кімнати, намагаючись вибити їх.

— РОББІ!

А тоді вона прокинулася в Західному Корку, хапаючи повітря, зі сльозами на щоках та ім'ям Роббі на устах.

Наступного дня Емі підняла жалюзі й побачила похмурий і сірий ранок. Низькі хмари налетіли й оточили гори, огортаючи вершини непрозорою білизною. Вона одягнулася і поснідала на кухні, а потім взялася до величезної роботи з утримання будинку в бездоганному стані. Поки що вона все ще працювала у «Виді на море».

Але наступного тижня вона звільняється. І хтозна, куди після цього піде.

Коли вона прибрала, дві години бавилась із Томом і Поппі, щоб Джун могла трохи попрацювати. Вони кілька разів читали «Місце на мітлі» та жваво грали у хованки.

Завершивши свій робочий день і з'ївши на обід лазанью, розігріту в мікрохвильовці, Емі одягла своє найтепліше пальто й пішла гуляти. Подзвонила Сандрі, і та одразу ж відповіла.

— Привіт, люба! Усе гаразд?

Проголюючись, вона розповіла Сандрі, як Ліна натрапила на плакат «Зникла безвісти». Як це ввігнало її у безвихідь та відчай. Як вона витягла себе з цього й подала заявку на нову роботу.

— І мені щойно надіслали електронного листа, — пояснила Емі. — Вони, здається, дуже зацікавлені, тому в нас на завтра призначена співбесіда, отож справи налагоджуються. І вони хочуть, щоб хтось почав ЯКНАЙШВИДШЕ, так що я могла б поїхати звідси до наступного понеділка!

— Емі, це чудово, — нерішуче сказала Сандра. — Але хіба ти не могла пояснити про оголошення тій жінці Ліні? Якби вона зрозуміла обставини, можливо, вона б...

— Я не можу, — миттю відповіла Емі. — Я просто не можу, Сандро. Не можу пояснювати це незнайомій людині. Мені довелося б розповісти їй про... про Роббі, про пожежу і...

Вона замовкла.

— Гаразд, — мовила Сандра, — не буду тиснути. То що відбувається в тому божевільному будинку, в якому ти живеш? Ще якась драма?

— Так, насправді...

Емі розповіла їй про людей у масках, яких помітили біля будинку. Радість Сандри перетворилася на жах.

— Боже, — сказала вона. — Емі... ти не думаєш, що за цим стоїть Кін?

Емі похитала головою, наче Сандра її бачила. Вона не хвилювалася щодо Кіна. Дилери полювали на неї задля зручності: вона була місцева та вразлива. Як тільки стало зрозуміло, що її нелегко знайти, вони взялися за інших нещасних батьків у цьому районі.

— Кін не став би мене вистежувати, — мовила вона. — У мене недостатньо грошей, щоб він витрачав на мене свій час. Він бізнесмен.

— Маєш рацію, — сказала Сандра. — *Кін* не став би.

Запала коротка, тривожна тиша, підтекст якої витав у повітрі.

— Я кажу тобі, Сандро, хто б це не був, вони шукали Майлза та Джун, — мовила Емі. — Керролли у щось втягнуті.

— Емі, тобі треба забиратися звідти.

— Це саме те, що я намагаюся зробити.

— О чорт, мій шеф щойно повернувся, — Сандра стишила голос у стилі «працівник-розмовляє-телефоном-у-робочий-час». — Мушу йти! Ще поговоримо!

Вона поклала слухавку.

Коли Емі повернулася додому, Джун запитала, чи вона не проти попрацювати того вечора кілька додаткових годин.

— Я зустрічаюся з Майлзом після роботи і не хочу тягнути Тома й Поппі аж до Клонг्रेसсіла й назад.

— Так, звичайно.

— Щиро дякую. Ми можемо піти перекусити, і якщо так, не знаю, як надовго затримаємося. Якщо приїдемо пізно, чи не могли б ви покласти дітей спати?

— Гаразд.

Емі сподівалася, що вони не повернуться дуже пізно. Кілька годин — це добре, але вона мала зустрітися з Кетрін за келихом о дев'ятій. Вона надіслала Кетрін коротке

повідомлення, попередивши, що може затриматися. Потім посадила дітей під ковдру на диван, ввімкнувши лампу в кутку та «Свинку Пеппу» на великому екрані.

Крізь панорамні вікна спостерігала, як Джун від'їжджає на білому «рендж ровері». Коли звук двигуна затих, вона обійшла будинок, переконавшись, що всі двері та вікна зачинені.

Пересвідчилася, що будинок у безпеці, а тоді приготувала собі горнятко чаю з цукром і дві скибочки тостів, змащених маслом. Сіла за острівцець і, жуючи, дивилася на сіре небо й бурхливе море. Коли задзвонив телефон, Емі здригнулася. Вона взяла його і подивилася на екран.

Це була Кетрін.

— Алло?

Емі припустила, що вона дзвонила щодо їхніх планів зустрітися. Але відчувалося, що Кетрін була напружена та стурбована.

— Емі, привіт. Рубі немає з вами?

— Що? — на мить Емі здалося, що вона не зрозуміла. Рубі? Рудої доньки Кетрін? — Немає. Навіщо Рубі бути у «Виді на море»?

— Джасінта Кроулі бачила, як вона виходила з села із Ліамом приблизно пів години тому. Тепер вона не відповідає на телефонні дзвінки.

Емі відсунула свою тарілку з недоїденим тостом і випросталася.

— Рубі та Ліам? — здивувалась вона. — Ви впевнені? Я не знала, що вони знайомі.

— Я також, — Емі могла уявити, як Кетрін хитає головою, а її пружні кучері рухаються з боку в бік. — Але Джасінта запевняє, що бачила їх разом. Ви впевнені, що її там немає?

Емі повернула голову, щоб оглянути величезний будинок із високою стелею. Вона припустила, що Ліам був у своїй спальні — тихий, як завжди. Чи він вислизнув, а вона не помітила?

— Я піду перевірю, — сказала вона, підводячись.

— Дякую, — мовила Кетрін. — Зателефонуєте мені пізніше?

— Звичайно.

Том і Поппі тихо згорнулися калачиком на дивані, дивлячись на екран широко розплющеними очима. Свинка Пеппа і її брат Джордж стрибали у брудних калюжах. У будинку панувала така тінь раннього вечора, коли денне світло вже не було настільки яскравим, щоб заповнити кімнати, але ніхто ще не встиг увімкнути все освітлення.

Емі пройшла коридором до кімнати Ліама. Легенько постукала у двері.

— Ліаме? — покликала вона.

У великому будинку було дуже тихо. Долинав лише звук телевізора.

Емі нахилилася ближче до дверей. Насправді вона дещо чула з іншого боку. Слабкий, постійний, тихий звук.

Вона знову постукала.

— Ліаме?

Ніхто не озвався.

Але той тихий шум і далі лунав зсередини. Там хтось був?

— Я заходжу, — голосно сказала вона й відчинила двері.

Кімната виявилася порожньою. Трохи повагавшись, Емі увійшла.

Ліам підтримував свій простір у напрочуд охайному вигляді. Ліжко застелене. Підлога чиста. На його столі був широкоекранний комп'ютерний монітор і безліч гарнітур та кишенькових контролерів для різних відеоігор. На стінах висіли плакати, переважно музичних груп, про які Емі ніколи не чула, хоча вона впізнала *Wu-Tang Clan*. Біля однієї стіни стояли різні гирі та гантелі, а також згорнутий килимок для вправ. Жалюзі були опущені, але вікно — відчинене. У кімнаті відчувалося свіже повітря.

Слабкий, тихий звук, здавалося, виходив із комп'ютера.

— Ліаме? — покликала Емі.

Вона перевірила ванну кімнату і навіть заглянула під ліжко.

Ні Ліама, ні Рубі.

Вона підійшла до столу. Взявши навушники, що видавали тихий, приглушений звук, наділа їх на вуха. Ліам залишив музику, якийсь автоматично налаштований, дзвінкий хіп-хоп. Вона зняла навушники й посунула комп'ютерну мишку. Екран засвітився. Комп'ютер був розблокований.

У кутку екрана було вікно чату з Рубі.

Емі вагалася. Вона навела курсор на ім'я Рубі. Спокуса клацнути була величезною. Біля імені було фото її профілю, рудоволосої та усміхненої.

Емі зайшла в чат.

Прокручуючи назад і швидко читаючи, вона швидко переглянула купу повідомлень, які Ліам і Рубі надсилали одне одному. Вони бігли й бігли. Тижнями двоє підлітків були майже в постійному контакті. Чи Майлз і Джун знали про це?

Вона повернулася до останньої розмови.

Ліам: давай. буде весело, обіцяю

Ліам: ти знаєш, це наш останній шанс. мій тато змушує мене повернутися до Лейксліпа

Ліам: він придурок

Рубі: я просто хвилююся, бо якщо моя мама спіймає мене, вона мене вб'є

Рубі: але я дуже хочу

Рубі: просто боюся

Ліам: не бійся, нас не спіймають

Ліам: я робив це багато разів раніше

Емі спохмурніла. У чому Ліам намагався переконати Рубі?

Вона прокрутила їхні повідомлення. Коли побачила кілька фотографій, то зупинилася, дозволивши їм завантажитися.

На першому фото була Рубі у спідній білизні — вона позувала перед дзеркалом у ванній кімнаті. Усе — від

перебільшеного вигину її спини до того, як вона стиснула губи — кричало про підліткову невпевненість.

У відповідь на фото Ліам написав:

сексуальна. тепер подивимося інше,
де ти нагнулася

Емі скрикнула. Вона закрила чат і відскочила від столу, ніби мишка обпекла їй руку.

От лайно.

Тож у Рубі й Ліама були таємні стосунки. Емі не сподівалася пояснювати таке Кетрін. Приголомшена розвитком подій, вона повернулася, щоб вийти з кімнати, коли помітила щось дивне. На дальній стіні був плакат якоїсь реп-групи під назвою *Fastman*. Емі ніколи про них не чула. Кольори були яскраво-жовтими й червоними, але її увагу привернув символ у центрі малюнка — величезна пентаграма з перевернутим хрестом посередині. Така сама, як та, яку намалювали на покинутому котеджі.

Вона довго дивилася на плакат. Потім підійшла до дверей і визирнула в коридор. Том і Поппі все ще дивилися «Свинку Пеппу».

Емі повернулася до Ліамової кімнати. Треба було діяти швидко. Будь-які сумніви, які з'явилися через втручання в його особисте життя, зникли.

Вона відчинила шафу. Його одяг акуратно висів або лежав складений на верхній полиці, але внизу Емі побачила чорну спортивну сумку. Вона присіла й розстібнула її.

У ній були балончики з аерозольною червоною фарбою.

Емі взяла один. Тонкі лінії фарби стікали стінками циліндра, наче засохла кров. Вона дивилася на це, приголомшена. Тоді знову потяглася до спортивної сумки. Цього разу пальці торкнулися м'якої тканини. Емі витягла худі.

Чорне худі *Adidas* із трьома білими смужками на рукавах.

— О боже, — сказала вона вголос, її голос надломився.

Вона не хотіла вірити, що чарівний, веселий Ліам зробив це. Але докази були в її руках.

І Рубі була з ним наодинці.

Після того як Емі запхала речі назад у спортивну сумку й поставила її на дно шафи, вона повернулася до освітленої лампами передньої кімнати.

— Після цієї серії час спати, гаразд? — сказала вона Томові й Поппі.

Її голова йшла обертом. Кому їй насамперед зателефонувати? Кетрін? Чи Майлзові?

Кетрін прийняла рішення за неї, передзвонивши.

— Рубі там? — квапливо спитала вона.

— Її тут немає. Ліама також.

Емі барабанила кінчиками пальців по поверхні острівця. Чи Кетрін мала право знати про речі, які вона знайшла в кімнаті Ліама? Здавалося, що їй слід обговорити це з Майлзом, перш ніж розповідати комусь іншому. Але якщо Рубі в небезпеці?

— Вона не відповідає на телефонні дзвінки. Не знаю, що робити, — Кетрін майже плакала. — Мені варто хвилюватися, Емі? Я знаю, що про Ліама ходять багато чуток, але ж усе це неправда, хіба ні?

— Послухайте, я зараз спробую зв'язатися з Ліамом, — сказала Емі. — Я передзвоню вам, якщо щось дізнаюся,

гаразд?

— Дякую, Емі.

Коли Кетрін поклала слухавку, Емі подзвонила Майлзу. Він не відповів. Вона надіслала йому повідомлення.

Вітаю, Майлзе. Чи не могли б ви надіслати мені номер Ліама? Це важливо.

За хвилину їй прийшло повідомлення з номером телефону. Стоячи біля великих вікон у передній частині будинку, дивлячись на тихі сільські дороги, Емі зателефонувала.

Ніхто не відповів.

Біля скла промайнула темна фігура — птах чи кажан, — і в Емі мало не вискочило серце з грудей.

«Заспокойся, — сказала вона собі. — Звичайно, у Ліама є проблеми, але він просто складна дитина. Нема потреби панікувати. Рубі нічого не загрожує».

У її пам'яті промайнув непроханий спогад: історія про дівчинку, яка страждала на клаустрофобію і яку Ліам замкнув у шкільній роздягальні. Вона згадала його повідомлення Рубі: «Давай. Буде весело».

Емі спробувала зателефонувати Майлзу. І знову він не відповів. Вона ще раз написала йому:

Майлзе, будь ласка, подзвоніть мені, коли побачите повідомлення. Це терміново.

Тоді знову подзвонила за номером Ліама. Цього разу він відповів.

— Алло? Хто це?

На задньому плані було чути вітер. Він на вулиці.

— Це Емі. Де ти? Рубі з тобою?

Тиша.

— Ліаме. Кажі.

— Так, вона зі мною, — відповів він. — І що?

— Мені потрібно, щоб ви вдвох повернулися до «Виду на море».

— Чому? Ми просто влаштовуємо пікнік на пляжі в Солт-Пойнті.

Емі була здивована, що Ліам так легко видав їй, де він. Чи казав він правду, чи це була хитрість?

— Джасінта Кроулі бачила вас обох разом, і мама Рубі божеволіє, — сказала вона. — Вибачте, що зіпсувала ваш пікнік, але мені треба, щоб ви...

— Це так несправедливо! — вибухнув Ліам. — Що я такого зробив, щоб не подобатися мамі Рубі? Ні, почекай, Рубі, дай мені договорити.

Емі чула, як дівчина намагалася його перебити. Вона відчула полегшення: з Рубі все було добре.

— Я знаю, в чому річ, — вів далі Ліам. — Мама Рубі божеволіє, бо вона думає, що я недостатньо хороший для неї. Вона думає, що я якийсь покидьок. Без причини!

— Ніхто не називає тебе покидьком, Ліаме, — мовила Емі. — Мама Рубі хвилюється, бо її донька втекла, не сказавши їй, куди йде.

— А що, вона думає, станеться? — войовничо сказав Ліам. — Все чудово. У нас тут багаття, і ми дивимося на захід сонця. Ми повернемося на велосипедах пізніше.

Емі уявила картину, яку він змалював: маленьке вогнище на пляжі у світлі, що гасне, спільна ковдра. Це справді все, що вони робили?

— Чи можу я поговорити з Рубі? — запитала вона.

Почувся поспішний рух, поки передавали телефон.

— Привіт, Емі, — сказала Рубі тихим, сором'язливим голосом. — Не могли б ви передати моїй мамі, що зі мною все гаразд і що ми з Ліамом повернемося пізніше?

— Рубі, я не збираюся передавати від тебе повідомлення твоїй мамі, — твердо мовила Емі. — Скажи їй сама. Відповідай на її дзвінки.

Ліам забрав телефон назад.

— Ось чому Рубі не сказала мамі, що зустрічається зі мною. Знала, що вона так вчинить! Це несправедливо. Я нічого НЕ ЗРОБИВ.

— Ти *нічого* не зробив? — вигукнула Емі, закипаючи. — Ти нічого в селі не розписував аерозольною фарбою?

— Ні! Ну... Гаразд. Перший напис був мій.

— Що?

Знову виявилось, що його чесність застала Емі зненацька.

— Так, — сказав Ліам. У його голосі звучала байдужість. — То моє те перше графіті. Я змінив табличку «Ласкаво просимо до Ноккрі!» на «Ласкаво просимо до Глибоко-в-дупі!». Намалював кілька членів і написав кілька

лайливих слів навколо. Я був розлючений через те, що застряг у Ноккрі на ціле літо. Але потім ми з Рубі почали спілкуватися і я був радий, що застряг тут. Якщо ви чули, як я вислизаю з дому вночі, це тому, що я йду до неї. Але всі ті моторошні повідомлення і все інше лайно — нічого з цього я не робив. Нічого.

Він говорив дуже переконливо. Емі напружилася.

— Слухай, ми можемо порозмовляти про це, коли ти повернешся? — спитала вона.

— Ми не повернемося, — відповів Ліам. — Чому ми маємо повертатися? Це наша остання ніч разом. Завтра мене відправляють додому до мами. Батько не дозволяє мені залишитися в Ноккрі, хоча я його благав.

— Ти благав його дозволити тобі тут жити?

— Так, — мовив Ліам, — і він сказав мені, що подумає про це. Але через кілька днів відмовив. То була та шарпанина, яку ви застали.

Емі вирішила викласти карти на стіл.

— Я знайшла деякі речі у твоїй кімнаті, — сказала вона.

— Ви були в моїй кімнаті? — обурився Ліам, а потім спитав: — Що за речі?

— Ти знаєш. Те, що ти ховав у своїй шафі.

— Про що ви? — він здавався геть спантеличеним. — У моїй шафі немає нічого прихованого. Ви з глузду з'їхали?

Емі не знала, чому вірити.

— Будь ласка, просто приведи Рубі назад до «Виду на море», — сказала вона. — Ви могли б погуляти тут удвох.

— Ні, — відповів Ліам. — Ми залишаємося там, де ми є.

Він поклав слухавку. Емі спробувала передзвонити. Але дзвінок перенаправлявся прямо на голосову пошту.

Дідько.

Вона подивилася у вікно в бік Солт-Пойнта, де, як сказав Ліам, вони з Рубі влаштували «пікнік». Вечір огортав краєвид. Вікна далеких фермерських будинків були квадратами світла в сутінках.

Що їй тепер робити?

Відвернувшись від вікна, вона побачила, як Том і Поппі все ще сидять, вкриті ковдрою, перед «Свинкою Пеппою»; їхні маленькі голівки схилилися на плечі. Підійшовши, вона приліпила на обличчя фальшиву усмішку.

— Гаразд, ви двоє! — сказала вона, беручи пульт. — Час лягати спати!

Коли Том і Поппі міцно заснули, Емі повернулася вниз. Вона ввімкнула головне світло.

Жодних ознак Майлза та Джун. Жодних ознак Ліама й Рубі також. Сонце зайшло за обрій, і вечір на вулиці переходив у ніч.

Вона перевірила свій телефон. Два пропущені дзвінки від Кетрін. Вона дала Рубі достатньо часу, щоб та сама подзвонила матері. Тепер час дізнатися, чи вона це зробила.

Коли Емі розблокувала телефон, ззовні почувся грюкіт, наче щось перекинули.

Вона застигла, як налякана тварина.

— Хто тут? — покликала вона, а тоді пошкодувала.

Підійшла і притулила обличчя до вікна. Темрява ще не була настільки повна, щоб Емі не могла розрізнити автомобілів, дерев, низьких кам'яних стін, які розмежовували поля. Не було жодних ознак руху.

Вона почекала хвилину. Потім дві.

Тоді вирішила діяти і взулася. Набрала 911 на своєму телефоні. Великий палець завис над зеленою кнопкою, готовий умити її натиснути, і вона відімкнула вхідні двері.

— Агов? — покликала Емі, виходячи на вулицю. — Тут хтось є?

Легкий вітерець шелестів її волоссям. Вона почала обходити будинок збоку, її кроки тихо хрускотіли на гравії.

Біля задньої частини будинку Емі побачила, що щітка для замітання подвір'я з довгою дерев'яною ручкою лежить на землі. Отже, це був звук, який вона почула. Вона підняла її й знову притулила до стіни. Обійшла решту будинку, не зауваживши нічого підозрілого. Мабуть, щітка впала сама собою.

Заховавши телефон у кишеню, вона затрималася біля вхідних дверей, знову дивлячись у бік пляжу. Хмари рідшали, і сходив місяць. Емі побачила відблиск далеких фар і подумала, чи це не Кетрін, яка їздить навколо, шукаючи Рубі.

Вона пішла назад. Світло було вимкнено, і всередині відкритого простору з високою стелею було тьмяно й похмуро. Їй потрібен був час, щоб зрозуміти, що ж тут не те.

«Я залишила світло ввімкненим, — подумала Емі, тримаючи руку на півдорозі до вимикача. — Я точно залишила світло увімкненим, сто відсотків».

Хто його вимкнув?

Вона опустила руку, не вмикаючи світла. Не хотіла привертати до себе увагу. Обережно ступила вперед, її очі бігали туди-сюди.

Потім вона почула тихий звук позаду себе.

Зібравшись на дусі, Емі обернулася.

Високий чорноволосий чоловік стояв у будинку, блокуючи Емі шлях до входних дверей. Він здавався худішим, ніж минулого разу, коли вона бачила його, обличчя було змарнілим і жовтуватим. Його очі були прикуті до її очей. Замість жаху Емі відчула якийсь умиротворений спокій. Звісно, це сталося. Звісно, він знайшов її.

— Хто тобі сказав, де я? — почула вона свій голос.

Він повільно похитав головою з боку в бік. Ніби казав: «Хіба це важливо?».

Вона припускала, що ні. Відчувала, що все не могло закінчитися інакше, ніж отак.

— Ти покинула мене, — його голос надломився. — Я шукав тебе і не міг знайти. Ти пішла від мене.

Серце Емі розірвалося — і водночас її пронизав страх.

— Вибач! — вигукнула вона. — У мене не було вибору...

Він ступив уперед. Вона побачила агресію в його очах. Побігла до задніх дверей.

Це було безнадійно, звичайно. Він був понад метр вісімдесят на зріст, мав довгі ноги і ступав величезними кроками. Наздогнав її за якусь мить. Вона відчула, як його

рука схопила її за волосся, прямо на маківці, а потім він відтягнув її назад.

— Ти не маєш чортового права тікати від мене!

Емі намагалася мовчати, знаючи, що Том і Поппі сплять нагорі. Якби вони почули її крик... Якби вони прокинулися від цього...

Він кинув її на підлогу, копав ногами, лупцював. Обхопивши голову руками, скрутившись, як лиш могла, вона все це витримала.

— Стерво, — сказав він, і Емі не заперечувала. — Ти *покинула* мене, — додав він, і вона заридала не від болю, а від почуття провини.

Він мав рацію. Вона покинула його.

Він стояв над нею, важко дихаючи, коли за ним відчинилися входні двері. Зосередивши всю свою увагу на Емі, він не побачив цього.

Але Емі помітила, як двері відчинилися. Помітила, як увійшла Кетрін. Шукаючи свою доньку.

Вона побачила цю кошмарну сцену очима Кетрін. Емі в позі ембріона на кухонній підлозі із закривавленою губою. Чорні вусики на плитці, де валялося її вирване волосся. Чоловік, який стоїть над нею, спиною до дверей, зі стиснутими кулаками.

Очі Кетрін розширилися. Але вона не видала жодного звуку. Подивилася на Емі й піднесла палець до губ: «Тс-с».

Тоді нахилилася, підняла ту саму дерев'яну статую, якою орудувала Джун в бою із братами О'Райлі, і стала крастися вперед.

Емі була вражена сміливістю Кетрін. Але вона не могла дозволити їй зробити те, що та збиралася зробити. Коли Кетрін наблизилася, піднімаючи статую над головою, Емі вигукнула:

— Ні!

Вона кинулася вперед і схопила Кетрін за коліна. Обидві жінки впали на землю. Статуя вилетіла з рук Кетрін, підстрибуючи по підлозі й не розколовшись.

Пролунав лютий чоловічий рев.

— Що, в біса...

Черевик сорок п'ятого розміру вгатив у живіт Кетрін, і вона ледь не задихнулася. Велика рука схопила у жменю її густі кучері. Вирвала сумку з її рук, телефон з кишені. З її очей, що дивилися на Емі приголомшеним та зрадженим поглядом, градом текли сльози.

«Вибач, Кетрін, — розпачливо подумала Емі. — Я не могла тобі дозволити...»

Відданість Емі не принесла їй ні краплі пощади. Її теж били ногою в живіт, а потім схопили за волосся й потягли по кахельній підлозі. У неї забрали телефон. Її заштовхали в господарське приміщення з пральною та сушильною машинами. Через мить слідом за нею кинули й Кетрін.

Рипнули двері. Клацнув замок.

Кетрін сперлася на стіну, тримаючи одну руку на животі, все ще намагаючись дихати.

— Для чого ви це зробили? — запитала вона, важко дихаючи. — Як можна бути такою дурною?

— Пробачте, — сказала Емі. — Мені довелося. Чимось таким важким, прямо в голову — ви могли б його вбити.

— Подивіться, що він із вами зробив! Господи, Емі. Я сама була в нездорових стосунках — і знаю, що це не так легко, як просто ненавидіти свого партнера, — але, боже...

— Він не мій партнер.

— Ваш колишній! — огризнулася Кетрін. — Називайте його, як хочете!

— Він і не мій колишній, — сказала Емі.

Занепокоєння проступило на обличчі Кетрін.

— Тоді хто він?

Емі заплющила очі.

— Це був Роббі, — відповіла вона. — Мій син.

РАНІШЕ

Незадовго до вісімнадцятиріччя Роббі заарештували за зберігання героїну: невеликої кількості, для особистого вживання. Емі не могла з цим змиритися. Він був її дитиною. Вона вклала його ввечері у ліжко. Цього не могло статися.

Вона знала: Роббі чекав, що вона кричатиме на нього, коли забиратиме його з поліційного відділку. За останні роки Емі багато кричала. Багато плакала та благала. Але сьогодні вона мовчала. Спостерігала за Роббі краєм ока, коли він сідав у машину. Він був понад сто вісімдесят сантиметрів на зріст, як і його батько. Його волосся потемніло від коричневого до чорного. Він здавався виснаженим, старшим за свій вік.

Вони не розмовляли ні дорогою додому, ні коли припаркувались на вулиці й заходили в будинок. Вона бачила, як він потайки спостерігає за нею, чекаючи, поки вона вибухне.

Емі зачинила за собою вхідні двері.

— Ти голодний? — запитала вона.

Він подивився на неї з підозрою.

— Що?

— Чи ти голодний? — повторила вона. — Думаю, я з'їм піцу. А ти хочеш?

Помовчавши, він кивнув.

Роббі пішов у передню кімнату й почав шалено писати повідомлення. Емі ледве стрималася, щоб не вимагати, аби він сказав, з ким спілкується, або не спробувати вихопити його телефон. Натомість поклала дві дешеві піци в духовку і накраяла трохи часникового хліба. Коли дім наповнився теплим запахом їжі, вона пішла до вітальні й сіла на диван біля Роббі. Він запхав телефон у кишеню.

— Роббі, я маю тебе дещо запитати.

Він застогнав.

— Мамо, не починай.

— Я не збираюся говорити про наркотики, — мовила вона. — Знаю, що не можу сказати чарівного слова, щоб змусити тебе зупинитися.

Він кліпав очима.

— Що тоді?

Емі глибоко вдихнула.

— Пам'ятаєш, як я розповідала тобі одного разу, що ходила до школи з дівчиною, яка зазнала сексуального насильства?

Нахмурившись, Роббі кивнув.

Її серце калатало так сильно, аж їй здавалося, що це видно крізь її груди. То було найважче, що їй коли-небудь

доводилося вимовляти вголос.

— Роббі, я хочу запитати, чи твій тато щось таке з тобою робив.

— Що? — він скочив на ноги. — Ні! Бляха. Господи-боже. Ні. Чому ти мене про це питаєш?

— Я мала запитати! — Емі теж підскочила. — Я рада, що ні, але я мусила спитати!

Роббі дивився на неї з цілковитою огидою.

— Це вже занадто. Він ніколи нічого такого не робив, ніколи.

Провівши рукою по своєму стриженому волоссю, Роббі почав ходити кімнатою, ніби намагався відмахнутися від запитання.

Та Емі наполягала.

— Чи він коли-небудь ображав тебе якось іще? Наприклад, вдарив? Чинив фізичне насильство над тобою?

Роббі припинив крокувати. Стояв обличчям до матері, важко дихаючи. Він був сантиметрів на десять вищий за неї.

Зрештою він сказав, атакуючи:

— А як ти, до біса, думаєш?

Емі раптом відчула невпевненість, наче земля пішла їй з-під ніг.

— Він бив тебе? — прошепотіла вона.

А потім, ні з того ні з сього, він заревів на неї. Кричав так, наче роками чекав, щоб сказати це.

— ТИ ЗНАЛА, ЯКИМ ВІН БУВ! НЕ ВДАВАЙ, ЩО ЗДИВОВАНА! ТИ, БЛЯХА, ЗНАЛА!

Він обернувся і змахнув сувеніри й фотографії з найближчої полиці. Підняв кишеньковий динамік і кинув його у стіну з такою силою, що на ній залишилася вм'ятина.

— Роббі, — сказала Емі, — припини! Я не... я не знала...

— Ти знала, яким він був! І ти все одно примушувала мене залишатися з ним!

Земля попливла їй з-під ніг.

— Я не знала, що він тебе б'є! Я б...

— Ти б що? — Роббі плюнув на неї. — Ти ніколи не захищала мене. Ти ніколи не робила того, що мала б робити мама. Ти змусила мене жити з ним, коли я був маленьким, і навіть коли ти втекла від нього, то дозволяла йому брати мене кожні другі вихідні. Чому ти мене не захистила? — тепер він плакав, заглушаючи незугарні ридання. — Та пішла ти! — сказав він крізь сльози. — *Ненавиджу тебе.*

Емі відчула, ніби розривається навпіл.

— Чому ти не сказав мені?

— Він пригрозив, якщо я тобі розповім, то заб'є тебе до коми і змусить мене дивитися.

Роббі витер носа тильною стороною долоні.

— Але... — голова Емі пішла обертом. — Я ніколи не бачила жодних синців.

— Він бив мене лише там, де було прикрито одягом. І не лише бив. Він надовго замикав мене в шафі.

Емі почала ридати.

— О боже...

Роббі глянув на неї з відвертою огидою.

— Мамо, перестань поводитися так, ніби це велике потрясіння. Як ти могла не знати?

— Я тебе просила! — її голос тремтів. — Я питала, чи він не ображає тебе! Казала, що ти можеш мені розповісти!

Він випустив безнадійний, німий гнів, від якого вона здригнулася.

— НЕ ЗВИНУВАЧУЙ МЕНЕ!

— Я не звинувачую...

— Коли він тебе бив і люди запитували про це, ти брехала, хіба ні? — Роббі плакав, як у дитинстві, шмарклі та сльози текли його обличчям. — То чому ти чекала від мене правди, коли я був дитиною?

Ці слова вдарили її з такою силою, якої ніколи не мали Маркові кулаки.

— Я не хотіла, щоб ти лишався з ним на вихідні! — розпачливо сказала вона. — Я зверталася до суду, щоб то були зустрічі під наглядом. Я намагалася — я боролася за це!

— Ти недостатньо боролася!

Він схопив телевізор і жбурнув через кімнату. Той розбився об стіну. Емі скрикнула, ухиляючись від розбитого скла.

— Я б його зупинила... Роббі, клянусь, якби ти сказав мені...

— ПЕРЕСТАНЬ, БЛЯХА, МЕНЕ ЗВИНУВАЧУВАТИ!

Він кинувся на неї. Це не було схоже на атаки Марка: точні, влучні удари. То було так, ніби він кидався на всі боки від розчарування й люті, а його мати опинилася на

заваді. Він розмахував руками та все ще завдавав болючих ударів: один по голові, другий — по животу. Вона впала на диван. Роббі стояв над нею, його обличчя блищало від сліз.

— Вибач! — скрикнула вона. — Я просто кажу, що хотіла би знати! Це все, що я мала на увазі!

Її руки були підняті для самозахисту. Вона повільно опустила їх. Її більше не хвилювало, чи він її вдарить. Саме тоді вона відчула, що заслуговує на це.

Але Роббі відступив. Його обличчя було заплакане, сповнене болю та присоромлене. Страждання, які Емі відчувала в ту мить, залишаться з нею на все життя.

— Вибач, Роббі, — схлипнула вона. — Мені дуже шкода.

Він вибив ногою двері. Став на вже розтрощений телевізор. Пробив діру у стіні. А потім вирвався з дому, залишивши Емі в повному шоку. Усе її тіло аж гуло від болю.

Те, що залишилося від їхніх стосунків, було зруйновано, і це знищило Емі. Здавалося, вона тримається за соломинку.

Роббі приходив і йшов. Лишався в будинку на кілька ночей. А тоді пропадав бозна-де. І хоч його агресія до неї зростала, Емі не могла викинути його з дому. Думка про те, що її син спить під дверима, була для неї нестерпною. Щоразу, коли вона думала про всі жахіття, що він викрикував їй під час тієї сутички, яка змінила її життя, вона ціпеніла.

Кін стукав і стукав у їхні двері. Емі й далі йому платила. Вона знала, що його погроза застрелити її сина не була

порожньою. Що ще вона могла вдіяти?

Вона віддавала все, що мала. Та цього ніколи не було достатньо.

Стрес негативно відобразився на її самопочутті. Емі втратила роботу в лікарні, бо пропустила багато днів. Тепер вона отримувала соціальну допомогу — щовівторка в місцевому поштовому відділенні.

Цього вівторка, як і будь-якого іншого, вона простягнула картку соціального страхування жінці з похмурим обличчям за касою. Та дала їй підписати квитанцію й перерахувала гроші, не усміхнувшись.

Тоді Емі вийшла з пошти й перейшла на другий бік дороги, де Кін чекав на неї, притулившись до стіни. На сонці його волосся було жовтогарячим. На ньому був новенький спортивний костюм *Balenciaga*.

— Усе гаразд, Емі? — його тон був невимушений і привітний, лише з натяком на дружнє загравання. — Як ти?

Емі мовчки перерахувала купюри й віддала їх.

Кін узяв гроші й знову перерахував, киваючи сам собі.

Це була не вся допомога Емі за тиждень, але більша її частина.

— Кіне? — сказала вона невпевнено. — Чи можу я залишити зайву двадцятку цього тижня? Будь ласка. Мені потрібно поставити пломбу, а моя медична картка цього не покриває, тому я намагаюся заощадити...

— Та звичайно! — вигукнув Кін здивованим тоном, ніби хотів сказати: «Боже, я ж не чудовисько!».

Він повернув їй двадцятку. Емі відчула полегшення.

— Я просто заберу її наступного тижня, — сказав Кін.

Її полегшення зникло так само швидко, як і прийшло. Через думку про те, що наступного тижня вона матиме ще менше на прожиття, їй аж стало важко дихати.

Він склав купюри, які йому дала Емі, поклав їх до кишені й підморгнув їй.

— Побачимося наступного тижня, — мовив Кін.

Емі дивилася, як він іде у своєму дорогому спортивному костюмі, ритмічно похитуючись, як ходять мачо.

Вона відчувала себе настільки втомленою, аж їй здавалося, що вона може впасти на бетон і розтектися по землі.

Емі іноді голодувала, але не просила грошей у Сандри. У них із Дейвом були обмежені фінанси. Вони наполегливо працювали й заслужили ті маленькі приємності, на які заробили: підписки на улюблені стримінгові сервіси та свої щорічні два тижні на Лансароте.

У місті була їдальня, яка роздавала продуктові набори. Емі ніколи не сідала там поїсти, але кілька разів ходила, щоб узяти пакунок. Одного разу, коли Емі виходила з паунком у руках, вона пройшла на вулиці повз двох жінок, схожих на матір і дочку. Старша жінка глянула на Емі й покрутила носом.

— Ніхто в нашому суспільстві насправді не голодує, — сказала вона своїй доньці підбадьорливим голосом. — Вони всі отримують свою допомогу, хіба ні? Типи, які пішли б у їдальню в наш час, просто випадкові. Після всього, що вони можуть отримати безплатно.

— Ма-мо! — зніяковіло мовила молодша жінка. — Тс-с!

Кров прилила до щік Емі. Вона проковтнула клубок, що піднявся в горлі, і всю дорогу додому стримувала емоції.

Лише коли вхідні двері зачинилися, вона нарешті дозволила собі заплакати.

Незадовго до двадцятого дня народження Роббі одного пізнього вечора він прийшов додому п'яний та під дією наркотиків. Емі розбудив звук його кроків, коли він мчав сходами. Вона скочила з ліжка.

— Роббі? Це ти?

Він зайшов до її кімнати, спотикаючись. Невиразним голосом сказав їй, що вчинив дурість. Він тримав пакунок для дилерів, щоб відпрацювати частину грошей, які їм винен, і загубив його. Тепер борг зріс ще на десять тисяч.

Щось усередині Емі надірвалося.

— Десять тисяч? — повторила вона. — Роббі, минулого тижня мені довелося вирвати зуб, бо я не могла дозволити собі поставити пломбу. Звідки я візьму десять тисяч?

— Ну, знаєш, як це працює, — пробурмотів він. — Ти платиш потроху.

— Ні, — сказала вона, хитаючи головою. — Не цього разу. Я не робитиму цього.

— Якщо ти їм не заплатиш, вони мене вб'ють, — його голос ставав голоснішим. — Це ти винна, що все моє життя обернулося лайном, і тепер ти дозволиш мене застрелити?

— У нас є варіанти. Ти міг би поїхати з Дубліна, почати все спочатку.

— Куди б я не поїхав, вони мене знайдуть! — крикнув він на неї. — Ти десь знайдеш гроші. Ти можеш узяти позику!

— Не збираюся я брати позики! — крикнула Емі у відповідь. — Я вже й так виживаю! Я не дозволю, щоб усе стало ще гірше, Роббі, не дозволю!

Він кинувся на неї, і раптом вона опинилася на землі. У її вухах шуміло, тож вона не могла розібрати, що кричав Роббі, але почула щось про Марка та його дитинство. Він витягнув з кишені ніж. У той момент вона справді вірила, що він її вб'є. У її спідню білизну потекла цівка сечі.

Потім він встромив ніж у матрац і розлючено вибіг з кімнати.

Наступного тижня Емі повернулася до центру соціальної підтримки, щоб знову зустрітися з Карен. Світловолосою лагідною Карен, яка допомогла їй покинути Марка багато років тому.

— Я знову зазнаю домашнього насильства, — сказала вона, сидячи навпроти неї в тій самій чистій білій кімнаті. — Але цього разу від рук мого сина.

Вона твердо трималася свого рішення. Сказала і Роббі, і Кіну, що не бере на себе відповідальності за останній борг

Роббі.

Через три тижні Емі спала у своєму ліжку, коли її розбудив гучний шум унизу. Він був схожий на звук битого скла. Вона лежала нерухомо, широко розплющивши очі в темряві. Хтось намагався проникнути в дім? У неї були ґрати на вікнах, коли вона сюди переїхала. Увірватися в цей будинок було б непросто. Вона напружилась, прислухаючись до іншого звуку...

А тоді відчула запах диму.

Сіла в ліжку, нюхаючи повітря.

Пожежа.

Вогонь.

Наступні хвилини були неймовірно жахливими. Після цього Емі пам'ятатиме кожную секунду. Вона вскочила з ліжка, увімкнула світло й побачила, як крізь щілину під дверима валить чорний дим.

Натягнувши піжамну футболку на обличчя, вона відчинила двері. Побігла, спотикаючись, на верх сходів, глянула вниз і побачила картину, яка переслідуватиме її все життя.

Унизу танцювало помаранчеве полум'я, блокуючи їй шлях до входних дверей.

Вона обернулася, кашляючи, і попрямувала до зачинених дверей спальні ліворуч.

— Роббі!

Вона схопилася за ручку. Двері були замкнені.

— Роббі? *Роббі!*

Вона стукала по дереву, вигукуючи його ім'я. Він часто приходив додому п'яний. Що, як він там знепритомнів?

Дим ставав густішим. Вона ледве дихала. Ступила крок назад і зі всієї сили вдарила у двері ногою. Потім ще раз.

— РОББІ!

Дим курився клубами. Від полум'я знизу підіймалося тепло. Емі завдала ще одного влучного удару.

Цього разу двері відчинилися. Ліжко Роббі було порожнє.

Його не було вдома.

Емі на секунду відчула приголомшливе полегшення, перш ніж, похитуючись, зайшла у свою кімнату. Її очі сльозилися, а легеням важко було дихати. Вона зачинила двері й пошкандибала до вікна, інстинкт виживання підштовхував її. Відчинила його й визирнула, ковтаючи холодне чисте повітря. Тоді вилізла на карниз. Звідти перестрибнула на дах одноповерхової прибудови свого сусіда з такою спритністю, якої ніколи не досягла б за інших обставин. Дах був похилий, і вона послизнулася на черепиці. Пролітаючи повз вікно спальні свого сусіда, Емі побачила його здивоване обличчя.

Вона гучно приземлилася в сусідньому саду, нічого собі не зламавши. Це було, як пізніше сказала Сандра, кляте диво.

Хитаючись, Емі підійшла до задніх дверей і постукала. Вибігли її сусіди, подружжя середнього віку.

— З вами все гаразд? — запитала жінка, вирячивши очі.

— Викличте пожежну бригаду, — сказала Емі, а потім зробила те, чого ніколи раніше не робила: зомліла, упавши на землю.

Запалювальну бомбу, яка стала причиною займання, пожежники знайшли в її вітальні — почорнілі залишки скла та металу.

Наступного дня Кін підійшов до неї на вулиці.

— Прикро чути про твій будинок, Емі, — сказав він. — Але, можливо, тепер нарешті заплатиш нам те, що винна?

Емі сиділа на дивані у Сандри та Дейва в тихому потрясінні, попиваючи чай горнятко за горнятком.

— Тебе могли вбити, — сказала Сандра зі сльозами на очах. — Думаю, тобі треба покинути Дублін, Емі. Принаймні на деякий час.

— А як же Роббі?

— Емі, — мовив Дейв, виходячи вперед, — Роббі — одна з причин, чому тобі варто поїхати. Ми боїмося, що він може завдати тобі серйозної шкоди.

Емі похитала головою, щоб це заперечити. Тоді вона розплакалася.

— А що, як Кін та його банда прийдуть за вами? — спитала вона.

— Не прийдуть, — сказала Сандра. — Вони добре вибирають свої цілі.

Емі було боляче це чути, але вона знала, що то правда. Сандра і Дейв мали одне одного і трьох великих собак. У них не було дитини, яка страждала від залежності. Саме

через Роббі Емі стала вразливою, і так само Роббі прив'язав її до міста. Вона страждала від свого рішення. Що станеться з ним, якщо вона поїде?

Але ще до того, як її будинок спалили, вона жила у страху перед його дедалі непередбачуванішою поведінкою.

Вона більше не знала, кого боїться більше — Кіна чи власного сина.

Коли Емі натрапила на оголошення в інтернеті, воно здалося ідеальним шляхом для втечі. Пропозиція роботи разом із проживанням, догляд за двома чудовими дітьми двох і трьох років... Конкурентна оплата... Віддалене красиве місце в Західному Корку.

Вона поговорила з Джун, і їй запропонували роботу. Спакувала валізи. Змінила номер телефону.

А потім поїхала, щоб почати все знову у «Виді на море».

ЗАРАЗ

— Як у вас може бути дорослий син? — спитала Кетрін. — Ви ж іще така молода!

— Мені тридцять п'ять, — сказала їй Емі. — Роббі двадцять. Він мій син.

Вони сиділи одна навпроти одної в підсобному приміщенні, бліді та приголомшені. Локони Кетрін стирчали там, де вони були майже вирвані з голови.

— Вам тридцять п'ять? — спитала Кетрін недовірливо. — Отже, ви народили його, коли вам було п'ятнадцять?

Емі не знала, що відповісти.

— Ви сказали мені, що приїхали в Ноккрі, щоб утекти від колишнього, який вас ображав! — вигукнула Кетрін.

— Я дозволила вам у це повірити, — мовила Емі. — Не знала, як сказати правду. Батько Роббі ображав мене. Але він уже багато років у в'язниці. Коли я приїхала до Корка, то тікала від сина.

Вона приклала руку до татуювання на лівому плечі. Марк тримав її за руку, поки їй набивали його. Але на її

шкірі було не його ім'я. Ім'ям у серці було *Роббі*.

Марк ніколи не виходив із в'язниці. За тиждень до дня його звільнення він побився з іншим ув'язненим. Ударив чоловіка ножом. І той помер. Марк не вибереться звідти ще довгий час.

Протягом останніх п'яти років були лише Емі та Роббі.

— Ви знаєте, де Рубі? — запитала Кетрін.

— Вона на пляжі з Ліамом, — сказала Емі тихим голосом. — Я додзвонилася до них до появи Роббі. Вона в безпеці.

— Ви впевнені? Ви з нею розмовляли?

— Так. Вона в порядку.

Вони чули, як Роббі тупотів у будинку. Емі зіщулилася від особливо гучного удару.

— Том і Поппі в ліжку, — прошепотіла вона. — Боже, сподіваюся, що він просто візьме все це й піде, не розбудивши їх.

— Візьме що? — запитала Кетрін.

— Ну, він збирається пограбувати будинок, — коротко пояснила Емі.

Кетрін дивилася на неї так, ніби ніколи раніше її не бачила.

— Я могла б його зупинити. Я намагалася вам допомогти!

— Я не могла дозволити вам зашкодити йому. Знаєте, що не могла. Ви ж мати.

Вираз обличчя Кетрін пом'якшав.

— Не можу повірити, що власна дитина зробила це з вами, — мовила вона, дивлячись на поранене обличчя Емі.

— У нього було нелегке дитинство, — сказала Емі, витираючи кров із підборіддя. — Він звинувачує мене. Каже, що я недостатньо добре захищала його від батька. Можливо, він має рацію. Якби я могла повернутися в минуле і зробити все по-іншому, я б це зробила... Але зараз уже надто пізно. І він такий злий на мене.

Гнів Роббі налякав її й викликав у неї страх. Його лють була схожа на розпечену лаву, що нищила все, до чого торкалася.

— Як він вас знайшов? — запитала Кетрін.

— Пам'ятаєте той плакат зі мною «Зникла безвісти», який ви бачили у фейсбуці? — запитала Емі. — Ну, його зробив Роббі. Розмістив моє обличчя та свій номер телефону. Поширив в інтернеті. А ще скористався генератором фейкових новин для написання статті. Не дивно, що завдяки плакату та знімку екрана начебто зі справжнього новинного сайту той допис отримав стільки поширень у соціальних мережах. Це виглядало правдиво, — Емі говорила без емоцій. — Хтось тут, мабуть, упізнав мене й подзвонив за тим номером. Я впевнена, той хтось думав, що робить добру справу.

Обличчя Кетрін було як маска шоку.

— Господи, — сказала вона.

До них долинав тупіт і стукіт Роббі, який ніс щось униз та надвір. Емі здогадалася, що десь неподалік у нього

припаркована машина.

— Нам треба подумати, — мовила Кетрін. — Маємо вибратися звідси.

Вона роззирнулася кімнатою. Єдине вікно було вузьким прямокутником, занадто малим, щоб будь-хто міг у нього протиснутися.

— Я не думаю, що тут є вихід, — сказала Емі.

— Ну, ми не можемо просто сидіти, — розчаровано мовила Кетрін. — У вас є шпилька?

Емі закусила губу, щоб не сказати, що зламати замок важче, ніж показують по телебаченню. Не промовивши жодного слова, вона витягнула шпильку зі свого волосся й подала їй.

Поки Кетрін возилася із замком, Емі гадала, про що думав Роббі. Його хаотична, насильницька поведінка налякала її, але їй було легко побачити скривдженого маленького хлопчика, який був усередині, уявити, яким покинутим він почувався, коли дізнався, що вона втекла з Дубліна. Вона найбільше хотіла, щоб він знову став маленьким, аби вона могла втішати його без страху. Аби цього разу могла його захистити.

— Що це було? — раптом прошепотіла Кетрін.

— Що? — спитала Емі.

— Я чула голоси!

Емі підповзла і притулила вухо до замкнених дверей. Вона почула бурчання чоловічого голосу.

Потім кроки. Двох людей.

Вона глибоко вдихнула й тихо гукнула через двері:

— Кто там?

Емі та Кетрін мовчали в підсобному приміщенні, прислухаючись.

— Хто там? — Емі покликала знову.

— Емі? — це був голос Ліама з іншого боку дверей. — Де ви?

— Тихіше! — прошипіла вона. — Ми замкнені в підсобці — випусти нас швидше!

Ключ повернувся. Двері відчинилися.

Ліам стояв, спантеличений. Рубі була за якийсь метр позаду нього. На плечах у неї було Ліамове худі. Вона аж розтулила рота, коли побачила свою матір.

— Рубі! — Кетрін скочила на ноги і схопила перелякану дочку за руку. — Нам треба йти, негайно.

— Чому? — запитала Рубі. — Що відбувається?

Нагорі пролунав гучний тупіт, а потім лайка Роббі. Обидва підлітки аж підскочили.

— Хто це? — різко спитав Ліам.

— Просто забирайтеся звідси, — сказала Емі, підштовхуючи їх до дверей. — Усі троє.

— А як ви? — запитав Ліам.

Він з відвертою тривогою дивився на закривавлену губу Емі.

— Том і Поппі нагорі, — відповіла Емі. — Я не можу їх залишити. Але ви троє маєте йти негайно, перш ніж...

— Ніхто нікуди не йде, — сказав новий голос.

Усі четверо обернулися й побачили чоловіка, який з'явився біля підніжжя сходів. У нього було яскраве помаранчеве волосся й гостре хитре обличчя. Він усміхнувся Емі.

— Ні, — мовила вона безпорадно.

— Усе гаразд, Емі? — поцікавився Кін, наближаючись до неї. — Як справи? Коли Роббі розповів, що знайшов тебе, я сказав, що поїду з ним. Подумав, що це може бути цікаво. — Він озирнувся на величезний будинок. — Я мав рацію, правда ж?

Кетрін, Рубі та Ліам завмерли. Відчуття небезпеки, що виходило від Кіна, немов приклеїло їх на місці.

— Ти був тут увесь час? — нажахано запитала Емі.

Кін кивнув, усміхаючись.

— Я подумав, що огляну будинок, поки ви з Роббі проведете маленьку зустріч.

Позаду нього сходами, спотикаючись, спустився Роббі з телевізором у руках. Він здавався незграбним і жалюгідним на тлі завзятого й зібраного Кіна. Емі кинула на сина благальний погляд. Вона не могла повірити, що він привів сюди Кіна. Присоромлений Роббі відвів очі.

— Отже, — сказав Кін, а погляд його блідих очей перескакував з людини на людину, — кому належить цей

будинок?

— Власників будинку немає, але вони повернуться з хвилини на хвилину, — відповіла Емі.

Це була брехня. Вона сумнівалася, що Майлз і Джун незабаром повернуться з Клонгрессіла.

Погляд Кіна зупинився на Рубі й Ліамові, які виглядали наляканими.

— А звідки ви двоє взяли? — Рубі відсахнулася, і він усміхнувся їй. — Не треба соромитися, люба. Ти живеш у цьому будинку?

Ліам виставив руку перед нею та відвів її назад, а сам ступив два кроки вперед.

— Вона тут не живе, — сказав він. — Це я тут живу.

Не звертаючи уваги на Ліама, Кін повернувся до Кетрін.

— Це ваша донька, так?

Кетрін глибоко вдихнула, ніби збираючись заперечити, а потім кивнула.

— До якої ти ходиш школи, серденько? — запитав Кін у своїй невимушеній манері.

— Імені Йоана Божого? — Рубі відповіла питанням, глянувши на матір.

— А як тебе звати?

— Рубі.

— Дуже добре, — сказав Кін. Тоді він звернувся до Кетрін: — Послухайте, — мовив він. — Якщо співпрацюватимете, то сьогодні всі зможете безпечно повернутися додому. Ви, ваша донька, її хлопець. Але якщо ви цього не зробите, ну... тоді будуть проблеми. — Він

знижав плечима, наче вибачаючись: «Цьому не можна зарадити». — Бачите, тепер я знаю ім'я Рубі. Знаю її обличчя. Знаю, куди вона ходить до школи.

Кетрін зблідла.

— Якщо ви дбаєте про свою дочку, — продовжив він, — ви не підете завтра до поліціантів. Просто зробіть те, що вас просять, сьогодні ввечері, а потім тримайте язик за зубами, і ви ніколи більше не почуєте про нас.

Говорячи, він дістав із кишені ніж. Лезо виблискувало сріблом у місячному світлі, що пробивалося крізь вікна.

— Чого ви хочете? — хрипко запитала Кетрін.

— По-перше, телефони, — сказав Кін. — Ви двоє, — він кивнув на Рубі та Ліама, — віддайте їх. — Вони віддали. — Роббі, у тебе є ще два телефони, так?

— Так.

— Гаразд, — вів далі Кін, — ось що ми зробимо. Ви троє, — він помахав ножем на Емі, Ліама та Рубі, — залишitesя тут із Роббі. А ми з вами, — звернувся він до Кетрін, — збираємося трохи покататися. Скільки у вас банківських карток?

— Три.

— Кожна із щоденним зняттям десь п'ять сотень, правда?

— Так.

— Отже, півтори тисячі, — він кивнув. — Це початок.

— Ні в якому довбаному разі! — ураз голосно сказав Ліам. — Не їдьте нікуди з ним, Кетрін! Не давайте йому грошей!

Кін блискавично повернув лезо у бік Ліама.

— Досить уже, — сказав він тихим голосом, який був загрозливішим за будь-який крик. — Якщо не триматимеш рота на замку, мені доведеться встромити у тебе цей ніж.

Ліам замовк.

— Кіне, — озвався Роббі, — у домі достатньо всього, щоб...

— Заткнися, Роббі, і стеж за дверима, — наказав Кін. — Власники можуть повернутися будь-якої миті.

Роббі погодився.

Кін знову уважно глянув на Кетрін. Її обличчя було молочно-білим. Вона тихо промовила:

— Просто робіть, як він каже, Ліаме, Рубі, прошу. Це не варте того, щоб хтось постраждав.

— Дуже добре, — мовив Кін. — Дуже розумно. Безпека вашої дочки — це важливіше, ніж кілька фунтів, хіба ні?

Дивлячись на лезо, Кетрін кивнула.

— Гарзд, — сказав Кін, жестикулюючи. — Ходімо.

Кетрін неохоче підійшла до дверей.

Рубі, налякана, злегка похитала головою.

— Мамо, будь ласка, не залишай мене.

— Заткнися, — сказав Кін, а гострий кінчик його леза повернувся навколо і вказав на її живіт.

Рубі заскиглила й відступила.

Тоді Ліам встав перед нею.

— Не вказуй на неї, — безрозсудно мовив він.

«О ні, — подумала Емі, — ні, ні...»

Кін почав сміятися. Роббі відійшов від свого поста біля вікна і мимохіть поплив до Ліама з іншого боку. Серед цих двох чоловіків Ліам виглядав точно таким, яким він і був: школярем. Юним. Наляканим.

Але він і далі стояв поміж Рубі та ножем.

Кетрін завмерла, не в змозі відірвати очей від доньки.

— Слухай, друже, — сказав Кін до Ліама. — Заходь у цю кімнату. — Він кивнув у бік підсобного приміщення. — Ви троє. Туди, негайно.

— Давайте, пішли, — майже заспокійливо сказав Роббі.

Він потягнувся до Рубі та схопив її за руку.

— Не чіпай її! — крикнув Ліам.

Далі все відбулося дуже швидко.

Ліам відкинув руку Роббі. Тоді Ліам і Роббі зчепилися. Кін вскочив. Емі відтягла Рубі назад.

— Бігом, забирайся звідси! — вигукнула вона.

— Ліаме! — скрикнула Рубі.

Ліама били, кидаючи з боку на бік, як ганчір'яну ляльку. Рубі спробувала підбігти до нього. Емі знову відтягнула її й штовхнула до входних дверей.

— Біжи, Рубі!

Тоді Кетрін узяла Рубі під руку. У тому хаосі їй вдалося утекти з дочкою в ніч.

Емі повернулася до бійки, що розгорілася на її очах. Вона стрибнула Кінові на спину, намагаючись відтягнути його від Ліама. Він струснув її, як собака, що струшує воду, і вона впала на кухонну підлогу. Він обернувся. Поки Роббі

та Ліам боролися, Кін підійшов до неї із застиглим виразом крижаної люті.

А тоді над його головою розлетівся важкий предмет.

Емі кліпала очима. Їй знадобилася секунда, щоб зрозуміти, що сталося. Вивівши доньку на вулицю, Кетрін повернулася. Вона схопила керамічну вазу для фруктів із кухонного столу й розбила її об голову Кіна.

Той не знепритомнів, як це відбувається з людьми в кіно. Кілька разів кліпнув очима, — керамічні черепки й пил вкривали його плечі, — а потім повернувся до Кетрін. Вона швидко позадкувала, але він наздогнав її двома кроками і вдарив з натренованою точністю боксера.

Вона впала на підлогу і більше не рухалася.

— Кетрін! — вигукнула Емі.

Кін повернувся до Роббі та Ліама, які все ще билися. Здавалося, що Ліам більш-менш тримається, поки не пробрався Кін. Він був наче тварина — хапався, звивався, як вугор, виконуючи свої бійцівські маневри.

Емі озирнулася в пошуках зброї. Вона побачила кочергу біля каміна і побігла її схопити. Коли вона повернулася, бійка перемістилася у вітальню. Кін схопив Ліама, збивши його з ніг, і кинув його, розбивши скляний журнальний столик.

— Ліаме! — закричала Емі.

Вона замахнулася кочергою на Кіна. Вдарила його під ребра. Він вирвав кочергу з її рук, а потім вгатив її кулаком. На відміну від Кетрін, Емі звикла відбиватися. Вона ухилилася, уникаючи найгіршого удару.

Тоді Роббі схопив її.

Емі не могла битися зі своїм сином з таким самим запалом та гнівом, з якими могла б битися з Кіном. Втома здолала її. Вона дозволила Роббі штовхнути її спиною до кухні. Коли вона спробувала ухилитися від нього, його кулак поцілив їй у скроню — можливо, сильніше, ніж він хотів.

Вона вдарилася об землю.

Світ поплив. Вона підняла голову. З іншого боку кімнати Ліам насилу підвівся. І Кін, і Роббі були на ньому за лічені секунди. Вона бачила, як вони боролися, бачила, як Ліама повалили на землю. Потім їй не було видно, що діється, але вона почула, як Ліам скрикнув від болю...

— Скоріше! — вигукнув Кін до Роббі. — До біса то все. Воно того не варте. Треба забиратися звідси.

— Дідько, — сказав Роббі, — що ти зробив?

— Просто рухайся, ну!

Грюкнули двері.

Вони зникли.

Емі спробувала встати, але відчула сильне запаморочення.

— Ліаме?

Вона намагалася підповзти до нього, та її свідомість згасала, світ темнішав. Не дотягнувшись до нього, вона опустилася на закривавлений, вкритий склом килим і знепритомніла.

Коли Емі прийшла до тяти, вона лежала на підлозі колись бездоганної вітальні. Місячне світло струменіло крізь вікна від підлоги до стелі, які вона вимила напередодні, освітлюючи простір відкритого планування та стильні меблі.

Вона лежала на боці на килимі. Килим був просякнутий кров'ю.

Емі підвелася, опираючись на одну руку й відчуваючи хвилю нудоти, яка часто супроводжувала удар по голові. Подивилася на свою ліву руку. Вона була вкрита рідиною, що здавалася чорною у блідому світлі, як рука дитини, яка малювала пальцями. Невже це її кров? Цього не могло бути. Її було занадто багато. Тоді чия вона?..

Потім вона побачила тіло в іншому кінці кімнати.

— Ні...

Емі заглушила це слово. Поповзла на руках і колінах по залитому кров'ю килиму, крізь розбите скло, повз зламаний журнальний столик, до людської фігури, яка нерухомо лежала на підлозі.

— Ні, ні, ні...

Навколо панувала тиша і сіялося тонке, сіре місячне світло.

— Ліаме, будь ласка, прокинься, — схлипнула вона.

Спогади про бійку напливли на неї в яскравих подробицях. Роббі, який казав Кіну: «Що ти зробив?». Тепер вона зрозуміла, чому вони звідси втекли.

Емі не вміла робити серцево-легеневої реанімації. Вона так і не навчилася запускати серце й повертати тіло до життя. Намацала пульс, але не знайшла. Він дихав? Вона приклала вухо до його рота. На своє величезне полегшення, відчула, як повітря виходить із його легенів і входить назад.

— Ох, слава богу, слава богу...

Швидка допомога. Їй потрібна була швидка допомога. Вона пошукала в кишенях телефон. Потім згадала, що його взяв Роббі. Керролли не мали стаціонарного телефону.

— Ні, — прошепотіла вона. Потім прокричала: — *Ні!*

Цієї миті вхідні двері відчинилися і всередину вбігла Кетрін, а за нею Рубі. Кетрін увімкнула головне світло. Рубі побачила Ліама і здушено скрикнула.

— Треба викликати швидку! — вигукнула Емі.

— Вона на підході, — сказала Кетрін. — Я подзвонила, перш ніж пішла шукати Рубі.

Рубі підбігла до Ліама. Кетрін підійшла і присіла. Навколо її очей почали западати синці.

— Як ви викликали швидку? — запитала Емі. — Вони ж забрали наші телефони.

— Я знайшла оцей на землі, — сказала Кетрін.

— То мій телефон, — розгублено промовила Емі.

Чи було це випадковістю, чи Роббі навмисно впустив його? Вона відклала цю думку на потім і запхала телефон до кишені. Тепер мало значення лише те, що їде швидка допомога.

Рубі стала на коліна у кров Ліама і припідняла руками його голову.

— Ліаме, чуєш, прокинься, — плакала вона.

Його голова повисла.

— Будь ласка, Боже, нехай ця швидка швидше приїде, — прошепотіла Кетрін.

— З ним усе буде добре, правда? — запитала Рубі. — Скажіть мені, що з ним усе буде добре!

— Він дихає, — мовила Емі, і це було все, що вона змогла сказати.

Вона не знала, в який із Ліамових органів проник ніж. Він втрачав багато крові.

Рубі гладила його волосся, схлипуючи. Кетрін та Емі перезирнулися, у їхніх очах був страх. А тоді їхню увагу привернуло щось знадвору.

Над гірським хребтом з'явилися миготливі блакитні вогні, і завивання машини швидкої допомоги пролунало у Ноккрі.

Коли забігли парамедики, Емі відступила. Про власні травми вона не згадала. Не хотіла відвертати їхньої уваги від Ліама.

— Можу я поїхати з ним у машині швидкої, мамо? — запитала Рубі.

Її обличчя було вкрите плямами від туші.

Кетрін кивнула.

— Ми обидві поїдемо.

Вона подивилася на Емі.

— Мені треба бути тут, — глухо сказала Емі. — Я не можу залишити Тома і Поппі.

Кетрін здавалася дещо приголомшеною, згадавши про Тома та Поппі. Завдяки звукоізоляційним стінам двоє молодших дітей Керроллів усе проспали.

— Я скористаюся телефоном одного з парамедиків, щоб зателефонувати Авін Батлер, — мовила вона. — Попрошу її побути з дітьми. Як тільки вона приїде, їдьте за нами до лікарні, гаразд?

Тоді вона поспішила за Рубі до карети швидкої допомоги.

Емі стояла біля вікна й спостерігала, як сині вогні знову зникають над гірським хребтом. Вона ніколи не була особливо релігійною, але тієї миті молилася.

Авін Батлер приїхала за двадцять хвилин. У неї було повно запитань, але Емі ледве її впізнала. Вона вибігла на вулицю, стрибнула в машину і ввела назву лікарні в гугл-картах.

Ця довга болісна дорога була одним із найгірших переживань її життя. Вона ніколи цього не забуде. Коли вона приїхала до лікарні, жінка на реєстрації спробувала відправити її до відділення невідкладної допомоги. Емі відкинула її спроби допомогти.

— Зі мною все гаразд! Я декого шукаю. Ліама Керролла.

Її скерували у приймальню на третьому поверсі. Дорогою туди люди витріщалися на неї, нагадуючи їй про те, який кепський у неї вигляд. Відчинивши двостулкові двері, вона побачила, що Кетрін і Рубі сидять на пластикових сидіннях. Обличчя Кетрін сильно опухло. На Рубі все ще було Ліамове худі, а її одяг був у його крові.

— З ним усе гаразд? — спитала Емі.

— Не знаємо, — відповіла Кетрін. — Ми ще нічого не чули.

Емі опустилася на сусіднє сидіння й заплющила очі.

Будь ласка, нехай з ним усе буде добре. Будь ласка, Боже, нехай з Ліамом усе буде добре.

Якщо так не станеться, це буде її вина.

Деякий час вони сиділи мовчки. Тиша перервалася, коли двері кімнати очікування з гуркотом відчинилися. Увійшли Майлз і Джун. Майлз усе ще був у своєму сірому робочому костюмі. Його обличчя зблідло.

— Як він? — запитав він. — Уже прийшов до тями?

Джун за його спиною ридала. Її волосся було розпатлане, а щоки вкриті сльозами.

— Ми ще нічого не знаємо, — тихо відповіла Кетрін. — Чекаємо на лікаря.

— О боже, — сказала Джун. — О боже.

Вона вчепилася в Майлза.

Емі не могла говорити. Не могла поглянути прямо на Майлза чи на Джун. То Кетрін їм подзвонила. Емі не могла з усім цим змиритися. Краєм ока вона дивилася, як вони сіли.

— Розкажіть нам, що сталося, — попросив Майлз.

Кетрін коротко про все розповіла. Майлза, здавалося, не хвилювало нічого, крім основних речей: була крадіжка зі зломом, і Ліама поранили ножом. Те, що Емі знала цих чоловіків, що саме її присутність спричинила цю катастрофу, — нічого з цього, здавалося, він не сприйняв, не в той момент. Його увага була повністю зосереджена на синові.

Коли Кетрін завершила, очі Джун були прикуті до Емі.

— У вас є дорослий син? — тихо спитала вона. — Ви ніколи нам цього не казали.

Емі не знала, що відповісти.

Майлз сховав обличчя в руки.

— Боже милий, — сказав він приглушеним голосом. — Будь ласка, нехай із Ліамом усе буде добре. Боже милий. — Він підняв голову, побачив, що Емі дивиться на нього, і заговорив прямо до неї: — Є те, про що я шкодую. Перші три роки його життя... Якби я міг змінитися...

Двері розчинилися, і увійшов лікар. То був високий чоловік із добрим обличчям. Усі встали.

— Мій син?.. — сказав Майлз.

Надія і страх, які вміщалися у цих двох словах, не були схожі ні на що інше, що Емі коли-небудь чула.

— Ви сім'я Ліама Керролла? — запитав лікар.

Майлз кивнув.

Лікар підняв руку в заспокійливому жесті.

— З ним усе буде гаразд, — сказав він.

Майлз знову сів, видавши тремтячий звук, щось середнє між сміхом і схлипуванням. Джун упала на сидіння поруч із ним і обійняла його. Рубі розплакалася, і Кетрін її пригорнула.

— З життєвими показниками все в нормі, — продовжив лікар. — Він втратив багато крові, але внутрішні органи не пошкоджені. Він успішно одужує.

Емі відчула, як запаморочилось у голові від полегшення.

Ох, славу богу. Слава богу.

Та полегшення тривало кілька секунд. Тоді нове відчуття провини вразило її. Ліам був поранений ножом. Через неї.

Вона затулила рот долонею, скочила на ноги й побігла до туалету. Встигла якраз вчасно, нахилившись над умивальником, щоб виблювати, доки не вийшла жовч. Після цього вона стояла й дивилася на себе в дзеркало. Її волосся було скуйовджене, а губи потріскані. Емі була вся у крові: трохи крові Ліама, трохи її власної. Вона виглядала такою, якою й була: проблемною. Куди б вона не йшла, насильство й хаос супроводжували її.

Нікому не сказавши ні слова, Емі вийшла з лікарні в ясну, байдужу ніч. На задньому сидінні машини, на узбіччі, вона натягнула на себе пальто й заснула.

ЗА ТИЖДЕНЬ

Двох чоловіків заарештовано у справі про ножове поранення неповнолітньої особи в Корку. Крейґа Кіна, 25 років, з Берріміда, Дублін, який має дев'ятнадцять судимостей, залишили під вартою без права внесення застави. Другому чоловікові, причетному до інциденту, Роберту Деніелу Кітінґу, 20 років, також із Берріміда, висунули звинувачення у крадіжці зі зломом і нападі за обтяжувальних обставин...

Емі підвела погляд від газети. Краплі дощу всіяли лобове скло її машини. Вона прочитала статтю багато разів відтоді, як того ранку купила газету.

Минулого тижня Емі спала у своїй машині в Корку, за дві години їзди від Ноккрі. Вона не могла повернутися до «Виду на море», щоб забрати свої речі, тож купила дешевий одяг у *Penneys* та гігієнічні засоби в аптеці. Використовувала ванну кімнату в громадському басейні, щоб прийняти душ. Бачила, як жінки дивляться на її побите тіло, і знала, яке приголомшливе враження вона справляє.

У поліційному відділку в Клонгрессілі вона дала показання. Намагалася говорити якомога менше, стверджуючи, що удар по голові вплинув на її пам'ять. Вона знала, що Кетрін подавала докладну заяву, тому те, що вона не взаємодіє з поліцією, мало що змінить. І все ж не могла змиритися з думкою, що її слова можуть використати проти Роббі в суді.

Емі подивилася на його фотографію в газеті, тоді згорнула її. Задзвонив телефон. Вона підняла його. Кетрін.

— Привіт, Кетрін.

— Як ви? — спитала Кетрін. — Бачили новини?

— Так, бачила.

— Хочете про це поговорити?

— Не зовсім, — сказала Емі, відсуваючи газету.

Кетрін телефонувала їй щодня і розповідала про все, що відбувається в Ноккрі. Село вирувало від хвилювання. Крадіжка зі зломом! Ножовий удар! І був замішаний син домробітниці! Ходили чутки про те, що Емі вступила у змову з Роббі та Кіном і що вона влаштувалася на роботу у «Вид на море», щоб навести їх на будинок і пограбувати своїх роботодавців.

— Насправді я дзвонила, щоб поговорити про Ліама, — мовила Кетрін.

— Що сталося? — сказала Емі, раптом запанікувавши. — З ним усе добре?

Ліам усе ще був у лікарні. Емі жила в страху почути, що йому стало гірше.

— З ним усе гаразд, — заспокоїла її Кетрін. — Я привела Рубі в гості до нього вчора, і він почувається добре. Насправді я думала, що вам варто його відвідати.

— Що? — вигукнула Емі. — Кетрін, якби Майлз і Джун спіймали мене там, вони б мене вбили.

— Майлза та Джун завтра не буде в лікарні, — жваво сказала Кетрін. — Єдина людина, яка буде там у час для відвідувачів, — це Рубі. Вам варто побачитися з нею та Ліамом.

— Чому?

— Вони обоє питали про вас, — мовила Кетрін. — Вони пройшли через цей глибоко травматичний досвід разом із вами. Ви не можете просто зникнути, не порозмовлявши з ними.

— Я справді вважаю, що для всіх буде краще, якщо я триматимусь якомога далі, — тихо сказала Емі.

— Ви помиляєтесь, — наполягала Кетрін. — Дітям треба побачити вас. Це допоможе їхнім ранам загоїтися.

Почуття провини гризло Емі.

— Ви справді так гадаєте?

— Так, — без вагань відповіла Кетрін.

Коли вони завершили розмову, Емі аж сповзла на сидінні. Вона переживала відчуття, схоже на морську хворобу. Боялася зустрітися з Ліамом, який ледь не загинув з її вини.

Але Кетрін була переконливою. Наступного дня Емі опинилася за дверима лікарні о другій по обіді. Дотримуючись інструкцій, які їй надіслала Кетрін, вона

піднялася ліфтом на третій поверх, пішла коридором ліворуч і зайшла в останні двостулкові двері.

У ліжку біля вікна лежав Ліам, підпертий подушками. Рубі сиділа у кріслі біля нього, сонце світило крізь скло позаду неї. На Ліамових колінах була відкрита коробка з-під піци. На його тумбочці лежала друга піца, дві пачки печива, а ще стояла дволітрова пляшка кока-коли.

Рубі та Ліам, голосно сміючись, повернули голови, коли увійшла Емі.

— Привіт, — сказала вона нерішуче.

Вони обоє їй помахали. Вона сіла на незручне крісло по інший бік ліжка.

— Ваше бідне обличчя, Емі, — було перше, що промовила Рубі. — Болить?

— Все не так уже й погано, чесно кажучи. Я просто рада, що з Ліамом усе гаразд.

— Зі мною все добре, — підтвердив Ліам із повним ротом піци. — Кажуть, що я можу повернутися додому за кілька днів. — Відкрутивши кришку від кока-коли, він додав: — У мене теж буде жахливий шрам.

Емі ледь не здригнулася, згадавши темну калюжу крові на підлозі у вітальні.

— Ми дуже хотіли з вами поговорити, Емі, — сором'язливо сказала Рубі. — Хотіли переконатися, що з вами все гаразд.

— Я в порядку, — сказала Емі якомога переконливіше. — Вам не варто про мене турбуватися.

Ліам запропонував їй коробку з піцою. Вона похитала головою.

— Ми також хотіли вам дещо розповісти, — сказав він, ставлячи коробку назад на коліна.

— І що ж? — запитала Емі.

Вони з Рубі крадькома презирнулися.

— Пам'ятаєте ту ніч, коли ви побачили, як хтось курить біля будинку? — сказав він. — Це була Рубі.

— Ти? — Емі не могла в це повірити.

На обличчі Рубі з'явився винуватий вираз, але її очі усміхалися.

— Так, — мовила вона, дістаючи печиво. — Вибачте за це.

— Мені стало погано, коли я побачив, як ви злякалися, — сказав Ліам Емі. — Але довелося по-справжньому вдати, що то був зловмисник. Якби Майлз і Джун зрозуміли, що то Рубі, вони б розповіли її мамі.

— І їй зірвало би дах, — додала Рубі.

— А тоді, коли Айлін загубила свої гроші? — продовжував Ліам. — Ну, я був на вулиці тієї ночі. Марґарет Коллінз бачила мене. Я пішов зустрітися з Рубі. Але не міг зізнатися в цьому перед батьками.

— Твоя мама вже знає, правда? — спитала Емі в Рубі.

Рубі кивнула.

— І вона обшукала мою кімнату та знайшла сигарети, тож я сидітиму під домашнім арештом приблизно місяць. Але мені дозволено відвідувати Ліама. Мама тепер його любить.

Ліам усміхнувся.

— Виявляється, отримати ножове поранення через свою дівчину — це досить ефективний спосіб справити враження на її батьків.

Поки тривала розмова, Емі зрозуміла повідомлення, які Ліам надіслав Рубі. «Нас не спіймають. Я робив це багато разів раніше». Він намагався переконати її спуститися зі скель на Солт-Пойнті, де вони спостерігали захід сонця. Той пляж був приватною землею, і Рубі хвилювалася, що вони матимуть проблеми з Елом Томпсоном, сумнозвісним сварливим землевласником.

— Я хотіла тебе дещо запитати, — сказала Емі Ліаму, коли він закінчив розповідати про їхню поїздку на пляж. — Пам'ятаєш той плакат *Fastman*, який у тебе на стіні? На ньому пентаграма з перевернутим хрестом — саме такий символ, який я бачила на котеджі.

— Справді? — Ліам здавався щиро спантеличеним. — Чесно кажучи, я ніколи не помічав. Багато гуртів використовують такі символи.

Емі уявила людину в балаклаві.

— І ніхто з вас не знає, хто стоїть за графіті? Або хто підклав ці речі в Ліамову кімнату?

— Хіба то був не ваш син? — спитала Рубі.

— Звичайно, ні, — м'яко відповіла Емі. — Графіті почали з'являтися ще до того, як я приїхала в Ноккрі, пам'ятаєш?

— Моя кімната на першому поверсі, — сказав Ліам. — Будь-хто міг залізти.

Запала мовчанка. Емі прокашлялася.

— Ви знаєте, я прийшла сюди, щоб попросити вибачення, — мовила вона. — За те, що сталося.

— Я вас не звинувачую, — відказав Ліам. — Це не ваша вина.

На очі Емі навернулися сльози. Лікарняна палата розпливлася.

— Але я сама винна, — мовила вона глухо. — І мені дуже шкода...

— Ви не вдарили Ліама ножем, — твердо сказала Рубі. — Це зробив Кін.

— Добре, — Емі втерла очі. — Дякую вам обом за це.

Трохи пізніше вона попрощалася, залишивши Рубі та Ліама за піцою. Вийшла з лікарні, відчувши полегшення. Кетрін мала рацію. Їй потрібно було побачити Ліама, щасливого та здорового.

Той візит її підбадьорив.

Повернувшись до автівки, Емі знайшла в собі сміливість на телефонний дзвінок, який відкладала. У неї аж засмоктало під ложечкою, коли вона притиснула телефон до вуха. Коли жінка сказала «Алло?» з теплим лімерикським акцентом, вона майже поклала трубку. Але таки стрималася.

— Ліно, це я. Емі.

— Я отримала ваше повідомлення, — насторожено відповіла Ліна. — Ви сказали, що маєте мені розповісти щось важливе?

— Я не прошу повернути мені роботу, — сказала Емі. — Розумію, що ви віддали її комусь іншому. Але я хотіла

пояснити. Розумієте, у мене є син, і він має проблеми із залежністю...

Промовляючи спокійно і певно, вона розповіла Ліні правду, що стояла за плакатом «Зникла безвісти», і те, що її розшук був підступом.

— Я знаю, що це не змінить вашої думки, щоб узяти мене на роботу, — сказала вона, коли завершила, — але я хотіла, щоб ви знали правду.

На тому кінці трубки запала тиша. Тоді Ліна розплакалася.

— Ліно?

— О господи, — сказала Ліна. — О господи.

З неї враз полилися слова, і вона зізналася, що то вона подзвонила за номером, вказаним на плакаті, і повідомила про те, де зараз Емі. Вона вважала, що Емі справді «нестабільна та збентежена» і що її сім'я хвилюється. Вона вірила, що чинить правильно. Слухаючи, Емі відчула дивовижний спокій.

— Вони вас знайдуть! — вигукнула Ліна крізь сльози. — Вам треба забиратися звідти!

— Вони вже мене знайшли, — сказала Емі. — Але це не ваша провина — будь ласка, не звинувачуйте себе.

Вона не встигла отямитися, як уже розповідала Ліні все про, що сталося в Ноккрі. Бійка. Удар ножом, якого зазнав Ліам. До кінця телефонної розмови обидві жінки були у сльозах.

— Ви не уявляєте, як мені шкода, — повторювала Ліна.

— Це не ваша вина, — казала Емі знову і знову. — Звідки ви могли знати?

Коли вона нарешті поклала слухавку, то деякий час сиділа в машині і просто думала. Страшний тягар, який вона несла, трохи полегшав.

Вона припнула ремінь безпеки. Раптом відчула, що має сили повернутися до «Виду на море» і зібрати свої речі. Було б нерозумно цього не зробити. Хоча вона нервувалася від самої думки про зустріч із Майлзом і Джун, у неї було занадто мало грошей, щоб замінити всі речі, які вона залишила там. Щось спало їй на думку. Рубі була тією людиною, яка курила біля будинку, а Ліам був тим, хто вислизав із дому вночі. Це означало, що ніхто не спостерігав за «Видом на море», окрім трьох незнайомців у гелловінських масках.

Хіба що...

Кілька спогадів спалахнуло в її пам'яті — баночка у формі ананаса, постать у балаклаві, — і почала формуватися теорія.

«Ні, — сказала вона собі. — Це ж якесь божевілля... Не може бути...»

Але це усе пояснило б.

Нахмурившись, Емі повернула ключ у замку запалювання. Дорогою до Ноккрі вона матиме достатньо часу для роздумів.

Емі приїхала до «Виду на море» у вечірній час. Сонце стояло низько, але яскраво світило в небі, коли вона виїхала на під'їзну доріжку. Хоча в неї були ключі, вона подзвонила у двері.

Відчинила Джун. Вона виглядала зібраною, як завжди, у бузковій сукні без рукавів, яку часто носила вдома, але її обличчя було кам'яним.

— Вітаю, Джун! — мовила Емі.

Джун не відповіла на привітання.

— Ваші речі там, — сказала вона, киваючи на запаковану валізу.

Емі кивнула. Отож вони не хотіли, щоб вона була в їхньому домі хоч секунду.

— Ви запакували мій зарядний пристрій для «айфона»? — спитала вона. — Мені здається, він був під ліжком.

Роздратована Джун відступила вбік.

— Тоді йдіть, — сказала вона. — Можете його пошукати.

Емі зайшла в будинок. Його майже повернули до попереднього бездоганного стану. Майже. Журнальний

столик ще не замінили. Також не було килима, на якому Ліам стікав кров'ю. Середина кімнати здавалася голою.

Майлз сидів на дивані у формі літери *L*, перед порожнім місцем, де раніше стояв столик. Він виглядав розтріпаним, з темними колами під очима.

— А, Емі, — сказав він, відриваючись від телефону. — Я здивований вашою нахабністю показатися тут. Знаєте, я ж ніколи не дякував вам за те, що мого сина поранили ножом і мало не вбили. Справді, я радий, що ми вас найняли.

— Ще дві хвилини — і я піду, Майлзе.

Емі швидко пішла до прекрасної спальні, де вона недовго жила і ніколи більше не спатиме. Чула, як Майлз і Джун розмовляли у вітальні, їхні голоси створювали низький гул. Вона не шукала під ліжком зарядний пристрій для «айфона». Адже він був у її машині. Вона просто чекала, визираючи з-за дверей, поки Джун не сіла на диван поряд із Майлзом.

Тільки-но вони відволіклися на якусь мить, вона навшпиньки — тихо, наскільки могла — пройшла повз спальню Ліама до кабінету Джун. Двері були відчинені. Вона кинулася всередину й попрямувала до столу. Відкрутивши баночку у вигляді декоративного ананаса, вона дістала снодійне, на етикетці якого було написано ім'я Джун Керролл. Поклала його до кишені, а тоді пішла назад до вітальні.

Майлз і Джун усе ще сиділи на дивані й тихо розмовляли. Емі підійшла й сіла на менший диван

навпроти них.

Вони обое витріщилися.

— Чи є якась причина, чому ви ще досі тут? — спитав Майлз.

— Я маю дещо вам сказати.

Серце Емі забилося швидше. Що, якби теорія, над якою вона міркувала під час довгої дороги сюди, виявилася хибною? Вона перевела погляд із Майлза на Джун і назад.

— Кажіть, — мовив Майлз. — І підете собі.

Емі сковтнула.

— По-перше, вибачте. Ви не уявляєте, як мені шкода. Ліам постраждав через мене. Це залишиться зі мною до кінця мого життя.

— Вибачення не може компенсувати шкоду, яку ви завдали нашій родині, — озвалася Джун. — *Вибачте?* Це все, що ви можете сказати на своє виправдання?

— Ні, — продовжила Емі. — Є ще дещо. — Вона подивилася прямо на Майлза. — Я знаю, хто нівечить село. І знаю, чому та людина хотіла підставити Ліама.

Майлз сів, трохи випроставшись, і заховав телефон у кишеню.

— Ви знаєте, справді? — його голос прозвучав скептично. — Тоді хто це був?

— Ваша дружина, — сказала вона йому.

Він витріщився на неї так, ніби був упевнений, що не почув.

Джун засміялася високим, тріпотливим сміхом.

— Це повна нісенітниця, — мовила вона.

— Це вона підкинула речі в кімнату Ліама, — сказала Емі, й далі звертаючись до Майлза. — Вона надіслала анонімну записку. Пам'ятаєте ті постаті в масках, які нібито тинялися біля будинку? Це все маячня. Ніхто їх не бачив, крім Джун. Вона їх вигадала.

— Це у вас такі жарти? — голосно спитав Майлз.

— Вона весь час стояла за графіті. Їй спала на думку ця ідея, коли Ліам зіпсував знак «Ласкаво просимо до Ноккрі» — то дійсно зробив він. Але Джун знайшла балончики з фарбою, які він викинув, і вирішила підставити його з чимось гіршим. Вона розбила вікна в автівці Шона Гереті. Порізала шини Мартінові Дойлу. Вкрала гроші Айлін. Писала по селу загадкові повідомлення червоною фарбою. Вона хотіла, щоб усі, але особливо ви, Майлзе, повірили, що Ліам — дуже небезпечний хлопець. Що небезпечно бути з ним поруч. Вона скопіювала пентаграму з плаката в Ліамовій кімнаті — ще один спосіб пов'язати все з ним.

— Це божевілля, — сказала Джун. Вона стискала чоловіка за руку, ніби то був приз, який вона виграла. — Вона бреше, милий. Я маю на увазі, чому б я...

— Ви помилилися, — озвався Майлз. — Джун би цього не зробила.

— А мені здається, зробила, — сказала йому Емі. — Вона дала вам снодійні таблетки, щоб ви не помітили, як вона викрадається вночі.

— Снодійні таблетки? — посміявся Майлз. — Я ніколи в житті не приймав снодійного.

— Джун, ви приймаєте снодійне? — запитала Емі.

Джун нічого не сказала. Її губи перетворилися в тонку лінію.

— Жоден із нас їх не приймає, — відповів за неї Майлз.

Емі дістала з кишені баночку з таблетками і простягла їх Майлзу.

— Тоді навіщо їй це в кабінеті?

— Що це? — спитав Майлз із розгубленим виразом обличчя, дивлячись на етикетку. — Джун? Як довго ти їх приймаєш?

Джун ковтнула.

— Останнім часом у мене були проблеми зі сном. Я не хотіла тебе турбувати.

— Вона використала їх, щоб вони подіяли на вас, — сказала Емі Майлзові. — Зробіть тест, якщо не вірите мені. Вони будуть у вашому організмі.

Джун здригнулася, але нічого не сказала.

— Маячня, — мовив Майлз, але вже не так упевнено.

— Пам'ятаєте ту ніч, коли я бачила вандала на покинутій фермі? — вела далі Емі. — Подумайте ще раз. Б'юсь об заклад, що Джун того вечора також випадково виявилася на вулиці.

Майлз звернувся до дружини.

— Але правильно, — сказав він. — Того вечора ти вийшла гуляти. А прийшла додому лише за кілька хвилин до Емі.

— Майлзе, я пішла прогулятися, — відповіла Джун. — Чи робить це мене винною в якомусь заплутаному злочині? —

Вона обернулася до Емі: — Не можу повірити в те, що чую. Я завжди була доброю до вас. Ви мені весь час заздрили? Ось у чому річ?

Емі проігнорувала її.

— Скажіть мені, чи я все правильно зрозуміла, — сказала вона Майлзу. — Ліам запитав вас, чи міг би він переїхати жити в Ноккрі, так? І ви думали дозволити йому. Але коли розповіли про це Джун, вона сказала, що це жахлива ідея. Небезпечна.

Тепер вона зрозуміла сварку, яку почула між ними.

— Саме так, — погодився Майлз, дивлячись на дружину. — Ти дійсно так сказала.

— Мені здається, що ваша готовність дозволити Ліаму переїхати сюди її налякала, — мовила Емі. — І вона вирішила, що треба захистити себе на рівень краще. Саме після цього вона вбила кота Нолін.

Обличчя Джун аж тремтіло від праведного гніву.

— Як ти можеш! — викрикнула вона.

Майлз швидко кліпав, як людина, яка раптово опинилася на денному світлі.

— Мені слід було зрозуміти, — сказала Емі. — Я бачила, як вона ненавиділа, коли Ліам був поруч. Вона завжди намагалася налаштувати мене проти нього. Здавалося, що він такий жахливий хлопець. Розповіла мені історію про те, як його вигнали зі школи, бо він замкнув у роздягальні дівчинку, яка страждала на клаустрофобію. Але б'юся об заклад, жодне слово з цього не було правдою, хіба не так, Джун?

Джун ковтнула, але знову нічого не сказала.

— Почекайте, — повільно промовив Майлз. — Я знаю цю історію. Це сталося тоді, коли Джун ходила до школи. Дівчинку зачинили в роздягальні на ніч, вона отримала психологічну травму. — Він звернувся до дружини: — Ліама вигнали за зухвалість до вчителів. А ти сказала Емі, що він вчинив щось жахливе з іншим учнем?

— Ні! Звичайно, ні!

Майлз забрав від неї руку.

— Звідки тоді Емі знає цю історію, якщо ти їй не розповідала?

Джун повернулася до Емі. Вираз її обличчя був отруйним.

— Ти звичайнісіньке мале стерво, — сказала вона; її ласкавий голос лунав як спотворене гарчання. — Треба було не впускати тебе до нашого дому. Треба було грюкнути дверима перед тобою, тільки-но я почула цей акцент. Ліам ледь не загинув через тебе!

— Не вдавайте, що піклуєтесь про Ліама, — мовила Емі.

Джун підвелася.

— Забирайся! — сказала вона тремтячим голосом.

Емі теж устала з дивана, напружена й насторожена. У позі Джун було щось зміїне, щось страшне.

— Джун, — сказав Майлз.

Його дружина обернулася. Майлз також підвівся.

— Якщо я пройду тест на наявність медичних препаратів, — запитав він, — чи будуть у моєму організмі снодійні?

Довгу мить Джун здавалася враженою.

Тоді вона розплакалася.

— Я зробила це для нас, Майлзе! Для нашої сім'ї! Ліам — це проблема, ти знаєш, що так. Я мала подумати про Тома й Поппі, — тепер вона плазувала перед ним, діючи відчайдушно. — Я не хотіла, але мусила! Він курить наркотики, малий правопорушник, і я не могла дозволити дітям рости під таким впливом у власному домі!

— Я не хочу цього чути, — сказав Майлз.

Голос Джун раптом став низьким, м'яким, переконливим.

— Ти був би щасливіший, Майлзе, без Ліама поруч... Ти знаєш, що це правда. Знаєш, що не хотів його з самого початку...

Майлз дивився на неї так, ніби ніколи раніше не бачив.

— Ти можеш зізнатися мені в цьому, Майлзе... Ти не мусиш почуватися винним. То ж Евві вирішила залишити його. У вас двох не мало бути спільної дитини. Том мав стати твоєю першою дитиною. Ми з тобою, Том і Поппі — так воно й має бути!

Сльози текли по її щоках. Вона потягнулася до нього.

— Не чіпай мене, — сказав він, ступивши два кроки назад. — Ти не знаєш нічого — нічого! — про те, що я відчуваю до Ліама. Ти хвора!

— Емі не в усьому має рацію! — голос Джун зірвався на високий, відчайдушний лепет. — Я не вбивала kota. Його збила машина. Я знайшла його тіло і повісила, щоб лякати людей. Але я його не вбивала!

— Ти думаєш, мені не все одно, що сталося з чортовим котом? Я кажу про свого сина, — Майлз похитав головою. — Ти мені огидна.

— Ой, перестань! — пронизливо скрикнула Джун. — Я тобі огидна? Після всього, що я терпіла від тебе? Всі ті твої походеньки! Те, що ти спав із клятою нянею!

— Між мною та Джорджією нічого не було! Це все у твоїй голові.

— Ти сподіваєшся, що я в це повірю?

— Я не єдиний, хто мав романи в цьому шлюбі! — відповів Майлз. — А як же твої шури-мури з касиром Стівеном, які тривали кілька місяців?

Джун уже ридала.

— У мене був один роман, *один*, а ти порівнюєш це зі своєю поведінкою, ніби ми однакові. Ти не можеш втримати його в штанах і дві хвилини! Але я завжди прощаю тобі, — я прощаю тобі все, — а ти тепер не можеш зробити те саме для мене.

— Ти намагалася зруйнувати мої стосунки з сином! У найбільш викривлений, спотворений...

— Щоб захистити нашу сім'ю! Наших дітей!

— Ліам — моя сім'я! Він один із моїх дітей!

Тепер вони обоє верещали на все горло. Ніхто з них, здавалося, не помітив, як Емі вислизнула з будинку. Вона підняла свою валізу й вийшла до входних дверей, обережно зачинивши їх за собою. Коли вона йшла до своєї машини, чула люті крики всередині будинку.

Вона звідти поїхала.

ЕПІЛОГ

Емі та Роббі сиділи одне проти одного на пластикових стільцях, між ними стояв невеликий столик. У в'язничній кімнаті для побачень панував хаос: гучнішали і стихали голоси, повсюди вирували розмови, поки родичі вітали одне одного, ділячись історіями і нарікаючи. Але за їхнім столом була тиша. Усі спроби Емі розпочати розмову зазнали невдачі. На її попереднє «Як поживаєш?» він прогарчав: «А як, ти думаєш, я поживаю?».

Вона мало що могла на це сказати.

Емі їхала з Лімерика до Порт-Ліїше, щоб відвідати його. Коли її тридцять хвилин на відвідини завершилися, вона повернулася до Лімерика. Уже багато місяців вона не з'являлася в Дубліні. Хоча Кін був у в'язниці, чоловіки, на яких він працював, — ні, і, якщо вона повернеться до свого старого дому, вони знову про неї згадають.

Тепер Лімерик був її домом.

Коли Ліна запитала її, чи вона все ще хоче працювати на неї, Емі вагалася.

— Ви не мусите пропонувати мені роботу лише тому, що почуваетесь винною, — сказала вона.

Але Ліна наполягала, що причина зовсім не в цьому.

— З тією дівчиною, яку я найняла, не склалося, — пояснила вона. — А я завжди вважала вас найкращою кандидаткою. Вибачте за брутальність, але зараз, коли ваш син у в'язниці, він більше не становить небезпеки.

Тепер в Емі була кімната в Лінійній квартирі зі свіжопофарбованими стінами та письмовим столом біля вікна. Щоранку вона возила у візочку малюка Падрейга біля річки. Вони з Ліною разом вечеряли і дивилися захопливі телевізійні програми, як-от «Одружені з першого погляду» та «Острів кохання». Крок за кроком вона будувала життя.

І все ж було дивно думати, що вона не мала б тієї роботи, якби її сина не засудили до трьох років.

Роббі просидів за ґратами пів року. Для Емі стало величезним полегшенням, коли його відправили у в'язницю в Порт-Ліїше замість Дубліна. Це означало, що вона могла безпечно його відвідувати. Кожні вихідні вона приїжджала з Лімерика, щоб побачитися з ним. Або хоча б спробувати. Це був перший раз, коли він таки пішов їй назустріч. Вона намагалась не засмучуватися тим, що він сидів мовчки, сердито дивлячись на неї. Хоч якийсь початок.

Було щось, про що вона давно хотіла його запитати.

— Роббі, ти навмисно впустив мій телефон, правда ж? Коли вийшов з «Виду на море». Ти хотів переконатися, що я зможу викликати швидку для Ліама.

Він нічого не сказав, але вона зрозуміла з виразу його обличчя, що мала рацію.

— Як у нього справи? — запитав Роббі за деякий час. — У Ліама.

Емі тихо зраділа, що він хотів це знати.

— Днями я розмовляла з Кетрін, і вона сказала, що він почувається добре.

Вона також сказала, що Ліам і Рубі все ще разом. Мабуть, підуть на Ліамовий випускний наступного року.

— А як там його мачуха? — спитав Роббі.

Емі зітхнула.

— Здається, її чоловік не збирається висувати звинувачення. Але він вигнав її з дому, а це вже щось.

Кетрін тримала Емі в курсі всіх новин села. Останніми місяцями у Ноккрі вирували не лише розмови з подробицями жорстокого інциденту у «Виді на море», а й плітки про Майлза та Джун. Таємниці їхнього шлюбу вийшли на поверхню. Усі дізналися, що Джун закрутила роман із красенем Стівеном, який працював у супермаркеті в Клонгрессілі. Стівен навіть запевняв, що то було його худі *Adidas*, яке Джун підкинула в шафу Ліама.

А в Майлза було кілька своїх романів. Його зради викликали у Джун параною. Коли Кетрін знайшла Франциску та Джорджію — попередніх нянь — у фейсбуці, вони обидві сказали, що покинули «Вид на море», бо через Джун відчували себе некомфортно. «Вона звинуватила мене в тому, що я фліртую з її чоловіком, — розповіла їй Джорджія. — Мене він не цікавив!» Одного вечора, коли Джорджія кілька тижнів як жила у «Виді на море», вона знайшла у своїй кімнаті записку, підписану іменем Майлза.

Там було сказано, що він має для неї якесь термінове повідомлення і просить зустрітися з ним наприкінці дороги об одинадцятій годині. Джорджії було незручно, але вона відчувала себе зобов'язаною піти. «Він був моїм роботодавцем». Опинившись на місці, вона побачила, що на неї чекає Джун, а не Майлз. «Вона поводитися так, ніби зловила мене, — сказала Джорджія. — Ніби це доказ того, що між мною та її чоловіком щось відбувається! Це було божевілля. Наступного дня я пішла».

Після того як виплила правда, Майлз і Джун розлучилися, і це було жахливе розставання: він залишив собі дітей (ще одна няня переїхала в будинок), а Джун повернулася у дім своєї матері в Дубліні. Майже всі у селі були у відвертому захваті від того, що вона потрапила в немилість. «У цьому місці панує відчуття зловтіхи», — розповідала Кетрін.

Емі повернула свої думки із Ноккрі в сьогоднішній день.

— Роббі, — сказала вона, — я хочу бути тут задля тебе. Просто не знаю як.

— Ти хочеш бути тут задля мене? — спитав він. — Ти мене покинула.

— Мені довелося поїхати з Дубліна. Щоб захистити себе. Але я думала про тебе щодня. Я відкладала зароблені гроші. Мій план полягав у тому, щоб достатньо накопичити, аби ти звернувся в реабілітаційний центр. Я ніколи не припиняла хвилюватися за тебе.

Рот Роббі намагався передати якесь почуття, яке Емі не могла прочитати.

— Справді? — запитав він.

— Справді.

Так воно й було. Щочетверга, коли Джун платила їй, Емі відкладала трохи готівки і перетягувала її гумкою, сподіваючись, що колись вона зможе дозволити собі отримати професійну допомогу для сина.

Роббі знову замовк, але його ворожість зникла. Він опустил голову. Коли він підвів погляд, його очі блищали від сліз.

— Мені дуже шкода, мамо, — сказав він.

Емі потягнулася через стіл і взяла його за руку.

— Я знаю, — прошепотіла вона. — Мені також.

— Я б хотів повернутися, — сказав він. — Зробити все по-іншому.

— Ми не можемо повернутися, — мовила Емі. — Нема сенсу бажати того, що неможливо змінити. Ми зараз тут. Єдиний шлях, яким ми можемо йти, — це вперед.

Вона пригадала бажання, яке загадала на зірку, що падала, у Західному Корку. *Прошу берегти Роббі. Прошу допомогти йому стати кращим. Прошу повернути його до мене.* У ній жевріла надія. Її син був живий, і він сидів навпроти неї. То було щось, від чого можна відштовхнутися. Вони могли почати звідси.

ПОДЯКИ

Моїм чудовим редакторкам, Ніті Проновост, Ханні Ванн і Моллі Ґрегорі — я не можу висловити достатньої вдячності за вашу роботу над цим романом. Мені дуже пощастило мати такий винятковий редакторський провід під час цієї подорожі. Дякую, що допомогли мені втілити рукопис у книжку, якою він мав бути.

Моїй добрій та прекрасній агентці Маріан — дякую вам за все. Мені неймовірно поталанило отримувати від вас повну підтримку й допомогу. Елісон Волш за її вдумливий і підбадьорливий відгук про першу чернетку.

Боротися із синдромом другої книги під час пандемії було важко, і я пройшла через це лише завдяки великій підтримці. Я маю подякувати багатьом людям. Лорен — за те, що ти моя найбільша вболівальниця. Роушін — за всі ці тривалі відеодзвінки під час страшних днів ковіду. Крістіану — за всі довгі розмови й за те, що підтримував мене через мою тривожність під час карантину.

Даррену — за те, що завжди мене розумів і перетворював навіть найважчі часи на веселі. Ділану — дякую, що змішив мене, і дякую за Грецію. (Вибач, що я підстригла тебе! Я справді подумала, що зможу з цим впоратися після

перегляду лише одного навчального відео на ютубі.) Моєму батькові — за те, що ти казав мені, що я можу досягти чого завгодно, і водночас давав зрозуміти, що будеш мною пишатися, якими б не були мої мрії.

Льюїсу — вибач, що не згадала тебе раніше! Я не змогла б написати свою першу книгу без твоєї підтримки. Ти — одна з причин, чому я там, де я сьогодні. Гейзел — за всі шоколадні цукерки, які ти залишала біля моїх дверей, і за всі прояви доброти. Кайтін, ти можеш бути далеко зараз, але навіть на такій відстані твоя присутність робить світ кращим.

Моїй мамі — твоя доброта та практична підтримка допомогли мені докласти останніх зусиль. Я б не змогла завершити цю книгу без тебе. Педді та Коноре, завдяки вам моє життя стало веселішим — ви принесли в нього стільки радості! Я дуже рада, що погодилася, коли багато років тому мене попросили бути вашою нянею. Це було одне з найкращих рішень, яке я коли-небудь ухвалювала. Дуже люблю вас обох. Дякую Ніам, яка читала мої ранні оповідання і вірила в мене з самого початку.

Я хотіла б висловити величезну загальну подяку всім у моїй спільноті, хто об'єднався навколо мене й підтримував мене, коли було опубліковано мій дебютний роман. (Дякую Труді Горман за те, що вона купила ШІСТЬ примірників!) Людям, яких я не бачила роками, які зв'язалися зі мною та сказали, що вони купили мою книжку. Ірландці мають репутацію скупих, але те, що я пережила, свідчило про протилежне. І я дуже вдячна.

Я провела багато годин, працюючи над своїм романом у Бібліотеці Чарлевіль Мол у Норт-Стренді, за дерев'яним столом у кутку. З цим текстом я також працювала у Бібліотеці Баллімун. Вдячна працівникам обох бібліотек за створення таких теплих, гостинних приміщень.

І нарешті хотіла би подякувати всім читачам, які підтримували мене з часу публікації мого першого роману, чи то купивши книгу, поширивши її в інтернеті, чи знайшовши час, щоб зв'язатися зі мною. Особливо дякую всім, хто написав мені повідомлення: «Коли вийде наступний?». Це заохочення допомогло мені завершити цю книжку.

Рейчел Раян народилася і виросла в Дубліні, Ірландія. Зазвичай її можна зустріти, коли вона пише в кав'ярнях, тиняється бібліотеками або гуляє вулицями Дубліна, вигадуючи історії. Вона авторка книг «Хтось, кому ти довіряєш» і «Жінка за моїми дверима».

[1] Від англ. *World Wide Opportunities on Organic Farms* — Всесвітня організація органічних ферм. — Прим. пер.

ХТОСЬ, КОМУ ТИ ДОВІРЯЄШ

РЕЙЧЕЛ РАЯН

видавництво
СТАРОГО ЛЕВА